

Jegyzőkönyv

Készült Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. augusztus 27-én 11⁰⁰ órakor kezdődő, az önkormányzat tanácskozótermében megtartott nyilvános üléséről.

Jelen vannak: Gergelics Sándor polgármester
Csordás József alpolgármester
Tóth Kata alpolgármester
Balogh Balázs képviselő
Hegyi Imre képviselő

Meghívott: Ledniczky Mónika jegyző
Kiss Jánosné jegyzőkönyvvezető
Aranyi Tibor

Gergelics Sándor polgármester:

Tisztelettel köszöntöm a Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének nyilvános ülésén megjelenteket, képviselőtársaimat, Ledniczky Mónika jegyzőt és a meghívott vendégeket. Megállapítom, hogy az 5 fő testületi tagból 5 fő jelen van, így az ülés határozatképes. Jegyzőkönyvvezetőnek felkérem Kiss Jánosnét, jegyzőkönyv-hitelesítőnek pedig Csordás József alpolgármestert javaslom. Kérem, aki egyetért ezzel, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 4 „igen”, 1 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

107/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jegyzőkönyv-hitelesítőnek Csordás Józsefet elfogadja.

Gergelics Sándor polgármester:

Javaslom a meghívóban szereplő napirendi pontok megtárgyalásának elfogadását. Kérem képviselőtársaimat, kézfeltartással jelezzék a napirendek elfogadását. Köszönöm. Ellenvélemény? Tartózkodás?

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

108/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nyilvános ülésén az alábbi napirendi pontokat tárgyalja:

A nyilvános ülés napirendi pontjai:

1./ A szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása
(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

2./ Döntés a 2025. évi szociális tüzelőanyag pályázat keretén belüli beszerzési eljárásban (tűzifa vásárlás)

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

3./ Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ szakorvosi óraszám átcsoportosítása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

4./ Aranyi Tiborné helyiségbérleti ügye

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

5./ Kérelem Gyékényes 516 hrsz. alatti önkormányzati tulajdonú ingatlan (árok) megvásárlása iránt

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

6./ Magyar Közút Nonprofit Zrt. megkeresése Gyékényes 102/4 hrsz. alatti ingatlan területrendezése tárgyában

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

7./ Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi pályázati fordulójához

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

8./ Közterület bontási engedély iránti kérelem (Gyékényes 159 hrsz.)

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

9./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója illetményének megállapítása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

10./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda Pedagógiai Programjának jóváhagyása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

11./ Egyebek

NAPIRENDEK TÁRGYALÁSA:

1./ A szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

A szociális tűzifa elbírálásához rendeletet kell alkotni, a feltételeket rendeletben kell szabályozni. A rendelet tervezetében a tavalyi jövedelemhatárok kerültek feltüntetésre, mivel a fa mennyisége kevesebb lett. Van-e valakinek módosító javaslata?

Amennyiben nincs, kérem, kézfelemeléssel jelezze, aki elfogadja a szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről szóló önkormányzati rendeletet az előterjesztés szerint!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal a következőket rendeli el:

**Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2025. (VIII. 28.)
önkormányzati rendelete**

**a szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének
feltételeiről**

(A rendelet a jegyzőkönyvhöz mellékelve.)

**2./ Döntés a 2025. évi szociális tüzelőanyag pályázat keretén belüli
beszerzési eljárásban (tűzifa vásárlás)**

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Van-e valakinek kérdése?

Csordás József alpolgármester:

1-2 m-es fa hosszúságot írtak az ajánlatba.

Ledniczky Mónika jegyző:

Igen, idén így írja elő a pályázati kiírás is.

Csordás József alpolgármester:

Kérni kell tőlük, hogy lehetőség szerint 1 m-es hosszúságú tűzifát szállítsanak.

Gergelics Sándor polgármester:

Kérem, aki egyetért azzal, hogy Gyékényes Község Önkormányzata az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő KASZÓ Zrt.-vel (7564 Kaszó, Kaszópusztá 1.) 98 erdei m³ keménylombos tűzifa megvásárlására bruttó 2.862.580 Ft, azaz kétmillió-nyolcszázhatvankettőezer-ötszáznyolcvan forint összegű, szállítására külön ajánlat szerinti összegű szerződést kössön, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

109/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

ÖGF/49-66/2025-KTM támogatói okirata alapján, szociális tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásra elnyert pályázat megvalósítása kapcsán Gyékényes Község Önkormányzata az összességében legelőnyösebb árajánlatot tevő KASZÓ Zrt.-vel (7564 Kaszó, Kaszópuszta 1.) 98 erdei m³ keménylombos tűzifa megvásárlására 2.862.580 Ft, azaz kétmillió-nyolcszázhatvankettőezer-ötszáznyolcvan forint összegű, szállítására külön árajánlat szerinti összegű szerződést köt.

Felhatalmazza a polgármestert a szerződés megkötésére.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: szerződés megkötésére: 2025. szeptember 30.

3./ Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ szakorvosi óraszám átcsoportosítása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

110/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért és hozzájárul az alábbi Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ óraszám átcsoportosításhoz, valamint fenntarthatóságát igazolja:

- urológia: - 2,5 szakorvosi óraszám
- neurológia: + 2,5 szakorvosi óraszám

2.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete vállalja, hogy az átcsoportosítás személyi és tárgyi feltételeinek fenntartását és az átcsoportosítást követően a jogszabályban előírt minimumfeltételeknek való megfelelést biztosítja. Az átcsoportosítás a jelenlegi ellátási területet nem érinti. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az erre vonatkozó nyilatkozat aláírásával.

3.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete vállalja, hogy az átcsoportosítás nem ütközik a Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ pályázatban foglalt kötelezettségeibe, valamint megfelel az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 4/A. § (3)-(6) bekezdésében foglalt feltételeknek. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az erre vonatkozó nyilatkozat aláírásával.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester
Határidő: azonnal

4./ Aranyi Tiborné helyiségbérleti ügye

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Bár mindenki előtt ismert az ügy nagy vonalakban, elmondanám ismét. A presszó 2004 óta üzemelt, azóta rendelkeztek bérleti szerződéssel, amelyet mindig 5 évre kötöttek, hosszabbítottak. Időközben kialakításra került egy helyiség a fodrásznak és a kozmetikusnak, a szolgáltatók a helyiségeket Aranyi Tibortól bérelték. A legutolsó szerződés 2019. július 1-től 2024. június 30-ig tartott. Bérleti díj nem fizetés történt, mivel egy elektromos tűz ütött ki az épületben és volt egy hosszú COVID-járvány időszak is. Kérelem érkezett bérlő részéről a szerződés szüneteltetésére. Nem került megszüntetésre a felek által a szerződés, a vállalkozási tevékenység sem szűnt meg. Vízszámla is érkezett, azonban ez az ügy folyamatban van, egyeztetés zajlik, ezt majd ettől a döntéstől függetlenül beszéljük meg. Átadás-átvételi jegyzőkönyv került felvételre, ebben különböző intézkedések kerültek meghatározásra. Ennek megfelelően érkezett egy kérelem bérlő részéről, melynek mellékletében felújítások kerültek kimutatásra. A vendéglátóhely megszüntetésének bejelentése megtörtént, a kérelem benyújtásra került, a vízóra átírása pedig már folyamatban van. A felsorolt felújítások 2019 előttiak, így nem tudjuk figyelembe venni. Ezen felül a ráfordítás valószínűleg megtérült a fodrász, kozmetikus által fizetett bérleti díj által. Nézzük a konkrét tényeket. A bérleti szerződés időtartama 60 hónap összesen, a bérleti díj 60.000 Ft/hó összegben került meghatározásra. Ebből a bérlő összesen 20 havi bérleti díjat fizetett meg. A COVID ideje alatt összesen 10 hónap kötelező bezárás volt a vendéglátóhelyeknek, valamint bérlő kérte a szüneteltetést, melyet, ha figyelembe veszünk, 19 hónapot jelent. Így összesen 29 havi bérleti díj vonatkozásában lehetne engedményt tenni. Javaslom, hogy ezeket a tényezőket vegyük figyelembe.

Csordás József alpolgármester:

Helyszíni bejáráskor ezeket végig beszéltük, az eredeti állapot visszaállítását javasoltuk. A rámpa és terasz felújítási munkálatait akkor rendeztük, így a kimutatással nem tudok egyetérteni.

Balogh Balázs képviselő:

Ha volt 2022-ben egy kérelem, miért nem lett róla döntés. Élő szerződés van. Én korrekt összegnek tartom a 60 hónapra a fennmaradó 660 000 forintot.

Hegvi Imre képviselő:

Elvégzett munkák 2019 előttiak, azonban mivel önkormányzati tulajdonban volt az ingatlan, biztos, hogy közösen hajtották végre az átalakításokat, és ez dokumentálásra került. Ha jogosan csinálta, nem követelhető az eredeti állapot visszaállítása tőle. Havonta kellett volna fizetni a szerződés szerint, így az önkormányzat is mulasztást követett el, mivel nem lett felszólítva. Bérlő és bérbeadó is sok mulasztást követett el ebben az ügyben. Kérte a szüneteltetést, mivel a bérelt helyiségek használhatatlanná váltak. Állapotfelmérést kellett volna végezni, erről jegyzőkönyvet felvenni. Harmadik személy részére bérbe lehetett adni a helyiségeket?

Gergelics Sándor polgármester:

Volt rá lehetőség a bérleti szerződés szerint. Önkormányzati mulasztás is történt, ezért javasoltam, hogy mindenképp vegyük figyelembe a szüneteltetés időszakát. Egyébként szüneteltetésre a bérleti szerződés nem ad lehetőséget.

Hegyi Imre képviselő:

A fennálló tartozás kapcsán annyi a véleményem, hogy ezt a felelősséget is meg kellene osztani összességében is.

Csordás József alpolgármester:

Okozott kárral kapcsolatban többször kérdeztem az előző polgármester asszonyt, illetve arról is, hogy mikor kapjuk vissza a helyiségek kulcsait.

Tóth Kata alpolgármester:

Egyetértek a polgármester úr és Balázs képviselő úr álláspontjával.

Gergelics Sándor polgármester:

Átadom a szót Aranyi Tibornak.

Aranyi Tibor:

Nekem, mint vállalkozónak, egy feladatom van, elfogadni, amit mondanak. Személyes beszélgetések történtek polgármester asszonnyal. A tűzeset megtörtént, bezártuk az üzletet, azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a pályázat érinti a felújítását ennek az épületnek, és ez bármikor elkezdődhet. A vendéglátó egységet szerettem volna fenntartani, ezért aggregátort vásároltam, ami közel 1 millió forint költséget jelentett. Ennek 1 év után vége lett, ezután lett beadva a szüneteltetésre a kérelem. Nem gondoltam arra, hogy bérleti díjat kellett volna fizetnem ezek után, és nem volt felszólítás sem az önkormányzat részéről. Ha elkészült volna a beruházás, minden működhetett volna ugyanúgy tovább. Vendéglátási tevékenységet befejeztem, és mezőgazdasági boltot szerettem volna nyitni helyette, erről a polgármester asszonyt is tájékoztattam. Fodrász, kozmetika azt a célt szolgálta, hogy a falut előre juttassa, nem haszonszerzés céljából adtam ki ezeket a helyiségeket. Terasszal kapcsolatos észrevétel jogos, köszönöm a segítséget, ez akkor be is lett építve a bérleti díjba, azonban azóta vagy ötször fel lett újítva általunk. Most jó minőségben lett megcsinálva.

Sérelmeztem, hogy a múltkori átadás-átvételről nem tájékoztattott a polgármester, beszélgetésről volt szó, így nem lett kitakarítva, előkészítve az üzlet. Felajánlást tettem, hogy ingyenesen átadnám a felújítások utáni állapotot, pl. a WC szerkezetet vétek volna szétbontani. Bejárati ajtókat is cseréltem.

Gergelics Sándor polgármester:

Ez bejelentésre került az önkormányzat részére?

Aranyi Tibor:

Nem volt megbeszélve a tulajjal.

Gergelics Sándor polgármester:

Korrekt, segítőkész módon állt ehhez a helyzethez az önkormányzat, minden olyan tényezőt figyelembe vett, még, amit nem kellene, azt is.

Aranyi Tibor:

Egész rendszert 35 évig üzemeltettem, milliós támogatásokat adtam az önkormányzatnak, a sportegyesületnek. Önkormányzat is felszólíthatott volna, hogy fizessünk. Nem csak magamat érzem hibásnak. Ha kell, holnap befizetem ezt az összeget. Az ingóságok elszállítását október 31-ig tudjuk megoldani.

Gergelics Sándor polgármester:

Továbbra is azt javaslom, hogy vegyük figyelembe az összes méltánylást igénylő körülményt, így elengedésre kerülhetne 29 havi bérleti díj, és ezek után a még fennálló tartozás 660.000 Ft lenne.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal és az alábbi kiegészítésekkel, módosításokkal:

- *Az önkormányzat a bérleti szerződés alapján fennálló bérleti díj tartozást – figyelembe véve a COVID-járvány időszakát, valamint Bérlő szüneteltetésre irányuló kérelmét – 29 havi bérleti díjnak megfelelő 1.740.000 Ft összeggel mérsékli.*

- *Bérlő fennálló tartozása mindösszesen 660.000 Ft, melynek rendezésével kapcsolatban az alábbiakat határozza meg:*

- *fizetési határidő: jelen döntésről szóló értesítés átvételét követő 30 nap*

- *fizetés módja: Gyékényes Község Önkormányzata 67000155-11036667-00000000 számú bankszámlájára történő utalás*

- *Bérlő a tulajdonában álló ingóságokat legkésőbb 2025. október 31. napjáig szállíttassa el*

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

111/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta Aranyi Tiborné (a továbbiakban: Bérlő) kérelmét, és döntött arról, hogy a Gyékényes Szabadság tér 10. szám alatti ingatlanra vonatkozó, 2019.07.01.-2024.06.30 közötti határozott időtartamra kötött bérleti szerződés alapján fennálló bérleti díj tartozást – figyelembe véve a COVID-járvány időszakát, valamint Bérlő szüneteltetésre irányuló kérelmét – 29 havi bérleti díjnak megfelelő 1.740.000 Ft összeggel mérsékli.

2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megállapítja, hogy az 1. pont szerinti körülményekre tekintettel Bérlő fennálló tartozása mindösszesen 660.000 Ft, melynek rendezésével kapcsolatban az alábbiakat határozza meg:

- *fizetési határidő: jelen döntésről szóló értesítés átvételét követő 30 nap*

- *fizetés módja: Gyékényes Község Önkormányzata 67000155-11036667-00000000 számú bankszámlájára történő utalás*

3. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felszólítja a Bérlőt, hogy a helyiségekben található, a Bérlő tulajdonában álló ingóságokat legkésőbb 2025. október 31. napjáig szállíttassa el, és a helyiségeket kiürített, rendezett és tiszta állapotban, rendeltetésszerű használatra megfelelően adja vissza Gyékényes Község Önkormányzata részére.

4. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy e döntésről tájékoztassa a Bérletet.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester
Határidő: azonnal

5./ Kérelem Gyékényes 516 hrsz. alatti önkormányzati tulajdonú ingatlan (árok) megvásárlása iránt

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Forgalomképtelen vagyonelem, és egyébként is van funkciója az ároknak, mivel az vezeti el az utcában keletkező csapadékvizet.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza

112/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta Simon Judit, 8800 Nagykanizsa, Sikátor u. 42. szám alatti lakosnak az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan vételi ajánlatáról szóló kérelmét, és döntött arról, hogy a Gyékényes belterület 516 hrsz. alatti 821 m² területű, kivett árok művelési ágú ingatlan értékesítését nem támogatja.
2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy e döntésről tájékoztassa kérelmezőt.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester
Határidő: azonnal

6./ Magyar Közút Nonprofit Zrt. megkeresése Gyékényes 102/4 hrsz. alatti ingatlan területrendezése tárgyában

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Részletes előterjesztés ment ki a területrendezéssel kapcsolatban. A megkeresés célja, hogy az országos közutak állami tulajdonban, a helyi közutak pedig önkormányzati tulajdonban legyenek. Ehhez szükséges az önkormányzati tulajdonú ingatlan megosztása, majd a megosztás következtében kialakuló egyik ingatlan átadása az állam részére.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

113/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

- 1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy hozzájárul a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kezdeményezett, Gyékényes Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonában álló Gyékényes 102/4 hrsz-ú ingatlant érintő telekalakítási eljárás megindításához és lebonyolításához a Pécsi Geodéziai és Térképészeti Kft. (7622 Pécs, Légszeszgyár u. 17.) 13/0009 munkaszámú vázrajza alapján.
A telekalakítási eljárás követően az alábbi ingatlanok alakulnak ki:
 - Gyékényes 102/6 hrsz-ú 14238 m² nagyságú kivett közterület, mely az Önkormányzat tulajdonában marad
 - Gyékényes 102/7 hrsz-ú 2331 m² nagyságú kivett országos közút, mely a Magyar Állam tulajdonába kerül
 - Gyékényes 102/8 hrsz-ú 1480 m² nagyságú kivett közterület, mely az Önkormányzat tulajdonában marad
- 2.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a Polgármestert, a telekalakítással kapcsolatos iratok, vázrajzok aláírására, valamint a szükséges jognyilatkozatok megtételére.
- 3.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete hozzájárul a telekalakítási eljárás során kialakuló, Gyékényes 102/7 hrsz-ú, 2331 m² területnagyságú, kivett országos közút megnevezésű ingatlan térítésmentes tulajdonba adásához a Magyar Állam részére (hivatkozással a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42.§ 16. pontjára), illetve térítésmentes vagyonkezelésbe adásához a Magyar Közút Nonprofit Zrt. részére (hivatkozással a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 29.§ (6) és 32.§ (6) bekezdésére), annak érdekében, hogy a helyi önkormányzati tulajdonban lévő, de ténylegesen országos közúti funkciót ellátó ingatlan a Magyar Állam tulajdonába kerüljön.
- 4.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete tudomásul veszi, hogy a telekalakítási eljárás és a térítésmentes állami tulajdonba és vagyonkezelésbe történő átadás-átvétel összes járulékos költségének megfizetése Gyékényes Község Önkormányzatát terheli.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: értelem szerint

7./ Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi pályázati fordulójához

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Felsőoktatásban tanulók segítése, támogatása a pályázat célja. Bár a pályázati kiírás még nem jelent meg, javaslom, hogy idén is döntsünk a csatlakozásról.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

114/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához, és felhatalmazza a polgármestert a Csatlakozási nyilatkozat aláírására.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: pályázati felhívás szerint

8./ Közterület bontási engedély iránti kérelem (Gyékényes 159 hrsz.)

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Gázt vezettek be a házukba. A lényeg, hogy a területet majd az eredeti állapotának megfelelően állítsák vissza.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

115/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

- 1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 107.§-a, valamint az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a tulajdonosi hozzájárulást és a közterület bontására vonatkozó engedélyt Dudli-Faragó Rebeka 8851 Gyékényes, Dózsa u. 99. szám alatti lakos részére, a Gyékényes Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonában álló 8851 Gyékényes 159 hrsz-ú ingatlanra vonatkozóan, a Gyékényes, Dózsa u. 99. szám (156 hrsz.) alatti ingatlan földgáz csatlakozóvezeték létesítésének építési munkáihoz a kérelem szerinti tartalommal **megadja** az alábbi feltételekkel:

- Jelen hozzájárulás megadása nem mentesít a kivitelezéshez szükséges egyéb hatósági engedélyek megszerzése alól.
- A kivitelezésre jogosult tartózkodni köteles minden olyan magatartástól, mely szükségtelen károkozással járna.
- A kivitelezési munkák befejezését követően az érintett úterületet az eredeti minőséggel és az eredeti állapotának megfelelően kell helyreállítani.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

9./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója illetményének megállapítása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Teljesítményértékelés megtörtént, a 80% feletti teljesítményt elérőket megilleti az emelés. Az állam ad rá keretet. Két pedagógus van, aki a teljesítményértékelés alapján emelésben részesülhet, véleményem szerint egyenlő arányban osszuk fel közöttük a rendelkezésre álló összeget. A testületnek döntenie csak az igazgató illetményéről kell, a másik pedagógus emelését az igazgató határozza meg. Bruttó 34.500 Ft-tal emelkedhetne így az illetmény.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal, azzal a kiegészítéssel, hogy Nagy Andrea igazgató jelenlegi havi illetménye 34.500 Ft összegű teljesítményértékelésen alapuló illetményemeléssel kerüljön megemelésre 2025. szeptember 1-től!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

116/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény és a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet rendelkezései alapján a Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója, Nagy Andrea illetményét a teljesítményértékelés eredményének figyelembevételével 2025. szeptember 1. napjától kezdődően az alábbiak szerint állapítja meg:

havi illetmény összege:	660.400 Ft
teljesítményértékelésen alapuló illetményemelés:	34.500 Ft
esélyteremtési illetményrész:	havi illetmény pótlék és megbízási díj nélküli összegének 20%-a
vezetői megbízási díj havi összege:	192.270 Ft

2.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy Nagy Andrea igazgató kinevezési okmányának módosításáról gondoskodjon.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: 2025. szeptember 20.

10./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda Pedagógiai Programjának jóváhagyása

(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gergelics Sándor polgármester:

Van-e kérdés, észrevétel?

Csordás József alpolgármester:

Nem derül ki, hogy a szülői munkaközösség véleményezte-e a Pedagógiai Programot, illetve a rendezvények között nem szerepelnek az állami ünnepek.

Gergelics Sándor polgármester:

Jelezni fogom az igazgatónak az észrevételeket.

Kérem, hogy kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

117/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda Pedagógiai Programját az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

Felkéri a polgármestert, hogy a döntésről az igazgatót értesítse.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

11./ Egyebek

Szabadság tér 44. szám alatti ingatlan helyiségbérllet

Gergelics Sándor polgármester:

Ivanics Dóra 2024.02.01-től kezdődően bérlő a Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti ingatlan (volt általános iskola) volt igazgatói irodáját. 2025. augusztus 18. napján kelt levelében kérelmezte a bérleti szerződés megszüntetését 2025.09.01-től. A bérleti szerződés 8. pontja alapján a szerződést 30 napos felmondási idővel lehet felmondani. Javasolom azonban, hogy a képviselő-testület hagyja jóvá a kérelem szerinti dátummal a felmondást, mivel van új kérelmező az érintett helyiség bérlésére. A pénzügyessel mindenképp utánanéznünk annak, hogy a bérleti díj rendezésre került-e. A szerződés tartalmazza, hogy megszűnés esetén a bérleményt az eredeti állapotában kell visszaadni, így erről külön rendelkezni nem szükséges.

Kérem, aki egyetért azzal a határozati javaslattal, mely szerint az Önkormányzat jóváhagyja az érintett helyiségbérlési szerződés 2025.08.31-el történő megszüntetését, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

118/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jóváhagyja a Gyékényes Község Önkormányzata és Ivanics Dóra e.v. (székhely: 8851 Gyékényes, Dózsa u. 83., nyilvántartási szám: 58877919, adószám: 56534016-1-34) között létrejött, 2024.02.01. napjától hatályos, a 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti ingatlan (volt általános iskola) volt igazgatói irodájának bérletére irányuló helyiségbérleti szerződés 2025. augusztus 31. napjával történő megszüntetését.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

Gergelics Sándor polgármester:

Erkezett egy helyiségbérleti kérelem Tóka Adrienn magánszemély részéről. Testékszer behelyezés és közérzetjavító ékszer szűrése tevékenységet szeretne végezni az érintett helyiségben, Tóka Renáta egyéni vállalkozó alkalmazottjaként. A megüresedett helyiség bérleti díja 10.000 Ft/hó összegben került meghatározásra a korábbi bérlő részére, javaslom, hogy idén ezen az összegben ne módosítsunk, azonban év végén kerüljön felülvizsgálatra a következő évi bérleti díj összege.

Kérem, aki egyetért azzal a határozati javaslattal, mely szerint a 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti ingatlan (volt általános iskola) volt igazgatói irodáját Tóka Adrienn 8851 Gyékényes, Petőfi u. 42. szám alatti lakos részére testékszer behelyezés és közérzetjavító ékszer szűrése tevékenység végzése céljából 2025. szeptember 1-től határozatlan időre bérbe adja havi 10.000 Ft bérleti díj ellenében, azzal a kikötéssel, hogy amennyiben az emelkedett energiaárak miatt ismételten szükségessé válik az épület teljes lezárása, a bérleti szerződés korábbi időpontban is felmondható az Önkormányzat részéről, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

119/2025.(VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy a 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti ingatlan (volt általános iskola) volt igazgatói irodáját Tóka Adrienn 8851 Gyékényes, Petőfi u. 42. szám alatti lakos részére testékszer behelyezés és közérzetjavító ékszer szűrése tevékenység végzése céljából 2025. szeptember 1-től határozatlan időre bérbe adja azzal a kikötéssel, hogy amennyiben az emelkedett energiaárak miatt ismételten szükségessé válik az épület teljes lezárása, a bérleti szerződés korábbi időpontban is felmondható az Önkormányzat részéről.

2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy a helyiség bérleti díját havi 10.000 Ft, azaz tízezer forint összegben határozza meg. A bérleti díj mértékét Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete minden

év december 31-ig felülvizsgálhatja, és a következő évi bérleti díj mértékét módosíthatja.

3. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a jegyzőt a helyiségbérleti szerződés előkészítésére, továbbá felhatalmazza a polgármestert a helyiségbérleti szerződés aláírására.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: 2025. augusztus 31.

Gergelics Sándor polgármester:

A Gyékényes 479 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú ingatlan vételére érkezett ajánlat. A művelési ága kivett beépítetlen terület, nagysága 5281 m². A vagyonelem az önkormányzat üzleti vagyont képezi. Javasolom eladásra az ingatlant.

Kérem, aki támogatja a Gyékényes 479 hrsz-ú ingatlan értékesítését, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen” szavazattal az alábbi határozatot hozza:

120/2025. (VIII.27.) számú képviselő-testületi határozat

1./ Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Önkormányzat 1/1 tulajdonában lévő, 8851 Gyékényes 479 helyrajzi számon nyilvántartott, 5281 m² alapterületű, kivett beépítetlen terület megnevezésű forgalomképes ingatlan adásvétel útján történő értékesítését támogatja.

2./ Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megbízza a Polgármestert, hogy az 1./ pont szerinti ingatlanról készíttessen értékbecslést, majd terjessze elő a képviselő-testületnek az ingatlan adásvétel útján történő értékesítésre kijelölésére vonatkozó javaslatot.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: 2025. október 31.

Gergelics Sándor polgármester:

Magyar Falu Program keretében megjelent egy felelős állattartásra irányuló pályázat, melynek keretén belül ebeket és macskákat lehet ivartalanítani, oltatni és microchippel ellátni. Önerőt nem kell biztosítani a pályázatban. Igényfelmérés kell majd a lakosság felé.

Van-e valakinek a nyilvános ülésre tartozó egyéb bejelentése, észrevétele?

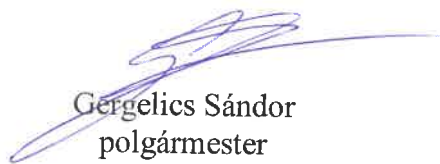
Csordás József alpolgármester:

A mai stéges egyeztetésen mi történt?

Gergelics Sándor polgármester:

A Kormányhivatal részéről jöttek, érdeklődtek a stégekről szóló rendeletünk kapcsán. Lehet, hogy a jövőben majd egy kisebb módosítás lesz. Kijöttek a helyszínre is, látták, hogy indokolt a szabályozás, és az is, hogy az önkormányzat rendelkezik a saját területéről.

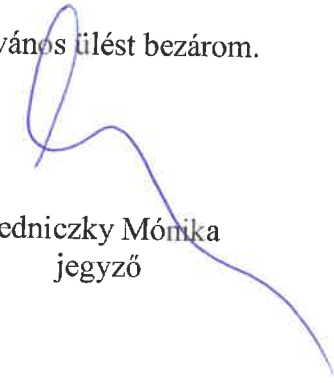
Amennyiben nincs más kérdés, megköszönöm a részvételt, és a nyilvános ülést bezárom.

Gergelics Sándor
polgármester

kmf.

Csordás József
jegyzőkönyv-hitelesítő

Ledniczky Mónika
jegyző

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2025. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete

a szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről

[1] A rendelet célja, hogy a településen élők tekintetében szociális rászorultságuk alapján meghatározza a természetben nyújtott szociális célú tűzifa juttatás jogosultsági feltételeit, valamint az igénylés és elbírálás menetét.

[2] Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) Gyékényes Község Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a rendelkezésére álló szociális célú tűzifa keretből egyszeri alkalommal térítésmentesen tűzifát biztosít azon szociálisan rászoruló személynek, aki Gyékényes községben bejelentett lakcímén életvitelszerűen él és e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

(2) Az Önkormányzat vállalja, hogy a szociális célú tűzifa támogatásban részesülőtől semmilyen ellenszolgáltatást nem kér.

(3) E rendelet alkalmazása során a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben és a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 26.) Korm. rendeletben foglaltakat az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. A támogatás feltételei

2. §

(1) Az Önkormányzat – a rendelkezésre álló keret mértékéig – szociális célú tűzifa támogatásban részesítheti azt a személyt, akinek a családjában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 350 %-át, egyedülálló esetén, akinek havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 550 %-át.

(2) A beérkezett kérelmek elbírálása során előnyben kell részesíteni azt a kérelmezőt, aki:

- a) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerinti aktív korúak ellátására, időskorúak járadékára vagy települési támogatásra - e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülők - jogosult,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel,
- c) kiskorú gyermek(ek)et egyedül nevel,
- d) 3 vagy több gyermeket nevel,

e) 65. életévét betöltött egyedül élő nyugdíjas.

(3) A tűzifa támogatás ugyanazon lakott ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és a háztartások számától. Amennyiben egy ingatlanról több kérelem érkezik, az elbírálás a kérelmek beérkezésének sorrendjében történik.

(4) Nem jogosult szociális célú tűzifa támogatásra – függetlenül az (1)–(3) bekezdésekben meghatározott feltételek teljesülésétől – a kérelmező,

a) ha az általa életvitelszerűen lakott ingatlan tűzifával egyáltalán nem fűthető, vagy

b) ha üresen álló, nem lakott ingatlanra nyújtja be kérelmét, amelyben életvitelszerűen senki sem él.

(5) A tűzifa támogatás mértéke jogosultanként 1-5 erdei m³ lehet.

3. A támogatás igénylésének menete

3. §

(1) A támogatás megállapítása iránti eljárás az e rendelet 1. melléklete szerinti kérelemre indul.

(2) A szociális célú tűzifa igénylésére irányuló kérelmet tárgyév október 15. napjától október 30. napjáig lehet benyújtani az Önkormányzathoz. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(3) A kérelmek elbírálásáról a képviselő-testület dönt.

(4) A szociális célú tűzifa térítésmentes kiszállításáról az Önkormányzat legkésőbb a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatói okirat kiadását követő év február 15. napjáig gondoskodik.

4. Záró rendelkezések

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Gergelyics Sándor
polgármester

Ledniczky Mónika
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2025. augusztus 28.

Kérelem szociális tűzifa támogatáshoz

Alulírott kérem, hogy részemre szociális tűzifa támogatást megállapítani szíveskedjenek.

A kérelmező adatai

családi és utóneve:

születési neve:

anyja neve:

születési helye, ideje (év, hó, nap):

családi állapota: TAJ száma:

állandó lakcíme:

tartózkodási helye:

a lakás címe, amelyre a támogatást igényli:

a család tagjainak száma:(fő)

Jövedelmi adatok

A jövedelem típusa	Kérelmező	A családban élő közeli hozzátartozók					
1. Munkaviszonyból és más foglalkoztatási jogviszonyból származó							
2. Társas és egyéni vállalkozásból, östermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó							
3. Alkalmi munkavégzésből származó							
4. Táppénz, gyermekgondozási támogatások							
5. Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások							
6. Önkormányzat és munkaügyi szervek által folyósított ellátások							
7. Egyéb jövedelem, eseti bevételek							
8. Összes jövedelem							

Az 1 főre jutó jövedelem: Ft/fő. (A szociális ügyintéző tölti ki.)

Nyilatkozatok:

1) A háztartásomban más személy szociális célú tűzifa támogatást igényelt / nem igényelt.*

Amennyiben igényelt, kérjük az igénylőt megnevezni:

2) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő szülő vagyok: IGEN / NEM*

3) Háztartásomban fő gyermeket tartok el.

4) Kiskorú gyermekemet/gyermekeimet egyedül nevelem: IGEN / NEM*

5) Az alábbi ellátásokban részesülök:*

Aktív korúak ellátása (FHT, EGYT)

Időskorúak járadéka

Települési támogatás (különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatás)

6) 65. életévemet betöltött egyedül élő nyugdíjas vagyok: IGEN / NEM*

7) Fenti című lakásban életvitelszerűen élek és a lakás tűzifával való fűtése műszakilag biztosított.

8) Tudomásul veszem, hogy az általam közölt adatokat, tényeket és a szociális helyzetemet a Hivatal környezettanulmány felvételével ellenőrizheti, és amennyiben ezt nem teszem lehetővé, illetve megakadályozom, a jelen kérelmem elutasításra kerül.

9) Hozzájárulok a kérelmemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

10) Anyagi és büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy fentiekben igazolt jövedelmen kívül más jövedelemmel nem rendelkezem, és az általam a kérelemben közölt egyéb adatok a valóságnak megfelelnek.

Gyékényes,

.....
kérelmező aláírása

* A megfelelőt kérjük aláhúzni.

Általános indokolás

A szociális célú tűzifa támogatás a lakosság számára fűtési támogatást nyújt a téli hónapokban, javítva a szociális körülményeket, megélhetési problémákat.

Az elnyert támogatás felhasználásának feltétele a helyi rendelet megalkotása.

Az önkormányzat rendeletben rögzíti a helyi rendelet személyi hatályát, szabályozza a jogosultsági feltételeket, rögzíti a jogosultságot kizáró feltételeket, szabályozza a természetbeni ellátás biztosítására vonatkozó eljárásrendet.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A rendelet hatályát, a szociális tűzifára jogosultak általános körét határozza meg.

A 2. §-hoz

Meghatározza a szociális tüzelőanyag támogatás jogosultsági feltételeit.

A 3. §-hoz

A támogatás igénylésének menetére vonatkozó szabályokat, határidőket, valamint a beadott kérelmek elbírálásának eljárásrendjét tartalmazza.

A 4. §-hoz

A rendelet hatályba lépéséről rendelkezik.

**GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTERE**

**8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.
Tel/fax: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu**

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívom

2025. augusztus 27-én 11⁰⁰ órára (szerda)

**Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének
az önkormányzat tanácskozótermében megtartandó ülésére**

A nyilvános ülés napirendi pontjai:

- 1./ A szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester
- 2./ Döntés a 2025. évi szociális tüzelőanyag pályázat keretén belüli beszerzési eljárásban (tűzifa vásárlás)
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester
- 3./ Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ szakorvosi óraszám átcsoportosítása
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester
- 4./ Aranyi Tiborné helyiségbérleti ügye
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester
- 5./ Kérelem Gyékényes 516 hrsz. alatti önkormányzati tulajdonú ingatlan (árok) megvásárlása iránt
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester
- 6./ Magyar Közút Nonprofit Zrt. megkeresése Gyékényes 102/4 hrsz. alatti ingatlan területrendezése tárgyában
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester
- 7./ Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi pályázati fordulójához
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Gergelics Sándor polgármester

8./ Közterület bontási engedély iránti kérelem (Gyékényes 159 hrsz.)
(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

9./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója illetményének megállapítása
(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

10./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda Pedagógiai Programjának jóváhagyása
(írásbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

11./ Egyebek

A zárt ülés napirendi pontjai:

1./ Települési támogatás iránti kérelmek elbírálása
(szóbeli előterjesztés)

Előadó: Gergelics Sándor polgármester

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Előterjesztés az 1. napirendi ponthoz

A szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület döntött a 2025. évi szociális célú tüzelőanyag pályázat benyújtásáról, amelynek keretében 174 m³ tűzifa igény került benyújtásra 2025. évben. Az önkormányzat a pályázati felhívás alapján önerő biztosítására kötelezett, melyet költségvetésében biztosítani kell. A képviselő-testület vállalta, hogy a szociális tűzifában részesülőtől ellenszolgáltatást nem kér, és a szállítás költségeit vállalja.

(Az önrész minimális összegét kötelező biztosítani, az elszámolás során az önrész levonandó a felhasznált támogatási összegből, abban az esetben is, ha a szerződés szerinti ellenszolgáltatás díja nem haladja meg a vissza nem térítendő támogatás összegét.)

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium ÖGF/49-66/2025-KTM számú támogatói okirata alapján az önkormányzat **2 613 660 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesül.** A jóváhagyott tüzelőanyag mennyisége: **98 erdei m³ keménylombos tűzifa.**

A szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó támogatásról szóló pályázati felhívás alapján a támogatás kiosztásának szabályairól rendeletet kell hoznia a képviselő-testületnek, ez az elszámolás egyik feltétele is. Ez a rendelet a korábbi évekhez hasonlóan pályázati lehetőséget jelent egyfajta szociális támogatás biztosítására a rendeletben meghatározott rászoruló réteg részére.

A pályázati kiírás 6.) pontja meghatározza, hogy a támogatást az a települési önkormányzat igényelheti, amelyik a szociális rászorultság és a 2025. évi igénylés részletes feltételeit – a jogosultak részére támogatást megállapító önkormányzati döntés és a kiosztás előtt hatályba lépő – rendeletben szabályozza akként, hogy:

- a Szoc. tv. szerinti aktív korúak ellátására, időskorúak járadékára, vagy – tekintet nélkül annak természetbeni vagy pénzbeli formában történő nyújtására – települési támogatásra (e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülők) jogosult előnyt élvezzen,
- a Gyvt.-ben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család élvezzen előnyt, és
- háztartásonként legfeljebb 5 erdei m³ tűzifa vagy 10 q szén biztosítására kerüljön sor, valamint
- vállalja, hogy a szociális célú tüzelőanyagban részesülőtől semmilyen ellenszolgáltatást nem kér.

A jogosultságról szóló döntési jogkört figyelemmel az elnyerhető mennyiségre, és az igénylők várható nagy számára továbbra is célszerű képviselő-testületi jogkörben tartani.

A pályázati kiírás alapján a települési önkormányzatnak a támogatást 2026. február 16-ig kell kiosztani, és 2026. április 15-ig kell elszámolnia a Magyar Államkincstár területileg illetékes Igazgatósága felé.

Jelen rendeletervezetben a tavalyi jövedelemhatárok kerültek feltüntetésre.

Az előterjesztés melléklete tartalmazza a pályázati felhívás előírásának megfelelő rendeletervezetet, melyhez az előzetes hatásvizsgálatot az alábbiak szerint terjesztem elő:

Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17.§ (1) bekezdése alapján

A rendeletervezet címe:

Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének .../2025(...) önkormányzati rendelete a szociális célú tüzelőanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről

Társadalmi, gazdasági hatása:

A rendelet tervezet azokat a családokat támogatja, akiknek a téli tüzelő megvásárlása jelentős, akár létfenntartásukat is veszélyeztető anyagi terhet jelent.

Költségvetési hatása:

A képviselő-testület a 2025. évi költségvetési rendeletében biztosíthatja az önrészt a szociális juttatások terhére.

Környezeti és egészségi következmények:

Nincs.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatás:

A rendelet végrehajtása egyszeri adminisztrációs terhet jelent a hivatal munkatársainak, kérelmek előkészítése, elbírálásra előkészítése, valamint az elszámolással kapcsolatos dokumentumok elkészítése, továbbá a szállítás megoldása vonatkozásában.

Egyéb hatása:

Nincs.

A rendelet megalkotásának szükségessége:

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium ÖGF/49- 66/2025-KTM számú támogatói okiratával támogatásban részesítette az önkormányzatot. A támogatói okirat 13. pontja rögzíti, hogy a szociális rászorultság és a 2025. évi igénylés részletes feltételeit – legkésőbb a tüzelőanyag megvásárlását követő 10. napon hatályba lépő – rendeletben kell szabályozni.

A rendelet megalkotása elmaradásának várható következményei:

A rendelet megalkotásának elmaradása esetén a támogatást vissza kell fizetni az önkormányzatnak.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A szükséges feltételek rendelkezésre állnak.

Kérem, hogy a fentiek alapján a testület a napirendet vitassa meg, és döntsön a rendelet elfogadásáról.

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelyics Sándor
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2025. (...) önkormányzati rendelete

a szociális célú tűzifanyag támogatás rászorultsági szabályairól és igénylésének feltételeiről

- tervezet -

[1] A rendelet célja, hogy a településen élők tekintetében szociális rászorultságuk alapján meghatározza a természetben nyújtott szociális célú tűzifa juttatás jogosultsági feltételeit, valamint az igénylés és elbírálás menetét.

[2] Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) Gyékényes Község Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a rendelkezésére álló szociális célú tűzifa keretből egyszeri alkalommal térítésmentesen tűzifát biztosít azon szociálisan rászoruló személynek, aki Gyékényes községben bejelentett lakcímén életvitelszerűen él és e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

(2) Az Önkormányzat vállalja, hogy a szociális célú tűzifa támogatásban részesülőtől semmilyen ellenszolgáltatást nem kér.

(3) E rendelet alkalmazása során a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben és a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 26.) Korm. rendeletben foglaltakat az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. A támogatás feltételei

2. §

(1) Az Önkormányzat – a rendelkezésre álló keret mértékéig – szociális célú tűzifa támogatásban részesítheti azt a személyt, akinek a családjában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 350 %-át, egyedülálló esetén, akinek havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 550 %-át.

(2) A beérkezett kérelmek elbírálása során előnyben kell részesíteni azt a kérelmezőt, aki:

- a) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerinti aktív korúak ellátására, időskorúak járadékára vagy települési támogatásra - e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülők - jogosult,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel,

- c) kiskorú gyermek(ek)et egyedül nevel,
- d) 3 vagy több gyermeket nevel,
- e) 65. életévét betöltött egyedül élő nyugdíjas.

(3) A tűzifa támogatás ugyanazon lakott ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és a háztartások számától. Amennyiben egy ingatlanról több kérelem érkezik, az elbírálás a kérelmek beérkezésének sorrendjében történik.

(4) Nem jogosult szociális célú tűzifa támogatásra – függetlenül az (1)–(3) bekezdésekben meghatározott feltételek teljesülésétől – a kérelmező,

- a) ha az általa életvitelszerűen lakott ingatlan tűzifával egyáltalán nem fűthető, vagy
- b) ha üresen álló, nem lakott ingatlanra nyújtja be kérelmét, amelyben életvitelszerűen senki sem él.

(5) A tűzifa támogatás mértéke jogosultanként 1-5 erdei m³ lehet.

3. A támogatás igénylésének menete

3. §

(1) A támogatás megállapítása iránti eljárás az e rendelet 1. melléklete szerinti kérelemre indul.

(2) A szociális célú tűzifa igénylésére irányuló kérelmet tárgyév október 15. napjától október 30. napjáig lehet benyújtani az Önkormányzathoz. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(3) A kérelmek elbírálásáról a képviselő-testület dönt.

(4) A szociális célú tűzifa térítésmentes kiszállításáról az Önkormányzat legkésőbb a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatói okirat kiadását követő év február 15. napjáig gondoskodik.

4. Záró rendelkezések

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Gergelics Sándor
polgármester

Ledniczky Mónika
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2025.

Ledniczky Mónika
jegyző

Kérelem szociális tűzifa támogatáshoz

Alulírott kérem, hogy részemre szociális tűzifa támogatást megállapítani szíveskedjenek.

A kérelmező adatai

családi és utóneve:

születési neve:

anyja neve:

születési helye, ideje (év, hó, nap):

családi állapota: TAJ száma:

állandó lakcíme:

tartózkodási helye:

a lakás címe, amelyre a támogatást igényli:

a család tagjainak száma:(fő)

Jövedelmi adatok

A jövedelem típusa	Kérelmező	A családban élő közeli hozzátartozók						
1. Munkaviszonyból és más foglalkoztatási jogviszonyból származó								
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó								
3. Alkalmi munkavégzésből származó								
4. Táppénz, gyermekgondozási támogatások								
5. Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások								
6. Önkormányzat és munkaügyi szervek által folyósított ellátások								
7. Egyéb jövedelem, eseti bevételek								
8. Összes jövedelem								

Az 1 főre jutó jövedelem: Ft/fő. (A szociális ügyintéző tölti ki.)

Nyilatkozatok:

1) A háztartásomban más személy szociális célú tüzfifa támogatást igényelt / nem igényelt.*

Amennyiben igényelt, kérjük az igénylőt megnevezni:

2) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő szülő vagyok: IGEN / NEM*

3) Háztartásomban fő gyermeket tartok el.

4) Kiskorú gyermekemet/gyermekeimet egyedül nevelem: IGEN / NEM*

5) Az alábbi ellátásokban részesülök:*

Aktív korúak ellátása (FHT, EGYT)

Időskorúak járadéka

Települési támogatás (különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatás)

6) 65. életévemet betöltött egyedül élő nyugdíjas vagyok: IGEN / NEM*

7) Fenti című lakásban életvitelszerűen élek és a lakás tüzfifával való fűtése műszakilag biztosított.

8) Tudomásul veszem, hogy az általam közölt adatokat, tényeket és a szociális helyzetemet a Hivatal környezettanulmány felvételével ellenőrizheti, és amennyiben ezt nem teszem lehetővé, illetve megakadályozom, a jelen kérelmem elutasításra kerül.

9) Hozzájárulok a kérelmemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

10) Anyagi és büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy fentiekben igazolt jövedelmen kívül más jövedelemmel nem rendelkezem, és az általam a kérelemben közölt egyéb adatok a valóságnak megfelelnek.

Gyékényes,

.....
kérelmező aláírása

* A megfelelőt kérjük aláhúzni.

Általános indokolás

A szociális célú tűzifa támogatás a lakosság számára fűtési támogatást nyújt a téli hónapokban, javítva a szociális körülményeket, megélhetési problémákat.

Az elnyert támogatás felhasználásának feltétele a helyi rendelet megalkotása.

Az önkormányzat rendeletben rögzíti a helyi rendelet személyi hatályát, szabályozza a jogosultsági feltételeket, rögzíti a jogosultságot kizáró feltételeket, szabályozza a természetbeni ellátás biztosítására vonatkozó eljárásrendet.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A rendelet hatályát, a szociális tűzifára jogosultak általános körét határozza meg.

A 2. §-hoz

Meghatározza a szociális tüzelőanyag támogatás jogosultsági feltételeit.

A 3. §-hoz

A támogatás igénylésének menetére vonatkozó szabályokat, határidőket, valamint a beadott kérelmek elbírálásának eljárásrendjét tartalmazza.

A 4. §-hoz

A rendelet hatályba lépéséről rendelkezik.

Előterjesztés a 2. napirendi ponthoz

Döntés a 2025. évi szociális tüzelőanyag pályázat keretén belüli beszerzési eljárásban (tűzifa vásárlás)

A 2025. évi szociális célú tüzelőanyag pályázat eredményeként, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium ÖGF/49-66/2025-KTM számú támogatói okirata alapján **Gyékényes Község Önkormányzata 2 613 660 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesül (21.000 Ft/m³ + ÁFA). A jóváhagyott tüzelőanyag mennyisége: 98 erdei m³ tűzifa. Az önkormányzat a pályázati felhívás alapján önerő biztosítására kötelezett, mely jelen esetben bruttó 248.920 Ft (2.000 Ft/m³ + ÁFA). A képviselő-testület vállalta, hogy a szociális tűzifában részesülőtől ellenszolgáltatást nem kér, és a szállítás költségeit vállalja.**

(Az önrész minimális összegét kötelező biztosítani, az elszámolás során az önrész levonandó a felhasznált támogatási összegből, abban az esetben is, ha a szerződés szerinti ellenszolgáltatás díja nem haladja meg a vissza nem térítendő támogatás összegét.)

A beszerzési eljárásban az ajánlatkérés 2025. augusztus 06-án kedd, 2025. augusztus 21-én egy ajánlattevő részére került kiküldésre. Az ajánlatkérés alapján az ajánlatok beérkezési határideje: 2025. augusztus 21. Az alkalmassági feltételeknek megfelelő ajánlatok elbírálásának szempontja: a összességében legelőnyösebb ajánlat.

2025. augusztus 22-én 9:00 órakor sor került a beérkezett ajánlatok bontására, értékelésére.

A támogatói okirat 7. pontja alapján *a támogatást a Kedvezményezett minimum 100 cm és maximum 200 cm hosszú, 5-35 cm átmérőjű tűzifának kizárólag a fővárosi és a megyei kormányhivatal erdészeti igazgatóságai által nyilvántartott erdőgazdálkodóktól történő megvásárlására fordíthatja. Kemény lombos vastag tűzifa esetében a megvásárolt tűzifa mennyiségének legfeljebb 5%-a lehet a nem kemény lombos fajokból származó fajtája.*

A Bíráló Bizottság javasolta a pályázati feltételeknek megfelelő és összességében legelőnyösebb ajánlatot tevőt az eljárás nyertesének kihirdetni a beszerzési eljárás vonatkoztatásában.

Figyelembe kell venni a tűzifa értékesítési árán és a szállítás díján felül a fa hosszúsága miatt esetlegesen annak feldolgozásából, valamint a jogosultak részére történő házhoz szállításából adódó esetleges plusz költségeket is, így a Képviselő-testületnek ezt is mérlegelni szükséges a legelőnyösebb döntés meghozatala érdekében.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a napirendet tárgyalja meg, és döntsön a határozati javaslat alapján!

Határozati javaslat a 2. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

ÖGF/49-66/2025-KTM támogatói okirata alapján, szociális tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásra elnyert pályázat megvalósítása kapcsán Gyékényes Község Önkormányzata az összességében legelőnyösebb árajánlatot tevő-val/vel (.....) 98 erdei m³ keménylombos tűzifa megvásárlására és szállítására Ft, azaz forint összegű, szállítására külön árajánlat szerinti összegű szerződést köt.

Felhatalmazza a polgármestert a szerződés megkötésére.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: szerződés megkötésére: 2025. szeptember 30.

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

JEGYZŐKÖNYV

I. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

- 1. Ajánlatkérő:** Gyékényes Község Önkormányzata, 8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.
- 2. A beszerzés tárgya:** Gyékényes Község Önkormányzata részére 98 erdei m³ mennyiségű keménylombos tűzifa beszerzése a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium ÖGF/49-66/2025-KTM számú támogatói okirata alapján.
- 3. Az eljárás megindítására vonatkozó információ:** Ajánlatkérő beszerzési eljárás megindítására 2025.08.06. napján ajánlattételi felhívást küldött meg három ajánlattevő részére.
- 4. Helyszín:** Gyékényes Község Önkormányzata, 8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.
- 5. Időpont:** 2025. augusztus 22. 9:00
- 6. A beszerzési eljárás cselekményeire vonatkozó információk:**
Ajánlattételi határidő: 2025.08.21.
Eredményhirdetés: a pályázat eredményéről minden ajánlattevő e-mail útján kap értesítést.

II. AJÁNLATTEVŐK

1. AJÁNLATTEVŐ

Ajánlattevő neve	Zalaerdő Zrt.
Ajánlattevő székhelye	8800 Nagykanizsa, Törökvári u.
Bruttó ajánlati ár összesen:	2.738.120,-Ft
Szállítás díja összesen:	Az erdészet nem vállalja a szállítást!

2. AJÁNLATTEVŐ

Ajánlattevő neve	SEFAG Zrt.
Ajánlattevő székhelye	7400 Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 21.
Bruttó ajánlati ár összesen:	2.862.580,-Ft
Szállítás díja összesen:	373.380,-Ft

3. AJÁNLATTEVŐ

Ajánlattevő neve	KASZÓ Zrt.
Ajánlattevő székhelye	7564 Kaszó, Kaszó puszta 1
Bruttó ajánlati ár összesen:	2.862.580,-Ft
Szállítás díja összesen:	távolság függvényében, de max. 497.840,-Ft

III. ÉRTÉKELÉS – ELJÁRÁSI DÖNTÉS

A Bizottság a benyújtott ajánlatok áttanulmányozását követően egyhangúan megállapította, hogy valamennyi ajánlattevő ajánlata tartalmazza az ajánlattételi felhívásban előírtakat, hiánypótlási felhívás kibocsátására nincs szükség.

BÍRÁLATI LAP

A **beszerzés tárgya:** Gyékényes Község Önkormányzata részére 98 erdei m³ mennyiségű keménylombos tűzifa beszerzése a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium ÖGF/49-66/2025-KTM számú támogatói okirata alapján.

	Zalaedő Zrt..	SEFAG Zrt.	KASZÓ Zrt.
Ajánlati ár/ m ³ (nettó Ft)	22.000,-Ft	23.000,-Ft	23.000,-Ft
Tűzifa fajtája	keménylombos tűzifa	-	tölgy, cser, akác, egyéb keménylombos tűzifa
Szállítási ár/ m ³ (nettó Ft)	Nem vállal	3.000,-Ft	megrendelés esetén külön árajánlat alapján, max.4.000,-Ft
Egyéb információk	5-35 cm átmérőjű	2 m hosszú	1 m – 2m hosszú
Érvényes	Igen	Igen	Igen

A bíráló bizottság megállapítja, hogy a benyújtott árajánlatok érvényesek, a legelőnyösebb ajánlatot **Kaszó Zrt.** (7564 Kaszó, Kaszó puszta 1.) adta.

Kelt: Gyékényes, 2025. augusztus 22. 10:00

.....
Ledniczky Mónika jegyző
bíráló

.....
Kiss Jánosné
bíráló

.....
Turi Éva
bíráló

DÖNTÉSELŐKÉSZÍTŐ JAVASLAT:

A Bíráló Bizottság jelen eljárásban meghozott értékelése alapján a legkedvezőbb árajánlatot a **Kaszó Zrt.**(7564 Kaszó, Kaszó puszta 1.) adta, melynek összege bruttó **2.862.580. Ft**, azaz kettőmilliónyolcszázhatvankettőezer-ötszáznyolcvan forint így a *2025. évi szociális tüzelőanyag pályázat keretén belül a 98 erdei m³ keménylombos tűzifa beszerzésére Gyékényes Község Önkormányzata polgármestere javasolja, hogy a testület az összességében legelőnyösebb árajánlatot tevővel kössön szerződést.*

Kelt: Gyékényes, 2025. augusztus 22.

.....
Gergelics Sándor
polgármester

Előterjesztés a 3. napirendi ponthoz

Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ szakorvosi óraszám átcsoportosítása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 337/2008. (XII.30.) Korm. rendelet szerinti átcsoportosítást szeretne végrehajtani.

A neurológia tekintetében a nagy ellátási igény és a meghosszabbodott várólista miatt van szükség az óraszám növelésre. Az orvossal heti 10 szakorvosi órással egészségügyi szolgálati jogviszonyban kötünk szerződést. A szüneteltetett urológia szakma óraszámából 2,5 szakorvosi órással a neurológia szakmára szeretnénk átcsoportosítani.

A fentiekben leírtak miatt válik szükségessé az átcsoportosítás a következők szerint:

- urológia: - 2,5 szakorvosi óraszám
- neurológia: +2,5 szakorvosi óraszám

Szakmakód	Szakma megnevezése	jelenlegi kapacitás megosztás		tervezett átcsoportosítás		átcsoportosítást követő kapacitás	
		Heti szakorvosi óraszám	Heti nem szakorvosi óraszám	Heti szakorvosi óraszám	Heti nem szakorvosi óraszám	Heti szakorvosi óraszám	Heti nem szakorvosi óraszám
1100	Urológia	7	0	-2,5	0	4,5	0
0900	Neurológia	7,5	0	+2,5	0	10	0
		14,5	0	0	0	14,5	0

Jelen átcsoportosítást a fent megnevezett Korm. rendelet szerint a fenntartónak is minden esetben el kell fogadnia.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a napirendet tárgyalja meg, és döntsön a határozati javaslat alapján!

Határozati javaslat a 3. napirendi ponthoz:

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért és hozzájárul az alábbi Csurgói Járóbeteg-szakellátó Központ óraszám átcsoportosításhoz, valamint fenntarthatóságát igazolja:

- urológia: - 2,5 szakorvosi óraszám
- neurológia: + 2,5 szakorvosi óraszám

2.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete vállalja, hogy az átcsoportosítás személyi és tárgyi feltételeinek fenntartását és az átcsoportosítást követően a jogszabályban előírt minimumfeltételeknek való megfelelést biztosítja. Az átcsoportosítás a jelenlegi ellátási területet nem érinti. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az erre vonatkozó nyilatkozat aláírásával.

3.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete vállalja, hogy az átcsoportosítás nem ütközik a Csurgói Járóbetegszakellátó Központ pályázatban foglalt kötelezettségeibe, valamint megfelel az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 4/A. § (3)-(6) bekezdésében foglalt feltételeknek. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az erre vonatkozó nyilatkozat aláírásával.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester
Határidő: azonnal

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Előterjesztés a 4. napirendi ponthoz

Aranyi Tiborné helyiségbérleti ügye

Tisztelt Képviselő-testület!

Előzmények:

Gyékényes Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) és Aranyi Tibor 2004. július 1. napjától kezdődően határozott idejű bérleti szerződést kötöttek az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező, 8851 Gyékényes, Szabadság tér 8. szám alatti, akkor már a bérlő által használt helyiségre. A bérleti szerződést első módosításakor a bérlő vállalta, hogy a bérelt helyiségcsoportot úgy alakítja át, hogy az eddigi helyiséget mobil falakkal leválasztva, két külön üzlet alakulhasson ki. Az újonnan kialakított helyiségekben fodrászatot, kozmetikát és szoláriumot kívánt üzemeltetni. A bérleti szerződést 2009. július 01. napjától 2014. június 30. napjáig tartó időszakra ismét megkötötték.

2014. július 1. napjától az Önkormányzat és Aranyi Tiborné 8851 Gyékényes, Petőfi u. 28. (a továbbiakban: Bérlő) szerződést kötöttek a 8851 Gyékényes, Szabadság tér 8. szám alatti helyiségcsoportra, mely időbeli hatálya 2019. június 30-ig tartott. Aranyi Tiborné a bérleti szerződés meghosszabbítását kérte. A kérelemben leírt üzletrendszer kifejezés egy fodrász és kozmetikus üzlet albérletbe adását jelenti, akik a főbérlőnek fizetnek bérleti díjat.

2019. június 28. napján Felek ismét bérleti szerződést kötöttek (továbbiakban: bérleti szerződés), melyet Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 65/2019.(VI. 19.) számú képviselő-testületi határozatával hagyott jóvá. Ebben a szerződésben már a Szabadság tér 10. szám alatti ingatlan került megnevezésre, mely a tényleges címet tükrözi. A bérleti szerződés 2019. július 1. napjától kezdődően 2024. június 30. napjáig terjedő határozott időre jött létre. A bérleti szerződés alapján Bérlő ezen a napon bérbe vette az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező, a 8851 Gyékényes, Szabadság tér 10. szám alatti, jelenleg is a Bérlő által használt helyiségcsoportot a 2004. június 30. napján megejtett átadáskori állapotban, az ott leírt feltételek szerint.

Aranyi Tiborné a bérelt helyiségcsoportban Napfény Presszó elnevezésű vendéglátó üzletet üzemeltett, emellett a fodrász és kozmetikus szolgáltatási tevékenység is ugyanúgy folytatódott.

2021. szeptember 15. napján a 8851 Gyékényes, Szabadság tér 10. alatti ingatlan fodrász- és kozmetikának kialakított helyiségében tűz keletkezett. Az eset során károsodott az álmennyezet, az elektromos hálózat, a helyiségben lévő bútorok, elektromos- és használati tárgyak. Ennek következtében a bérelt helyiségek használhatatlanná váltak.

2023. május 15. napján a Bérlő kérelemmel fordult az Önkormányzat felé, melyben a bérleti szerződést 2022. december 12-i dátummal szüneteltetni kérte. „A szüneteltetés okai: 2021. szeptemberi elektromos tüzesetet követően a villanyhálózat helyreállítása nem történt meg, működést nehezítő körülmény áll fenn. Polgármester asszony tájékoztatása alapján az épület

felújítása terv szerint 2023. évben megkezdődik, melyhez az érintett épületrészt nem fogjuk tudni használni. 2019. június 28-ával kötött bérleti szerződés szüneteltetése 2023. január 1-től. A vállalkozói tevékenységünket továbbra is fenntartjuk!”

A fenti kérelem kapcsán a bérleti díj megfizetése szüneteltetésének jóváhagyásáról írásos döntés, megállapodás nem született.

A bérleti szerződés 7. pontja alapján a bérleti jogviszony megszűnik a határozott idő elteltével, a bérlő jogutód nélküli megszűnésével, a vállalkozói tevékenység megszűnésével. A bérleti jogviszony megszűnésével a felek kölcsönösen elszámolnak a jelen szerződésben kikötött feltételek szerint.

Megállapításra került, hogy a bérleti szerződés nem került megszüntetésre Felek által, annak ellenére, hogy a bérelt helyiségcsoportban folytatott vállalkozói tevékenység megszűnt, azonban – többszöri szóbeli jelzés ellenére – ennek ténye a bérleti szerződés fennállásának időtartama alatt nem került bejelentésre a kereskedelmi hatóság (jegyző) részére.

A bérleti szerződés 9. pontja szerint a bérlőt terheli a közművek használatával (víz, villany, gáz, szennyvíz) kapcsolatos költség.

2025. június 23. napján Bérlő átadott egy db közüzemi számlát az Önkormányzat részére, melynek kibocsátója a Délzalai Víz-és Csatornamű ZRt., a számla összege pedig 287.248 Ft. A számla a Bérlő házastársa – ingatlan korábbi bérlője – (Aranyi Tibor) nevére szól, tehát megállapítható, hogy a mérőóra nem került visszaírásra a tulajdonos önkormányzat nevére. A számla a víz-és szennyvíz éves elszámolását tartalmazza, összege 287.248 Ft, fizetési határideje: 2025.06.26.

Ezen a napon megállapításra került, hogy vélhetően csőtörés történt, melyről egyik félnek sem volt tudomása.

Átadás-átvétel:

2025. június 30. napján megtörtént a Szabadság tér 10. szám alatti helyiség bérlő által történő visszaadása, melyről átadás-átvételi jegyzőkönyv került felvételre. Felek megállapították, hogy a bérleti szerződés – annak meghosszabbítása hiányában – 2024. június 30. napján lejárt.

A bérlemény helyszínén felek megállapították, hogy Bérlő ingóságai a helyiségekből részben lettek elszállítva. Felek megállapodnak, hogy Bérlő a helyiségekből a tulajdonában álló ingóságokat elszállítja, a helyiségeket kiürített, rendezett és tiszta állapotban, rendeltetésszerű használatra megfelelően visszaadja megállapodás szerinti későbbi időpontban, legfeljebb a beadott kérelem elbírálását követő 30 napon belül kerül átadásra.

Felek kölcsönösen megállapodtak, hogy a kialakult helyzet rendezése érdekében az alábbi intézkedéseket teszik:

- A Bérlő nevéen lévő mérőórának (vízóra) a tulajdonos önkormányzat nevére történő visszaírását 30 napon belül rendezik.
- Bérlő a vendéglátó üzlet megszűnését 30 napon belül bejelenti a kereskedelmi hatóság (jegyző) részére.
- Bérlő a fennálló bérleti díj csökkentése, mérséklése érdekében kérelmet nyújt be az Önkormányzat felé 15 napon belül.

Kérelem:

Aranyi Tiborné 2025. július 11. napján kérelmet nyújtott be az Önkormányzathoz, mely az előterjesztés mellékletét képezi. Kérelméhez csatolta a bérlet időtartama alatt elvégzett felújítási munkák költségeinek kimutatását, melyet azonban Gyékényes Község Önkormányzata nem tud figyelembe venni, mivel a 2019-es év előtti felújítások kerültek felsorolásra.

Bérleti díj tartozással kapcsolatos kimutatás:

A bérleti szerződés alapján a bérleti díj havi összege 60.000 Ft, a teljes fizetési időszak 60 hónap (2019.07.01.-2024.06.30.), így a bérleti díj mindösszesen 3.600.000 Ft.

Nyilvántartásunk alapján megállapításra került, hogy Bérló a fenti időszakban mindösszesen 1.200.000 Ft összegű bérleti díjat fizetett meg az Önkormányzat részére, mely 20 havi bérleti díjnak felel meg.

Figyelembe vehető levonások:

- COVID-járvány időszaka 2020.03-2020.05. között 3 hónap, valamint 2020.11-2021.07. között 7 hónap, azaz mindösszesen 10 hónap (ebben az időszakban központi jogszabály alapján nem lehettek nyitva az üzletek)
- Bérló kérelme alapján a bérleti szerződés szüneteltetése 2022. december 12-től (19 hónap)

Fentiekre tekintettel a 60 havi bérleti díjból 29 havi bérleti díj a fenti méltányolást igénylő körülmények miatt elengedhető, így maradna 31 hónap fizetendő bérleti díj.

31 havi bérleti díj összege 1.860.000 Ft, melyből Bérló befizetett 20 havi bérleti díjat 1.200.000 Ft összegben. *A fennálló bérleti díj meg nem fizetéséből eredő tartozás így mindösszesen 660.000 Ft.*

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és döntsön az előterjesztés szerinti határozati javaslat alapján!

Határozati javaslat a 4. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta Aranyi Tiborné (a továbbiakban: Bérló) kérelmét, és döntött arról, hogy a Gyékényes Szabadság tér 10. szám alatti ingatlanra vonatkozó, 2019.07.01.-2024.06.30 közötti határozott időtartamra kötött bérleti szerződés alapján fennálló bérleti díj tartozást – figyelembe véve a COVID-járvány időszakát, valamint Bérló szüneteltetésre irányuló kérelmét – ... *havi bérleti díjnak megfelelő ... Ft összeggel mérsékli.*

2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megállapítja, hogy az 1. pont szerinti körülményekre tekintettel Bérló fennálló tartozása mindösszesen ... *Ft*, melynek rendezésével kapcsolatban az alábbiakat határozza meg:

..... *(pl. fizetési határidő, egy összegben vagy több részletben, fizetés módja)*

3. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felszólítja a Bérlőt, hogy a helyiségekben található, a

Bérlő tulajdonában álló ingóságokat jelen döntésről szóló értesítés átvételét követő 30 napon belül szállíttassa el, és a helyiségeket kiürített, rendezett és tiszta állapotban, rendeltetésszerű használatra megfelelően adja vissza Gyékényes Község Önkormányzata részére.

4. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy e döntésről tájékoztassa a Bérlőt.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata részére

Gyékényes,

Szabadság tér 2.

8851

Somogyudvarhelyi Közös Önkormányzati Hivatal Gyékényesi Kirendeltsége	
Érkezett: 2025.07.11.	
Szám: GYE/656-2/2025	Melléklet:

Ügyszám: GYE/656/2025.

Tisztelt Gyékényes Község Önkormányzata,

alulírott, **Aranyi Tiborné /8851 Gyékényes, Petőfi utca 28./**, hivatkozva a fenti sorszámú ügyszámra, az alulírott helyen és időben, hivatkozva a Gyékényesen, 2025. év június hó 30. napján kelt átadás-átvételi jegyzőkönyvben foglaltakra, az alábbiakat adom elő:

Előadom, hogy saját nyilatkozatainkat fenn kívánom tartani a jegyzőkönyvben foglaltak szerint. A 2022. év december hó 12. napján kelt nyilatkozatunkat, kérelmünket, amely benyújtásra került a T. Önkormányzat felé szintén változatlan formában fenn kívánjuk tartani azzal, hogy álláspontunk szerint a nyilatkozatot tartalma szerint kell megítélni. E körben előadom és nyilatkozom, hogy abban a hiszemben voltunk, hogy 2023. évben megkezdődik a villanyhálózat felújítása az Önkormányzat által. Többek között ezen körülményre is, a vállalkozási tevékenység nem került folytatásra, hozzáteszem azt, hogy lehetőség sem lett volna, hiszen a villanyhálózat nem került helyreállításra az ígéret ellenére.

A bérleti szerződés álláspontunk szerint közös megegyezéssel megszüntetésre került, amelyet a T. Önkormányzat ráutaló magatartással el is fogadott, többek között a fenti körülmények miatt is, tehát vitatjuk, hogy bérleti díjhátralék fizetési kötelezettségünk lenne. Szükségesnek tartjuk ugyanakkor megjegyezni, hogy a bérleti szerződés vonatkozó rendelkezése kimondja, hogy a bérleti szerződést a felek bármikor módosíthatják, amelyet alakisághoz nem köt.

A Ptk. az alábbiakat mondja ki:

6:4. § [A jognyilatkozat] (1) A jognyilatkozat joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozat. (2) Jognyilatkozat szóban, írásban vagy ráutaló magatartással tehető. (3) Ha a fél jognyilatkozatát ráutaló magatartással fejezi ki, a jognyilatkozat megtételének a ráutaló magatartás tanúsítása minősül. (4) A hallgatás vagy valamilyen magatartástól tartózkodás a felek kifejezett rendelkezése alapján minősül jognyilatkozatnak. 6:5. § [A jognyilatkozat hatályosulása] (1) A jelenlevők között tett jognyilatkozat nyomban hatályossá válik. Jelenlevők között tett a jognyilatkozat abban az esetben, ha a jognyilatkozat tartalmáról a címzett annak megtételével egyidejűleg tudomást szerez. (2) A távollevők között tett jognyilatkozat a címzethez való megérkezéssel válik hatályossá. (3) A ráutaló magatartással tett jognyilatkozat a címzett tudomásszerzésével válik hatályossá. (4) A nem címzett jognyilatkozat megtételével válik hatályossá.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a vállalkozói tevékenység 2023. év január hó 01. napjával ténylegesen megszüntetésre kerül, amelyet az is alátámaszt, hogy a bérlemény gyakorlatilag üres állapotban volt a jkv. felvétele idején.

A tényállás szempontjából szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy az elmúlt években jelentős mértékű beruházás került elvégzésre a bérlemény ingatlanban. A tételes kimutatást mellékelem.

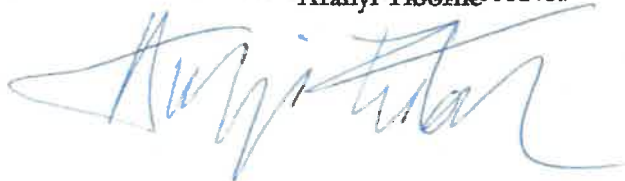
Tisztelt Önkormányzat,

A bérleti jogviszonnyal kapcsolatos vitát békés úton kívánjuk lezárni. Erre való tekintettel az alábbi ajánlatot kívánjuk előterjeszteni:

Vállaljuk, hogy az értéknövelő beruházás ellenértékére nem tartunk igényt azzal, hogy a T. Önkormányzat szíveskedjen elfogadni azt a tényt, hogy a bérleti szerződés ráutaló magatartással, közös megegyezés útján, megszüntetésre került.

Gyékényes, 2025. 07. 10.

Maradok tisztelettel:
ARANYI TIBORNE e.v.
8851 Gyékényes, Petőfi u. 28.
Adószám: 75152752-2-34
Nyilv.tart.szám: 36889086
OTP száma: 11783088-29902152
Aranyi Tiborne

KIMUTATÁS

**Aranyi Tibor, 8851 Gyékényes, Szabadság tér 10.sz. alatti
üzlethelyiségben elvégzett felújítási, korszerűsítési
munkákról**

- 1., Mozgáskorlátozott rámpa és terasz lépcsővel és korláttal
30 m² á: 35.500,- 1.065.000,-
- 2., Kétszárnyú, hőszigetelt üvegezésű bejárati ajtó (200x320 cm)
2 db á: 480.000,- 960.000,-
- 3., Üzlettér kiszolgáló pult falazott szerkezetből, burkolva, falazott polcok
1 garnitúra á: 350.000,- 350.000,-
- 4., Vizesblokk gipszkarton válaszfalai, belső ajtók, oldalfalak csempe burkolata
1 garnitúra á: 590.000,- 590.000,-
- 5., Vizesblokk víz-és szennyvízvezeték kiépítése, szerelvények (kézszáritók, mosdók, wc csészek és kiegészítői...)
1 garnitúra á: 430.000,- 430.000,-
- 6., Üzlet és kiszolgáló helyiségeinek álmennyezetei, lámpák és szerelvényei
1 garnitúra á: 510.000,- 510.000,-
- 7., Fűtési rendszer üzemképes állapotba hozása, kazán és radiátorok cseréje
1 garnitúra á: 460.000,- 460.000,-

Összesen:

ARANYI TIBORNE e.v.
8851 Gyékényes, Petőfi u. 28.
Adószám: 75152752-2-34
Nyilv.tart.szám: 36889086
OTP száma: 36150008-20002152

Aranyi Tibor

Előterjesztés az 5. napirendi ponthoz

**Kérelem Gyékényes 516 hrsz. alatti önkormányzati tulajdonú ingatlan (árok)
megvásárlása iránt**

Tisztelt Képviselő-testület!

Simon Judit, mint a Gyékényes, József Attila u. 42. és 44. szám alatti ingatlanok tulajdonosa, az előterjesztéshez mellékelt kérelemmel fordult Gyékényes Község Önkormányzatához a két telekhatár között húzódó, Gyékényes 516 hrsz-ú kizárólagos önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan megvásárlására vonatkozóan.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 5.§ (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon külön része a törzsvagyon, amely közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja, és amelyet

- a) e törvény kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyonnak minősít,
- b) törvény vagy a helyi önkormányzat rendelete nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősít (az a) és b) pont a továbbiakban együtt: forgalomképtelen törzsvagyon),
- c) törvény vagy a helyi önkormányzat rendelete korlátozottan forgalomképes vagyonelemként állapít meg.

Az Nvtv. 3. § 3. pontja szerint: „forgalomképtelen nemzeti vagyon: az a nemzeti vagyon, amely az e törvényben meghatározott kivétellel nem idegeníthető el, vagyonkezelői jog, jogszabályon alapuló, továbbá az ingatlanra közérdekből külön jogszabályban feljogosított szervek javára alapított használati jog, vezetékjog vagy ugyanezen okokból alapított szolgálat, továbbá a helyi önkormányzat javára alapított vezetékjog kivételével nem terhelhető meg, biztosítékul nem adható, azon osztott tulajdon nem létesíthető;

Az Nvtv. 5.§ (3) bekezdése szerint a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező nemzeti vagyonba tartoznak

- a) a helyi közutak és műtárgyaik,
- b) a helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, közparkok, közkertek,
- c) a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzetközi kereskedelmi repülőtér, a hozzá tartozó légiforgalmi távközlő, rádiónavigációs és fénytechnikai berendezésekkel és eszközökkel, továbbá a légiforgalmi irányító szolgálat elhelyezését szolgáló létesítményekkel együtt, valamint
- d) a helyi önkormányzat tulajdonában álló – külön törvény rendelkezése alapján részére átadott – vizek, közcélú vízi létesítmények, ide nem értve a vízi közműveket,
- e) a helyi önkormányzat tulajdonában álló, a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szerinti balatoni közstrandok.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 1. melléklet 26. pontja szerint „vízilétesítmény: az a mű (víziközmű), műtárgy, berendezés, felszerelés vagy szerkezet, amelynek rendeltetése, hogy a vizek lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy

minőségét, medrének vagy partjának állapotát, a vizek kártételeinek elhárítása, a vizek hasznosítása - ideértve a víziközművekkel végzett közüzemi tevékenységgel nyújtott szolgáltatást -, minőségének és mennyiségének megfigyelése, illetve ásványi és földtani kutatások végzése céljából vagy ásványi nyersanyag kitermelése céljából befolyásolja: a) közcélú vízilétesítmény: az a vízilétesítmény, amely az államnak, illetve a helyi önkormányzatnak törvényben meghatározott vízgazdálkodási feladatait, különösen a víziközművekkel nyújtott szolgáltatást, a vizek kártételei elleni védelmet, a vízkészletek feltárását, megóvását, hasznosítását, pótlását és állapotának figyelemmel kísérését, a vízkészlettel való gazdálkodását szolgálja; közcélú vízilétesítménynek minősülnek továbbá az országos közút és a törzshálózati vasút kiépítését, fejlesztését és fenntartását szolgáló vízilétesítmények;"

Az Nvtv. 6. § (1) bekezdése alapján a **helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon** – az Nvtv. 6. § (2)-(3c) bekezdésben és a 14. § (1) bekezdésében foglalt kivétellel - **nem idegeníthető el**, vagyonkezelői jog, jogszabályon alapuló, továbbá az ingatlanra közérdekből külön jogszabályban feljogosított szervek javára alapított használati jog, vezetékjog, vagy ugyanezen okokból alapított szolgálat, továbbá a helyi önkormányzat javára alapított vezetékjog kivételével nem terhelhető meg, biztosítékul nem adható, azon osztott tulajdon nem létesíthető.

Az ingatlanok között elhelyezkedő, Gyékényes Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonát képező **516 hrsz-ú, „kivett árok” megnevezésű ingatlan** a fenti rendelkezések és az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelet alapján az **Önkormányzat törzsvagyonába tartozó forgalomképtelen vagyonelem, amely nem idegeníthető el.**

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és döntsön az előterjesztés szerinti határozati javaslat alapján!

Határozati javaslat az 5. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta Simon Judit, 8800 Nagykanizsa, Sikátor u. 42. szám alatti lakosnak az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan vételi ajánlatáról szóló kérelmét, és döntött arról, hogy a Gyékényes belterület 516 hrsz. alatti 821 m² területű, kivett árok művelési ágú ingatlan értékesítését nem támogatja.
2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy e döntésről tájékoztassa kérelmezőt.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata

8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.

Polgármester Úr,

Jegyző Asszony részére

Somogyudvarhelyi Község Önkormányzati Hivatal Gyékényesi Kirendeltsége	
Érkezett: 2025.07.11.	
Szám: GY-51 686/2025	Melléklet:

Tisztelt Gergelics Sándor Polgármester Úr!

Ü 19'

Tisztelt Ledminczky Mónika Jegyző Asszony!

1:52'

Simon Judit (lakcím: 8800 Nagykánizsa, Sikátor u. 42., Anyja neve: Mezei Rózsa, Születési hely, idő: Nagykánizsa, 1980.04.25) a 8851 Gyékényes József Attila utca 42. (helyrajzi szám: 515) és 44. (helyrajzi szám: 517) szám alatti házak tulajdonosa, azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy jelezzem, szeretném a két telekhatár között húzódó árkot (helyrajzi szám: 516) megvásárolni.

Kérem, legyenek szívesek tájékoztatást adni az eljárás további menetéről.

Tisztelettel:

Simon Judit

Telefonszám: 06 30 335 8347

Levelezési cím: 8800 Nagykánizsa, Sikátor u. 42.

Kelt, Nagykánizsa, 2025. július 3.

Előterjesztés a 6. napirendi ponthoz

Magyar Közút Nonprofit Zrt. megkeresése Gyékényes 102/4 hrsz. alatti ingatlan területrendezése tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. (1024 Budapest, Fényes Elek utca 7-13.) megkereste Gyékényes Község Önkormányzatát (a továbbiakban: Önkormányzat), hogy a Gyékényes közigazgatási területén áthaladó 6808 j. Csurgó-Gyékényes összekötő út 8+840-9+008 és 6804 j. Nagykanizsa-Gyékényes összekötő 32+850-32+865 – út km szelvények között lévő szakasz érinti a Gyékényes 102/4 hrsz-ú ingatlan önkormányzati tulajdonban álló ingatlant, amely rendezése tárgyában elkészítették a szükséges változási vázrajzokat annak érdekében, hogy az országos közúttal érintett terület, úgymint a kialakuló Gyékényes 102/7 hrsz-ú ingatlan leválasztása és állami tulajdonba adásra kerüljön.

A Gyékényes belterület 102/4 hrsz-ú, 18049 m² területnagyságú, kivett közterület megnevezésű ingatlan az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képezi.

A területrendezést követően a csatolt, Pécsi Geodéziai és Térképészeti Kft. (7622 Pécs, Légszeszgyár u. 17.) nevében Dien Norbert földmérő által készített, 13/0009 munkaszámú vázrajzon ábrázolt módon megosztásra kerülne a fenti ingatlan, és kialakulnának az alábbi ingatlanrészek:

- Gyékényes 102/6 hrsz-ú 14238 m² nagyságú kivett közterület, mely az Önkormányzat tulajdonában maradna
- Gyékényes 102/7 hrsz-ú 2331 m² nagyságú kivett országos közút, mely a Magyar Állam tulajdonába kerülne
- Gyékényes 102/8 hrsz-ú 1480 m² nagyságú kivett közterület, mely az Önkormányzat tulajdonában maradna

Az Önkormányzat Képviselő-testületének hozzájárulása szükséges a fenti megosztási eljárás megindításához, valamint a Polgármester felhatalmazására, a telekalakítási eljárással kapcsolatos okiratok, vázrajzok aláírására, az érintett terület rész átadás-átvételével kapcsolatos feladatok lebonyolítására, valamint a szükséges jognyilatkozatok megtételére.

A telekalakítási eljárás lefolytatását és a végleges telekalakítási engedély birtokában a változatlan tulajdonjogi viszonyokkal történő megosztás ingatlan-nyilvántartásban való átvezetését követően majd a Képviselő-testület hozzájárulása a megosztási eljárás során kialakuló új, Gyékényes 102/7 hrsz-ú, 2331 m² területnagyságú, kivett országos közút megnevezésű ingatlan térítésmentes tulajdonba adásához a Magyar Állam részére (hivatkozással az Möt. 42.§ 16. pontjára), illetve térítésmentes vagyonkezelésbe adásához a Magyar Közút Nonprofit Zrt. részére (hivatkozással a Kkt. 29.§ (6) és 32.§ (6) bekezdésére).

A telekalakítási eljárás és a térítésmentes állami tulajdonba és vagyonkezelésbe történő átadás-átvétel összes járulékos költségének megfizetése Gyékényes Község Önkormányzatát terheli.

Jogszabályi háttér ismertetése:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 107.§-a kimondja, hogy: „*A helyi önkormányzatot - törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.*”

Az Mötv. 108. § rendelkezései alapján:

„(1) *A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon birtoklása, használata, hasznai szedésének joga, fenntartása, üzemeltetése, létesítése, fejlesztése, valamint felújítása csak e törvényben és a nemzeti vagyonról szóló törvényben szabályozott módon engedhető át másnak.*

(2) *A helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon tulajdonjoga ingyenesen átruházható:*

a) az állam vagy más helyi önkormányzat javára jogszabályban meghatározott közfeladat ellátásának elősegítése érdekében;

(...)

(4) *A helyi önkormányzat képviselő-testületének nemzeti vagyon ingyenes átadására vonatkozó határozatában meg kell jelölni azt a jogszabályban meghatározott feladatot vagy egyházi hitéleti feladatot, amelynek ellátását az átadás elősegíti.*

(...)”

A Mötv. 42. §-ának 16. pontjára tekintettel a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át a helyi önkormányzati vagyon tulajdonjogának a 108. § szerinti ingyenes átruházására vagy nemzeti vagyon tulajdonjogának ingyenes átvételére vonatkozó döntés.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 29.§ (6) bekezdése szerint „*a 32. § (6) bekezdésében meghatározott szervezet a befejezett beruházások magyar állam tulajdonában álló területének rendezése során saját hatáskörben a magyar állam javára és nevében jár el. A befejezett beruházások területének rendezése érdekében megvásárolt, kisajátított vagy más jogcímen megszerzett további földrészlet a magyar állam tulajdonába és e törvény erejénél fogva, ellenérték nélkül a 32. § (6) bekezdésében meghatározott szervezet vagyonkezelésébe kerül, amely köteles azt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. A 32. § (6) bekezdésében meghatározott szervezet a vagyonkezelői jog bejegyzésére vonatkozó, az ingatlanügyi hatóság által kiadott határozatot haladéktalanul köteles az MNV Zrt. részére tájékoztatásul megküldeni.*”

A Kkt. 32. § (6) bekezdése alapján: „*Az állami tulajdonban lévő országos közutak vagyonkezelője – a 29. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével – az országos közúthálózat vagyonkezelési feladatainak ellátásáért felelős gazdasági társaság vagy szerv (a továbbiakban: a közútkezelő gazdasági társaság), amelyet a Kormány az e törvény végrehajtására kiadott rendeletében jelöl ki. A közútkezelő gazdasági társaság vagyonkezelői feladatokat – ideértve a vagyonkezelésében álló vagyonelemek hasznosítását is – állami feladatként, közfeladatként látja el.*”

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 10.§ (1) bekezdése alapján a rendelet hatálya alá tartozó vagyon tulajdonosi joggyakorlója Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete.

Az Ör. 10.§ (8)-(9) bekezdéseire tekintettel az önkormányzati vagyon ingyenesen a Nvt. 11. § (13) bekezdése alapján adható használatba, amelyről a Képviselő-testület dönt. Az önkormányzati vagyon tulajdonjogát ingyenesen átruházni kizárólag a Nvt.13. §-ában foglaltak figyelembe vételével lehet.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 11.§ (13) bekezdése szerint „nemzeti vagyon ingyenesen – a (13a) bekezdésben foglalt kivétellel – kizárólag közfeladat ellátása, a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátása, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítása céljából az ahhoz szükséges mértékben hasznosítható, valamint adható vagyonkezelésbe.”

Az Nvtv. 13. §-a az alábbiak szerint rendelkezik a nemzeti vagyon tulajdonjogának átruházásáról:

„13.§ (1) Törvényben, valamint a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon tekintetében törvényben vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott értékhatár feletti nemzeti vagyon tulajdonjogát átruházni – ha törvény kivételt nem tesz – csak versenyeztetés útján, az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő részére, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás értékarányosságával lehet.

(2) Nemzeti vagyon tulajdonjogát átruházni természetes személy vagy átlátható szervezet részére lehet.

(3) A nemzeti vagyon tulajdonjogát ingyenesen átruházni csak törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel lehet. A nemzeti vagyonba tartozó leselejtezett tárgyi eszközt – amennyiben az a közfeladat ellátásához nem szükséges – a tulajdonosi joggyakorló ingyenesen átruházhatja, ebben az esetben a (4) bekezdés b) pontját nem kell alkalmazni.

(4) Nemzeti vagyon tulajdonjogának ingyenes átruházása esetén a tulajdonjogot megszerző félnek – az állam kivételével – eleget kell tennie a következő feltételeknek:

a) a nemzeti vagyoni körből ingyenesen tulajdonba adott ingatlant a tulajdonjog megszerzésétől számított 15 évig nem idegenítheti el, és a juttatás céljának megfelelően köteles hasznosítani, valamint állagát megővni azzal, hogy

aa) az ingatlan használatba adása az ingatlan tulajdonjogát ingyenesen átruházó fél részére nem minősül a juttatás céljának megfelelő hasznosítási kötelezettség megszegésének, továbbá

ab) a juttatási cél megvalósítása érdekében végzett bontás vagy átalakítás nem minősül az állagmegővási kötelezettség megszegésének;

b) az átruházott vagyon hasznosításáról évente beszámol a vagyont átadó szervezet felé.

(5) Az ingyenesen tulajdonba adott ingatlanon e törvény erejénél fogva 15 évig elidegenítési tilalom áll fenn. Az elidegenítési tilalomnak az átruházó javára szóló ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzését a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a vagyont átruházó szerv kérelmezi.

(6) Az (5) bekezdés szerinti elidegenítési tilalmat a (4) bekezdés a) pontja szerinti határidő leteltét követően a tulajdonos kérelmére törölni kell az ingatlan-nyilvántartásból.

(7) Amennyiben megállapítást nyer, hogy a (4) bekezdés szerinti tulajdonjogot megszerző fél a célhoz kötött hasznosításra vonatkozó törvényi előírásnak részben vagy egészben nem tesz eleget, köteles a vagyont átadó szervezet felszólítására, az abban meghatározott határidőig a jogsértő állapotot megszüntetni. A jogsértő állapot megszüntetésére szabott határidő elmulasztása esetén a tulajdonjogot megszerző fél köteles az átadási megállapodásban rögzített forgalmi értéknek a kötelezettség megsértésének napjától számított mindenkori jegybanki alapkamattal növelt összegét a vagyont átadó szervezet felszólítására, az abban meghatározott határidőig nemteljesítési kötbéreként megfizetni.

(8) A vagyont átadó szervezet a jogsértő állapot határidőre történő megszüntetésének elmulasztása esetén a (7) bekezdés szerinti nemteljesítési kötbér követelése helyett az ingyenes tulajdonjog átruházást eredményező szerződéstől elállhat.

(9) A (4)–(5) bekezdésben foglalt rendelkezést nem kell alkalmazni

a) az állam által ingyenesen megszerzett ingatlanok,

b) a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározottak szerint ingyenesen átruházott lakóingatlanok,

c) a magyar építészetéről szóló törvényben meghatározott kiszolgáló út létesítése, bővítése során feleslegessé vált, ingyenesen visszaadásra kerülő közterületi ingatlanrész,

d) a kivezetésre szánt állami vagyon tulajdonjogának ingyenes átruházása esetében.

(10) Az ingyenesen átadott ingatlan tekintetében az (5) bekezdés szerint fennálló elidegenítési tilalom azon személlyel szemben nem áll fenn, aki az ingatlant az ingatlan tulajdonosára ingyenesen átruházta.

(11) A tulajdonjogot megszerző fél az elidegenítési tilalom hatálya alatt – a (11a) és a (12) bekezdésben foglaltak kivételével – kizárólag a (3) bekezdés szerint ingyenesen átruházott nemzeti vagyon felett az átruházás időpontjában tulajdonosi jogokat gyakorló személy (a továbbiakban e § alkalmazásában: tulajdonosi joggyakorló) előzetes hozzájárulásával terhelheti meg a (3) bekezdés szerint ingyenesen átruházott vagyont. A tulajdonosi joggyakorló a tulajdonjogot megszerző fél kezdeményezésére, egyedi döntésével hozzájárulhat az átruházott vagyon fejlesztését, korszerűsítését, felújítását szolgáló hitelfelvétel vagy állami, valamint európai uniós támogatás érdekében történő megterheléséhez, továbbá ezen teherrel biztosított igény kielégítése érdekében történő elidegenítéséhez. A tulajdonjogot megszerző fél gondoskodik arról, hogy az átruházott vagyon megterheléséhez szükséges előzetes hozzájárulás a vagyon megterhelését eredményező megállapodás megkötésének vagy a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában rendelkezésre álljon.

(11a) Nem szükséges a tulajdonosi joggyakorló előzetes hozzájárulása a (3) bekezdés szerint ingyenesen átruházott nemzeti vagyon tekintetében földhasználati jog, építményi jog, jogszabályon alapuló, továbbá az ingatlanra közérdekből külön jogszabályban feljogosított szervek javára történő használati jog vagy telki szolgálat alapításához és ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez.

(12) A sportcélú ingatlanok vonatkozásában a (11) bekezdés szerinti egyedi döntést a sportpolitikáért felelős miniszter hozza meg.

(12a) A (11) és a (12) bekezdés szerint kiadott előzetes hozzájárulás a (3) bekezdés szerint ingyenesen átruházott vagyon elidegenítési tilalom hatálya alatt történő megterhelésének vagy biztosítékkul adásának bejegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási kérelem kötelező mellékletét képezi.

(13) A nemzeti vagyon vonatkozásában osztott tulajdon létesítésére az állami illetve az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok szerinti értékesítési eljárási szabályokat kell alkalmazni a Ptk. szerinti, a földtulajdonos és az építkező között kötött megállapodás létrehozása, valamint a hozzá kapcsolódó földhasználati jog alapítása tekintetében. A földhasználati jogért a föld forgalmi értékéhez viszonyított arányos ellenértéket kell fizetni.

(14) Ha a helyi önkormányzat a tulajdonában álló vagyont az állam javára jogszabályban meghatározott közfeladat ellátásának elősegítése érdekében ingyenesen ruházza át, az új tulajdonos nevében eljáró tulajdonosi joggyakorló a vagyonelemeket az átvett könyv szerinti értéken veszi nyilvántartásba.”

Fentiek alapján kérem a testületet, hogy a napirendet vitassa meg, és döntsön az alábbi határozati javaslat alapján.

Határozati javaslat a 6. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

- 1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy hozzájárul a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kezdeményezett, Gyékényes Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonában álló Gyékényes 102/4 hrsz-ú ingatlant érintő telekalakítási eljárás megindításához és lebonyolításához a Pécsi

Geodéziai és Térképészeti Kft. (7622 Pécs, Légszeszgyár u. 17.)
13/0009 munkaszámú vázrajza alapján.

A telekalakítási eljárás követően az alábbi ingatlanok alakulnak ki:

- Gyékényes 102/6 hrsz-ú 14238 m² nagyságú kivett közterület, mely az Önkormányzat tulajdonában marad
 - Gyékényes 102/7 hrsz-ú 2331 m² nagyságú kivett országos közút, mely a Magyar Állam tulajdonába kerül
 - Gyékényes 102/8 hrsz-ú 1480 m² nagyságú kivett közterület, mely az Önkormányzat tulajdonában marad
- 2.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a Polgármestert, hogy a telekalakítással kapcsolatos iratok, vázrajzok aláírására, valamint a szükséges jognyilatkozatok megtételére.
- 3.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete hozzájárul a telekalakítási eljárás során kialakuló, Gyékényes 102/7 hrsz-ú, 2331 m² területnagyságú, kivett országos közút megnevezésű ingatlan térítésmentes tulajdonba adásához a Magyar Állam részére (hivatkozással a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42.§ 16. pontjára), illetve térítésmentes vagyongazdálkodásba adásához a Magyar Közút Nonprofit Zrt. részére (hivatkozással a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 29.§ (6) és 32.§ (6) bekezdésére), annak érdekében, hogy a helyi önkormányzati tulajdonban lévő, de ténylegesen országos közúti funkciót ellátó ingatlan a Magyar Állam tulajdonába kerüljön.
- 4.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete tudomásul veszi, hogy a telekalakítási eljárás és a térítésmentes állami tulajdonba és vagyongazdálkodásba történő átadás-átvétel összes járulékos költségének megfizetése Gyékényes Község Önkormányzatát terheli.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: értelem szerint

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Magyar Közút Nonprofit
Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Somogyudvarhelyi Községi Önkormányzati Hivatal Gyékényesi Kirendeltsége	
Érkezett: 2025. 07. 23	
Szám: GY-51 2025/2025	Melléklet:

1024 Budapest, Fényes Elek utca 7-13.
+36 (1) 819-9000
+36 (1) 819-9540
info@kozut.hu
MKNZRT (KRID: 153207128) Hivatali Kapu
www.kozut.hu

Gyékényes Községi Önkormányzata
Polgármesteri Hivatala

Gergelics Sándor
polgármester részére

-2
Iktatószám: MK-6606/2025
Tárgy: Változási vázrajzok és megkeresés
megküldése területrendezés tárgyában
Ügyintéző: Kupferschmidt Norbert
kupferschmidt.norbert@kozut.hu

8851 Gyékényes Szabadság tér 2

Tisztelt Polgármester Úr!

Társaságunk, a Magyar Közút NZrt. képviseletében az országos közúthálózat részét képező útszakasszal érintett, de jelenleg a tisztelt Önkormányzat tulajdonában lévő Gyékényes 102/4 hrsz.-ú ingatlant érintő területrendezés kapcsán az alábbiakról tájékoztatjuk.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 32. § (1) bekezdése szerint „... az országos közúthálózat az állam tulajdonában, a helyi közúthálózat a települési vagy területi önkormányzat tulajdonában van...”, emellett a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. pontja alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik a településüzemeltetés (a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása).

Törvényes cél tehát, hogy az országos közutak állami tulajdonban, a helyi közutak önkormányzati tulajdonban legyenek, így a helyi önkormányzatok tulajdonában lévő, de ténylegesen részben országos közút funkciót ellátó ingatlanok magyar állam tulajdonába és Társaságunk vagyonezelésébe történő átadása szükséges, amely által a helyi önkormányzatok tulajdonában végső soron kizárólag helyi közúti funkciót ellátó vagyonelemek maradnak. A törvényes cél teljesítése mellett az országos közúti ingatlanok állami tulajdonba történő átadása azt a gazdasági előnyt is jelenti a helyi önkormányzat számára, hogy az esetleges országos közút vagyonezelői és közútkezelői feladataihoz kapcsolódó, terhelő kötelezettségek és költségek megszűnnek. Az országos közúti ingatlanok átadásának elmaradása esetén ezen kötelezettségek és költségek továbbra is a helyi önkormányzatokat terhelhetnék.

Gyékényes közigazgatási területén áthaladó 6808 j. Csurgó-Gyékényes összekötő út 8+840-9+008 és 6804 j. Nagykanizsa-Gyékényes összekötő 32+850-32+865 -út km szelvények között lévő útszakasz érinti Gyékényes 102/4 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonban álló ingatlant, amely rendezése tárgyában Társaságunk jelen ügyben – vállalva annak költségeit – kivételcsen el tudta készíteni a szükséges változási vázrajzo(ka)t annak érdekében, hogy az országos közúttal érintett terület, úgymint a kialakuló Gyékényes 102/7 hrsz.-ú ingatlan(ok) leválasztásra és állami tulajdonba adásra kerüljön. A változási vázrajz szerint kialakuló helyi közúti területek Gyékényes 102/6 hrsz.-ú és Gyékényes 102/8 hrsz.-ú ingatlanok továbbra is az Önkormányzat tulajdonában maradnak.

Az önkormányzat tulajdonából a magyar állam tulajdonába történő tulajdonjog átruházásra Kkt. 29. § (6) és 32. § (6) bekezdése alapján kerülhet sor és erre vonatkozóan jogcímet és felhatalmazást tartalmaz a jogszabály Társaságunk részére.

Hivatkozással a Kkt. 29.§ (6) és 32.§ (6) bekezdésére kérjük tisztelt Gyékényes Község Önkormányzatát, hogy első körben – mint tulajdonos – a telekalakítási eljárást szíveskedjenek lebonyolítani és a végleges telekalakítási engedély birtokában a változatlan tulajdoni viszonyokkal történő megosztást az ingatlan-nyilvántartásban átvezettetni, majd ezt követően a kialakult ingatlanok a magyar állami tulajdonába és a Magyar Közút NZrt. vagyongazdálkodásba adását szíveskedjenek támogatni és erről képviselő-testületi döntésüket részünkre megküldeni.

Kérjük, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint szükséges képviselő-testületi határozatban szíveskedjenek a pontos helyrajzi számot feltüntetni, amely állami tulajdonba adására sor kerül.

A területrendezési feladat ügyintézése érdekében az alábbi dokumentumokat szíves felhasználásra megküldjük. A telekalakítási eljárás megindításához még szükséges az ingatlanra vonatkozó közútkezelői hozzájárulás benyújtása, melyet elektronikusan küldünk meg, ennek érdekében kérjük a Tisztelt Önkormányzatot, hogy legyen szíves a kupferschmidt.norbert@kozut.hu e-mail címen felvenni a kapcsolatot.

Közreműködésüket köszönjük.

Melléklet: 1 pld. tulajdoni lap másolatban
4 pld. változási vázrajz
2 pld. telekalakítási helyszínrajz + CD

Budapest, 2025. 07. 14.

Üdvözlettel:

dr. Bardóczky Viktor
vagyongazdálkodási és nyilvántartási osztályvezető

Tasi Márta
vagyonynyilvántartási vezető

MAGYAR KÖZÚT NZRT
1024 Budapest, Fényes Elek u. 7-13
99.

Somogy Vármegyei Kormányhivatal
Nagyatád Baross Gábor utca 5.

Oldal: 1/1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám:30005/11524/2025

2025.07.07

Szektor: 53

GYÉKÉNYES**Belterület 102/4 helyrajzi szám**

8851 GYÉKÉNYES Szabadság tér. "felülvizsgálat alatt"

II RÉS Z

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatok	terület	kat.t.jöv.	alosztály	adatok
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	ha m2	k.fill.	ter. kat.jöv
				ha m2 k.fill

. Kivett közterület

0

1.8049

0.00

II RÉS Z

3. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 30831/1992.03.02

jogcím: vagyonmegosztás

jogállás: tulajdonos

név: GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

cím: 8851 GYÉKÉNYES Szabadság tér 7

törzsszám: 15731522

III RÉS Z

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 4030/1976.10.27

Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog.

jogosult:

név: SOMOGY MEGYEI FÖLDHIVATAL törzsszám: 15324975

cím : 7400 KAPOSVÁR Damjanich utca 11-15

2. bejegyző határozat, érkezési idő: 37469/2009.09.24

Vezetékjog az okiratban foglalt tartalommal, területkimutatásban meghatározott mértékre.

jogosult:

név: E.ON DÉL-DUNÁNTÚLI ÁRAMHÁLÓZATI ZRT. törzsszám: 10732614

cím : 7626 PÉCS Búza tér 8/A

3. bejegyző határozat, érkezési idő: 30727/2011.01.17

Vezetékjog az okiratban foglalt tartalommal, területkimutatásban meghatározott mértékre.

jogosult:

név: E.ON DÉL-DUNÁNTÚLI ÁRAMHÁLÓZATI ZRT. törzsszám: 10732614

cím : 7626 PÉCS Búza tér 8/A

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak.

TULAJDONI LAP VÉGE

7622 Pécs, Légszennyvár u. 17

M.sz.: 13/0009

620489/2024

Gyékényes

belterület

Adatszolgáltatás iktatószáma:
2/158/2024

VÁLTOZÁSI VÁZRAJZ

a 102/4 helyrajzi számú földrészlet megosztásáról

M= 1:500

Változás előtt										Változás után									
HRSZ	Alrészlet			Terület			Ak.	HRSZ	Jel	Mtv. ág	Alrészlet			Terület			Ak.	Statisztikai jog	Megjegyzés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.					7.	8.	9.	10.	11.	12.			
102/4	-	követ.	közterület	-	1.8049	0.00	102/6	-	102/6	-	követ.	közterület	-	1.4238	0.00	13.	4030/1976.10.27 Földmérési jelek elhelyezési biztosító használati jog SOMOGY MEGYEI FÖLDHIVATAL	14.	
																	37489/2009.08.24 Vezetékhog E.ON DÉL-DUNÁNTÚLI ÁRAMHÁLÓZATI ZRT 75 m ²		
																	30727/2011.01.17 Vezetékhog E.ON DÉL-DUNÁNTÚLI ÁRAMHÁLÓZATI ZRT.		
								102/7	-	követ.	országos közút	-	0.2331	0.00			30727/2011.01.17 Vezetékhog E.ON DÉL-DUNÁNTÚLI ÁRAMHÁLÓZATI ZRT. 234 m ²		
								102/8	-	követ.	közterület	-	0.4480	0.00			30727/2011.01.17 Vezetékhog E.ON DÉL-DUNÁNTÚLI ÁRAMHÁLÓZATI ZRT. 9 m ²		
Összesen:					1.8049	0.00		Összesen:				1.8049	0.00						

A vázrajz méreteket levételre nem alkalmas.

A telekalkulációs alkalmunknak megjelölés történt:

Készítette: Kaposvári, 2024. november 12.

Délen Norbert
Földmérő lg.sz.: 73212017
Ing.rend.mrh.sz.: 2489/2021

Sági István
mérnökséget leendő
Földmérő lg.sz.: 10015/2020
Ing.rend.mrh.sz.: 1945/2006

A helyrajzi számrendszer és a területszámítás helyes. Ez a záradék a helyrajzi számított egy évig hatályos.

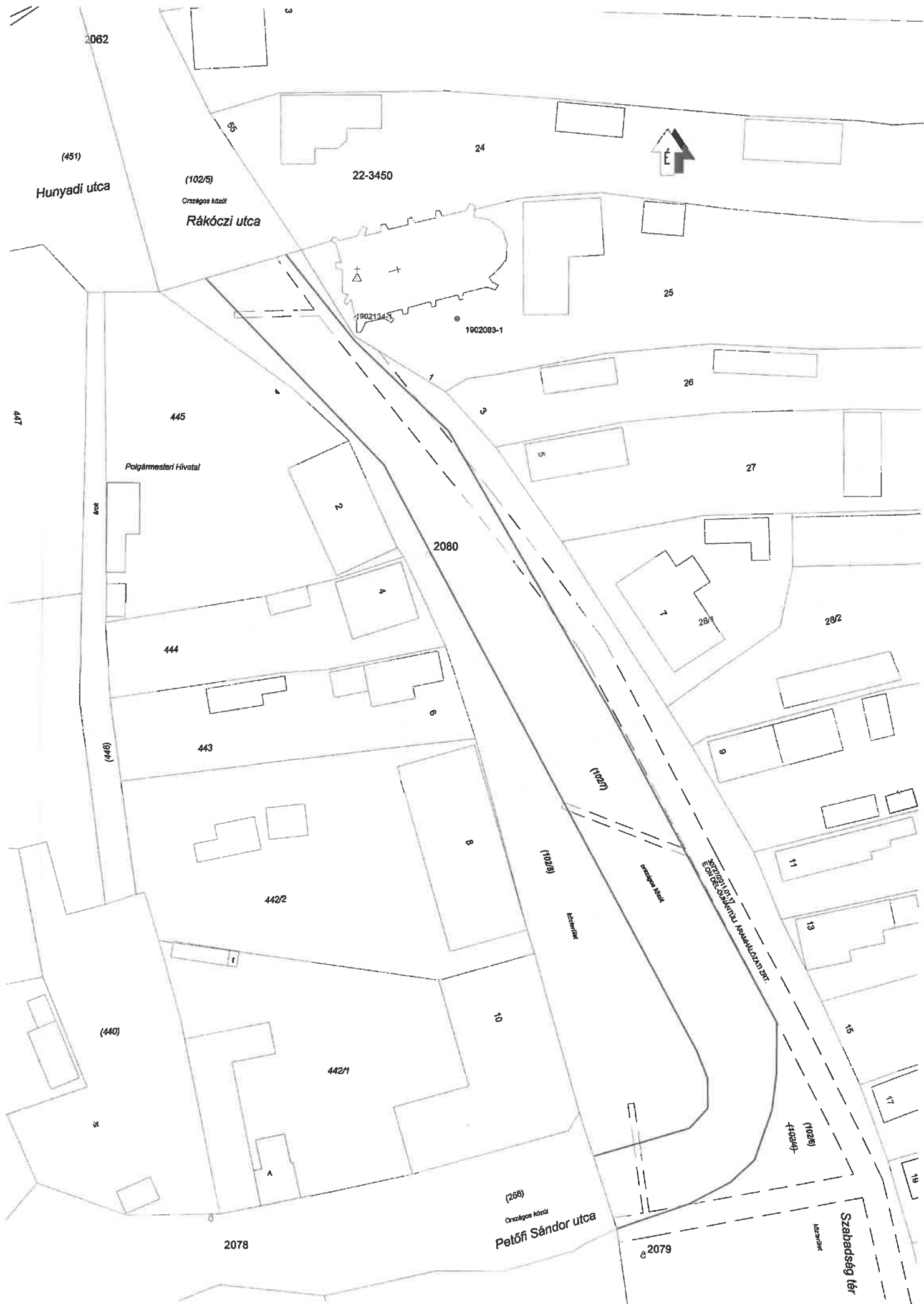
Nagyatád nap
2024. DEC. 17.

P.H. Záradékhely:

Ing.rend.mrh.szám:

E4200/2024

2062

(451)

Hunyadi utca

(102/5)

Országoz közút

Rákóczi utca

22-3450

24

25

1902134-5

1902003-1

26

447

445

Polgármesteri Hivatal

446

2

4

2080

27

444

7

28/2

443

9

(448)

442/2

8

(102/8)

11

(440)

10

(102/7)

Országoz közút

2079/2/1/2/3/4/5/6/7/8/9/10/11/12/13/14/15/16/17/18/19/20/21/22/23/24/25/26/27/28/29/30/31/32/33/34/35/36/37/38/39/40/41/42/43/44/45/46/47/48/49/50/51/52/53/54/55/56/57/58/59/60/61/62/63/64/65/66/67/68/69/70/71/72/73/74/75/76/77/78/79/80/81/82/83/84/85/86/87/88/89/90/91/92/93/94/95/96/97/98/99/100

13

442/1

15

2078

(268)

Országoz közút

Petőfi Sándor utca

(102/9)
442/4/1

2079

Szabadság tér

16/17/18/19

Gyékényes Község Önkormányzata Polgármestere
8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.
Tel: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/761/2025

Előterjesztés a 7. napirendi ponthoz

Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi pályázati fordulójához

Tisztelt Képviselő-testület!

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (a továbbiakban: Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer) a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételéhez, tanulmányaihoz nyújt támogatást az esélyteremtés érdekében. A támogatást a központi költségvetés és az önkormányzati források együttesen biztosítják.

Önkormányzatunk 2000-ben csatlakozott először a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez. Az ösztöndíjrendszerhez való csatlakozásról évente újra nyilatkozni kell az önkormányzat képviselőjének a polgármesternek a csatlakozási nyomtatvány (a továbbiakban: Csatlakozási nyilatkozat) aláírásával. A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez való csatlakozás önkéntes.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójának meghirdetésére vonatkozó pontos tájékoztatás jelen előterjesztés elkészítésének időpontjában még nem áll rendelkezésre, azonban a várható határidőkre való tekintettel indokolt a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez való csatlakozással kapcsolatos döntést jelen ülésen meghozni.

A nyilatkozat határidőre történő beküldése azt eredményezi, hogy a települési önkormányzat a jövő évre vonatkozóan kötelezettséget vállal a Bursa Hungarica ösztöndíjban való részvételre. A Csatlakozási nyilatkozat visszaküldése önmagában nem jelent anyagi kötelezettségvállalást, az önkormányzat a benyújtott pályázatok ismeretében dönt a támogatási összegek odaítéléséről.

A Képviselő-testületnek tehát most arról kell döntenie, hogy a 2026-os évre vonatkozóan csatlakozzon-e az önkormányzat a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez. A pályázati feltételek és határidők kiírására ezt követően kerül majd sor.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a napirendet tárgyalja meg, és döntsön a határozati javaslat alapján!

Határozati javaslat a 7. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához, és felhatalmazza a polgármestert a Csatlakozási nyilatkozat aláírására.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester
Határidő: pályázati felhívás szerint

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Előterjesztés a 8. napirendi ponthoz

Közterület bontási engedély iránti kérelem (Gyékényes 159 hrsz.)

Tisztelt Képviselő-testület!

Dudli-Faragó Rebeka 8851 Gyékényes, Dózsa u. 99. szám alatti lakos közterület bontási engedély iránti kérelmet nyújtott be Gyékényes Község Önkormányzatához (a továbbiakban: Önkormányzat) 2025. augusztus 18. napján, melyhez csatolta a belső gázellátás tervének helyszínrajzát.

Kérelmező a tulajdonában álló Gyékényes, Dózsa u. 99. szám alatti ingatlan belső gázellátását kívánja biztosítani a csatolt kérelemben foglaltak szerint. Az új csatlakozóvezeték kialakításához szükséges az Önkormányzat tulajdonában álló 159 hrsz-ú ingatlan (járda) megbontása, így szükség van az Önkormányzat hozzájáruló nyilatkozatára.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 107.§-a kimondja, hogy: *„A helyi önkormányzatot - törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.”*

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelete 3.§ (1) bekezdése alapján a rendelet hatálya alá tartozó vagyon tulajdonosi joggyakorlója Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete, így a tulajdonosi hozzájárulás és a közterület bontási engedély megadása képviselő-testületi hatáskör.

Fentiek alapján kérem a testületet, hogy a napirendet vitassa meg, és a mellékelt határozati javaslat alapján döntsön a tulajdonosi hozzájárulás megadásáról.

Határozati javaslat a 8. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

- 1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 107.§-a, valamint az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a tulajdonosi hozzájárulást és a közterület bontására vonatkozó engedélyt Dudli-Faragó Rebeka 8851 Gyékényes, Dózsa u. 99. szám alatti lakos részére, a Gyékényes Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonában álló 8851 Gyékényes 159 hrsz-ú ingatlanra vonatkozóan, a Gyékényes, Dózsa u. 99. szám (156 hrsz.) alatti ingatlan földgáz csatlakozóvezeték létesítésének

építési munkáihoz a kérelem szerinti tartalommal **megadja** az alábbi feltételekkel:

- Jelen hozzájárulás megadása nem mentesít a kivitelezéshez szükséges egyéb hatósági engedélyek megszerzése alól.
- A kivitelezésre jogosult tartózkodni köteles minden olyan magatartástól, mely szükségtelen károkozással járna.
- A kivitelezési munkák befejezését követően az érintett útterületet az eredeti minőséggel és az eredeti állapotának megfelelően kell helyreállítani.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

KÖZTERÜLET BONTÁSI ENGEDÉLY KÉRELEM

1. Kérelmező neve: DUDLI-FARAGÓ REBEKA
2. Kérelmező lakcíme: 8851 GYÉKELYES DÓZSA U. 99
3. Bontás helye:
- Cím: GYÉKELYES DÓZSA U. 99
 - Helyrajzi szám: 156
4. Felbontani kívánt terület jellege (kívánt rész aláhúzendó):
- közút, járda, padka, zöld terület, egyéb
5. A felbontással érintett közterület megjelölése: 159
6. Bontás célja: fa'zbevitel
7. Felbontandó terület nagysága: 1m x 3m
8. Bontási munkálatok tervezett kezdő időpontja: 2025 év 08 hónap 30 nap
9. Helyreállítás tervezett időpontja: 2025 év 09 hónap 05 nap

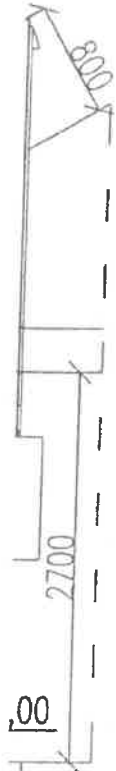
Kelt: Gyékelyes 2025.08.18

Somogyudvarhelyi Közös Önkormányzati Hivatal Gyékyenesi Kirendeltsége	
Érkezett: <u>2025. 08. 18.</u>	
Szám: <u>GY-E/</u> <u>781/2025</u>	Melléklet:

Dudli-Faragó Rebeka

Kérelmező aláírása

HELYSZÍNRAJZ M=1:500

kondenzációs kombi falikazán
 (IPX4D) CE 51CM4094 (IMQ)
 Q=24,9kW, q=2,51m³/h
 MSZ CEN TR 1749 "C33"

Meglévő középnyomású
 méretlen vezeték
 a telekhatáron lezárva
 Az új csatlakozóvezeték a meglévő
 csatlakozóvezetékre való
 csatlakozással kerül kialakításra
 Ø20 Pe elektrokarmantyúval.

Tervezési határ, a kialakításra kerülő előkert
 felvezetésen lévő 1/2" méretű gömbcsap.
 Perógáz T31EEA R28 szab.- és mérőszekrény.
 G-4 gázmérő, EKB10/G53 nyomásszabályozó

GAS Gázelosztó Kft.

8800 Nagykanizsa, Csengeri út 9.

G-4-T-02/2021

Terv a szolgáltató/.....sz. szakvéleménye alapján

kivitelezésre: alkalmas - alkalmatlan

Dátum: ..2025. APR. 2.9.....

engedélyezte

oltatni kell.
 zülék villamos bekötésének
 rrel igazoltatni kell.

bcsapnál hollandíval
 bekötőcső.
 leges kioldóáramú

et kall alkalmazni

RŐBÁJA

sági Tömörsegi
 15perc 15kPa 10perc
 15perc 15kPa 10perc

FÜZÉK ÁRPÁD 8800 Nagykanizsa, Szent Imre u. 4. Tel.: 30/36-90-888		
Munka helye: Megnevezése:	8851 Gyékényes, Dózsa Gy. u. 99. (hrs.: 156.) Belső gázellátás terve	Rajzszám: Gg-02
Rajz Megnevezése:	Függőleges csőterv, Helyszínrajz	Méretarány: 1:50 1:500
Építtető:	Dudli-Faragó Rebeka 8851 Gyékényes, Dózsa Gy. u. 99.	Dátum: 2025.04.
Terv: Füzék Árpád		G/20-0528

+36 30 190 0206, +36 30 314 5111

Előterjesztés a 9. napirendi ponthoz

Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója illetményének megállapítása

Tisztelt Képviselő-testület!

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) 4. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a nevelő-oktató munka – óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés-oktatás, pedagógiai szakszolgálat keretében gyermekekkel, tanulókkal való pedagógiai célú közvetlen foglalkozás – kizárólag az alábbi foglalkoztatási formákban látható el:

- a) az e törvény szerinti köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban vagy (a nevelést és oktatást közvetlenül segítő munkakörökben) munkaviszonyban,
- b) egyházi szolgálati jogviszonyban, vagy
- c) óraadóként megbízási szerződés alapján.

A pedagógus, valamint a pedagógus szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott az általa megszerzett legmagasabb, a munkakör ellátásához e törvényben előírt iskolai végzettség, szakképesítés, szakképzettség, szakmai gyakorlat, publikációs tevékenység, minősítő vizsga és a minősítési eljárás keretében elnyert minősítés alapján Gyakornok, Pedagógus I., Pedagógus II., Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatokat érheti el.

Nagy Andrea igazgató besorolása a fentiek alapján: Pedagógus II.

A Púétv. 98. § (1) bekezdése alapján a munkáltató a pedagógus, valamint a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott havi illetményét a 97. § (1) bekezdése szerinti fokozata alapján az a) pontban foglalt összegben vagy a b)–e) pontok szerinti illetménysávokon belül állapítja meg.

A havi illetmény összege Gyakornok esetén: a Kormány által rendeletben megállapított összeg (A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 88.§ (1) bekezdése alapján a Gyakornok fokozathoz tartozó havi illetmény a 2025. évben 640 900 Ft.)

A magasabb fokozatokon belül a pedagógus illetményét a Púétv. 98. § (1) bekezdésében megállapított illetménysávokon belül kell megállapítani, amely az alábbiakat rögzíti.

A havi illetmény összege:

Pedagógus I. esetén 410.000 Ft-tól 1.065.000 Ft-ig terjedhet,

Pedagógus II. esetén 430.000 Ft-tól 1.135.000 Ft-ig terjedhet,

Mesterpedagógus esetén 520.000 Ft-tól 1.365.000 Ft-ig terjedhet,

Kutatótanár esetén 640.000 Ft-tól 1.470.000 Ft-ig terjedhet.

A Vhr. 88. § (2) bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy a pedagógusok és a pedagógus szakképzettséggel rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő *köznevelési foglalkoztatottak illetménye nem lehet alacsonyabb, mint a 640.900 Ft-os gyakornoki illetmény.*

A Vhr. 88/A.§-a rendelkezik a 2025. január 1-jétől alkalmazandó illetményrészről, mely szerint:

„88/A. § (1) A munkáltató a pedagógus, valamint a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: pedagógus) tartós pótlékok és megbízási díjak nélküli havi illetményét a Púétv. 97. § (1) bekezdése szerinti fokozata alapján a Púétv. 98. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel – olyan módon állapítja meg, hogy a havi illetmény összege – az esélyteremtési illetményrészt ide nem értve –

- a) Pedagógus I. esetén 653 100 forinttól 1 290 800 forintig,
- b) Pedagógus II. esetén 660 400 forinttól 1 375 600 forintig,
- c) Mesterpedagógus esetén 716 900 forinttól 1 654 400 forintig,
- d) Kutatótanár esetén 840 000 forinttól 1 781 600 forintig terjedhet.”

A Púétv. 98. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója a fentiekben meghatározott keretek között az alábbi szempontok mérlegelése alapján állapítja meg a havi illetményt:

- a) a szakmai gyakorlati idő mértéke,
- b) a munkakör ellátásához a besorolás alapjául szolgáló iskolai végzettség, szakképesítés, szakképzettség melletti, a kinevezésében feltüntetett további, munkakörében hasznosítható szakképesítés, szakképzettség idegennyelv-ismeret megléte,
- c) a munkaköri feladatokon túl önkéntesen vállalt többletfeladatok, ideértve, ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állót több köznevelési intézményben vagy több feladatellátási helyen foglalkoztatják,
- d) munkakörében végzett tevékenységéhez kapcsolódó, a fenntartó vagy a köznevelésért felelős miniszter által adott elismerés megléte,
- e) a felelős gazdálkodás eredményeképp a munkáltató rendelkezésre álló forrás összege,
- f) a pedagógus által tanított tantárgyak száma,
- g) a pedagógus munkakör munkaerőpiaci szempontból történő betölthetőségének lehetősége.

A Púétv. 98. § (5) bekezdés b) pontja alapján, ha a pedagógus, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló az a) pont hatálya alá nem tartozó településen dolgozik, és a feladatellátási helyen a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók külön vagy együttesen számított aránya eléri a tíz százalékot, és a pedagógus a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott képességkibontakoztató, integrációs felkészítés vagy óvodai fejlesztő program keretébe tartozó feladatokat lát el, a havi illetményének pótlék és egyes köznevelési feladatokért járó megbízási díj nélküli összege húsz százalékaival (esélyteremtési illetményrészt) emelt összegű illetmény illeti meg. (...)

A Vhr. 88.§ (5) bekezdése szerint az esélyteremtési illetményrész megállapítása szempontjából a Púétv. 98. § (5) bekezdés b) pontja szerinti a gyermek- és tanulólétszámmal, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló miniszteri rendelet szerinti képességkibontakoztató, illetve integrációs felkészítés vagy óvodai fejlesztő program meglétével kapcsolatos feltételnek a tanév október 1-jén kell fennállnia.

Ugyanezen szakasz (6) bekezdése alapján az esélyteremtési illetményrészre való jogosultság a tanévre, illetve a nevelési évre szól. A tanév szeptember hónapjára járó esélyteremtési illetményrészt legkésőbb a november hónapra járó illetménnyel egyidejűleg visszamenőleg kell kifizetni.

Az óvodavezető – igazgató - megbízási díjának megállapítására a Púétv. 102. § (2) bekezdését kell alkalmazni a gyermekek megelőző évi októberi statisztikai létszámadatai alapján:

„(2) A megbízási díj a nevelési-oktatási intézményben, a többcélú köznevelési intézményben, valamint a pedagógiai szakszolgálati intézményben igazgatói (főigazgatói) megbízási ellátása esetén az intézményben jogviszonyban álló

a) legalább 1001 gyermek, tanuló esetén az alap 87%-a,

b) 801 és 1000 gyermek, tanuló között az alap 82%-a,

c) 601 és 800 gyermek, tanuló között az alap 76%-a,

d) 401 és 600 gyermek, tanuló között az alap 66%-a,

e) 251 és 400 gyermek, tanuló között az alap 54%-a,

f) 151 és 250 gyermek, tanuló között az alap 41%-a,

g) legfeljebb 150 gyermek, tanuló esetén az alap 30%-a.”

A Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda intézményben a köznevelési statisztikai adatszolgáltatás 2024. év októberi adatai alapján a gyermeklétszám 25 fő, mely alapján a Púétv. 102.§ (2) bekezdésének g) pontja szerint az alap (gyakornok fokozathoz tartozó havi illetményösszeg) 30%-a. Így a 640.900 Ft alapulvételével Nagy Andrea igazgató 192.270 Ft megbízási díjra jogosult.

A Púétv. 98.§ (6) bekezdése alapján a havi illetményt száz forintra kerekítve kell megállapítani.

A fent idézett együttes szabályok alapján Nagy Andrea igazgató havi illetménye 2025. január 1-jétől – a fenti rendelkezésekre tekintettel – 984.750 Ft összegben került megállapításra.

Teljesítményértékelés:

A Púétv. 98. § (3), 160.§ (7) bekezdéseinek rendelkezése alapján 2024. szeptember 1-jén megindult a pedagógusok teljesítményértékelési rendszere. A teljesítményértékelési rendszerrel kapcsolatos részletes rendelkezéseket a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) tartalmazza.

A Púétv. 98. § (3) előírásának megfelelően a munkáltató minden évben köteles értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező noks-munkakörben foglalkoztatott személy teljesítményét, gyakornok esetén azonban a teljesítményértékelést nem kell lefolytatni. A teljesítményértékelést írásba kell foglalni. A munkáltató a teljesítményértékelés eredményének figyelembevételével a pedagógus havi illetményét az (1) bekezdésben meghatározott illetménysáv – ha az illetménysáv alsó és felső határa e törvény felhatalmazása alapján kormányrendeletben került meghatározásra, akkor a kormányrendeletben meghatározott illetménysáv – keretein belül a 43. §-nak megfelelően határozhatja meg azzal, hogy a havi illetmény a teljesítményértékelés eredménye alapján alacsonyabb összegben nem határozható meg.

A BM rendelet 4. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az óvodában minden nevelési év kezdetén egy egyedi intézményi értékelési szempontot kell kijelölni. Az egyedi intézményi értékelési szempontot a teljesítményértékelési időszak kezdetét megelőző augusztus 25-ig az igazgató határozza meg a nevelőtestület egyetértésével, az az adott nevelési évre szólóan, az a nevelési év során nem módosítható. Az egyedi szempontot ezért a megfelelő súlyú feladatok közül érdemes kiválasztani, és az időszak végén célszerű külön értékelni annak megvalósulását vagy részbeni megvalósulását és ennek függvényében kell kitűzni a jövő évi szempontot.

A Púétv. 160. § (7) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a munkáltató a teljesítményértékelés színvonalát, a munkateljesítményt első alkalommal óvodában foglalkoztatott esetén a 2024. szeptember 1-je és 2025. június 30-a közötti időszakra vonatkozóan értékeli. A teljesítményértékelés eredményeként a munkáltató első alkalommal 2025. szeptember 1-jével állapíthat meg a 98. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint módosított illetményt.

Az értékelés folyamata a személyes teljesítménycélok kijelölésével kezdődik. A fenntartó az értékelendő személlyel egyeztetve vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén legfeljebb augusztus 31-ig közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat. Az igazgatót a vezetők értékelési szempontrendszer szerint a fenntartó értékeli. (BM rendelet 5.§ (1) a))

A személyes teljesítménycélok kitűzése megtörtént Nagy Andrea vonatkozásában.

A BM rendelet 4.§ (5) bekezdés b) pontja alapján az összes elérhető pont vezetők esetében 100 pont, amely a következőképp áll össze:

- 4 személyes teljesítménycél megvalósulása 4x10 pont, összesen legfeljebb 40 pont,
- 7 értékelt terület (ebből 6 egységes, további 1 értékelési szempont pedig a fenntartó által meghatározott) a munkavégzés meghatározott értékelési szempontjai alapján, összesen legfeljebb 60 pont.

A vezetők és pedagógusok értékelését óvodában augusztus 15-ig kell lebonyolítani. (BM rendelet 5.§ (4) bekezdés)

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 42. § 2. pontja alapján a magasabb vezetői feladatokat ellátó igazgató esetében a kinevezési, megbízási jogkört Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete gyakorolja, míg az egyéb munkáltatói jogkör gyakorlója a polgármester.

Nagy Andrea igazgató teljesítményének értékelése megtörtént, melynek eredménye a következő: **a maximálisan elérhető 100 pontból 97 pontot ért el. Az értékelés eredménye: kiemelkedő teljesítményszintű.**

A 2024/2025. tanévi teljesítményértékelés alapján történő illetmény kifizetéséről és egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 182/2025. (VI. 30.) Korm. rendelet 1-3.§-ai szerint:

„1. § (1) A 2024/2025. tanév végén végrehajtott teljesítményértékelés (a továbbiakban: 2024/2025-ös teljesítményértékelés) során a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) 98. § (3) bekezdése szerinti teljesítményértékelés eredményeként meghatározott illetményemelésre felhasználható összeg fenntartónként a pedagógus teljesítményértékelés hatálya alá tartozó, teljes munkaidőben foglalkoztatottakra átszámítva havonta és átlagosan fejenként 20 000 forint, amelyet a munkáltató kizárólag a jogosultak illetményemelésére használhat fel.

(2) A tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézmény esetén a teljesítményértékelés eredményeként meghatározott illetményemelésre felhasználható összeg tekintetében fenntartónak a Klebelsberg Központot kell tekinteni.

2. § (1) A munkáltató a 2024/2025-ös teljesítményértékelés eredménye alapján, a 2024/2025-ös teljesítményértékelés során a (2) bekezdés a) pontja szerinti illetményemelést biztosíthat, illetve a (2) bekezdés b) pontja szerinti illetményemelést biztosít.

(2) A munkáltató

a) az átlagos teljesítményt nyújtó értékelendő személy számára legfeljebb havi 20 000 forint illetményemelést biztosíthat,

b) a kiemelkedő teljesítményt nyújtó értékelendő személy számára legalább havi 20 000 forint, legfeljebb havi 60 000 forint illetményemelést biztosít.

(3) Ha az érintettet 2025. szeptember 1-jén vagy 2026. január 1-jén magasabb pedagógus fokozatra kell átsorolni, ezen időponttól a rá vonatkozó illetménysáv alsó határánál legalább a (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti összeggel magasabb – esélyteremtési illetményrész, a gyakornoki besorolás, a mesterfokozat és meghatározott tantárgyak tanítása utáni illetménynövekedések, valamint pótlék és megbízási díj nélküli – havi illetményre jogosult.

3. § A Púétv. 98. § (3) bekezdésének alkalmazásával a 2024/2025-ös teljesítményértékelés eredményeként az illetményt 2025. szeptember 1-jétől kell megállapítani, az erre vonatkozó kinevezésmódosítást legkésőbb 2025. szeptember 20-ig kézbesíteni kell.”

A 2025. szeptember 1-jétől a pedagógus teljesítményértékelés alapján megvalósuló bérfejlesztés ellentételezése érdekében a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján a törvény 2. melléklet szerinti támogatási jogcímek fajlagos összegeinek emelése megtörtént, a pedagógusok átlagbáralapú támogatása 90.000 Ft/számított létszám/év összeggel megemelésre került, mely a 2025. évi májusi felmérés eredménye szerint Gyékényes esetében 234.000 Ft növekményt eredményezett.

Az intézményben 2 fő teljesítményértékeléssel rendelkező pedagógus van.

Pedagógus II. besorolás esetén az illetménysáv 660 400 forinttól 1 375 600 forintig terjed, így – a teljesítményértékelés eredménye alapján – e kereteken belül állapítható meg az igazgató illetménye 2025. szeptember 1-jétől kezdődően.

A fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot megtárgyalni szíveskedjen, és a fentiek figyelembevételével állapítsa meg az igazgató illetményét.

Határozati javaslat a 9. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

1.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény és a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet rendelkezései alapján a Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója, Nagy Andrea illetményét a teljesítményértékelés eredményének figyelembevételével 2025. szeptember 1. napjától kezdődően az alábbiak szerint állapítja meg:

havi illetmény összege: Ft
esélyteremtési illetményrész: Ft
vezetői megbízási díj havi összege:	192.270 Ft
összesen: Ft

2.) Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy Nagy Andrea igazgató kinevezési okmányának módosításáról gondoskodjon.

Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: 2025. szeptember 20.

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

Gergelics Sándor
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata Polgármestere
8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.
Tel: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/784/2025
Melléklet: Gyékényesi „Csemeték-
Kertje” Óvoda Pedagógiai
Programja

Előterjesztés a 10. napirendi ponthoz

Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda Pedagógiai Programjának jóváhagyása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda igazgatója megküldte Gyékényes Község Önkormányzata, mint fenntartó részére az intézmény hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően átdolgozott Pedagógiai Programját annak érdekében, hogy a fenntartó az abban foglaltakat jóváhagyja.

A 77/2025. (IV.15.) Korm.rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramját több pontban módosította, ezért vált szükségessé az intézmény Pedagógiai Programjának módosítása. A nevelőtestület 14/2025-ös határozatszámmal a módosításokat elfogadta.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 83.§ (2) bekezdés g) és i) pontjai szerint:

„(2) A fenntartó

g) jóváhagyja a köznevelési intézmény SZMSZ-ét, pedagógiai programját, éves munkatervét, továbbképzési programját, tantárgyfelosztását,
i) ellenőrzi a házirendet”

Az Nktv. 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. **A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.** A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Fentiek alapján a képviselő-testületnek, mint fenntartónak, jóvá kell hagyni a Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda Pedagógiai Programját.

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, mint fenntartó, 144/2024.(XI.6.) számú képviselő-testületi határozatával hagyta jóvá az eddig hatályos Pedagógiai Programot.

Fentiek alapján kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy a napirendet vitassa meg, és döntsön a határozati javaslat szerint.

Határozati javaslat a 10. napirendi ponthoz

.../2025.(...) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Gyékényesi „Csemeték-Kertje” Óvoda

Pedagógiai Programját az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

Felkéri a polgármestert, hogy a döntésről az igazgatót értesítse.

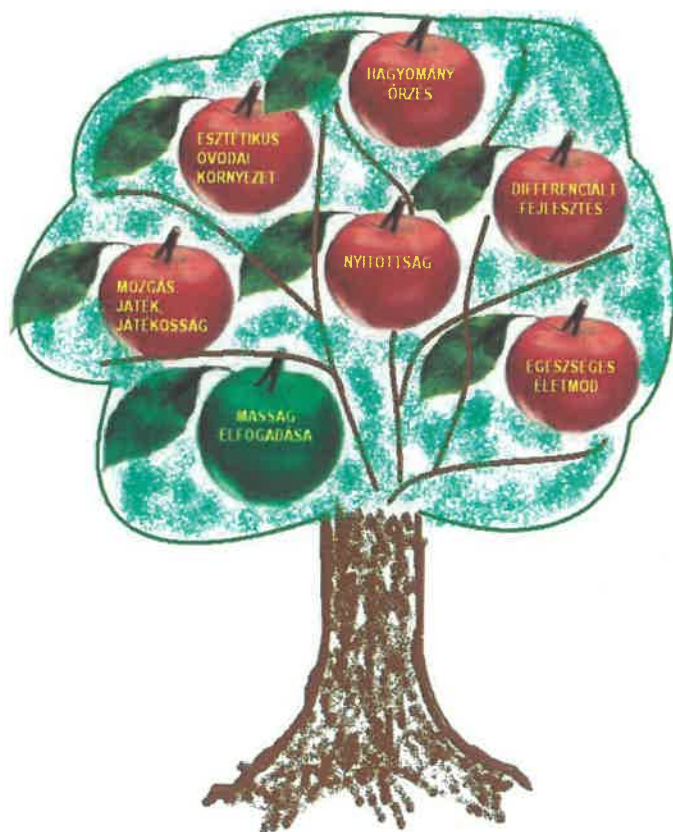
Felelős: Gergelics Sándor polgármester

Határidő: azonnal

Gyékényes, 2025. augusztus 22.

GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK-KERTJE” ÓVODA

Pedagógiai Program

OM azonosító: 201129

2025.

BEVEZETŐ

Készült:

Az 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és annak módosítása 1996-ban új helyzetet teremtett az óvodák szakmai életében. Az óvodai nevelés országos alapprogramja szabályozta a nevelés tartalmát.

Kötelezte az óvodákat – fenntartótól függetlenül – hogy felmenőrendszerű bevezetéssel 1999 szeptemberétől helyi nevelési program alapján dolgozzanak.

Gyékényesi „Csemeték –Kertje” Óvoda Pedagógiai Programja - 1999. augusztus

Adaptált program, melyet Porkolábné Dr. Balogh Katalin Komplex Prevenciók Óvodai Program alapján, a helyi igényeket, feltételeket, helyi sajátosságokat figyelembe vételével készítette el a nevelő testület. A programot készítette: Szilágyi Istvánné óvodavezető.

Programválasztás indoklása:

Helyi Nevelési Programunkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és Porkolábné Dr. Balogh Katalin Komplex Prevenciók Óvodai Programja alapján, saját lehetőségeinket, eredményeinket, értékeinket figyelembe véve készítettük el.

Az óvodai nevelési program elkészítésekor az Óvodai nevelés országos alapprogramja mellett figyelembe vettük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is.

Választottuk, mert:

- a 3-7 éves gyermek alapvető tevékenység formáira, a mozgásra, a játékokra alapozza a nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat.
- Szükségesnek tartja az értelmes fegyelmet biztosító strukturált tevékenységet.
- Lehetővé teszi a helyi kultúra átadását, a hagyományok megőrzését.
- Törekszik az egészséges életmód az alapvető szokásrendszer megalapozására.
- Elhivatottságot éreztünk ahhoz, hogy a gyermeket önmagukhoz mérve, személyre szólóan fejlesszük ezzel biztosítva a gyermek harmonikus fejlődését.
- Alapvető feladatnak tartjuk az iskolai tanulási zavarok óvodás kori megelőzését, az iskolai tanulási képességek meghatározó funkciók fejlesztését.

- A prevenció program alkalmazása kiemelten fontosnak tekinti, hogy az óvodás gyermek testileg, lelkileg, szellemileg felkészült legyen az iskolába lépésre.
- Lehetővé teszi az integrált nevelést, érzékenyen reagál a másság elfogadására.
- Segíti a hátrányos szociális környezetből érkező gyermekek felzárkóztatását, és a tehetséggondozást.

Pedagógiai Programunk módosításai

Dátum	Változás leírása	Hatályba lépés
1999.	Óvodánk pedagógus közössége 1999-ben készítette el az óvoda pedagógiai programját.	1999.
2013.	<p>Programunk szerkezetében és tartalmában eltér az előzőtől, de megtart minden olyan elemet, amelyet <i>Porkolábné Dr. Balogh Katalin Komplex Prevenció</i>s programja tartalmaz.</p> <p>Pedagógiai Programunkat a 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, 20/2012.(VIII.31.) EMMI Rendelet, és a 363/2012. (XII. 17.) Korm. Rendelet – az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról – alapján felülvizsgáltuk.</p> <p>A jelenlegi módosítás az intézményi önértékelés miatt vált szükségessé.</p> <p>Programunkban megőrizzük az eddigi gyakorlatunk eredményeit és legjobb tapasztalatait. Nevelőtestületünk minden tagja azonosul az Alapprogramban megfogalmazott alapelvekkel.</p> <p>Pedagógiai Programunk biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és módszertani szabadságának érvényesülését. Tiszteletben tartja a gyermekek érdekeinek védelmét.</p> <p>A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében óvodai nevelésünk a sokszínűsége és a szakmai megújulásra törekszik.</p> <p>Pedagógiai Programunk készítésekor figyelembe vettük a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelésének elveit is.</p>	2013. augusztus
2018.	Pedagógiai programunk újragondolását az Óvodai Nevelés Alapprogram iránymutatása, cél- és feladatrendszere, a módosított nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény, a közneveléssel összefüggő egyes kormányrendeletek, valamint a Szociális és Gyermekevédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet, az egyenlő	

	bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról, valamint Óvodánk sajátosságai tették szükségessé.	2018, augusztus 31.
2020.	<p>2018-ban történt személyi változások, valamint a Köznevelési Törvény, és az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának változása tette szükségessé Pedagógiai Programunk módosítását.</p> <p>Alapelveink, sajátos céljaink nem változtak. Továbbra is arra törekszünk, hogy a kultúraátadás maximálisan a gyermekek érdekeit szolgálja, fejlődését segítse, és igazi emberi értékekkel gazdagodjon, nevelői hatásrendszerünkön keresztül.</p> <p>Bízunk abban, hogy a szakmailag megalapozott, tartalmilag és formailag is megújult Pedagógiai Program tovább növeli pedagógiai munkánk eredményességét.</p>	2020. augusztus
2023.	<p>Az elmúlt nevelési év során történt jogszabályváltozások miatt került sor a Pedagógiai Program módosítására.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A magas telítettségtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésével kapcsolatos teendők megfogalmazásra kerültek • A „Zöld óvoda” kritériumrendszerének megfelelő szempontokat beépítettük • A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó óvodai foglalkozások rendszerét is meghatároztuk • Egészségfejlesztési programmal bővítettük a Programunkat. 	2023. augusztus
2024.	Pedagógiai Programunk kiegészült a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésére és a szociális hátrányok csökkentésére vonatkozó integrációs programmal.	2024. szeptember
2025.	Pedagógiai Programunk módosítását az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosítása tette szükségessé. Pedagógiai Programunk megfelel az Alapprogramban foglaltakkal.	2025. szeptember

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem.

*A jó óvoda az, ahol legfőbb érték minden gyerek kíváncsisága, kezdeményezése,
de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata.*

*A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés a gyermeknek lehetőség, a
felnőtteknek kötelesség.*

A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl.”

/Hívös Éva/

Tartalom

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	1
1. HELYZETELEMZÉS	3
1.1. Gyékényes község bemutatása	3
1.2. Az óvoda bemutatása	3
1.3. Az intézmény adatai	5
1.4. Küldetésnyilatkozatunk	5
1.5. Nevelési értékeinek	5
2. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA, FELADATRENDSZERE ÉS ÁLTALÁNOS ELVEI	7
2.1. Gyermekkép	7
2.2. Óvodakép	8
2.3. Pedagóguskép	10
2.4. Óvodai nevelésünk alapelvei	12
2.5. Óvodai nevelésünk feladatai	13
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI	14
3.1. Az egészséges életmód alakítása	15
3.2. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés feladata	30
3.3. Az anyanyelvi – és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	48
3.4. Pedagógiai Programunk specifikus nevelési feladata	55
4.4. Tárgyi feltételek:	60
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	63
5.1. Játék	63
5.2. Verselés, mesélés	71
5.3. Ének, zene, népi játék, tánc	77
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	82
5.5. Mindennapos mozgás	88
5.6. A külső világ tevékeny megismerése	99
5.7. Munka jellegű tevékenységek	111
5.8. A tevékenységben megvalósuló tanulás	116
6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE	120
6.1. Sajátos nevelési igényű gyermek	121
6.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek	126
6.3. A kiemelten tehetséges gyermek	127
6.4. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek	128
6.5. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	129

6.6.	Óvoda-iskola átmenet támogatása - Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozások meghatározása.....	130
7.	INTEGRÁCIÓS PROGRAM HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE ÉS A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK CSÖKKENTÉSÉRE.....	131
7.1.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja.....	132
7.2.	Az óvodapedagógus feladatai.....	132
7.3.	A hátrányos helyzet okai.....	132
7.4.	A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések.....	133
7.5.	A gyermekek esélyegyenlőségét, szociális hátrányának enyhítését segítő tevékenységek.....	133
8.	GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG ...	134
9.	AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE.....	138
9.1.	Kapcsolat a családdal.....	139
9.2.	Kapcsolat az iskolával.....	143
9.3.	Kapcsolat a Fenntartóval.....	144
9.4.	Kapcsolat az egyházzal.....	144
9.5.	Kapcsolat a közvetett partnerekkel.....	145
10.	ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE.....	147
11.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	148
11.1.	A Pedagógiai Program hatálya.....	148
11.2.	A Pedagógiai Program nyilvánossága.....	148
11.3.	A hozzáférhető elhelyezés biztosítása.....	149

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

Alaptörvény

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Törvények

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- A 2013. évi CXXIX. törvénnyel módosított 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről
- 2012. évi CXXIV. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 2012. évi XXIX. törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 2011. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. tv. XXXI. törvény A gyermekek védelméről és jogairól

Rendeletek

- A nevelő-oktató munka során alkalmazott tartalomszabályozók ismeretéről szóló, miniszter által elrendelhető képzés teljesítési kötelezettségéről szóló 40/2024. (IX. 2.) BM rendelet
- 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos Alapprogramjának kiadásáról, annak módosításáról
- 401/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktató intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. Rendelet Államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- A 47/2013. (VII. 4.) EMMI rendelettel módosított 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 1/1998. (VII.24) OM rendelet a nevelési - oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről
- 2016/679. számú rendelet - Európai parlament és a Tanács (EU) általános adatvédelmi rendelete, GDPR- törvény
- Az Óvoda hatályos Alapító Okirata

Irányelvek:

- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve
- Az óvoda működési és szakmai tevékenységét meghatározó útmutatások (Oktatási Hivatal)
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelv

1. HELYZETELEMZÉS

1.1. Gyékényes község bemutatása

Gyékényes Somogy-ország déli határvidékén, Somogy és Zala megye találkozásánál, a Horvát határ mentén található. A község keleti – délkeleti része a Duna – Dráva Nemzeti Park értékes területe, 1996 – tól. A tájvédelmi körzethez tartozik Gyékényes egyik híressége, a bányató, ismertebb nevén Kotró. A közelségük fontos szerepet játszik óvodánkban. Szolgálja a környezet megismerését a növény és állatvilág folyamatos megfigyelését.

Községünk megközelítése közúton és vasúton is jó. Területe 33. 76 km²

Nyáron a lakosság száma megduplázódik az itt nyaraló turisták miatt.

A lakosság fogyóban van, a fiatalok többsége elhagyta a falut. A község lakóinak száma 2025. januári adat szerint 985 fő.

Településünkön jelenleg egy óvoda, és egy Idősek Gondozóháza működik.

2017-2018-as nevelési év végén az akkor már 4 összevont évfolyammal működő alsó tagozatos iskola is bezárt.

1.2. Az óvoda bemutatása

Az óvoda 1963-ban, optimális környezetben épült.

A fenntartó önerejéből, illetve egyéb pályázati forrás segítségével, több alkalommal is átalakította, felújította.

Két csoportos, 50 férőhelyes, konyhával, ebédlővel működő intézmény. Intézményünk konyhája látja el a Gondozóház idős lakóit ebéddel.

2010-től a szolgálati lakásban alakítottuk ki az irodai (óvodaigazgatói – élelmezésvezetői) helyiségeket. Itt kapott helyet a logopédia, fejlesztő szoba is.

Jellemző, hogy más településről (Zákányfalu – Zákány, Porrogszentpál, Porrogszentkirály, Csurgó) is választják óvodánkat.

Sajátos kulturális környezetet jelent a faluközösség. Az itt élők elvárják egymástól a hagyományos erkölcsi viselkedési normák megtartását, átörökítését.

A faluközösség is befolyásolja az óvodai nevelés lehetőségét. Meghatározó törekvéseink közé tartozik a falu hagyományainak, kulturális örökségének élesztése, ápolása. Gyermekeink közül van hátrányos helyzetű, magát kislétszámban romának valló gyermek. Sajnos nem csak ezekre a családokra jellemző, hogy a létszükségletek kielégítésének megteremtése a legfontosabb feladat. Egyre jellemzőbb, hogy az elmaradott, ingerszegény környezetből érkezett gyermekek. Az ő tapasztalatai, ismeretei, beszédkultúrájuk elmaradott, kialakítatlan. Szokásaikban,

gondozási tevékenységük területén visszamaradottak. Prevenációs programunk lehetőséget ad a hiányosságok kompenzálására. Kiemelt figyelmet fordítunk az esélyteremtésre, a hátrányos-, halmozottan hátrányos gyermekek nevelésére, fejlesztésére.

Mi óvónők tudjuk, hogy a sok – sok kisgyermek számára milyen fontos az óvoda színtere, ahol megtapasztalja az érzelmi biztonságot, az értő figyelmet, a szerető törődést, a fejlődést biztosító klímát.

Tudjuk azt is, hogy a gyermeket különleges védelem illeti meg, testét és lelkét együtt kell ápolnunk, hogy szelleme is egészségesen fejlődhessen. Ha elfogadjuk őt olyannak, amilyen, ha biztosítjuk bizalmunkról minden cselekedetében, ha elnyerjük bizalmát, ha erősítjük öntudatát, ha elismerjük teljesítményét, igyekezetét, ha társai felé irányítjuk, ha társai előtt is értékeljük igyekezetét, ha a szabad játék során apró lépésekkel, komplex módon tervezzük képességeinek fejlesztését, ha kihasználjuk erősségét, és kedvező adottságaira építünk, akkor meggyőződésünk, hogy érzelmileg kiegyensúlyozott gyermeket nevelünk.

Intézményünk 2 csoportjába hosszú évek óta 3 óvodapedagógus, 2 dajka látja el a napi feladatokat.

Nevelőtestületünk alkalmas a pedagógiai megújulásra, innovációra. Valljuk, hogy meg kell mutatni intézményünkben is az eltérőt, a valamiben más arculatot, az egyediséget, csak a „RÁNK” jellemzőt. Feladatunknak tekintjük, hogy folyamatosan felkészülve eleget tegyünk a fenntartó és a törvény által meghatározott elvárásoknak, a sérült gyermekek fogadásával kapcsolatban is. Nemcsak az óvoda épülete családias nálunk, hanem az óvoda légköre is, amelyben mindenki számára első a gyermek. Óvó, féltő szeretettel vigyázzuk minden lépésüket, elképzelésüket, tevékenységvágyát. A gyermekek fejlődését a simogató kéz melege, a mosolygó, biztató tiszta tekintet, az együttérző és elismerő szó segíti.

A sokoldalú személyiségfejlesztés érdekében nagy gondot fordítunk környezetünk esztétikájára, udvarszépítésre, az óvoda helyiségeinek színharmóniájára. Az egészséges életmód kialakítására és fenntartására törekedve használjuk a mozgásfejlesztő játékokat a csoportszobában, tornateremben, valamint a nagy udvarunkon is. Nagy gondot fordítunk az egészséges táplálkozási szokások meghonosítására is. Mint ahogy a rászoruló gyermekek felzárkóztatására, életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztésre és a tehetséggondozásra.

Intézményünkben egy érzelemgazdag, érzelmi biztonságot adó környezetben a gyermekek személyiségének fejlődése biztosított, életkoronként és egyénenként a változó testi-lelki szükségleteiket figyelembe vevő társadalmi életre való felkészítés folyik.

1.3. Az intézmény adatai

Az óvoda neve:	Gyékényesi „Csemeték – Kertje” Óvoda
Címe:	8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
Telefonszáma:	06-82/596-200
E-mail:	csemetek-kertje@freemail.hu
OM- azonosító:	201129
Óvodaigazgató:	Nagy Andrea (2019. 01. 01.)
Alapító Okirat száma:	
Fenntartó:	Gyékényes Község Önkormányzata
Címe:	8851 Gyékényes Szabadság tér 2.

1.4. Küldetésnyilatkozatunk

Mi olyan óvoda szeretnénk lenni, ahol:

- a dolgozókra a gyermekszeretet, a tapintat, a humanizmus és a bizalom jellemző
- tárgyi és személyi feltételek adottak ahhoz, hogy a gyermekek biztonságban, szeretetteljes légkörben nevelkedjenek
- mindenki jelen van az önművelés, a szaktudás, továbbképzés igénye
- ahol az emberi kapcsolatot az együttműködés, együtt gondolkodás, segítőkészség, alkalmazkodás jellemez
- arra törekszünk, hogy a kisgyermeket megismerjük, elfogadjuk, neveljük, fejlesszük
- befogadjuk az eltérő fejlődésű gyermekeket, el tudjuk helyezni értékrendjünkbe a másságot
- fontos számunkra a prevenció, a kompenzáló tevékenység
- hagyományaink ápolásával erősítjük hovatartozásunkat
- ahol a minőséget, mint értéket próbáljuk megőrizni, szinten tartan, közvetíteni

1.5. Nevelési értékeink

A mozgás prioritása

- A játékos mozgás által a mozgásigény felkeltése, kielégítése, a mozgáskultúra fejlesztése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség alakítása, mozgásra készítő biztonságos környezet kialakítása
- Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), fizikai erőnlét a koordinációs készségek, és a térérzékelés tudatos fejlesztése

Az egészséges életmód kialakítása és fenntartása

- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- Az egészséges életmód, betegségmegelőzés, valamint a biztonságos környezet szokásainak alakítása
- A gyermek komfortérzetének biztosítása és a testi fejlődés elősegítése
- A teljes körű egészségfejlesztéssel, környezetvédelemmel összefüggő feladatok megvalósítása

A játék elsődlegessége

- Rugalmas napirend biztosítása
- A szabad játék elfogadása: az egyes gyerekek játékfejlődése, az egyéniségben rejlő lehetőségek támogatása, a társas együttműködésben rejlő lehetőségek támogatása
- Derűs, nyugodt légkör biztosítása
- A játék sokoldalú fejlesztő hatásának kibontakozásához változatos eszköztár biztosítása.
- A tárgyi környezet kiszolgáló funkciójának bővítése.
- A támogató, visszaható játékpedagógiai eljárások intézményi kimutatása.

Az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés fejlesztése

- Az interperszonális (személyközi) kapcsolatok új formáinak alakítása.
- Az énkép – önismeret – önértékelés fejlesztése. Értékek, normák kialakítása.
- Az erkölcsi nevelés alakítása, a jó és rossz felismerése, az őszinteség az igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, a gyengébb védelme, segítése saját élethelyzetbe való megtapasztalása, a dolgozók modell értékű bánásmódja során

- A közösségi nevelés az egymásra figyelés, az együttérzés, az egymáshoz alkalmazkodás, egymás segítése, a különbözőség elfogadása, tisztelete.

Az egyéni különbségek tiszteletben tartása

- Az egyéni fejlődési ütem nyomon követése a képesség fejlesztéshez kidolgozott szempontok alapján.
- Minden pedagógustól és nem pedagógus kollégától elvárás a másság elfogadása, a tolerancia, és a segítőkészség.
- Fejlődési lapok vezetése, évente két alkalommal a szülő tájékoztatása. Tervezőmunkánál a gyermek fejlettségének figyelembe vétele

2. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA, FELADATRENDSZERE ÉS ÁLTALÁNOS ELVEI

2.1. Gyermekkép

A gyermek személyisége egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a környezeti hatások – spontán és tudatos nevelői hatások is - együttesen határozzák meg.

A gyermeknek életkoronként és egyénenként változó testi szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet meghatározó.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vétele mellett, a gyermeki személyiség kibontakoztatásán keresztül, a befogadás, az esélyteremtés, az esélyegyenlőségek megteremtése érdekében a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozását, fejlesztését fontos feladatunknak tekintjük. Ezért óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának.

A családokkal együttműködve, kiegészítve és segítve azt – a gyermekek spontán érését hangsúlyozva, olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik közül legtöbben az óvodáskor végére készen állnak az iskolai tanulás megkezdésére.

Törekszünk az iskola – óvoda átmenet megkönnyítésére, biztosítva a szabad játék kitüntetett szerepét, a környezettudatos magatartás szem előtt tartásával.

Vállaljuk az inkluzív nevelés értékeinek közvetítését.

Óvodai nevelésünk során törekszünk arra, hogy a gyermekek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek, önmagukhoz képest fejlődjenek és a meglévő hátrányaik csökkenjenek.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni:

- Akik jól érzik magukat társaik és nevelőik között az óvodánkban.
- Aktívak, érdeklődők, szívesen tevékenykednek.
- Testileg és lelkileg egészségesen fejlődnek.
- Szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is személyiségek.
- Rendelkeznek az életkoruknak megfelelő testi és lelki képességekkel és készségekkel.
- Választékosan használják anyanyelvüket, gondolataikat világosan kifejezik.

Családias neveléssel várunk Téged.

Egymásért cselekedve

Megkülönböztetett figyelemmel

Egyéni követéssel, gondoskodással

Tenni szeretnénk

Érted

Kiemelten kezelve a szocializációt

Különleges gondozást, bánásmódot

Ellátást is felvállalva

Remélni és szeretni

Tudatos – célzott fejlesztéssel

Játékkal

Elfogadva Téged amilyen vagy.

2.2. Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, óvó-védő, szociális, nevelő - személyiségfejlesztő funkcióval, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Olyan óvodában kívánjuk nevelni a gyermekeket, ahol a gyermek, a szülő és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érzik magukat. Gondoskodunk az érzelmi biztonságot

nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. Munkánkat nevelőtestületi közösségekben végezzük – ezzel is erősíteni kívánjuk a nevelői ráhatásokat.

Intézményünk pedagógiai tevékenységrendszer, személyi, tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Munkánkat küldetésnek vesszük, amelyben a partneri elégedettség folyamatos növelése, az igényeik szakszerű kielégítése a célunk.

Tudásunkkal a gyermekek rendelkezésére állunk. A gyermeket feltétel nélkül szeretjük, elfogadjuk, tiszteljük, megbecsüljük, bízunk benne. Szükségeit kielégítjük.

A testi, szociális, értelmi képességeik egyéni és életkor specifikus alakítására törekszünk. Gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, a testi-, szociális és értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakításáról, a sokszínű tevékenységekről – különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról – az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról.

Az egyén tiszteletben tartása mellett a társas viselkedés megtapasztalásával, gyakorlásával a gyermekek szocializációját kívánjuk segíteni.

Nagy hangsúlyt fektetünk a másság elfogadására, elfogadtatására, munkánk során a prevenció előtérbe kerül. Egymás tiszteletére, szeretetre, megbecsülésre nevelünk.

Óvodánk tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével, a dolgozók személyes példájukkal segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását és az emberi értékek közvetítését és a helyi természeti értékek védelmére nevelést, az életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő műveltség tartalmak közvetítésével. Figyelembe véve a fejlődés és nevelés optimális feltételeit, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játék prioritásával.

Segítjük az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlesztését.

Az óvodai nevelésünkben érvényesül az egyének példája. Segítjük egyéniségük kibontakoztatását az életkori és az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével. Segítjük a gyerekek személyiségfejlődését, egyéni készségeiknek és képességeiknek kibontakoztatását.

Az óvodai nevelésben alkalmazott összehangolt pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez igazodnak és biztosítják minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.

Építünk a gyermek nyitottságára, segítjük abban, hogy megismerje tágabb környezetét, a nemzeti kulturális értékeket, a nemzeti identitástudat alakulását. Ápoljuk a magyar hagyományokat és a magyar anyanyelvet.

A nemzetiséghez, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelésében támogatjuk a befogadás lehetőségét, a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az alapvető emberi jogok és alapvető szabadság védelmét.

Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni igényeit, tiszteletben tartjuk a kulturális sokféleséget, a multikulturális nevelésen alapuló integrációt.

Beszélő környezetével biztosítja a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, a gyermeki kérdések támogatását, a mindennapi anyanyelvi és értelmi nevelést és fejlesztését.

A hátrányos helyzetű vagy valamilyen hátránnyal küzdő gyermekeket nevelő intézményeknek, így az óvodának is feladata, hogy az egyenlő esélyeket biztosító tényezők, feltételek létrehozása megvalósuljon intézményes keretek között. Célunk, hogy kompenzáló környezetet és bánásmódot teremtsünk meg. Elősegítjük a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, kibontakozását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem (kiemelt figyelmet igénylő gyermek) ellátását.

Megújulásra kész, a korszerű pedagógiai törekvések iránt nyitott nevelőtestületünk. Ez biztosítékot jelent az általunk elfogadott értékek megőrzéséhez, közvetítéséhez.

2.3. Pedagóguskép

Az óvoda egész nevelőközösségének rendelkeznie kell az együttműködés, egymásra figyelés képességével a minden napok során, hogy példaadásra nevelje a gyermekeket. Az általa választott módszerek a gyermekek kompetenciáinak fejlesztését szolgálják.

Az óvónő, mint MODELL kell, hogy legyen a gyermekek számára. Így meg kell, hogy feleljen azoknak a követelményeknek, amelyeket elvár tőlünk a szakma, a társadalom, az óvodahasználók közössége. Önképzés és szakmai továbbképzések útján gazdagítja ismereteit.

Elkötelezettek vagyunk a **minőség** iránt. Feladatunk:

- A Pedagógiai Programunkban megfogalmazott minőség, értékek megvalósítása (*a mozgás, a testséma, a percepció és a verbális fejlesztés*).
- Egyénre szabott, tudatos, célzott fejlesztés.
- Empátiás, nyugodt, biztonságot nyújtó légkör
- A tevékenykedés, élményszerzés lehetőségeinek sokoldalú biztosítása

- Szakmai elhivatottság
- Másság elfogadása, értékeinek tudatos közvetítése a gyermekek felé
- Értékorientáltság, pozitív beállítottság
- Elkötelezettség és motiváltság a minősítési rendszer alkalmazása mellett

Fejlesztőmunkánk akkor eredményes, ha elégedett **a szülő:**

- látja, hogy gyermeke jól érzi magát az óvodában
- ha gyermeke életkorának, egyéni képességeinek megfelelően fejlődik
- ha a nevelés folyamatában partnerként számítanak együttműködésére
- ha a gyermekéről – fejlődéséről, megfelelően igény szerint tájékoztatják

Elégedett az **óvodapedagógus:**

- a lehetőségekhez mérten – adottak a pedagógiai munka feltételei
- ha a Pedagógiai Program alapján maga választja meg a módszereket, ezáltal eredményessé válhat a pedagógia tevékenysége
- ha lehetősége és igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre
- a pedagógiai tevékenységében felmerülő problémákat kérdéseket, döntéseket, legjobb tudásukat, megfelelően tudja irányítani

Elégedett a nevelőmunkát segítő **dolgozó:**

- ha munkáját odaadással végezheti a gyermekek érdekében
- ha adottak a munkavégzés feltételei
- ha munkáját becsülik és elismerik, értékelik

Együttműködésünk akkor lesz eredményes, ha a közös célok megvalósításában, jó kapcsolatban, csoportmunkában tevékenykedünk. Széles körben alkalmazzuk a kommunikáció csatornáit.

Elégedett a **fenntartó:**

- ha az intézmény gazdaságosan célszerűen működtetik, más finanszírozás lehetőségét is keresve
- az óvoda működését a helyi társadalmi környezet, a hagyományok figyelembevételével a gyermek érdekeihez igazítja
- ha az intézményi neveléssel – oktatással a partnerek elégedettséget jeleznek
- ha az óvoda megfelel a mindenkorai törvényi kötelezettségnek

Elégedett a **gyermek**:

- ha jól érzi magát az óvodában, vannak barátai, a felnőttekhez érzelmileg kötődik
- ha különböző tevékenységekben motiválva vesz részt
- szabadon tevékenykedhet, érdeklődésének megfelelően elégítheti ki tudásvágyát
- ha ismeri a közösség értékeit, elfogadja, alkalmazkodik hozzá
- ha elfogadja a „másságát” a különbözőségeit
- ha tudja, helye van a közösségben, aktív tagja annak, társas kapcsolatra szükség van és ki is elégítheti azokat

2.4. Óvodai nevelésünk alapelvei

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló része, nevelési intézménye. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Intézményünk a család nevelőpartnereként egészíti ki a családi nevelést. A szülő és az óvoda kapcsolata kölcsönösen elismert szabályokon nyugvó, a gyermek érdekében történik.

A 3 – 6 éves gyermekek eltérő fejlődési ütemének és érési jellemzőinek szem előtt tartásával a jól átgondolt pedagógiai módszerek alkalmazásával, játékos keretek között alakul az egészséges, sokoldalú személyiség, a gyermekek környezettudatos szemlélete.

Az Óvodai nevelési programunk elkészítésekor az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja mellett figyelembe vettük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésével összefüggő irányelveket. A gyermekek mindenképp felett álló érdekét képviseljük. A gyermeki személyiség iránt tiszteletet, bizalmat, elfogadást, szeretetet és megbecsülést tanúsítunk, biztosítjuk a különleges védelmet és gondoskodást, a különbözőség elfogadását. Korrekt, partneri együttműködésre törekszünk a szülőkkel, a nevelésben résztvevőkkel.

Alapelveink:

- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, gondoskodás, megbecsülés és bizalom és védelem övezzék.
- A nevelés, az érzelmi biztonság, az otthonos, derűs, szeretetteljes légkör minden helyzetben tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását és a gyermeki szükségletek kielégítését.
- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók gyermekek óvodai nevelése keretében (*inter- és multikulturális nevelés, nyelvi nevelés, integrációs, emberi és alapvető*

szabadságjogok) biztosítjuk a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését.

- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (*a továbbiakban migráns*) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.
- A gyermek folyamatos értékelése során érvényesülnek a pozitív eredmény érdekében a jutalmazás elvei és formái.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek sajátos nevelési igénye, valamint a nemzetiségi gyermekek nevelése során megvalósul a tolerancia, a különbözőségek elfogadásának elve, a differenciált képességfejlesztés, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció.
- A sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális, értelmi érettség kialakítására törekszünk.
- Arra, hogy a tehetséges gyermek átlag feletti egyéni képességei felszínre kerüljenek, fejlődjenek.
- Segítjük az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzését a részképességek fejlesztésével.

2.5. Óvodai nevelésünk feladatai:

- Hogy kiegészítsük, felerősítsük azt a szociális tanulást, amit a család elkezdett
- Megtanítsuk a gyermeket beszélni, közlekedni, a környezet adta keretek között tevékenykedni, az eszközöket használni, a társakkal együttműködni, ellesni a mindennapi élet adta szerepeket, magatartásmintákat.
- Arra neveljük a gyermeket, hogy megértse, hogy az emberek különböznek egymástól
- A sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítsa a szűkebb és tágabb környezetben a szép iránti fogékonyság felébresztését, a szép élvezésének és kifejezési készségének megalapozását, a gyermek érzélemvilágának gazdagítását, a környezeti hatásból adódó nagy szintkülönbség kompenzálását
- Közvetetten segítjük a gyermek iskolai közösségbe történő beilleszkedését
- Intézményünk nevelési, fejlesztési programja minden gyermek számára biztosítja a gyermeki jogokat és az egyenlő hozzáférést a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint az Sajátos Nevelési Igényű gyermekek számára is.
- a testi és szociális érettség kialakítása

- az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztése
- az egészséges életmód alakítása
- a környezettudatos magatartás megalapozása
- az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével, tágabb és szűkebb környezetünk múltbéli értékeinek, népi hagyományainak felidézése megőrzése, ápolása
- Nevelésünk kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását, de támogatja a klasszikus női és férfi szerepek megélését a játékokban és egyéb tevékenységekben is
- Ezáltal óvodai nevelésünk nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben
- Nevelésünk folyamatában „kulcs – szereplő” az óvodapedagógus elfogadó, támogató attitűdje, mellyel segíti a gyermek egyéni szükségleteinek kielégítését
- Óvodánk teljes nyitvatartási ideje alatt biztosítjuk, hogy a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítsa
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés és szocializáció biztosítása
- Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- Hátrányok csökkentése az óvodai tevékenységeken keresztül az életkorhoz és egyéni sajátosságokhoz, valamint az eltérő fejlődési ütemhez igazodva. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlődésének elősegítése, szakember irányításával történő fejlesztése (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal).
- Környezettudatos nevelés megvalósítása a fenntarthatóság elvét közvetítő, élmény gazdag, tevékeny mindennapok biztosítása közös tevékenységek során. Tapasztalatok gyűjtése a természeti és az épített környezetről, okozati összefüggések megláttatása, megfigyelőképesség és gondolkodás fejlesztése

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi fejlesztése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása – egészségfejlesztő program
- az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösség nevelés
- az anyanyelvi, - értelmi fejlesztés, és nevelés megvalósítása.

3.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Programunkban az egészségnevelés terén is a prevencióra fektetjük a fő hangsúlyt.

Ennek legfontosabb tényezője a helyes életritmus kialakítása.

A rendszeresen, ugyanabban az időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, feltételei az egészséges testi és szellemi fejlődésnek.

Az optimális, a gyermek életkorának megfelelő óvodai élet ritmuskialakításánál figyelembe vesszük az otthonról hozott szokásokat.

Az óvodáskort az erőteljes testi fejlődés jellemzi, melyet nevelőmunkánk során elősegítünk.

Cél:

- A gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, harmónia biztosítása az óvodai élet során
- Kiegyensúlyozott, egészséges gyermek nevelése
- Az egészséges életmód, életvitel iránti igény alakítása
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés, szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése
- Különös hangsúlyt helyezünk az óvodán belüli szokásrendszerek kialakítására
- Az egészséges életvitelhez szükséges készségek, jártasságok megalapozása, formálása
Egészségfejlesztést megalapozó szokások formálása
- A környezettudatos magatartás megalapozása, egészséges életvitel alakítása
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek komplex fejlesztése, a hátrányok kompenzálása, tehetséggondozás

Óvodapedagógus feladata:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, fejlesztése
- Testi-lelki komfortérzet biztosítása, egészségük megóvása, edzése, ápolása, megőrzése, egészségi állapotuk figyelemmel kísérése
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, hogy edzettek, alkalmazkodó képesek legyenek
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- Az egészséges életmód, a testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés és betegségmegelőzés az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése

- A gyermekek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges egészséges, nyugodt, esztétikus, biztonságos balesetmentes környezet feltételeinek megteremtése, környezet megóvására irányuló szokások alakítása
- Az egészséges életmód, a testápolás, tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos mozgás
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása
- megfelelő szakemberek felé való problémajelzés, - a szülővel együttműködve-, akik ellátják a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat. Igényeljük a speciális szakemberek (védőnő, háziorvos, fogorvos, dietetikus) alkalmankénti ismeretterjesztő foglalkozásainak megtartását.
- Olyan alapképességek elsajátítása, amellyel elérhető az egészségvédő, egészségfejlesztő magatartás
- Párhuzamos tevékenységek gyakorlásához, elegendő idő, türelmes légkör, rugalmas napirend kialakítása
- A szokás – és normarendszer közös kialakítása, összehangolt munka, azonos norma valamennyi csoportban dolgozó óvodapedagógus és dajka között
- Saját személyükkel kapcsolatos gondozási, testi, szükségleteik kielégítéséhez készségek, képességek fejlesztése, ezzel az iskolai beilleszkedés közvetett segítése

- A gyermek önállósági törekvéseinek segítése, támogatása, a tevékenységek szóbeli megerősítése
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése, fejlesztése- különös tekintettel sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek esetében - egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, szükség esetén megfelelő szakember bevonása
- A szülők egészségmegőrző, betegségmegelőző szokásainak megismerése, befolyásolása (szociokulturális háttér, gondozási szokások)
- A fenntarthatóság érdekében széleskörű környezetvédelmi tevékenységek és szokások alakulnak (szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, komposztálás, energiafelhasználás stb.)
- Szociális hátrányok enyhítése egyéni higiénés problémák megoldásával
- A pihenéshez friss levegőt, anyai szeretetet, gondoskodást; a szenderegő állapot megteremtéséhez halk altatódalok dúdolását, gyertyagyűjtést, mesét, verset, differenciált pihenés lehetőségét alkalmazzuk
- Sétákat, kirándulásokat szervezünk, melyek a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt is jelentenek a gyerekek számára.
- A szülőkkel együttműködve a diabéteszes, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek napirendjének tervezése oly módon, hogy a gyermek a lehető legoptimálisabban és biztonságban vehessen részt a szervezett tevékenységekben.

Dajka feladata:

- a pedagógiai munkához szükséges higiénés feltételek biztosítása
- közreműködés a gyermek egész napi gondozásában, a környezet rendjének, tisztaságának megteremtésében
- környezetgondozási és baleset megelőzési teendők ellátása
- kisebb balesetknél elsősegély nyújtása
- munkájának megszervezése és elvégzése a gyermek óvodai napirendjéhez igazodva,
- az óvodapedagógusok irányítása mellett, segítőtársként.

Az egészséges életmód alakításának tartalma

Gondozás

A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás szervezeti keretei, formái teszik lehetővé. A testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfort érzetének biztosítása, a testi szükségletek kielégítése. Mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósulhasson meg.

A gondozási tevékenységek kiemelt jelentőségűek a gyermekekkel történő kapcsolatépítés, önállóságuk fejlődésének elősegítése céljából. Fontosnak tartjuk az óvodapedagógus – gyermek, dajka – gyermek közötti bensőséges, meghitt, megértő viszonyt, kapcsolatot, szoros együttműködést, a természetes testközelség meglétét.

A gondozás, egészségfejlesztés szorosan kapcsolódik a különböző tevékenységekhez, a játékhoz, a munka jellegű feladatokhoz és a tanuláshoz. Lehetőség nyílik a gondozási teendők kultúr tartalmának közvetítésére is: tiszta, esztétikus rendezett környezet, kulturált étkezés iránti igény alakítása.

Az óvoda valamennyi dolgozójának modell értékű kell, legyen a kommunikációja, bánásmódja. Különösen fontos az óvodát kezdő gyermekek tekintetében, a beszoktatás – befogadás időszakában, a minél nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb szokásalakítás érdekében.

A gyermekek egészséges életrendjét az óvodában kialakult napirendi szakaszok folyamatossá tétele teremti meg. A napi életritmus megtervezésénél megfelelő időt biztosítunk a gondozási feladatokra. A gyermekek a gondozási tevékenységeket egyéni szükségleteiknek megfelelően olyan ütemben végzik, ahogyan erre már képesek.

Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszi lehetővé, alakítják a gyermekek énképét, segítik önállóvá válásukat. A tevékenységben a felnőtt - óvodapedagógus, dajka, szülő - a gyermek egyéni fejlettségéhez igazodva ad segítséget, és tanítja, gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat. A gyermekek annyi segítséget kaphatnak és igényelhetnek, amennyire az adott helyzetben és a további fejlődésükhöz szükségük van. A programunk elősegíti a gondozási feladatok differenciált végzését. Az egésznapos nevelési folyamatban az óvodapedagógusok, és a dajkák megosztott jelenléte, segítsége, modellje és támogatása szociális értékű.

Mindezek az óvodáskor végére szükségletté válhatnak. Az iskolakezdéshez elengedhetetlen a saját személyükkel kapcsolatos gondozási szükségleteik kielégítéséhez készségek, képességek kialakulása, önálló elvégzése.

A testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődik és fejleszthető is a gyermek.

Az önálló öltözködéshez szükséges mozdulatok begyakoroltatására nagy gondot fordítunk. Hangsúlyt fektetünk a rendezett külső, esztétikus megjelenés iránti igény formálására is.

Testápolás, egészségmegőrzés – szokásalakítás

A gyermek tisztaságigényének alakítását, egészségének védelmét, testük gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását biztosítja.

Az emberi szervezet bioritmusa szerint kialakuló étkezések velejárója- előtte és/ vagy utána - a WC használata, egyéb szennyező tevékenységek - és az ezt követő tisztálkodás.

A különböző családi háttérből étkező gyerekek higiénés szokásait az óvodapedagógus megismeri, feltérképezi, és ennek megfelelően segíti. Törekszünk a család és az óvoda gondozási szokásainak összehangolására, ha szükséges, a családok szokásainak befolyásolására.

A bőrápolás, fogmosás, hajápolás, az orr tisztántartása és a Wc használat kapcsán a gyermekek fokozott önállósággal vesznek részt. Tudatosítjuk a takarékos vízhasználatot.

A védőnővel kötött együttműködés keretében rendszeres tisztasági szűrővizsgálat történik. A szülők tájékoztatást kapnak a higiénias problémák megoldására.

Öltözködés – szokásalakítás

Az öltözködéssel kapcsolatos teendőket a szülőkkel közösen megbeszéljük. Kérjük a szülőket, hogy az óvodában a gyermekek ruházata legyen kényelmes, praktikus, évszaknak, aktualitásnak megfelelő.

Az óvoda életéhez kapcsolódó szokások alakítását az óvodába lépést követően elkezdjük.

Az öltözködés helyes sorrendének megismertetése, valamint az időjárás és öltözködés összefüggéseinek felismerése, egymáshoz igazítása elsődleges feladatunk.

A pizsamáról, tornafelszerelésről, biztonságos, kényelmes váltócipőről, váltóruháról és ezek tisztántartásáról a szülők gondoskodnak.

A kabátok, kinti cipők, váltóruhák elhelyezése az öltözőben jellel ellátott zsákokban, fogason történik. Az elhelyezés és használat szokásának rögzítése az óvodába lépést követően folyamatosan történik. Kezdetben segítségadással, folyamatos közös tevékenykedtetéssel, szóbeli magyarázattal segítünk. Majd egyre kevesebb – kis segítségadással – szóbeli magyarázattal történő bemutatással, az önállóság egyre erőteljesebb ösztönzésével: megbízatással bővítve. Az óvodáskor végén a gyermekek a saját személyük körüli tevékenységeket önállóan végezzék – szükség szerinti segítségadással (folyamatos figyelemmel kísérés, elakadás esetén azonnali segítséget jelent).

Egészséges táplálkozás, étkezés – táplálkozási szokások alakítása

Az egészségfejlesztési program az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja.

A helyes étkezési szokásokat kisgyermek korban kell kialakítani.

Ezért figyelünk a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen zsír – tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére.

A megfelelő mennyiségű folyadékot a nap folyamán biztosítjuk a gyermekek számára.

A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését szakorvosi igazolás alapján fokozott figyelemmel végezzük (tej érzékeny, liszt érzékeny...).

Az óvoda étrendjét lehetőség szerint kiegészítjük vitamindús zöldségekkel, gyümölcsökkel, illetve tejtermékekkel, az ezekből készített ételekkel, italokkal.

Az idénynek megfelelő termésekből gyümölcssalátákat, zöldségsalátákat, teákat készítünk, s közben a gyerekek megismerkednek korszerű táplálkozással, alapanyagokkal, készítési módokkal, a hozzájuk kapcsolódó higiénés szokásokkal, új ízekkel. Ezzel is megalapozzuk az egészséges táplálkozás kialakulását. Formáljuk ízlésüket, modellt nyújtunk a családoknak is.

Közvetve segítjük a családok korszerűbb táplálkozásának kialakítását.

A *hátrányos helyzetű* gyermekek speciális gondozást, odafigyelést igényelnek tőlünk.

Kezdetben a gyerekekkel megismertetjük az étkezésekhez szükséges eszközök nevét, funkcióját, azok használati módját.

Az egészségügyi szokások, szabályok tudatosítására fokozott gondot fordítunk.

A kulturált étkezési szokások kialakításához biztosítjuk az esztétikus terítéket, a korcsoportoknak megfelelő evőeszközök használatát, a nyugodt étkezés lehetőségét az óvoda ebédlőjében, az étkezéshez szükséges munkavégzés – önkiszolgálás, naposi munka – készségek elsajátítását.

Az egészséges étkezési szokások fejlesztésére külön programokat is szoktunk szervezni, például az őszi vagy tavaszi „Egészség hét” programjaival.

Heti terveinkben is szerepelnek az egészséges ételeket, zöldségeket, gyümölcsöket megismerő, népszerűsítő foglalkozások, kezdeményezések.

Minden érzékszervet megmozgatunk a tapasztalatszerzés során, mindezeket, versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve tesszük még vonzóbbá a gyermekek részére, ezzel is erősítve az egészséges táplálkozást.

A különleges étrendet igénylő gyermekek ellátása:

- A **táplálék allergiás gyermekek** számára a speciális ételhez való hozzájutást szakorvosi javaslat alapján megszervezzük, fokozott figyelemmel kísérjük.
- A **cukorbeteg gyermekek** intézményen belüli ellátását az ezzel a feladattal megbízott, a szükséges elméleti és gyakorlati tudással rendelkező személy végzi, a feladatkörhöz kapcsolódó eljárásrendnek megfelelően. A cukorbeteg gyermekek biztonságos ellátásához szükséges a szülők, szakorvos, óvodapedagógusok, dajkák, konyhai dolgozó szoros együttműködése.

Levegőzés

A levegőztetés - élettani hatásán túl – elősegíti a hangképző szervek fejlődését, helyes légzés kialakítását

Arra törekszünk, hogy a mindennapok során lehetőség szerint a gyerekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végezzék.

Amikor az időjárás lehetővé teszi a játék, a mozgás, a kezdeményezések, a foglalkozások a szabadban történnek.

Esős, sáros idő esetén séták szervezésével biztosítjuk a levegőzést.

Alvás, pihenés – szokásalakítás

A szervezet egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a napi pihenés. Fontos feladatunk a pihenéshez szükséges nyugodt légkör biztosítása, melyet a külső zavaró ingerek kizárásával, az altatás hangulatához illő mesével, rövid verssel, dallal, halk zenével, gyertyagyújtással biztosítunk (minden nap más gyermek fújja el a gyertyát – ennek szokásrendszerét a csoportok alakítják ki).

Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni alvási igényét, szokásaikat.

A kiscsoportos gyerekek magukkal hozhatják az alváskor megszokott legkedvesebb játékaikat, mely az érzelmi biztonság megteremtését segíti. Minden gyermek az otthonról hozott pizsamájában alszik. Továbbá oda ülünk azokhoz a kisgyermekhez, akik ezt igénylik.

A gyerekek fejlődésével az alvási igényük csökken, ezért nagycsoportban lehetőséget biztosítunk a pihenés mellett az aktív, csendes, de nyugodt tevékenységek végzésére.

A megfelelő méretű fektető, huzattal ellátott takarók a kényelmüket, s egészségük védelmét szolgálják.

Lelki egészség fejlesztése, viselkedési szokások alakítása

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, környezetéhez történő alkalmazkodást és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A lelki egészség fejlesztésének feladatai az óvodában az **integráció** – a társas beilleszkedés megvalósítása, valamint az **adaptáció**, a normatartás elsajátítása és a tevékenységek gyakorlása. Az egészséges napirend visszatérő eleminek gyakorlásával ezek készséggé alakulnak.

Figyelünk a hibás viselkedési módok kezelésére, a gyermekektől érkező segítségkérésre, jelzésekre. Ezek átszövik az óvodai tevékenységeket. Komplex módon kapcsolódnak valamennyi területhez. Ezek megvalósítását jól szolgálják a relaxációs gyakorlatok, valamint a dramatikus mesék, drámajátékok.

A speciális ellátásra szoruló gyermekek (diabéteszes, táplálék allergiás stb.) testi-lelki megsegítése:

A diabéteszsel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, egészségének megőrzésére kiemelt figyelmet fordítunk.

Az óvodaigazgató a diabéteszsel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek ellátását olyan pedagógus vagy a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki az Oktatási Hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja.

Hisszük, hogy a diabéteszsel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek segítése a család és az intézmény partneri viszonyán, a szülők és a pedagógus csapatmunkáján alapul.

Egészségvédelem, edzés

Programunkban az egészségnevelés terén is a prevencióra fektetjük a hangsúlyt, a betegségek, balesetek megelőzésére, a gyermekek egészségének megóvására.

A gyermekek egészségének megóvását elősegíti a gondozási, a testi nevelési és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása.

Ezen kívül nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szabályok betartására, mivel ezzel a szervezet általános védekezőképességének erősítését, betegségek megelőzését biztosítjuk.

Úgy alakítjuk a gyerekek környezetét, hogy az biztonságos, a berendezések, a falak színei nyugtató hatásúak, harmóniát árasztóak legyenek.

A környezet tisztántartása, portalanítása, fertőtlenítése, a folyamatos levegőcsere, a megfelelő páratartalom biztosítása, a tevékenységek minél nagyobb arányú szabad levegőn való szervezése szintén fontos feladatunk.

A gyermekek testi épségének védelme, a balesetek megelőzése megkívánja tőlünk a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak ellenőrzését, folyamatos karbantartását, a hibaforrások megszüntetését.

A gyermeki gondolkodásmód sajátosságából, valamint a szenzomotoros koordináció zavaraiából adódhatnak a tipikus gyermekbalesetek (törések, zúzódások). Ezek megelőzése állandó felnőtt kontrollal, a tevékenységek figyelemmel, kísérésével történik.

Emellett saját és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyerekeket, balesetvédelmi beszélgetéseket kezdeményezünk.

Megismertetjük a gyermekekkel a baleset elkerülése érdekében a kötelezően betartandó szabályokat.

Az óvodába kerülő gyerekek egészségi állapotának megismerését segíti az **anamnézis** felvétele, melynek során tájékozódunk a gyerekek azon betegségeiről, melyek nem akadályozzák az óvodai közösségbe való kerülést (allergia, lázgörcs stb.), az egészségi állapot egyensúlyban tartásának feltételeiről, illetve az alapvető tennivalókról is informálódunk.

Évente egy alkalommal kerül sor a védőnői – orvosi - fogorvosi szűrővizsgálatokra, együttműködési megállapodás alapján. Rendszeresen felhívjuk az orvos figyelmét azokra az eltérésekre, melyek felderítése, kezelése szakorvosi vizsgálatot igényel. (Pl. érzékszervi funkciók csökkenése, mozgásszervi eltérések stb.)

A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyerekek testi edzettségét.

Ennek érdekében a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban az időjárásnak megfelelő ruházatban. Nyáron a déli órákban az udvarunk árnyékos területeinek kihasználásával (fák, babaházak, sátor) óvjuk a gyerekeket a nap káros hatásától. Mindezeknél figyelembe vesszük a gyerekek közötti egyéni különbségeket, egészségi állapotukat.

A fentiek megvalósításával hozzájárulunk a derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtéséhez, s megalapozzuk az egészséges életvitel iránti igény kialakulását.

Az egészséges életmódra nevelés területei a nevelési feladatokba természetes módon integrálhatóak.

Egészséges környezet biztosítása

Helyi sajátosságainkat, lehetőségeinket figyelembe véve a környezet alakítását, szépítését tudatosan tervezzük. Olyan optimális környezet kialakítására törekszünk, amely kedvezően befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának alakulását, a környezettudatos magatartás megalapozását.

Udvarunk kitűnő adottságokkal rendelkezik, alkalmas a természetes mozgásos játékos gyakorlására. Udvarunk esztétikai szépségét adja a sziklakert, virágoskert, kemence, bokrok, fák, cserjék, a füves területek. A famászókáink a természetes zöldövezetbe illőek. Új, korszerű ütéscsillapítóval ellátott udvari játszótéren biztosított az esztétikus játszókörnyezet.

A csoportszobák berendezése, felszerelése, színharmóniája a gyermekeknek otthonosságot, jó közérzetet biztosít.

A szelektív hulladékgyűjtéssel, a hulladékok újrahasznosításának lehetőségeivel a környezetvédelmi napok tervezésével, az erre irányuló tevékenységek megszervezésével, megvalósításával kívánunk a jövőben ismerkedni.

Sikerkritériumok

- A gyermekek jó közérzete érdekében a folyamatos napirend szervezésével nyugodt, türelmes légkört biztosítunk a gondozási teendők elvégzésére. Biztosítjuk, hogy a gyermekek a saját szükségleteiket a számukra legmegfelelőbb egyéni tempóban végezzék.
- A testápolási, étkezési, öltözködési szokásokat a csoport dolgozói – óvodapedagógusok és dajkák - azonosan közvetítik, szóbeli megerősítésük modell értékű.
- Az évszakoktól, időjárási viszonyoktól függően a gyermekek minél több időt töltenek a szabad levegőn, mozgásigényükhöz igazítottan kedvükre mozoghatnak.
- A pihenéshez biztosítottak a nyugodt feltételek, a pihenési idő a folyamatos ébredéssel, a nagyobbaknál a csendes elfoglaltság felkínálásával igazodik a gyermekek egyéni alvásigényéhez.
- A csoportban dolgozó óvodapedagógusok és dajkák közös felelősséget éreznek a csoportszoba esztétikumáért, tisztaságáért. Példájukkal erősítik a gyermekekben a tiszta és szép környezet iránti igényt.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek sajátos nevelési igénye, egyéni gondozása, testi nevelése megvalósul az intézményben.

- A szülőknek közvetítjük az egészséges életmód szokásait a különböző nyílt napok, témahetek szervezésével.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek a kialakított szokásoknak megfelelően felszólítás nélkül, önállóan végzik a testápolási teendőket.
- Ismerik a tisztálkodási eszközök helyét, azokat megfelelően használják, tisztán tartják.
- Zsebkendőjüket köhögéskor, tüsszentéskor önállóan használják. A zsebkendő a csoportszobákban a gyermekek számára elérhető helyen, tárolókban vannak elhelyezve.
- Készségszinten használják az evőeszközöket (kanalat, kést, villát).
- Igénylik az asztal esztétikus rendjét.
- A kulturált étkezés alapvető szokásait ismerik (asztalnál ülve, halkán, csukott szájjal étkeznek)
- Önállóan öltöznek, ruháikat ki – begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Ruháikat a megfelelő helyre teszik (zsákba, illetve székre /pihenéskor/)
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, tisztaságára
- Ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat.

Mozgás

A mozgás célja:

A gyermek életkorához, egyéni fejlődési üteméhez, szükségleteihez igazodó változatos mozgáslehetőségek biztosításával személyiségük harmonikus fejlődésének elősegítése.

A gyermekek természetes mozgásigényét sokféle szabad és célirányos mozgástevékenységgel elégítjük ki. Jó levegőjű, tiszta, forgalomtól mentes, biztonságos környezetünkben naponta kapnak szerepet a mozgásfejlesztés spontán és tervszerű formái.

A különböző mozgásformák sokszori gyakorlásával, a mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket, egyre jobban eligazodnak a térben, ezáltal a baleseteket is megelőzhetjük. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, mintát adva ezzel a szülőknek is.

A mozgásfejlesztő szerek biztonságos, és elérhető helyen vannak, hogy a gyermekek szükségleteinek megfelelően bármikor hozzájuthassanak.

A nagymozgást, a finommotorikát fejlesztő játékoknak prioritást biztosítunk.

Olyan tevékenységeket szervezünk, ahol a különböző szem-kéz, szem-láb koordinációk fejlődnek. A szenoros integráció hiányából következhetnek a motoros lemaradás, a szellemi beszűkülés, a szociális együttműködés zavarai.

Ezért az egyéni eltérésekre épülő differenciált fejlesztést érvényre juttatjuk.

Programunkhoz illeszkedik a gyógy-testnevelés, speciális hatású játékos, prevenció gyakorlati tartásjavító, lúdtalp gyakorlati a rászoruló gyermekek részére, melyet a Csurgói Pedagógiai Szakszolgálat gyógy-testnevelői végeznek intézményünkben heti rendszerességgel. Ez kiegészül évente úszásoktatással, szintén a Szakszolgálat közreműködésével a közeli uszodában.

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája.

Prevenció programunkban alapvető szerepe van a mozgásfejlődés folyamatos nyomon követésének, segítségének. A mozgás az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3-7 éves gyermekek fejlődésében.

Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és a szociális képességek alakulását.

Hatása az értelmi képességek fejlődésére

- A mozgásos játékok, gyakorlatok, téri helyzetek felidézésével fejlődik a gyermek vizuálistémája.
- A testrészek, téri irányok, mértani formák megismerésével, megnevezésével bővülnek a térről való ismereteik, fejlődik térészlelésük, gyarapodik szókincsük.

Hatása a szociális képességek fejlődésére:

- A saját testének és mozgásos képességeinek megismerése segíti az „én” tudat fejlődését, a „szociális én” erősödését.
- A közös, örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik kiszélesednek.
- A társakhoz való alkalmazkodás, a társra figyelése közben fejlődik önuralmuk, együttműködő- és tolerancia képességük
- Lehetőség nyílik különböző viselkedésminták tanulására.
- A mozgásos versengések során átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezeknek a kezelését, elviselését.

Feladatunk:

- A gyermek természetes mozgásának megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel megalapozása.
- A mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással a mozgáskészség alakítása.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs).

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek egészséges fejlődése érdekében olyan feltételek megteremtése, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét.
- A gyermek mozgástapasztalatainak rendszeres bővítése, cselekvő és feladatmegoldó képességük fejlesztése, a szép mozgás iránti vonzalmuk erősítése.
- A gyermek testi képességeinek, mozgáskultúrájának fejlesztése.
- A gyermekeknek kellemes légkört, jól szervezett mozgásos tevékenységeket szükséges biztosítani
- A változatos, esztétikus, életkoruknak megfelelő tornaeszközök használatával mozgásukat aktívabbá, színebbé tesszük.
- Az udvaron kihasználunk minden lehetőséget és helyet biztosítunk a szabad mozgásra.
- A meglévő udvarunkat úgy fejlesztjük tovább, hogy a sokoldalú mozgásfejlődést segítő felszerelések és eszközök mindig a gyermek rendelkezésére álljanak. (Kugli, futballkapu, tollaslabda, hullahopp karika, kosárlabda, lengőkötel, különböző méretű és súlyú labdák, mászórudd, húzókötel).
- A megrongálódott eszközök javításáról, cseréjéről, újabbak beszerzéséről folyamatosan gondoskodunk.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Nagymozgásuk, testi képességeiknek megfelelően fejlett, harmonikus és kontrollált legyen.
- A megismert térben biztonságosan igazodjanak el, ismerjék az irányokat
- A finom motorikus mozgás megfelelő fejlettsége eredményeként alakuljon ki biztos ceruzafogásuk.
- Észlelésük differenciált és pontosabb legyen.

Tehetséggondozás

Fontosnak tartjuk a tehetséges gyermekek továbbfejlesztését.

2014-től részt veszünk a BOZSIK - Gyermek Intézményi Programjában.

A prevenciós mozgásfejlesztő program fő feladatai – a nagymozgások, szemkéz- láb koordináció, egyensúlyérzék, finommotorika fejlesztés -, természetes módon épülnek be a gyermek tevékenységébe. Tehát nem erőltetett fejlesztésről, hanem a pedagógiai célokhoz igazodva a fejlesztési lehetőségek megkereséséről van szó.

A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi.

Fejlesztési lehetőségek

Mozgásfejlesztés:

Szem- kéz-láb

Koordináció fejlesztése: körömkefe használata, törölköző leakasztása öltözködés, (gombolás, kötés) cipőhúzás, víz öntése

Finommotorika fejlesztés: eszközök fogásmódja, (szalvétavágás, hajtogatás)

Egyensúly fejlesztés: étkezési eszközök fogása, helyrevitele közbe

Testséma fejlesztés:

Testrészek ismerete: testápolás közben, öltözködés közben

Személyi zónák alakítása: öltözés közben, jobb-bal kézzel étkezés

Testfogalom: tevékenységek testrészekkel

Észlelés fejlesztése:

Szemmozgás fejlesztés: mozgó eszközök szemmel való követése (kanál) tevékenységek tükör előtt.

Vizuális fejlesztés:

Vizuális zártság: „mi hiányzik?”, pl. terítés közben

Vizuális memória: a tevékenységek sorrendjének felidézése, minek hol a helye?

Tapintásos észlelés: kézmosás, szappan használat, hideg-meleg érzékelése

Térpercepció: teríték elhelyezése, kiszolgáló helyiségben való tájékozódás, fésülködés, fogmosás közben

Hallási észlelés: víz hangja, tevékenységek elvégzése közben hallott hangok, hangutánzások

Keresztcsatornák: vizuális-tapintásos, vizuális –auditív, hallási - tapintásos

Verbális fejlesztés:

Tárgyak megnevezése, cselekvések, névmások, térbeli viszonyok megnevezése.

Testrészek, edények, tisztálkodási eszközök, ruhaneműk megnevezése.

Kifejezések használata (kérem, köszönöm, segítség kérés formáinak kifejezései)

A környezettudatos magatartás megalapozása

Fontosnak tartjuk a környezettudatos magatartás megalapozását, a fenntartható fejlődésre nevelést már kora gyermekkorban. A Zöld jeles napok megtartása szerves részei óvodai programjainknak. Komplex foglalkozásokkal a környező világ összetett folyamatainak megértésére és a környezettudatos magatartás kialakítására törekszünk.

Fő törekvésünk, hogy a gyermekek, minél több érzékszerven keresztül tapasztalják meg, és változatos tevékenységek által komplexen ismerjék meg az "ezerarcú" természetet. Ennek tükrében egyik fontos nevelési színterünk óvodánk udvara. Olyan optimális játszókert áll a gyermekek rendelkezésére, amely napsütötte és árnyékos részekkel, füves fás, virágos -, fűszernövény kertekkel, valamint aszfaltozott felületekkel a tapasztalatszerzések és változatos mozgáslehetőségek színtere.

Modell értékű példamutatással járunk elől.

Mindkét csoportszobában élősarkot alakítottunk ki.

Beépítjük óvodánk mindennapjaiba a korszerű szemléletmódot és viselkedést, és az abból fakadó tevékenységeket, a felelős hulladékgazdálkodást, szelektív hulladékgyűjtést, takarékoskodást az energiával (villany, fűtés) és az ivóvízzel, madárbarát kertként a madarak etetése, egészséges étkezés. A családokat is bevonjuk tevékenységeinkbe – papírgyűjtésbe, környezet és egészségvédő programokba.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is törekszünk a személyes példaadásra, a szoros érzelmi kötődés kialakítására, amely segítségével fejlődésüket pozitívan befolyásolhatjuk.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretik, tisztelik és óvják/védik környezetüket.

- Odafigyelnek a szelektív hulladékgyűjtésre, aktívan vesznek részt a papírgyűjtésben. Takarékoskodnak a vízzel, nem folytatják fölöslegesen.
- Részt vesznek a madarak etetésében, növények gondozásában.
- Rá tudnak csodálkozni, és felfedezik a természeti és kulturális értékeket.
- Örömmel vesznek részt a hagyományőrző tevékenységekben.
- Problémamegoldó gondolkodásra törekszenek, hozzáállásuk pozitív.
- A Zöld Jeles Napok programjaiban érdeklődéssel, cselekvő aktivitással vesznek részt.

3.2. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés feladata

- A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonságot nyújtó kiegyensúlyozott szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatában pozitív attitűd dominanciájának megjelenése.
- Nevelésünk alapja a feltétel nélküli szeretet.
- Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások biztosítása.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a természetes társas kapcsolatok létrehozása érdekében. A biztonságos, szeretetteljes közösségi élet, amelyben a gyermekek társas kapcsolatai, erkölcsi tulajdonságai, szokásai, normái kialakulnak.
- Az érzelmi biztonságot nyújtó játékos formák /ölbeli játékok, arcsimogatók/, majd a meghitt beszélgetések és kommunikációs játékok segítségével alakítjuk, erősítjük a gyermekek beszédkedvét, aktivitását.
- Az erkölcsi nevelés alakítása, a jó és rossz, helyes-helytelen viselkedés felismerése, az őszinteség, az igazmondás, igazságosság felelősségvállalás, a gyengébb védelme, segítése, saját élethelyzetbe való megtapasztalása, a dolgozók modell értékű bánásmódja során.
- A gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó szokás – normarendszer kialakítása.
- Az értékorientált közösségi nevelés az egymásra figyelés, az együttérzés, az egymáshoz alkalmazkodás, egymás segítése, a különbözőség elfogadása, tisztelete.
- Társas kapcsolatok alakulásának segítése, az értékorientált közösségi érzés elmélyítése, a gyermek-gyermek, gyermek–óvodapedagógus, gyermek–dajka, viszonylatában, melyet pozitív attitűd jellemez.

- A minden gyermek számára érzelmi biztonságot, védettséget nyújtó, átlátható környezettel, a felnőttek személyes mintájával, alkotásra ösztönző eszközök állandó biztosításával segítjük a gyermekek szabad önkifejezését, hogy gondolataikat, érzelmeiket szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék.
- A gyermekek szociális érzékenységének fejlesztése, az én-tudat alakulásának elősegítése, az egészséges életvitelhez, a társadalmi élet mindennapjaihoz szükséges jártasságok, készségek alakítása.
- A sok közös élmény, közös tevékenységek, a közösen végzett munka olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, egymás iránti figyelmesség, segítőkészség, önállóság, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, felelősségérzet, tolerancia.
- A gyermekek erőnlétét, alkalmazkodó képességét, harmonikus testi fejlődését a mindennapi testi-lelki fejlesztéssel biztosítjuk.
- A nevelésünk hagyományrendszerébe beépülő, ismétlődő, közös, örömteli tevékenységek szervezésével, a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, szülőföldhöz, a családhoz való kötődés és a hazaszeretet érzelmi megalapozása, az összetartozás élményének erősítése. *(Például: ünnepek, Jeles napok, Nemzeti ünnepek alkalmával).*
- A gyermekek nyitottságára építve hozzásegítjük a gyermekeket, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Más szociokulturális környezetből érkező gyermekek szokásainak, kultúrájának, egyes elemeinek, megismertetése, nemzeti identitástudatuk fejlesztése, sikeres szocializációjuk megvalósítása.
- Fontos feladat a mindennapi élet esztétikájára való figyelemirányítás. Ide tartozik az illem, beszéd, öltözködés, tisztálkodás, étkezési szokások megismerése, gyakorlása.
- A gyermekek kíváncsiságára, érzelmeire, érdeklődésére, megismerési vágyára épülő tapasztalatszerzésekkel tesszük lehetővé, hogy minél több ismeretet szerezzenek a szűkebb-tágabb környezetükről.
- Érdekes problémahelyzetekkel találkozhatnak a gyermekek a környezetükben szerzett tapasztalatok, s azok folyamatos feldolgozása során. E problémák, megoldása segíti az egyszerű gondolkodási műveletek kialakulását, logikus gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, kreativitásuk fejlődését.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek különbözőségeinek elfogadása és tisztelete, valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek mielőbbi óvodáztatása és rendszeres óvodába járásának segítése.
- A nehezebben szocializálható, lassabban fejlődő gyermekeknél elsősorban az érzelmi biztonság megteremtésére törekszünk, és ha ez létrejött, fejlesztjük a többi képességét.
- A szülők bizalmának megnyerése, szemléletének formálása a nevelési problémák közös megoldásában.
- Az allergiával élő gyermekek jelenlétére felhívjuk a figyelmet, megfelelően felkészítjük őket arra, ha a problémát tapasztalják, jelezzék azt az óvodapedagógusnak.

Célunk a szűkebb és tágabb környezetükben eligazodó, önértékesítő, egészséges önbizalommal rendelkező, kapcsolatokat kialakító, együttműködő és alkalmazkodó gyermekek nevelése.

Érzelmi vezéreltség

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Az óvodáskorú gyermekjellemző sajátossága, a magatartás érzelmi vezéreltsége.

A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, a külvilágból is minden érzelmein keresztül jut el hozzá.

Az érzelemuralkodó szerepe a lelki jelenségek között meghatározza a gyermek egész viszonyát a környezetéhez, személyekhez, tárgyakhoz és önmaga képességeihez.

Éppen ezért tevékenységek során a spontán érzelmi motivációra építünk, biztosítjuk, hogy a kezdeményezések, foglalkozások jó hangulatban, jó közérzettel vegyenek részt a gyermekek.

A gyermek érzelmi alapon válogat a család, az óvoda által nyújtott hatásokból is. Ezért törekszünk arra, hogy a gyermekeket olyan hatások ériék, amelyek környezetünk felfedezésére, a rácsodálkozásra ösztönzi őket.

Érzelmi biztonság

Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Különös tekintettel az óvodát kezdő gyermekeknél. Ebben a légkörben kialakul a gyermek érzelmi kötődése a társaihoz, a

felnőttekhez egyaránt. Meleg, érzelmi támaszt nyújtó környezetet alakítunk ki, ahol a gyermekek ötletei, elképzelései is érvényesülnek

Figyelünk, hogy az óvoda biztonságos közegében a gyermekek érzelmi kötődései kialakuljanak a felnőttek és társaik iránt, és ebben a közegben az indirektív eszközök alkalmazásával vezessük őt fejlődésének útján. Már az óvodába lépéskor különös tekintettel figyelünk arra, hogy minden gyermeket kedvező érzelmi hatások ériék. A gyermekek magatartásának alakulása szempontjából az intézmény valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű kell legyen.

Figyelembe vesszük a gyermek egyéni alvásigényét, szokásait: a kiscsoportos gyerekek magukkal hozhatják az alváskor megszokott legkedvesebb játékaikat, mely segíti az érzelmi biztonság megteremtését.

A csoportszobák berendezése, a játékeszközök lehetővé teszik, hogy a gyermek élvezhesse a környezet szépségét – bevonjuk őket csoportszobájuk alakításába, szépítésébe.

A játéksarkok, a játéktárolók elhelyezése megteremtik a nyugodt játék feltételeit, otthonosság érzését keltik a gyermekekben.

Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek tevékenységeiket szabadon választhassák meg, biztosítjuk a szabad mozgást.

A gyermekek és a velük foglalkozó óvodapedagógusok és dadusok közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi.

Kötött és kötetlen foglalkozásokon, tevékenységeken egyaránt törekszünk az oldott családi légkör megvalósítására. Segítjük a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, teret engedünk önkifejező törekvéseiknek.

A gyerekek életrendjét **napirendben** határozzuk meg, ezzel megteremtjük a fejlődésükhöz szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket.

A napirend, heti rend kialakítása helyi adottságok, igények, lehetőségek, hagyományok figyelembevételével a helyzethez rugalmasan alkalmazkodva történik. A jól kidolgozott napirend a maga rugalmas változtatásaival lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre, megfelelő időt biztosítva arra, hogy tevékenységüket befejezzék, pontosan elvégezzék. Lehetőséget teremt a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlására.

A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

Az elmélyült érdeklődéssel, belső motivációval folytatott tevékenységhez valódi aktivitáshoz nyugalom, kiegyensúlyozott légkör, értelmes fegyelem szükséges.

A szeptember 1 - május 31. terjedő időszak napirendjét a gyermek biológiai (életkor, alvás, mozgásigény, étkezés rendszeres időpontja) társas szükségleteit szem előtt tartva alakítjuk ki.

Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával a nyári élet megtervezésénél lehetőséget adunk a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezze, és kötetlenebb formában biztosítson változatos tevékenységet, lehetőséget a fejlődésre.

Mivel a nevelés nem zárul le május 31-én, ezért a nyári időszak (június 1-től augusztus 31-ig) tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett legyen.

Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megtervezésénél is lehetőséget ad a gyermeknek arra, hogy jól érezze magát az óvodában.

A **hetirend** nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, hanem egy-egy környezeti téma köré csoportosítva, azt körbejárva dolgozza fel az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket a különböző foglalkozási területeken keresztül.

Kivételt képez a mozgás sajátos feladatai, céljai, speciális eszköz és hely igényei miatt (az iskolai tornatermet, nagytermet vesszük igénybe).

Szociális érzékenység

Először a gyermeket és annak környezetét, szociális háttérét kell megismernünk.

Ehhez segítséget nyújt a szülővel közösen kitöltött személyiséglap és szülői igény szerint a családlátogatás. (Beiratkozáskor, vagy szülői értekezlet alkalmával szerzünk tudomást arról, ki az, aki igényt tart a családlátogatásra). A családlátogatás során képet kapunk a gyermekek környezetéről, a szülők nevelési felfogásáról, esetleges nevelési problémájáról, benyomásokat szerzünk a gyermekről. Törekszünk arra, hogy kérdéseinkből a szülők érezzék az együttműködési készség, a segíteni akarás szándékát.

Nevelésünk messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, szoros együttműködésre törekszünk. Folytatjuk a szülők nevelőmunkáját, hiszen a családdal együtt felelősek vagyunk a gyermek személyiségének fejlődéséért. Az óvodánkban folyó nevelőmunka a gyermekeken keresztül közvetett hatást gyakorol a családra. Az optimális környezetből érkező gyermekek kiegyensúlyozottabb kapcsolatot tudnak az óvodával kialakítani és fenntartani.

A **HHH** és **HH** gyermekeknél az óvoda hangsúlyozottabb szerepet fordít a gyermekek fejlesztésére, az egyéni fejlesztési tervek alapján. Feladata kiegészül azzal is, hogy a családban felébressze a felelősségérzetet, példát mutasson, nevelési értékeket közvetítsen.

Fontos feladatunk a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, együttműködés annak érdekében, hogy rendszeresen tájékoztassuk egymást a gyermekekkel kapcsolatos fontos információkról, a gyermek fejlődéséről, fejlettségéről (napi beszélgetések, nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek, közös kirándulások, ünnepek, programok, írásos értékelések). A szülőnek joga van ahhoz, hogy betekintést nyerjen gyermeke személyiség lapjába.

Különbözőségek elfogadása:

Nevelőmunkánkban hangsúlyt kap az integratív stílus, amely következményeként alakul ki a nyugodt, derűs légkör, melyben természetessé válik a gyerekek számára a különbözőség az egymással való kapcsolatukban a türelem, figyelmesség, a másság elfogadása, az egymás iránti tolerancia. Azt tapasztaljuk, hogy az a kisgyerek, aki már az óvodában megéli, hogy egyik társa szemüveget visel, vagy nehezen formálja a hangokat, vagy nyugtalanabban viselkedik, vagy botladozva jár, természetesen fog viselkedni felnőttként is a mássággal.

Az ilyen környezetben nevelt gyerek könnyebben tudja majd elfogadni és tolerálni a különféle adottságokkal rendelkező társait. A sérült gyerekek pedig „ép környezetben” fejlődésük magasabb fokára juthatnak el. Nem mindegy ugyanis, hogy milyen mintát utánoznak ebben az életszakaszban.

A helyes minta követése egyrészt megerősítése a speciális foglalkozásokon tanultaknak (logopédus, fejlesztő pedagógus foglalkozik rendszeresen a gyermekekkel), másrészt spontán tanulást is eredményezhet a kevésbé sérült funkciók esetén. Társas kapcsolataik fejlődése pedig lehetővé teszi a minél teljesebb beilleszkedést.

Az óvoda föl vállalja a beszédhibás és egyéb fogyatékos gyerekek nevelését, ha azt a szülő az intézménytől kéri, és a gyerek közösségben szomatikus szempontból ellátható, szocializálható (liszt érzékeny, tej érzékeny stb....)

Következetes és korszerű módszerekkel, az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek bevonásával történik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek beilleszkedési, magatartási zavarainak adekvát nevelése.

Akarati tulajdonságok:

Viszonylag későn jelenik meg a gyermek fejlődésében. A kezdeti szakaszban a gyerek akarata kívánságainak összessége, mivel érzelmei közvetlen cselekvésbe mennek át.

Az óvodáskor elején megjelenik a gyereknél az önuralom, mely képessé teszi arra, hogy ne csak az érzelmileg vonzó ösztönzéseinek megfelelően cselekedjen. Ebben segítségére van

környezete is, amikor saját akaratával szemben megjelenik a felnőttek szóban megfogalmazott parancsa, tilalma, követelménye. A nevelés hatása során megfogalmazódik a gyerekekben az elemi viselkedési szabályok szokása.

A szabályok tudatosulása csak akkor következik be, ha felmerül annak kérdése, hogy lehet-e ezt csinálni, ill. miért szabad azt cselekedni. Egyre jobban erősödnek benne a felnőttek követelései, a társakkal való együttműködés hatására fokozatosan kialakul szabálytudata. A gyerek ura lesz viselkedésének.

Az akarat fejlődését mutatja az is, hogy ebben a periódusban jelenik meg a gyereknél a szándékos figyelem, az emlékezés és bevésés.

Az óvodáskor végére nagy lépést tesz előre akaratának fejlődésében, mely elengedhetetlen az iskolai munkában. Kialakul felelősség- és feladattudata, a helyes közösségi magatartásra való képessége és állhatatosságtudata.

Az akarat fejlődéssel és az önállósodási tendenciával függ össze a 3-4 éves gyerek dacreakciója. Gyakran olyat akar, ami erejét meghaladja – a célok gyakran változnak, de az akarás megmarad. Az ilyen magatartás esetén könnyen kialakulnak konfliktusok a környezettel. A dac sosem jelenik meg önmagában, mindig válasz a másik ember viselkedésére, ami a gyerek ellen irányul. A gyerekek ebben a korban a környezet hatására, befolyására nagyon fogékonyak. Tervszerű és tudatos nevelőmunkával helyes irányba fejlesztjük a gyerek akaratát és egész személyiségét.

A problematikus gyermekek nevelése:

A problematikus gyerekek sokfélék lehetnek, közös vonásuk, hogy általában nem felelnek meg a velük szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek, s teljesítményükben gyakran jelentkezik a kudarc.

Ha a gyerekeket sorozatos kudarcélmények érik, az állandó konfliktushelyzetet eredményez, melyből úgy próbálnak kilábalni, hogy valami mással igyekezzenek kárpótolni magukat: azaz, olyan tevékenységet keresnek, amelyben tényleges, vagy vélt sikert érnek el.

A problematikus gyerekeken való segítség alapvető feltétele, hogy felismerjük a problematikus helyzetet, kiváltó okokat és mechanizmusokat. A bánásmód mindig függvénye a tüneteknek és okoknak.

A gyerekek nevelése főként az okok megszüntetését és a differenciált bánásmódot igényli. Törekedni kell arra, hogy ezek a gyerekek elkerüljék a kudarcot, ha viszont ez elkerülhetetlen, akkor meg kell találni azt a területet, ahol a gyerek sikerélményhez jut. Ezeknek a gyerekeknek

az esetében még szorosabban együtt kell működni a szülőkkel, eredmény csak közös munkával érhető el.

Testi hibás gyerekek (erősen kancsal, túlsúlyos...) a környezet hatására pszichikusan is sérülhetnek, az óvónőnek igen nagy gondot kell fordítani társai véleményének megfelelő alakítására. Törekednünk kell arra, hogy a gyerekeknek olyan tevékenységi lehetőséget biztosítsunk, amely sikerélményt, önbizalmat hoz számukra.

Az onanizáló gyerekek esetében leghelyesebb, ha fel sem hívjuk rá a gyermekek figyelmét, hanem a kiváltó okokat igyekszünk megszüntetni. Arra törekszünk, hogy az ilyen gyermek figyelve, érdeklődése a valóság sok érdekes dolga, játéka, különféle hasznos tevékenységei iránt felébredjen, a sikeröröm érzését megismerje.

Az ideges gyerekek hevesebben reagálnak a különféle ingerekre, ezért nevelésüket, ezt figyelembe véve kell megoldani. Különösen fontos a velük szemben támasztott türelem és kiegyensúlyozottság. Kerülni kell mindent, ami a gyerekeket fölöslegesen izgatja. Olyan nevelésráhatásokat kell alkalmazni, melyek idegrendszerüket megnyugtatják. Ilyenek: *szilárd napirend, nyugodt hangnem, harmonikus légkör, jó példaadás, helyesen alkalmazott jutalmazás és büntetés.*

Dacosság: Akkor tanúsítunk helyes magatartást, ha nem halmozzuk a parancsokat, csak ésszerű dolgokat követelünk, az élet pontosan ismétlődő rendjével szoktatjuk a gyerekeket a helyes viselkedésre.

Az erőszakos, agresszív gyerek:

Viselkedésük mögött mindig valami érzelmi sérülés található.

Ellentétes megnyilvánulása a szorongás, hasonló forrásból táplálkozik.

Mindkettőre egyaránt jó ellenszer az elfoglaltság. (munka, sok mozgással járó játék) Levezeti az agresszivitást, jól oldja szorongást, ha sikerörömmel jár a tevékenység. Ebben az esetben ne fukarkodjunk a dicsérettel, bohóckodó gyerekek nagyon óhajtják a sikert.

Tehetségük-kitartásuk, ügyességük viszont kevés ahhoz, hogy értékelhető teljesítményként érhessék ezt el, sőt kudarcot érnek e téren át. Célszerű bánásmód ebben az esetben, ha olyan tevékenységet biztosítunk számukra, amely végzése bizonyos erőfeszítést kíván és ezzel arányos sikert, eredményez. Az ilyen tényleges sikerre fel kell hívni a társak figyelmét is.

Ilyen módon tapasztalják, hogy a bohóckodás csak álsikert eredményez.

Törekedni kell természetesen arra is, hogy a közösség ne lelje örömét a bohóckodó izetlenségében, s ne próbálják utánozni.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodába újonnan érkező gyermekek közösségbe történő befogadásának segítése.
- A gyerekek felvételénél nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a szülők és a gyerekek személyesen érezzék meg az óvodai élet nyugalját, szeretetteljes légkörét.
- Rugalmas beszoktatást biztosítunk a gyerekeknek, a szülőknek, melyben minden érintett dolgozó részt vesz.
- Önzetlen szeretettel segítjük a gyermekek biztonságérzetének kialakulását.
- A befogadástól az óvodáskor végéig barátságos, családi környezet biztosítása, a gyermekek életrendjének és közös tevékenységeinek megszervezése.
- Az óvónő viszonya a közösségi értékekhez egyértelmű legyen.
- Határozott, de barátságos, szeretetteljes, őszinte óvodapedagógusi magatartás.
- Az egyéni sajátosságokhoz igazodó bánásmód
- A tűrő- és konfliktusmegoldó képesség fokozatos alakítása
- A közösség és az egyén, az egyén és a közösség egymásra hatása a gyermeki fejlődésben meghatározó legyen.
- A közösségi élet szokásainak fokozatos betartatása
- Gyermekek iránti bizalom elsődlegessége.
- Közösén kidolgozott szociális, erkölcsi szabályok szerint neveljük a gyermekeket. Erkölcsi tulajdonságok: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, a gyengébb védelme, segítése, felelősségvállalás, együttérzés – erősítése. Valamennyi dolgozó modell értékű bánásmódja.
- Minden csoportban kialakítjuk a környezethez jól illeszkedő jelképeiket, szimbólumokat, hagyományokat, beépítve a jeles napokat, ünnepeket, a szülőföldhöz való kötődés és a hazaszeretet érzelmi alapozását, hogy ezzel is fokozzuk a gyermekek összetartozását.
- A tevékenységek során lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyerekek egyedül oldják meg feladataikat, így egy intellektuális, kommunikációs együttműködés is létrejön.
- Akarati tulajdonságok – önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat – alakítása.
- A gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó szokás- és normarendszer alapozása.
- A közösségi nevelés az egymásra figyeléssel, együttérzéssel, az egymáshoz való alkalmazkodással, egymás segítségével, a másság, különbözőség elfogadásával, tiszteletével valósul meg.

- Társas kapcsolatok alakulásának segítése: a közösségi érzés elmélyítése a gyermek-gyermek, gyermek-óvodapedagógus, gyermek-dajka kapcsolatokban.
- A gyermek szociális érzékenységének fejlesztése, az „én tudat” alakulásának elősegítése, az egészséges életvitelhez, a környezettudatos viselkedéshez szükséges jártasságok, készségek alakítása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek különbözőségeinek elfogadása és tisztelete, valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása. A szülők bizalmának megnyerése, szemléletük formálása a nevelési problémák közös megoldásában.
- A hátrányos helyzetű gyermekek mielőbbi beóvodáztatása és rendszeres óvodába járásának segítése, a családokkal való együttműködés kialakítása.
- A nehezen szocializálható, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése, fejlesztése érdekében folyamatos kapcsolattartás a megfelelő szakemberekkel.

A fejlődés várható eredménye:

- Érzelmileg kötődnek óvodájukhoz, társaikhoz, a felnőttekhez
- Az eddig kialakult szokások a gyermekek igényévé válnak, amelynek természetes módon tesznek eleget.
- Igényükké válik a tevékenységekben való közös részvétel és együttműködés.
- A közös tevékenységekben aktívan vesznek részt, kitartóak
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus viselkedés jellemzi, nyitott és érzékeny a pozitív dolgok befogadására.
- Elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat, a helyes viselkedést, a mindennapi élet szokásait, szabályait.
- Észreveszik, hogy kinek miben van szüksége segítségre, segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Számba veszik a csoport tagjait, érdeklődnek a hiányzók iránt, közlik a hiányzók nevét.
- Figyelemmel, türelemmel hallgatják meg az óvodapedagógus és társaik közlését, kérdését.
- Önként vagy az óvodapedagógus kérésére bekapcsolódnak a foglalkozásba.
- Foglalkozás, kezdeményezés közben figyelnek az óvodapedagógusra, és útmutatásainak megfelelően végrehajtják a feladatot.

- Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, vigyáznak munkájuk eredményére.
- A kialakult udvariassági szokásokat igyekeznek betartani (köszönés, figyelmesség, előzékenység, vendég köszöntése, kérés, megköszönés).
- Ébrednek bennük a közösségi tudat, örülnek a közösen elért sikereknek.
- Kialakul bennük a csoport élete iránti érdeklődés. Természetes szükségletté válik a közös tevékenykedés, „tájékozódás a közösségben”.
- Együtt éreznek társaikkal, érdeklődnek egymás iránt. Felismerik, mikor kapcsolódhatnak be a tevékenységbe. Érdekli őket társaik mondanivalója, munkája.
- Ha társuknál szokatlan megnyilvánulást tapasztalnak, megértéssel fogadják.
- Képesek a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
- Önállóan keresik a segítségnyújtás megfelelő formáit. Egy-egy társuk iránt kitüntetett figyelmet, barátságot mutatnak
- Bízunk önmagukban, társaikban. Ha az óvoda közösségi életét zavaró megnyilvánulást tapasztalnak, javaslatot tesznek a megoldásra.
- Szívesen dolgoznak a közösségért.
- Ismerik szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- Konfliktushelyzetben képesek megegyezésre jutni.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés tartalma

Szocializáció

Elsődleges szocializáció

Az óvodai nevelés messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, a családdal való szoros együttműködésre törekszik. Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a szülő és az óvónő között kölcsönös, feltétlen bizalom alakuljon ki.

A beszoktatás – befogadás rendszere óvodánkban

A befogadási időszak erősen meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához, ezért igyekszünk a szülőkkel együtt a lehető legnyugodtabb feltételeket megteremteni az újonnan érkező gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Bármely életkorban történik is a befogadás, a tapintat, a törődés, a szeretetteljes odafordulás, pozitív, elfogadó attitűd, az óvoda minden dolgozójával szemben követelmény. Az óvoda dolgozóinak

modell értékű kommunikációja és bánásmódja mintát jelent a gyermek magatartásának alakulása szempontjából.

Az óvodába lépéskor az óvodapedagógus nem ismeretlen a kisgyermek számára, mivel lehetőséget adunk beiratkozáskor, illetve nyáron (*mikor nem zavarja az óvoda rendjét*), hogy ismerkedjenek az óvodával, részt vegyenek az óvoda életében. A beszoktatás – befogadás időszakában mindkét óvodapedagógus és a dajka is egész nap részt vesz. A beszoktatás ideje alatt állandóságot biztosítunk a gyerek számára.

Megteremtjük az anyás beszoktatás feltételeit, fokozatos időcsökkentéssel – ezzel is növelve a gyermek biztonságérzetét. Figyelemmel kísérjük ennek hatását a gyermek életére (Nem egyformán jó minden gyermeknek). Az együttlét biztonságot ad az új környezet elfogadásához, ugyanakkor a szülő megismeri az óvoda belső életét, a gyermekek napirendjét, szokásait. A kicsik a kedvenc játékaikat, tárgyaikat, biztonságukat fokozó eszközeiket magukkal hozhatják. Biztosítjuk a lehetőséget az otthoni környezetből hozott baráti kapcsolatok ápolására, a testvérek együtt maradására.

Az első találkozás a beiratkozáskor történik, amikor lehetőséget nyújtunk a szülőknek, hogy betekinsenek a csoportszobákba, ismerkedjenek az óvodánkkal.

A szülők egy kérdőívet töltenek ki, melyből megtudhatjuk, hogy milyen elvárásai vannak velünk szemben, szerintük milyen a jó óvoda, mit tudnak a mi óvodánkról, nevelőmunkánk mely területén tudnak segíteni. E kérdőívek értékelése segíti az együttműködés konkrét kidolgozását.

Szeptemberben az összevont szülői értekezleten mutatkozunk be programunkkal, kötetlen beszélgetés során.

Kérjük a szülőket, legyenek partnereink abban, hogy gyermeküket úgy neveljük, hogy pozitívan forduljanak a világ felé, aktív, ambiciózus, barátságos, rugalmas szellemű és alkotó jellegű magatartásúvá váljanak.

Programunkban fontos a gyermek korai, óvodáskort megelőző testi, lelki fejlődésének alapos ismerete. Ennek egyik eszköze a személyiséglap – anamnézis - és a családlátogatás. Ezekből információt kapunk az óvodába lépés előtti anya-gyermek és család-gyermek kapcsolatáról, a gyermek élettörténetéről.

A későbbiek során napi tapasztalatokkal kiegészítve hasznosítjuk a gyermek jobb megismerése, a fejlesztési feladatok jobb megtervezése érdekében. Az ebből származó információ az alapja a későbbi egyéni fejlődést nyomon követő dokumentációnak. A családlátogatást csak akkor tartjuk szükségesnek, ha ebbe a szülők is beleegyeznek, vagy csak így nyílik lehetőség a gyermek és környezete igazi megismerésére.

A szülői értekezleteket, mindenkit érdeklő előadásokkal, beszélgetésekkel kötjük össze.

Közösen választjuk ki a témákat, így létrejön a kölcsönös párbeszéd a szülők és nevelők között, közősek lesznek a döntések és megvalósul az információcsere. Az egyes gondokról egyénileg beszélgetünk, szem előtt tartva a különböző családokból érkező gyermekek eltérő adottságait. (Pl. ötleteket adunk az otthoni neveléshez, játékhoz, fejlesztéshez.)

A közösségi és erkölcsi nevelés során a társas kapcsolatok alakulásának segítése a gyermek – gyermek, felnőtt – gyermek viszonylatban

Nevelőmunkánk a gyermek-gyermek viszonylatban egymás megismerésére, a toleranciára, a különbözőségekre megismerésére, elfogadására és tiszteletére irányul.

A társas kapcsolatok alakulásának felmérése és állandó változásának figyelemmel kísérése a szociometria. Ennek feltérképezése a nagycsoportban kerül sor, évente két alkalommal. Segíti a csoportba járó gyermekek egymás közti viszonyának megismerését, és ezzel a társas kapcsolatok kialakításának célzott, tevékenységen keresztül történő segítségét.

A gyermek személyiségfejlődésének alakulásában modell értékű az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek közötti kommunikáció, bánásmód, viselkedés.

A felnőtt-gyermek kapcsolatában: a felnőtthez fűződő viszony nyújtja az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely a jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet teszi lehetővé.

A kommunikatív jelek megértésével, a mindenki számára azonosan értelmezett szokás-és normarendszer kívánalmaival a feltétel nélküli szeretet fokozatai, a gyermekek számára egyértelművé válnak.

Az udvarias magatartás formáinak elsajátítása által a gyermekek képessé válnak a társak ellentétes véleményének elfogadására, alakul a szülők, felnőttek iránti figyelmesség, tisztelet.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők aktív részesei legyenek óvodai életünknek (pl. ünnepek, ünnepélyek közös előkészítése, kirándulások szervezése, élményszerző látogatások családi házaknál, állatok megtekintése stb.). Így a szülők részesei lehetnek az élő, kötetlen foglalkozásoknak és közvetlenül tapasztalhatják, hogyan jutnak a gyermekek minden erőltetés nélkül ismeretekhez.

Óvodánkban kiemelt figyelmet fordítunk az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtésére, ennek érdekében óvodába lépéskor a gyermeket és szülőt, nyílt, barátságos, szeretetteljes, segítőkész hozzáállással fogadjuk. Ezzel elősegítjük az óvodakezdés, évkezdés bizonytalanságát. Részben átvállalva az anya szerepét, empátikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakítunk ki velük. Megkülönböztetett figyelemmel és gondoskodással vesszük körül őket.

A gyermek jó közérzetéhez hozzátartozik a felnőtt test közelsége is. Adott esetben sokat segíthet egy simogatás, ölelés vagy ölbe vétel. A gyermeket saját cselekvőképességeihez viszonyítva eljuttatjuk a szocializáció optimális szintjére. Eközben támogatjuk, bátorítjuk, elismerjük az elért eredményeiket és megteremtjük az önállóságuk feltételeit.

Fejlesztőmunkánk során arról gondoskodunk, hogy a gyermek tapasztalatai változatos tevékenységi formák közben gazdagodjanak.

Nevelési feladatok a gyermek társas kapcsolatának alakításában

Az óvodában új kapcsolatok várnak minden gyermekre. Az új környezet elfogadásához, az új örömforrások, átélése vezethet el legtermészetesebben. A csoport életében kezdettől fogva jelentős közösségformáló szerepe van az állandó személyes érintkezésnek, kommunikációnak. Mivel az óvodapedagógus a közösségi élet irányítója, így a köztük és a gyerekek között létrejött érzelmi kötődés a csoport egészére gyakorolt befolyás leghatékonyabb eszköze.

A gyerekek érzékenyen reagálnak az óvó néni érzelmeire, így annak viszonya egy-egy gyerekhez szándéka ellenére is hat a csoporton belüli kapcsolatokra. Törekednünk kell tehát arra, hogy a gyerekekkel igazságosan és differenciáltan, egyéni sajátosságaihoz igazodva bánjunk.

A gyermekközösség alakulásában első eredmény, ha minden gyermek jól érzi magát a csoportban, ha stabil, de nem mindig azonos helye van társai között, szoros, meghitt kapcsolat fűzi őket egymáshoz. Ehhez feltétlen szükséges, hogy bensőséges kapcsolatot alakítson ki.

Ahhoz, hogy a gyermek a csoport tagjának érezze magát, tapasztalnia kell, hogy őt, ugyanúgy, mint a többieket, szamon tartják, szükség van rá. Ezért reggelente egyenként üdvözljük őket, névsorolvasás nélkül a gyerekekkel közösen naponta megállapítjuk, hogy ki van jelen, ki hiányzik ki nincs velünk.

A gyerekek közti kapcsolatokat életkoruk, korábbi környezetük, egyéni sajátosságaik nagymértékben befolyásolják. Ébresztgetnünk és fejleszteniünk kell a gyermekek egymás iránti érdeklődését. Segítjük, támogatjuk az egymáshoz közeledő gyerekek tevékenységét, mindenekelőtt játékukat. A visszahúzódó gyerekeket igyekszünk közelebb hozni néhány barátkozó, nyugodt társukhoz. Olyan légkört teremtünk, melyben a barátok kölcsönös egymásra hatása optimális. Segítünk abban, hogy a barátok a nap nagy részében együtt játszassanak, együtt ülhessenek, egymás mellett alhassanak; hogy a baráti kapcsolatokra pozitív tulajdonságok hassanak.

A csoportban az érzelmek (rokonszenv, közös érdeklődés) hatására kisebb csoportok jönnek létre. Úgy kell alakítanunk a különböző tevékenységeket, hogy ezek a csoportok együtt

tudjanak működni, közösen oldhassanak meg számukra vonzó feladatokat. Arra ösztönözzük őket, hogy kérjenek és adjanak segítséget társaiknak. Ügyelünk arra, hogy a gyermek vállaljon feladatot, teljesítse azt, csatlakozzék mások terveéhez, vagy ha szükséges, tudjon lemondani saját elgondolásairól.

Igyekszünk kibontakoztatni minden gyermek azon képességét, hogy ha eltervez valamit, társaival el tudja fogadtatni. El kell érniünk, hogy minden gyermek belátásból, érzelmi elfogadásból megtanulhassa saját akaratát alávetni másokénak. Ezért fontos az együttműködésben a felcserélhető alá- és fölérendelt helyzet, elfogadásának átélése, gyakorlása. A felelősségérzést, és kötelességtudatot a közösségi nevelés egész folyamatában szükséges fejlesztenünk, ezért figyelemmel kísérjük a gyermek felelősségének megnyilvánulásait.

Fokozatosan alakítjuk a gyermek tűrő - és konfliktust, megoldó képességeit. A konfliktust okozó gyermeket bizalommal támogatjuk az önálló feloldásra irányuló kísérletben.

Az igényes türelem, bizalom, elismerés az egész csoportot formálja. A gyerekek között alakuló kapcsolatokban jelentős szerepe van a beszédnek. Meghitt beszélgetések alakulnak ki az óvodapedagógus-gyermek, valamint a gyermek-gyermek között. Mi is beszélünk magunkról, családukról, élményeinkről, ügyelve arra, hogy ezt a gyerekek is megértsék. A hallgatag gyermekkel beszélgetést kezdeményezünk, ezzel is serkentjük a megszólalását.

A közösség fejlődése a csoport tagjainak a tevékenységétől és a gazdagodó társas kapcsolatoktól függ. Mindig szem előtt tartjuk, hogy ez minden gyermek személyiségfejlődésének ösztönzője.

Másodlagos szocializáció

Felvállaljuk a 3-7 évesek szocializációs folyamatának tudatos szakmai irányítását, ennek intézményes keretét. A gyermek „én” központúsága alapján elsősorban önmagára képes figyelni, mi azonban emocionális alapon fokozatosan kifejlesztjük azokat a mechanizmusokat, amelyek segítségével képessé válnak másokkal törődni.

A közvetlen testi, érzelmi kapcsolat megteremtésén, a példaadáson kívül a csoport közös életét is megszervezzük, a szokás és szabályrendszerét a gyermek fejlettségéhez alkalmazkodva alakítjuk ki.

Meleg és barátságos légkört kell teremtenünk, amelyben a gyermek a környezet, és a társak felfedezésére is szívesen vállalkozik. Lehetőséget nyújtunk arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit a játékban és egyéb tevékenységekben. Eközben baráti kapcsolatok, alkalmi

társulások, majd a tartós együttműködés is kialakul, melynek során meg tanulja a gyermek mások kívánságait megérteni és figyelembe venni.

Egyszerre segítjük a gyermek szociális érzékenységének és én tudatának fejlődését.

A gyermekek egymás közötti kapcsolatában így válik természetessé, hogy minden gyermek más egyéni külső és belső tulajdonságokkal rendelkezik, és így másságával együtt elfogadható és szerethető. Arra törekszünk, hogy tanuljanak toleranciát, hogy elfogadják és tiszteletben tartsák társuk többiekétől eltérő (nemi, faji, vallás) tulajdonságait, beszédét, szokatlan kívánságait.

Társas együttműködés közben éljük meg az egymás felé fordulást, egymás segítségét, vagyis az értelmes szeretetet. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok csak akkor fejlődnek ki, ha a gyermekkel állandóan gyakoroltatjuk a társaihoz való helyes viszonyulást.

Az ésszerű kereteket adó szokás-normarendszert alakítunk ki, ami biztonságérzetet, nyugalmat jelent a gyermekek számára. Kialakításában fontos az egyező nevelői hatás megteremtése, az óvodapedagógus és dajka közötti összhang.

A szokás és normarendszer, a csoportahagyományok minden nevelési év elején kerül meghatározásra. Alapja: a csoport fejlettségi szintje, a feladatok és tevékenységek rendszere, amelyet a csoportban meg kívánunk valósítani.

A csoportokban az udvarias magatartást, a viselkedési szabályok betartását folyamatosan gyakorolják, közösen és egyénileg is értékelik.

A csoportok között biztosítjuk az átjárhatóságot (csoportközi integráció) Ez erősíti az egymáshoz, a „mi óvodánkhoz” való tartozást.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

Erkölcsi normák és tulajdonságok szabályai, fejlesztése:

- Feladatunk, hogy udvarias magatartást alakítsunk ki gyermekeinkben, amit az egymás iránti megbecsülés külső megnyilvánulásaként kezelünk.
- Az udvarias megszólítás, kérés, köszönés, megköszönés természetes formáinak meghonosítására törekszünk.
- Öszinteségre, igazmondásra nevelésnél a gyermeket a valóság pontos megfigyelésére, a gondolatok pontos megfogalmazására ösztönözzük.

- A gyermek felé irányuló kommunikációnk állandó példája legyen az igazmondásnak, őszinteségnek.
- Éreztetjük a gyermekekkel, hogy ígéretünket akkor is teljesítjük, ha ez számunkra nehézségbe is ütközik.
- Olyan légkört teremtünk, melyben mindenki nyugodtan és bátran meg meri mondani hibáit, még akkor is, ha tudja, hogy rosszállásunkra számíthat.
- Fontosnak tartjuk a szülők, nevelők, a haza és szülőfalunk szeretetére és tiszteletére nevelést. Ehhez a szűkebb és tágabb környezetről élményeket biztosítunk, amelyet tudatosan tervezünk.

A reggeli beszélgető körben fogadalmat teszünk, mire kell figyelniünk a nap folyamán! (Például: *Nem verekszünk. Segítünk egymásnak. Nem beszélünk csúnyán! ...*)

A gyermekekkel észrevetjük szüleik munkáját és annak társadalmi hasznát.

A mesék és elbeszélések tudatos kiválasztásával elmélyítjük a szülők munkájának megbecsülését. Idetartozik a segítség anyának, apának, a tiszta ruha megbecsülése. Feladatunk a szülők iránti figyelmesség kialakítása is. Tudatosítjuk a gyermekben, hogy nem a kapott ajándékok nagyságától vagy sokaságától függ a szülők szeretete, ezért a saját kezűleg készített ajándékokra helyezzük a hangsúlyt.

Az óvodás korosztály számára meghatározó a gyermek és az óvodapedagógus kapcsolatának minősége. A felnőtthez való pozitív viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

Példakép, ezért igen fontos, hogy az óvónő és az óvoda más dolgozója is:

- mindig barátságos, nyílt, közvetlen és vidám legyen.
- Megjelenése, magatartása igényes és kifogástalan.
- Fellépése könnyed, feszültségmentes.
- Rendelkezzen megfelelő emocionális készséggel.
- Megfigyelő, megismerő, nevelő, motiváló, irányító, szervező képességgel, megfelelő műveltséggel rendelkezzen.
- Tevékenysége legyen tudatos, beszéde világos, magyaros.

A szabályrendszerünknek nyomon kell követnie a közösség fejlődésében bekövetkező minőségi változásokat.

Először a kívánt magatartásmódokat, viselkedési szokásokat kell megalapozni, a teljesítményképes szabálytudatot kialakítani. Nagyon fontos a gyermek érintkezési módjainak, kapcsolatainak szabályozása, figyelembe véve a már meg lévő magatartási, viselkedési szokásokat. (pl. a nem megfelelő családi környezet hatása.) Követelményeink fokozatosan váljanak közösségivé. Törekedjünk egy aktív magot kialakítani, akik példát jelenthetnek és besegíthetnek a társak formálásában. Olyan szabályrendszert dolgozunk ki, mely biztosítja az egyén szabadságát a közösségen belül.

A csoportközösségek szintje, biztonságos működése nagymértékben függ a csoport életét szabályozó szokásrendszer kialakításától. Ezek közül elsődleges a tevékenységi lehetőségeket térben és időben behatároló *napirend*.

Megtervezésénél az évszak adta lehetőségeket, az óvoda sajátosságait, valamint a csoport fejlettségét vesszük figyelembe, mely feltétlenül tartalmaz állandó, ismétlődő elemeket. Fontosnak tartjuk, hogy megfelelő időt biztosítsunk az egyes tevékenységek nyugodt elvégzésére, befejezésére. Üdvözöljük egymást. Érkezőkor: *Jó reggelt kívánok, és szervusztok, gyerekek!* Távozáskor: *Viszontlátásra, és szervusztok, gyerekek!*

Az ismétlődő, közös örömteli tevékenységek a csoport és az óvoda hagyományrendszerébe épülnek, és mélyítik az összetartozás élményét.

Az óvodában igyekszünk minden alkalmat célszerűen megragadni a közös ünnepek és hagyományok kialakítására is. A közös tevékenység a gyermek fejlődésének serkentője. A közös készülődés, tervezés távlatot jelenthet a gyermek számára.

A közösségi nevelés szempontjából kiemelt jelentőségűek:

- a közös ünnepek és hagyományok ápolása,
- a szűkebb és tágabb környezethez, a szülőföldhöz való kötődés alakítása (Kézműves foglalkozások, a néptánc, magyar növény- és állatfajok, a gyógynövények stb.).
- közös programok a szülőkkel (nyitott napok, ismerkedő nap, gyűjtő munkában való részvétel).

Ünnepi szokások, amelyek a népi hagyományokra épülnek, azok megismerése, megőrzése, valamint szűkebb és tágabb környezetünkhöz való pozitív viszony kialakítása által erősödik a társakhoz fűződő viszony, a szülőkhöz, felnőttekhez, az ismert környezethez, tájhoz,

természethez való érzelmi kötődés, a hazaszeretet. Erősödik identitástudatuk, pozitív irányba terelődik az erkölcsi tulajdonságok alakulása.

Az ünnepek kapcsán a közösen feldíszített csoportszobák, öltözők, a helyszínül szolgáló szomszédos iskola nagyterme, az ünneplőbe öltözött gyermekek, felnőttek látványa, a közös verselés, mozgás mind – mind az esztétikai érzelmek és a közösségi élet alakításának eszközei. Változatos tevékenységekkel, gazdag eszköztárral segítjük a hagyományok ápolását (pl. farsangi jelmeztár, karácsonyi, húsvéti, anyák-napi csoportszoba díszek, alakoskodás kellékei, a dramatizálás eszközei).

3.3. Az anyanyelvi – és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az értelmi nevelés tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás komplexitásában, az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermekek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi nevelés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és a kommunikáció alakulásával.

Pedagógiai Programunk lényeges része az anyanyelvi nevelés és a kommunikáció fejlesztése. Csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek képesek az alap-kultúrtechnikák elsajátítására. A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze. Ezért valamennyi óvodai tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

A gyermek beszéd – kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermekek számára a közösségben.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélőkörnyezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység (a nevelés eszközei, tartalma) egészében jelen van. A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire építve biztosítunk a gyermekek számára változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

A kommunikáció és a metakommunikáció elválaszthatatlanok egymástól. A gyermekek egyéni fejlődésének biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, beszélgetés, meghallgatás) kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, bővítse szókincsüket, gazdagítsa kommunikációs ismereteiket (érzelmeket kifejező gesztusok, arckifejezések, testtartások).

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben, a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságára, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés célja:

Az anyanyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, megbecsülésén és szeretetén keresztül a helyes nyelvhasználattal, a természetes beszéd és kommunikációs képesség, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása, a szókincs bővítése, a sajátos nyelvi formák elsajátítása, a nyelvi hátrányok csökkentése. Beszédszleléssel a beszédhangok felismerése, kapcsolása, beszédmegértéssel a szavak, szókapcsolatok, mondatok jelentésének, tartalmának megértése, ezen keresztül a kognitív, értelmi képességek fejlesztése. Az iskolai élethez szükséges képességek elérése.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés feladata:

- Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, a beszédkedv fenntartása, a gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések érvényesülése, a válaszadás igénye.
- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése / érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, akarat, gondolkodás, alkotóképesség /.
- Anyanyelvi játékok alkalmazása.
- Spontán és tervezetten szerzett sokoldalú tapasztalatok biztosítása, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben történő gyakorlása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.

- Spontán és tervezett helyzetek (beszélgető - kör, önálló mesemondás) kialakításával segítjük gondolatainak kifejezését.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol bátran elmondhatják a gyermekek a gondolataikat.
- A beszédfejlődésben lemaradt gyermekek fejlesztését szakképzett logopédus végzi.

Az óvodapedagógus feladata:

- Ügyeljen beszédének stílusára, a hanglejtés, dinamika, a hangsúly megfelelő alkalmazására.
- Beszéde egyen érthető, egyszerű és világos.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel.
- Figyeljen arra, hogy a gyermekek mindig kapjanak választ kérdéseikre.
- Dicsérje és biztassa a bátortalanabb gyermekeket, serkentve őket a beszédre.
- A gyermekek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan kísérelje figyelemmel.
- A bensőséges kapcsolat megteremtése, a gyermekek beszédkedvének felkeltése, ösztönzése érdekében (szükségleteik, érzelmeik, élményeik, ismereteik közlése).
- Igény, készség kialakítása szóbeli kapcsolatteremtésre, annak fenntartására.
- A fejlesztés során a mondat, a dialógus, az érzelmet tükröző hangsúly, ritmus jelentőségének megérettetése, mintaadással.
- A nonverbális kommunikáció fejlesztése: térközszabályozás, testtartás, tekintettartás mimika, gesztikuláció gyakorlása
- Az anyanyelvi játékok egyéni és mikro, vagy csoportos szervezése – alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz
- A gyerekek számára állandóan hozzáférhető helyen biztosítjuk a bábjátékhoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket mindkét csoportban.
- Naponta megteremtjük a lehetőségét a csoportos beszélgetésre.
- Nagycsoportban olyan alkalmakat teremtünk, ahol otthon tanult verseket, rövid meséket adnak elő. Ezáltal fejlődik az érzelmeknek megfelelő, természetes gesztusokkal, arcjárással kísért beszéd, melyet személyes példaadásunkkal erősítünk meg.

- Az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztés, különös tekintettel a nyelvileg hátrányos helyzetű gyermekek esetében.
- Tevékenységekben az anyanyelv gazdagságának, multikulturális elemeinek megismertetése, verbális és nem verbális jelzések, interakciók megjelenítése, használatának gyakorlása.
- A csoportban dolgozó óvodapedagógusok és a dajka beszédmintájának, kommunikációjának összehangolása
- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése, játékos cselekedtetés során, kommunikációs helyzetben az ok-okozati összefüggések felismertetése, környezettudatos magatartás megalapozása.
- A kognitív képességek fejlesztése az egyre pontosabb, valósághű észlelés, a figyelem, a képzelet, a problémamegoldó gondolkodás, az alkotóképesség fejlesztése és az alakuló fogalmi gondolkodás fejlesztésével, az iskolai beilleszkedéshez szükséges értelmi érettség kialakítása.
- Valamennyi értelmi képesség fejlesztése, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését biztosító ösztönző környezet biztosítása.
- Szókincs bővítése, metakommunikációs helyzetek teremtése (gesztusok, arckifejezések, testtartások, testbeszéd).
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- A szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés, együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- A nyelvi elmaradások korrigálásának segítése anyanyelvi játékokkal, a drámajáték elemeinek alkalmazásával.
- Az egyéni képességekhez igazodó differenciált fejlesztés, különös tekintettel a nyelvileg hátrányos helyzetű gyermekek esetében.
- A gyermekek spontán és szervezett formában szerzett ismereteinek bővítése, rendszerbe foglalása.
- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.
- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve tervezze és szervezze a mindennapi játékba integrált komplex tevékenységeket, törekedve arra, hogy a gyermekek sok érzékszervre ható és közvetlen

tapasztalatszerzés útján jussanak új ismeretekhez, változatos tevékenységeket végezzenek, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

- Feladatunk a gyermekek spontán és szervezett formában szerzett ismereteinek bővítése, rendszerbe foglalása.
- Az értelmi nevelésben további feladataink: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek - (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Szükség esetén kérje szakember segítségét.

Speciális kompetenciák fejlesztése:

- Célunk, játékos tevékenységeken keresztül szaktudományos ismeretek közvetítésével megalapozni a környezet- és egészségtudatos szemléletmódot.
- Az általános kompetenciák fejlesztése mellett a kiemelten tehetséges gyermek felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása.
- A hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik segítése, különös tekintettel a veszélyeztetett, valamint a sajátos bánásmódot igénylő gyermekekre.

Tehetséggondozás:

Különböző beszédhelyzetek megteremtésével segítjük elő, hogy a kiemelkedő képességű gyermekek (szókincsük gazdag, választékosan fejezik ki gondolataikat...) kreatívan használják kommunikációs és metakommunikációs jelrendszerüket, passzív szókincsüket aktivizálják.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, figyelemkoncentrációs gyengesége, tapasztalati anyagának hiányosságai, szűkösen motivált érzelmeik, érdeklődésük teszik igen indokolttá, hogy az új tapasztalatszerzés örömforrássá váljék.

Nekik még inkább szükségük van arra, hogy érzelem teli helyzetben a felnőtt által közvetített ismeretekkel, sokféle megközelítésben, sokféle összefüggésben, változatos kommunikációs helyzetekkel találkozzanak.

„Így érhető el leginkább, hogy felkeltsük érdeklődésüket, fenntartsuk figyelmüket, érzelmi tevékenységre, megnyilatkozásra indítsuk őket.” (Sugárné Kádár Júlia)

Az anyanyelvi és értelmi nevelés tartalma

Az óvodapedagógus és a gyerekek közötti szeretetteljes viszony és a jó csoportléggör kialakítása teszi lehetővé a beszédkapcsolatok létrejöttét. Csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek képesek a kultúra alapjainak elsajátítására.

A kommunikáció a beszéd és gondolkodás egyik eszköze, mely egyszerre jelenik meg célként és eszközként a társas kapcsolatok alakításában. Célja a kapcsolat felvétele, az információ eljuttatása a másikhoz, a társ reakcióiból (kommunikációs és metakommunikációs) a megértés ellenőrzése, a kapcsolat valamilyen szintű mélyítése. A kommunikáció és metakommunikáció elválaszthatatlan egymástól, a jelzések kiegészítik, helyettesítik, mélyítik, vagy semlegesítik a szóbeli közlést.

A községünkben élő családok szocializációs helyzete igen eltérő skálán mozog, éppen ezért az óvodapedagógusok pozitív mintája a beszédben, a gondolkodásban, a viselkedésben elsődleges szerepet tölt be. Nevelőink differenciáltan foglalkoznak a hátrányos helyzetű, az elmaradt beszédfejlődésű és a kiemelkedően fejlett gyermekekkel. Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet. Az óvoda fejlesztési feladatainak tehát a család, a környezet megismeréséből kell kiindulni és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell hatást kifejteni.

Napi gyakorlatunkban az anyanyelvi játékok egyéni és mikro csoportos szervezésére – alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz – külön időt biztosítunk. Ezeket, a játékokat beépítjük a mindennapi életbe. A nyelvi játékok, gyakorlatok legfőbb ismérve, hogy játékos keretben végezzük, örömmel és sok-sok ötlettel fűszerezett csoportos játék keretében. A nyelv- és ajakügyesítő, valamint a hallás differenciálási gyakorlatokkal, lehetőséget teremtünk, a hangzók helyes ejtésére.

Az anyanyelvi játékokhoz, általában saját készítésű eszközöket használunk: szemléltető képek, bábuk, tükör, tornaszerek, hangszerek, hívóképek, bábok, valamint a csoportszoba berendezési tárgyai, eszközei. Lényegesnek tartjuk, hogy a gyermekek számára mondanivalónk hiteles és elfogadható legyen, vagyis a kommunikáció és metakommunikáció összhangja megerősítse egymást.

Az anyanyelv használata végig kíséri az óvoda egész napi életét, a gyermekek minden megnyilatkozását, a felnőttek és gyermekek kapcsolatát. A gyermekekre figyelő, jó beszédpéldát adó, jól artikuláló, választékosan beszélő felnőtt a gyermekek nyelvi fejlődését pozitívan befolyásolja.

Minden nap van Beszélgető kör a csoportokban, de különösen a hétfői napokon erre külön is tekintette vagyunk, hiszen ilyenkor otthonról és a külső környezetből hozott rengeteg élményt és tapasztalatot mondják el a gyermekek.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd kommunikációs kedvének fenntartására szükséges figyelmet fordítani. A környezet példamutató, tiszta és szép beszéde mintát nyújt, ösztönzést ad a kisgyermeknek a beszédre. Később a beszéd és gondolkodás fejlődésével párhuzamosan alakul ki szándékos figyelmük a közlés verbális tartalmára.

A mese, a vers, a zene ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek.

A **hagyományok ápolásán** keresztül régi értékeket, szokásokat közvetítünk a gyermekeknek. Az érzelem teli felnőtt- gyermek kapcsolatban, komplex módon megélt élményeken keresztül sokrétű lehetőséget biztosítunk a személyiség fejlesztésére.

A ritmikus szöveg (vers, mondóka), a dal, a dalos játék összehangolja a mozgást, a zenei ritmust, a beszédet. A ritmikus ismétlődés erős érzelmi hatása megerősíti az esztétikai élményt. A mese és versmondás lényeges kiegészítő elemeit (testbeszéd, tekintettartás, verbális emlékezet) óvodapedagógusaink személyes példáján keresztül sajátítják, el majd gyakorolják a gyermekek.

A közösen átélt örömök és élmények elszakíthatatlan szálakkal kötik össze óvónőinket és a gyermekeket egymással és anyanyelvünkkel. A mese és a vers mindig többről szól, mint amennyit a szavak mondanak, hisz az anyanyelv közegén át segíti a világ megismerését, helyes emberi kapcsolatokra tanít és az önismeretet is mélyíti. A mese, a vers hallgatása, mondogatása közben az esztétikai élmények hatására a gyermekben olyan érzelmi töltődést hoz létre, mely elősegíti az erkölcsi ítéletek, fogalmak kialakulását, ezáltal formálódik erkölcsi magatartásuk. Az irodalmi művek hallgatása a gyermeki összetartozást, a közösségi érzelmeket is alakítja. Az anyanyelvi nevelésnek és a játéknak egyaránt szerves része a **bábozás** és **dramatizálás**, melyen keresztül bővülnek a gyermekek irodalmi élményei, fejlődik kreativitásuk, fantáziájuk. A gyermek kifejezi, átéli, eljátssza érzéseit, ezáltal is fejlődik személyisége. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk és mi óvodapedagógusok készítjük, elkészítik elbarkácsolás keretében, a játék örömét kiegészítve az önálló alkotás élményével.

Folyamatos a szakmai kapcsolattartás a logopédussal, fejlesztő pedagógussal.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek aktívan használják a tevékenységek alkalmával szerzett szókincsüket.

- Beszédük érthető, kifejező, összefüggő legyen.
- A különböző beszédhelyzetekben a megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fenn a kapcsolatokat.
- Önállóan mondanak el rövid történeteket, meséket.
- Figyelmesen, türelmesen hallgatják meg a felnőtteket és a gyermekeket. Kérdésüket, mondanivalójukat az elhangzottakhoz igazítják.
- Helyesen használják a névmásokat, névutókat, a jövő idejű igeidőt és az igemódokat, térbeli viszonyokat.
- Ismeri és használja az udvariassági kifejezések eszköztárát.
- Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, emlékezetük, szándékos figyelmük fejlődik.
- Bátran és szívesen kommunikálnak a társaikkal és a felnőttekkel.
- Használják a metakommunikációs jelzéseket.
- Tudnak szemkontaktust teremteni és megtartani.
- Kialakul feladattudatuk, tudásvágyuk.
- Képesek a tartós figyelemkoncentrációra.
- Az értelmi képességük életkoruknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően fejlődik (*érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás*).

3.4. Pedagógiai Programunk specifikus nevelési feladata

Az iskolai tanulási zavarok megelőzése – prevenciója

Intézményünkben a prevenció fejlesztés a gyermekek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságoknak megfelelő és ahhoz illeszkedő eszközökkel történő segítségnyújtás, támasznyújtás. Óvodánk tudatosan felvállalja az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók, részképességek fejlesztését.

A potenciális zavarok megelőzése, korai kiszűrése a gyermekek spontán aktivitására építve a fő nevelési területeken végzett feladatokban integráljuk. A gyermekek másságát, különbözőségét, az egyenlő hozzáférést biztosítjuk minden gyermek számára.

A tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztésénél a mozgásra alapozunk. A mozgásos tapasztalatokból gyökerezethetőek az értelmi műveletek. A nagymozgás, a finommotorika célzott fejlesztésén keresztül befolyásolhatjuk a testséma, a lateralitás (oldalosság), térpercepció alakulását is.

A sikeresen elvégzett mozgásos feladatok fokozzák a figyelemkoncentrációt, a kitartást.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirend, heti rend kialakítása a lehetőségek és hagyományok figyelembevételével, a helyzethez rugalmasan alkalmazkodva történik.

Célunk a gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő életritmus és rendszeresség kialakítása, az ismétlődések által az érzelmi biztonság megteremtése.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást, nevelést végző többi munkatárssal. Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, élőlírával mesére, a közösségi játékelmény biztosítására.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki.

A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

Összeállításának elvei a következők:

- naponta biztosítani kell a rendszeres, differenciált mozgásfejlesztést.
- keret és az időtartam a gyermek igényétől függően változik,
- hetente egy alkalommal szervezett mozgásfejlesztés van,
- a szabad játék idejének tiszteletben tartásával valósulnak meg a ismerettartalmakat hordozó tevékenységek,
- szervezett tevékenységet naponta legalább egyszer szervez az óvónő,

- a témák folyamatos feldolgozása érdekében a tevékenységek napi, és heti aránya a szükségletnek megfelelően változik.

4.1. Napirend

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

A napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. Kiscsoportban, a befogadás időszakában alkalmazkodóbb, különösen rugalmas, míg a nagyobbaknál pontosabb betartását helyezzük előtérbe. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás a gyermekek életének észrevétlen szabályozója.

A napirend lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre, a szabad játék kiteljesedésére, megfelelő időt biztosít arra, hogy a gyermek minden tevékenységét befejezze, pontosan elvégezze. Figyelembe vesszük a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére fordítható időkeretet. Így a napirendben vannak rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek (étkezés, gondozás, mindennapos testnevelés), melyek segítik a gyermeket eligazodni az időben, és nyugalmat, folyamatosságot, biztonságérzetet biztosítanak.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki.

4.2. Hetirend

A hetirend kialakítása az óvodapedagógusok feladata, a pedagógiai szabadság adta lehetőségével. A heti rend a napi rendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A hetirend összeállításánál arra figyelünk, hogy

jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására.

Bár a hetirendben napokra lebontva jelenítettük meg a különböző tevékenységeket, mindennapi munkánk során arra törekszünk, hogy ezeket komplex egységgé szervezzük. Hetirendünk nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, hanem egy-egy téma köré csoportosított ismeretek, tapasztalatok, élmények feldolgozását segítő párhuzamos tevékenységek rendszerét.

A befogadás idején ügyelünk a rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirend összeállítására. Később az iskolára való felkészítés feladatai a heti rend pontosabb betartását kívánják meg. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze. Jusson idő, a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodás segíti elő, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

4.3. Személyi feltételek

Óvodai dolgozók létszáma: 9 fő

Óvodapedagógus: 3 fő

A nevelőtestület tagjai közül 1 fő vezető, aki rendelkezik közoktatási vezető és pedagógus szakvizsgával. Minősítő eljárásban 2018. tavaszán vett részt. Besorolása: Pedagógus II. 2 fő óvodapedagógus besorolása: Pedagógus I.

Nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő: 2 fő szakképzett dajka

Élelmezésvezető: 1 fő

Szakács: 2 fő

Konyhai kisegítő: 1 fő

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége, szakmai felkészültsége, gyermekszeretete, humánus beállítottsága meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, minta a gyermekek számára. Szem előtt tartják az óvodapedagógusok a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését szolgáló nem pedagógus alkalmazottaknak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe (fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógy testnevelő).

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomán követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A jövőben a pedagógiai folyamatok a 9 kompetencia mentén történő értékelésének, elemzésének működni kell. Feladatunk egymás munkájának minél teljesebb megismerése, az egymástól való tanulás megvalósítása, a kialakított együttműködés további fejlesztése.

A pedagógus-életpályamodell szerepének bevezetése, új elvárásoknak való megfeleléssel kapcsolatos törvényi, jogszabályi változásokkal a pedagógusok előmeneteli rendszerében kilenc kompetenciaterület jelöl meg:

Pedagógus kompetenciák:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos módszertani tudás
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
3. A tanulás támogatása
4. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység,
6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért
9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Az óvodapedagógusok törekszenek a szüntelen megújulásra. Nagy hivatásszeretettel és a szülői, fenntartói igény figyelembevételével végzik felelősségteljes munkájukat.

Óvodánk reggel 7⁰⁰ órától délután 17⁰⁰ óráig, napi 10 órában tart nyitva.

Nyitvatartás ideje alatt a ránk bízott gyermekek fejlesztésével, nevelésével óvodapedagógus foglalkozik. Jelenléte fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mint a rá bízott gyermekek számára.

Intézményünk 2 csoportjába hosszú évek óta 3 óvodapedagógus és 2 dajka látja el a napi feladatokat.

Összefoglalva:

Az óvodarendszerre is jellemző az állandó folyamatos átalakulás. Nevelőtestületünk is alkalmas a pedagógiai megújulásra, innovációra. Jelen kell, legyen mindenkiben az önképzés igénye. Rendelkezésre álló erőforrásra építve biztosítjuk a szervezet minőségi működését.

A vezetőnek ösztönözni kell az óvodapedagógusok szakmai fejlődését, érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelő továbbképzéseken való részvételt. Érdeklődésük legyen koherens az intézmény érdekével, valamint a Pedagógiai Programunkban megfogalmazottakkal.

Meg kell mutatni intézményünkben is az eltérőt, a valamiben más arculatát, az egyediséget, a csak a „RÁNK” jellemzőt.

Nevelőmunkánk során az óvodapedagógusok és a dajkák tevékenységét összehangoltá kell tenni. Valamennyi munkatársnak meg kell tenni mindent, hogy partnereink elégedettek legyenek.

Becsüljük meg a tudást, tudjuk elfogadni a közösségben dolgozók munkáját, tevékenységét.

Tisztelve segítsük egymást a jobbítás szándékával.

4.4. Tárgyi feltételek:

Az óvodának rendelkeznie kell a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Korszerű, jó tárgyi felszereltséggel rendelkezik épületünk, amely biztosítja a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához a feltételeket. Óvodánk épülete, nagy udvara szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelel minden korosztály testméretének, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését.

2009-től az óvodás gyermekek az ebédlőben étkezhetnek.

2006-ban csoportszobák nyílászáróinak cseréjére is sor került. 2017-ben az öltözőben, fürdőszobában, ebédlőben is megtörtént a csere.

A foglalkoztatók és a gyermeköltözők funkcionálisak, világításuk, fűtésük korszerű. A falak színe harmóniát sugároz. A csoportszobák esztétikusak, világosak, tágasak, biztonságosak, otthonosak, barátságosak, játékra motiváló környezetet biztosítanak a gyermekek fejlődéséhez, testi-lelki egészségének megőrzéséhez.

Bútorainkat pályázati, illetve egyéb bevételből folyamatosan cseréljük. (Ebédlő – öltöző – csoportszobák)

A program eredményességét erősítve, az alap játékeszközökön kívül megtalálhatók a csoportszobában egész alakot láttató tükör, a lateralitást, oldaliséget jelző karszalagok, szívecskék az asztalokra ragasztva, a részképességeket fejlesztő játékok, mozgásfejlesztő eszközök, tornaszerek.

Célzottan a mozgásfejlesztés irányában tervezzük az eszközbővítést.

Nevelői szoba kialakítására is lehetőség nyílt, azzal, hogy a már említett irodát az üressé vált szolgálati lakásban helyeztük át. Logopédiai, fejlesztő szobát, irodákat alakítottunk ki, amellyel adekvát munkakörnyezetet alakítottunk a munkatársaknak, és lehetőséget teremtettünk a szülők fogadására is.

Logopédiai, fejlesztő szobánkban valósul meg segítő szakembereinkkel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogató segítése, hátránykompenzálás.

Az összes berendezési tárgyat – bútorokat – szőnyegek, függönyöket saját erőből, rendezvényekből, összegyűjtött pénzből vásároltuk. Az összes gyermekfektető lecserélésre került.

A nevelési területekhez szükséges szemléltető eszközök rendelkezésre állnak.

A gyermekek által használt játékok hozzáférhető helyen, nyitott polcokon, biztonságukra figyelemmel vannak elhelyezve. prioritásként kezeljük a környezettudatosságra nevelést: természetes anyagokat használunk díszítésre, barkácsolásra. Fontosnak tartjuk a szelektív hulladékgyűjtést.

A szakmai eszközök minőségi bővítése folyamatos, célirányosan a programunkhoz kapcsolódóan bővítettük. Az óvodapedagógusok, valamint a dajkák által készített játékok, eszközök készítése kiemelendő. Olyan anyagokkal, eszközökkel, tárgyakkal vesszük körül a gyermekeket, melyek esztétikusak, harmóniát nyújtanak.

Természeti kincseket gyűjtünk a gyermekekkel, melyeknek helyet biztosítunk a csoportszobákban. A nagycsoportos gyermekek aktívan részt vesznek a növénygondozásban. Gyermek méretű kerti szerszámok állnak a gyermekek rendelkezésére.

Az egészség megőrzése, a kulturhigiénés szokások kialakításának és megerősítésnek érdekében minden gyermek jellel ellátott tisztálkodási eszközeit az óvoda biztosítja és kezeli.

Különösen kiváló eszköztárral rendelkezünk a mozgásfejlesztés terén.

A mozgásfejlesztést heti rendszerességgel, a jól felszerelt iskolai tornateremben tartjuk.

A dajkák – takarító munkáját segíti a mosogatógép, mosógép.

Az eszközök nagy részének vásárlása rendezvényekből származó bevételekből történik.

Az étkezés a HACCP – rendszer szerint biztosított saját konyhánkon.

Nevelésünk másik fontos színtere az óvoda **udvara**. 6.500 nm²-en a kerítésépítés folyamatos.

A telek körbekerítésével, valamint az élő növényzet telepítésével biztonságosabbá, esztétikusabbá vált.

Van kemence, homokozó, mászó vár, kerékpárút, filagória, felállítható mobil tornaeszköz. Farönkök, diófára rögzített hinta, mérleghinta.

Sok szép disz növény és cserje. Fák, bokrok adnak lehetőséget a gyermekeknek a megfigyelésekre, az élő környezetben való tapasztalatszerzésre. A Zöld Óvoda kritériumrendszerének megfelelően fűszerkertet és virágoskert alakítottunk ki. Az itthon telelő madaraknak madáretetők állnak rendelkezésre, hogy átvészeljék a hideg időszakot.

Udvarunk nagy része árnyékolt. Jellemző rá a funkcionálisan is elkülönülő tagoltság. A homokozó az értékorientált közösségi kohézió erősítésére is alkalmas. Udvarunk adottsága a programunk feladatainak megvalósításához ideális.

Fejlesztési elgondolásaink szintén a program céljainak alárendelve történnek. Szükséges a gyermekek mozgáskultúráját tovább fejlesztendő mozgásfejlesztő játékok korszerűsítése, cseréje, újak telepítése. Mindez sikeres pályázat útján megvalósult 2021-ben.

Óvodánk épülete, udvara, berendezési tárgyai úgy lettek kialakítva, hogy azok a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, fejlődését szolgálják. Lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését.

Könyvtárunk az óvodapedagógusok munkáját segíti. Az ellátottság jó színvonalú. A 400-450 kötetből álló szakkönyveinket költségvetésünkben évről évre folyamatosan bővítjük. Szakfolyóirataink: Óvodai nevelés, Óvónők Kincsestára, Óvodavezetési Ismeretek, Óvodai Jogfutár. Hiszen az óvodában folyó pedagógiai tevékenység fejlesztése szakkönyvtár nélkül elképzelhetetlen.

Mesekönyv állományunk folyamatosan cserélődik, újul.

Mindkét csoportszobában vannak auditív eszközök: magnó, cd - lejátszó, a nagycsoportban TV, DVD lejátszó, diavetítő, diafilmek – amely segíti az óvónők munkáját. A kivetítésre projektor is a rendelkezésünkre áll.

Helyi sajátosságként említhető, hogy az itt lakó, a faluba látogató német és osztrák vendégek nagyon sok szép játékkal (babák – fejlesztő játékokkal) látják el óvodánkat.

Összegezve:

A program megvalósításához szükséges alapvető tárgyi feltételek részben adottak. A köznevelési törvény 124. § (20) bekezdésében meghatározott kötelező eszközök és felszerelési jegyzékben foglaltak alapján nem minden területen biztosítottak a feltételeket.

A jól szervezett napirend, a már meglévő eszközök karbantartása, folyamatos bővítés lehetősége azonban biztosítja a zavartalan óvodai fejlesztést.

Programunk működőképességének megtartásához elengedhetetlen a folyamatos korszerűsítés, amelyhez a pénzügyi fedezetet továbbra is főként saját, valamint pályázati forrásból, igyekszünk biztosítani.

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

A Komplex Prevenciós Óvodai Program tartalmi kidolgozásánál a gyermek alapvető megnyilvánulási módjára és fő tevékenységi formájára, a mozgásra és a játékra alapozva szervezzük a főbb nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat.

5.1. Játék

„A gyermek azért játszik, mert gondolkodási formája játékos, létezési módja a játék”. (Piaget)

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játéktevékenység már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítő, kezdeményező lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindazt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával támogató, serkentő ösztönző magatartásával, indirekt reakcióval éri el.

Először utánozható mintát adva, a szabadjáték folyamat után bevonható társként, majd a játék folyamat elakadása esetén segítő, kezdeményező szerepet is magára öltve, teljes személyiségével (nonverbális és verbális, hiteles kommunikációja, attitűdje).

Pedagógiai programunk – az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára építve – a szabad játékra helyezi a hangsúlyt. A játék kiemelt jelentősége megmutatkozik napirendünkben, időbeosztásunkban, valamint a játékos tevékenységsszervezésben is.

A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, megfigyelőképessége, fantáziája, gazdagodik érzemvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata.

Az érzelmi akarati élet tulajdonságainak, a társas kapcsolatok alakulásának, a társas szükségletek kielégítésének legfontosabb formája a játék. A játék során fejlődik a gyermek érzékelése, észlelése, képzelete, gondolkodása, kreativitása. A játékba ágyazódik a mozgás, a testséma, a percepció fejlesztése és az én – megismerése.

A játék célja:

Érzelmileg meleg, biztonságos környezetben éljék át a gyermekek a játéktevékenységet, melyben sok mindent lát, hall, tapasztal, ha jó mintákat kap spontán utánzásra, beszédben ugyanúgy, mint ének-zenében, vagy bármiféle cselekvésben.

A kisgyermek elemi pszichikus szükségleteinek biztosítása, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell kielégülnie. Olyan élményanyagot szükséges biztosítani mely sokoldalú tapasztalathoz, ismerethez, érzelemhez juttatja a gyermekeket, s ez által gazdagodik a játék tartalma. A játékot úgy tekintjük, mint a nevelési célok elérésének legfőbb eszköze.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermek fantáziáját segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata a megfelelő hely és idő, eszközök és élményszerzési lehetőségek, széleskörű játéklehetőségek biztosítása a különböző játékformákhoz.

A természetes gyermeki megnyilvánulások sorában a két legfontosabb a *mozgás* és a *játék*, amely óriási dominanciával uralja a kisgyermekkorai fejlődést.

- A játék mind a szocializációt, mind az értelmi fejlődést egyaránt tükrözi.
- A játék a gyermek fejlődésében alapvető jelentőségű, semmi mással nem helyettesíthető tevékenységi forma.
- Az óvodai nevelés tartalmának a játékra építettség az egyik legfontosabb sajátossága.
- Az óvodai nevelés országos alapprogramjának elvei szerint is: a játék semmi mással nem helyettesíthető gyermeki tevékenység.
- A játék öröme saját elhatározásból ered, vagyis abból, hogy mindenki saját kedve szerint vesz részt benne.

Az óvodapedagógus feladata:

- Nyugodt, derűs légkör kialakításával az elmélyült játék feltételeinek megteremtése. (idő, hely, eszköz),
- A napirenden belül elegendő idő, hely és eszköz biztosítása a játék számára.
- A szabad játék elsődlegességének biztosítása a szülőkkel, pedagógus és nem pedagógus kollégákkal együttműködve.
- Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához, a különböző játékformákhoz. Inger gazdag, kíváncsiságot keltő, mobilizálható játéktér, környezet kialakítása, a játékok elérhető helyen történő elhelyezése.
- Az egyéni élményeken túl közös élményszerzési lehetőség kihasználása a játék fejlesztése érdekében.
- A gyermeki szabad játék önállóságának tiszteletben tartása.
- Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együtt játszás a gyerekekkel, mindig abból kiindulva, hogy a játszócsoportnak mire van szüksége. Játékirányítást segítő pedagógiai, pszichológiai szakértelem, módszertani kultúra folyamatos fejlesztése, gazdagítása.
- Gyermekek saját maguk által készített játékeszközeik, alkotásaik használatára lehetőséget biztosítunk a játékok során.

- Hagyjuk, hogy saját elgondolásaikat megvalósítva, fantáziájuk hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak.
- Az állandó játszóhelyek mellett paravánokkal, hordozható egyszerű eszközök biztosításával lehetőséget adunk önálló játékok színesebbé tételére.
- Bővíti a szabályjátékaik mozgásfejlesztő játékokra körét, amelyeket a gyerekek a csoportszobán kívül más helységekből vagy a szabadban játszhatnak.
- A játék közben az erkölcsi normák közvetítésével az iskolai beilleszkedéshez szükséges lelki, szociális érettség közvetett segítése.
- A szülőföldhöz való kötődés alapjaként szűkebb és tágabb környezetükből szerzett ismeretek egyéni és közös élmények és tapasztalatok feldolgozásának biztosítása.
- A játék valamennyi tevékenységi formával karöltve alkalmas környezeti attitűdök alakítására, a zöld tartalmak megjelenítésére, közvetítésére, tudatosítására, azaz a fenntarthatóság szempontjából fontos kompetenciák fejlesztésére.

A játék tartalma

A játékfajták mindegyike megjelenik az óvodás gyermek életében.

A nevelési gyakorlatban megjelenik a szabad játék, amelyhez az óvodapedagógus közvetett módon kapcsolódik. Az óvodapedagógus által kezdeményezett, irányított játék nevelési célzatú, melyben a gyermek önkéntes alapon vehet részt. Az ilyen kezdeményezett játéktevékenységet gazdagítják a drámajátékok.

A fejlesztési feladatainkat meghatározzák a gyermekek mozgásfejlettségének, észlelésének, érzelmi, akarati életének, gondolkodási jellemzőinek ismerete. Fontos tudnunk, hogy a gyermek e területeken milyen szinten áll, hiszen a fejlesztő tevékenység így tervezhető meg.

A fejlesztési feladatokat csak a megfelelő feltételek biztosításával valósíthatjuk meg:

- nyugodt légkör
- idő
- megfelelő hely
- eszközök
- élmények, tapasztalatok
- irányítás
- az óvodapedagógus személyisége

Nyugodt légkör

Nemcsak a játéknak, hanem az egész óvodai életnek elengedhetetlen feltétele. Ennek érdekében nagyon fontos kiscsoporttól kezdve az alapvető szokás, normarendszer kialakítása, a megfelelő csoportlégkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális - interkulturális szemlélettel.

Idő

A napirendben erre fordítjuk a legtöbb időt. Fontos, hogy a gyermekek elmélyülten játszassanak, tevékenykedhessenek, legyen idejük elképzeléseik megvalósítására.

Megfelelő hely

A megfelelő hely biztosítása a csoportszobában, a tornateremben, és az udvaron is egyaránt fontos. A csoportszobákban nagyobb teret biztosítunk a mozgást igénylő játékoknak.

Tágas udvarunkon nagyobb a hely a mozgásos játékhoz. Széleskörű tevékenységre van lehetőség (barkácsolás, ábrázoló tevékenység, szerepjátékok, népi játékok, pancsolás).

Eszközök

A megfelelő, készen vett játékeszközök biztosítása mellett, az óvoda által a játékhoz adott többlet – saját magunk által készített játékok - meghatározó elemei.

A játékban lehetőségünk van a gyermekek egyéni ismereteiknek megfelelő differenciált eszközök biztosítására.

Fejlesztőmunkánk lényeges eleme, a tudatos játékeszközök kiválasztása, biztosítása. A gyermek általános és egyéni fejlettségén túl, fontos tudnunk a különböző játékeszközök fejlesztő hatását is. A részfunkciók fejlesztése szempontjából óvodánkban megtalálhatóak az alapjátékokon túl:

- vizuo - motoros és vizuális játékok
- figyelemfejlesztő játékok
- emlékezeti vagy felismerő játékok
- értelemfejlesztő játékok.

A nagymozgások fejlesztésére a csoportokban és a kapcsolódó helyiségekben jelen van: a Body-roll hengerek, a Greiswald egy-egy eleme, mászó rács, tornapad, bordás – fal, egyensúlyozó hinta, célba dobók és egyéb kézi szerek.

Az udvaron is rendelkezésre a különböző méretű mászóakák, mászó várak, mászókötel, rollerek, kerékpárok, egyensúly fejlesztéshez szükséges eszközök, csúszda, különböző hinták. Az udvari játékok egy részét pályázati pénzből fejlesztettük („Magyar Falu Program” – 2019.) A játékok EU –s szabványoknak megfelelőek, a játékok alatti felszín gyöngykavicssal lett befedve ütéscsillapítás céljából a balesetveszély elkerülése céljából.

A csoportszobában és a mosdóban megtalálhatóak a testséma, én-kép kialakításához a nagyméretű és közepes tükrök.

A játékeszközök megválasztásában és beszerzésében tükröződik az igényesség. (természetes anyagok, korszerűség, találékonyság, esztétikum, tartósság, fejlesztő hatás).

A gyermekek számára elérhető polcon biztosítjuk számukra az esztétikus és egyszerű, alakítható, a fantáziájuk kibontakozását segítő anyagokat, eszközöket, játékszereket.

Élmények, tapasztalatok

A játék egyik fontos eleme a tapasztalatszerzés és élményszerzés. Lehetővé tesszük, hogy a családban, az óvodában, a környezetében szerzett tapasztalatokat a gyermek újra átélje.

A spontán élmények mellett a témához kapcsolódó közös élményszerzési lehetőségeket megteremtjük, tervezzük, tartalmával segítve a nevelési tartalmak megvalósulását.

Irányítás

Fontos, hogy olyan közvetett segítséget és mintát adjunk a gyermekeknek, amiben megerősítést és támaszt kapnak, önálló véleményalkotási- döntési képességeik fejlődnek. Figyelemmel kísérjük a gyermekek játékát, érzelmeit, hangulatát. Bekapcsolódunk a gyermekek által szervezett és kezdeményezett játékokba, ha azt igénylik, szükség esetén ötleteinkkel azt tovább fejlesztjük.

Beavatkozásunk terjedjen ki a megoldási lehetőségek felállítására, választhatóságára, a gyermekek testi épségének megőrzésére, a konfliktus helyzetek kivédésére. Fontos az egymás testi épségének megóvása, a balesetmentes helyszínek, eszközök megválasztása.

Az óvónő játékaival adjon mintát a játékok helyes használatára és a játékok elrakására.

Az óvodapedagógus személyisége:

A játék légkörének kiegyensúlyozottságát meghatározza az óvodapedagógus személyisége, viselkedése, hangneme. Tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását.

Ha mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítségre kész partner, akkor hozzá bármilyen problémával szívesen fordulnak a gyerekek. Segítése akkor fejlesztő, ha az csak olyan szintű és mértékű, amilyenre az adott gyermeknek szüksége van.

Az óvodapedagógusnak szükséges közvetítenie a gyermekek felé azt, hogy azt a társukat, aki szomorú, elesett, bátortalan, azt felkarolni, segíteni kell, a rendbontó, zavaró gyermeket pedig tapintatosan megszelídíteni.

Különböző játékfajták

Nevelési gyakorlatunkban valamennyi játékfajta jelen van: gyakorló, konstruáló, szimbolikus és szerepjáték (barkácsolás, bábozás, dramatizálás). A játékfajták a játék tartalmához, valamint a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodnak.

A kisgyermek **gyakorló funkciójátéka** során sajátítja el az egyszerű tárgyak használatát és ezen az úton alakul ki mozgáskoordinációja. A gyakorló játék átélése alatt megismertetjük saját testével, testi képességeivel, és begyakoroltatunk alapvető mozgásokat. Lehetőséget biztosítunk a testséma fejlesztéséhez, a testrészek megismeréséhez (ehhez kapcsolt mondókák segítségével) a nagymozgások végzésével a mozgásfejlődést segítjük elő.

A verbális gyakorlójáték a gyermekeink körében nagyon kedvelt. Játék közben „*halandzsaszöveget*” találnak ki, s örömet lelnek bennük. A gyermekek beszédszándéka erősödik, beszédgatlása oldódik és fejlődik ritmusérzékük is.

A **konstruáló játéknak** több változata lelhető fel az óvodánkban.

A legegyszerűbb formája az **építőjáték**, amely a *gyakorló* játékból fejlődik ki. Ezt azért tartjuk fontosnak, mert játék közben a gyermekek átélik az alkotás örömét, fejlődik kreativitásuk, megtanulnak tervezni, szerkeszteni, tapasztalatokat gyűjteni. Építés közben fejlődik gondolkodásuk, megfigyelőképességük, valamint stabilizálódik a szem-kéz koordináció, fejlődik a finommotorikájuk.

A konstrukciós alkotó játék fejlettebb formája a **barkácsolás**, amelynek során kisméretű kézi szerszámok igénybevételel különböző anyagokból új tárgyakat készítenek, elsősorban játékuhoz vagy pusztán az alkotás örömeért. A barkácsolás kiegészül az építőjáték és konstruáló játék előre gyártott elemeivel.

Ebben az életkorban a játékok fejlettebb csoportját a **szabályjátékok** alkotják, ahol a játék előre meghatározott pontos szabályok szerint folyik.

Az **értelemfejlesztő szabályjátékok** a megfigyelőképesség, a gondolkodás műveletei, a szociális érettség és az értelmi érettség fejlődését szolgálják. Ilyen szabályjátékok óvodánkban a

dominók, kártyák, logikai játékok, barchópa játékok, nyelvi és kommunikációs játékok, puzzle kirakók, lego-k, memória játékok, formakirakók.

A *népi játékok* a szabályjátékoknak egyik csoportját alkotják. Népszerűsége fokozódik, mert tartalma és eszközkészlete közel áll a gyermekekhez. Ebben támogat bennünket az óvodai nevelés országos alapprogramja gyermek centrikus szemléletével. (Betlehemes, Regölös, Kotyolás – Lucázás, Márton napi ludas játékok, a *helyi hagyományok* stb.)

A *mozgásos szabályjátékokat* szabadidőben, testnevelés foglalkozásokon, mindennapos testnevelés keretében alkalmazzuk. (labdajátékok, fogócskák, körjátékok, sorversenyek, célba dobók, váltóversenyek).

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz
- Örömmel, önfeledten játszik.
- Szükségleteinek és életkorának megfelelő játékot választ.
- Vállalják a számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is
- Tudnak vezetni és játszótársaikhoz alkalmazkodni
- Részt vesz a közös játékban
- Képesek olyan játszóhelyzeteket létrehozni, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait.
- Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önállóak a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszköz megválasztásában, s a szabályok betartásában.
- A játzó csoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.
- Képesek több napon keresztül egy játéktémát folytatni, azt együttesen szervezni.
- Szabályjátékot önállóan szerveznek, képesek az együttműködésre, alkalmazkodnak a szabályokhoz.
- Ismert meséket dramatizálnak, báboznak.
- Viselkedési kultúrájukban megjelenik az udvarias viselkedés használata.
- Kialakulnak olyan érzelmi-akarati tulajdonságaik, amelyek alkalmassá teszik a közösségben való sikeres eligazodásra (pl. türelem, együttérzés, segítőkészség, kitartás, küzdeni tudás stb.).

5.2. Verselés, mesélés

Az óvodai anyanyelvi, irodalmi nevelés egymástól elválaszthatatlan folyamat, mely áthatja az óvodai élet egészét. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Szorosan összefonódik az anyanyelvi neveléssel, a zenével, a mozgásos játékokkal. Fontosnak tartjuk, hogy nyelvileg tiszta és értékes népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveket halljanak a gyerekek. A mindennapi mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvnek, hagyományokat, értékeket közvetít a gyermekeknek.

Az anyanyelvi kultúra a műveltség megalapozását szolgálja, a mondókák, dúdolóok, versek, amellyel hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

Az irodalmi érdeklődés megalapozása, az irodalomba való beavatás, olvasóvá nevelés elindítása a mondókákkal, versekkel, mesével történik. A mindennapos mesélésnek, verselésnek nagy szerepe van az anyanyelvi nevelésben, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósításában. Mindehhez erős alapot kínálnak a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok.

A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés valósul meg. A gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

A mese – képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermekek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésmintákat.

A meseválasztáskor törekszünk a tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az élıszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítı, átlekesítı szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a

mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Verselés, mesélés célja:

- A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése.
- A helyes nyelvhasználat, mondat szerkesztés.
- A biztonságos önkifejezés megalapozása.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi élmény nyújtása.
- Az irodalmi érdeklődés felkeltése.
- Magyar népköltészet, klasszikus és kortárs irodalmi művek megismertetése
- Erkölcsi értékek, esztétikai élmények közvetítése, és az értelmi képességek fejlesztése, érzelmi biztonság megadása
- A magyar irodalmi, gyermekköltészeti és népköltészeti alkotások, dajkai hagyományok élményszerű bemutatásával a gyermek személyiségének fejlesztése
- Esztétikai befogadóképesség kialakítása, a természet szépségeinek megláttatása. Az élő természet tisztelete az irodalom eszközeinek ábrázolásán keresztül
- Szorongások oldása, pozitív érzelmek megélése

Feladat:

A szókincs bővítése.

Az anyanyelv legfontosabb szabályszerűségeinek megismertetése.

Az irodalmi érdeklődés felkeltésén túl a változatos irodalmi élmények közvetítése. (Mondóka, vers, verses-mese, mese, bábjáték, dramatizálás).

A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek életkorának, nyelvi fejlettségének, érdeklődésének megfelelő beszédhelyzetek, beszélő környezet teremtése.
- Olyan irodalmi anyag összeállítása, amely mondókát, verset, mesét, elbeszélést, folytatásos történetet is tartalmaz.
- A mese által gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése.
- Olyan helyzetek teremtése, melyben a gyermekeknek lehetősége van a napi tevékenységekhez igazodva spontán módon mondókák, versek mondogatására.
- A mesék dramatizálásához, bábozásához szükséges eszközök, anyagok biztosítása, a megfelelő helyszín kialakítása.
- Anyanyelvünk, szülőföldünk ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevel. Felfedezteti anyanyelvünk gazdagságát és differenciáltan fejleszti a kommunikáció különböző formáit.
- Naponta többször kezdeményez mesét, verset a gyerekek érdeklődésének megfelelően. Az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe veszi, egyéni bánásmódot és differenciált fejlesztést alkalmaz. A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire épít.
- Szokássá alakítja a mesélést játékban, szabadidőben, alvás előtt.
- Megfelelő anyagválasztással, kifejező előadásmóddal, az irodalom nyelvi stilisztikai eszközeinek kihasználásával a gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődését, fejlesztését valósítja meg.
- Elősegíti a gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálásának fejlődését az önkifejező képesség gazdagítása érdekében. (mesebefejezés rajzzal, tematikus ábrázolás ismert meséről, saját mesekönyv, meseillusztráció készítés kedvenc meséhez).
- Az óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan népi-népmesék, hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és kortárs irodalmi műveket, valamint más népek, nemzetiségek meséit alkalmazza. Megvalósítja a multi és interkulturális nevelést, úgy, hogy figyelembe veszi a csoportösszetételt, a mese, vers anyag megválasztását. Lehetővé teszi, hogy a gyerekek a más kultúrából érkező gyermek származási helyének meséivel ismerkedjenek.

- A bábozás, dramatizálás eszközeit, képeskönyvet, mesekönyvet a nap folyamán hozzáférhetővé teszi a gyermek számára.
- A napirendben is kiemelt helye van a mindennapos mondókázásnak, verselésnek és a mesélésnek. Óvodapedagógusaink feladata, hogy megfelelő hangulatot és nyugodt körülményeket teremtsenek a mindennapi meséléshez

A mesék, versek által bemutatott természeti jelenségek, történések segítik a természetvédelmi szemlélet formálódását. A mesék tanulságai az erkölcs és a tudatosság alakulása szempontjából lényegesek, egyre több környezeti témát dolgoznak fel, „zöld tartalmával” érzékenyít.

Az irodalmi nevelés minden nap jelen van az óvodában. Megfelelő hely biztosításával, mesét kezdő mondóka, dal, mesepára, gyertyagyújtással kezdődik a mese.

Az óvodapedagógusok, ünnepek alkalmával feldolgozott meséket adnak elő (*farsang, gyermeknap, Mikulás váró, adventi készülődés* stb.)

Az óvoda gyermek könyvtárát folyamatosan bővítjük, melyet a gyerekek a nap folyamán bármikor kézbe vehetnek.

Tehetséggondozás:

A jó beszédkészségű, empátiával rendelkező gyermekek számára lehetőséget biztosítunk az önálló mesemondásra, a mese feldolgozására, kreativitásuk, fantáziájuk kibontakoztatása érdekében.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása érdekében könnyen elsajátítható mondókákat, verseket mondunk, ezáltal sikerélményt biztosítunk számukra.

A verselés, mesélés tartalma

Az irodalmi alkotások ritmusukkal, a szavak és a hozzájuk kapcsolódó mozdulatokkal a gyermekeknek érzelmi és érzéki élményeket is adnak.

Főleg kiscsoportban nagy jelentőségű a testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl a simogatók, a tapsoltatók, a lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege az irodalmi élmény mellett nyugtatóan hat a gyermekekre. Alkalmat teremtünk arra, hogy a gyermekek felfedezzék környezetüket, közben érzelmi viszonyuk pozitívan alakuljon.

A mese, a vers a maga sajátos szóhasználatával, az írói eszközök gazdagságával egyaránt a nyelvi nevelés eszközei. Szókészletük, szójelentésük megértése, a mesei fordulatok gazdagítják a gyermekek szóbeli kifejezését.

A mesék, versek, mondókák ösztönözik a népi hagyományok megőrzésére, továbbadására (pl. népmesék, népi mondókák, rigmusok, mondókák, Mátyás királyról szóló történetek stb.)

Gazdag népmesekincsünket, a régies szófordulatokat felhasználva a kicsik és nagyobbak gondolkodásmódjához, képzeletéhez közel állóan őrizték meg az olyan írók, akik feladatuknak érezték, hogy a történetek révén erkölcsi, etikai, történelmi ismereteket adjanak át a gyermekek (pl. Benedek Elek, Móra Ferenc...).

A mondókák, mesék, történetek, mondák a nyelvi kultúra, a néphagyomány ápolásán, az ismeretátadáson túli népi sajátosságunk megőrzésével nevelnek

Az anyanyelvi játékok a gyermekek által kedvelt, kiegészítői, színpoltjai az anyanyelvi nevelésnek.

A fejlesztő programba épülő irodalmi műfajok:

- népi gyermekjátékok, mondókák
- mozgással kísérhető versek
- dramatizálható, eljátszható mesék, történetek, népi, klasszikus és kortárs irodalmi művekből.

A bábozás és a dramatizálás a játék része, mindkettő irodalmi élményből táplálkozik.

Egy ismert mondóka, vers vagy mese eljátszása, bábozása irodalmi háttérrel rendelkezik, és irodalmi tevékenységet rejt magában, mindez a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. A *bábozáson, dramatizáláson* keresztül gazdagodnak a gyermekek irodalmi élményei kiegészülve hangulatukkal, kreativitásukkal, fantáziájukkal. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk készítik el barkácsolás keretében, ezzel fokozva a játék örömeit. A bábok mozgatása közben fejlődik a gyermekek szem-kéz koordinációja, finommotorikája, bizonyos testrészeinek ismerete. A báb mozgását saját testéhez viszonyítja, s közben fejlődik térpercepciója, látási, hallási, mozgásos észlelése. Ezen tevékenységek közben használják az általa ismert verbális kifejezéseket.

A bábjáték elősegíti a gyermekek gátlásosságának, hallgatagságának feloldását, hiszen nem a gyermek, hanem a báb, a figura szólal meg. A dramatizálás során a gyermekek reprodukálják az irodalmi alkotások szövegét és produktív fantáziájuk segítségével ki is egészítik a hiányzó szövegrészeket.

A dramatizálás során fejlődik, finomodik nagymozgásuk, saját testükről alkotott képük, látásuk, hallásuk, gazdagodik verbális kifejezőkészségük.

A testrészeikkel végezhető mozgás és a beszéd fejleszti az általános képességeket, ugyanakkor nyitottá teszi a személyiséget, feloldja a fölösleges gátlásokat, felkelti a játékbátorságot. A

szereplők megformálása által fejlődik, tökéletesedik testtartásuk, képesek lesznek az érzelem, értelem és indulat hangulatváltozások árnyalt kifejezésére.

Feladatunk a dramatizáláshoz szükséges kellékek (pl. fejdíszek, ruhadarabok, eszközök, tárgyak...) biztosítása. Ezek nagy részének elkészítésébe bevonjuk az 5-7 éves gyermeket is, ezáltal fokozódik a játék élménygazdagsága.

A kortárs magyar meséket is beépítettük nevelő-oktató munkánkba, mert hozzájárulnak a gyermekek kulturális identitásának megerősítéséhez, a nemzeti hagyományok és a jelenkori irodalmi értékek összekapcsolásához. A mai szerzők által írt mesék nyelvezete és témavilága közelebb áll a gyermekek mindennapi tapasztalataihoz, így segíti őket a világ értelmezésében és saját élményeik feldolgozásában, elősegíti a gyermekek személyiségfejlődését is.

A kortárs mesék felhasználása több területen is hatékony:

- érzelmi-erkölcsi nevelés: a történetek olyan problémákat mutatnak be, amelyben a gyermekek felismerhetik saját érzéseiket, ezáltal fejlődik empátiájuk és önismeretük.
- anyanyelvi nevelés: gazdag, változatos, korszerű nyelvi megformálás bővíti a gyermekek szókincsét, fejleszti kifejezőkészségüket és beszédértési kompetenciájukat.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek a közvetlen környezetük vagy a természet jelenségeire alkalomszerűen felidéznek mondókákat, verseket, melyeket saját maguktól is mondogatnak.
- A hangzás, a hangulat, érzelem és alkalom egységében fogják fel a mondott, hallott vers témáját.
- A nemzeti kultúr - kincsből ismernek verseket és meséket.
- Önállóan mondanak rövidebb-hosszabb verseket, rigmusokat. Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- Szívesen és önként hallgat mondókát, verset, mesét, verses-mesét, vannak kedvelt mondókái, versei, meséi.
- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógus élményt nyújtó előadását.
- Elkezdett történeteket fantáziájuk segítségével folytatni tudnak.
- A környezetükben élő személyekkel jól kommunikálnak, használják a metakommunikációs jelzéseket is.
- Költői képeit és ehhez igazodva használják, a verbális és nonverbális kommunikáció (helyes hangképzés, hanglejtés, hangszín, testtartás, mimika) eszközeit.

- Képesek hosszabb lélegzetű mesét, történetet átéléssel, figyelmesen végighallgatni, a számukra szimpatikus mesehősökkel azonosulni.
- Tisztán ejtenek minden hangot.
- Szívesen nézegetnek könyveket, vigyáznak azokra.
- A térbeli viszonyokat, irányokat, illetve a verbális kifejezéseket helyesen használják.
- Fel tudja idézni kedvelt meséi egy - egy részletét, ismeri a mese motívumait, logikai sorrendjét, a szereplők jellemző tulajdonságait, nevét, esetleg játékában képes megjeleníteni ezeket
- Maga is képes rövid mesék, kitalált történetek összefüggő, érthető elmondására, megjelenítésére
- A SNI gyermekek is örömmel hallgatják a meséket, szívesen ismételtetnek verseket, mondókákat önmagukhoz képest fejlődik verbalitásuk, kommunikációs képességük

5.3. Ének, zene, népi játék, tánc

„A lelki gazdagodás hatalmas forrásai erednek a zenéből. Azon kell lennünk, hogy minél többek számára megnyíljanak.”

Kodály Zoltán

A zenei nevelésben az óvodának pótolhatatlan szerepe van. **Kodály** szerint a zenéhez, az énekszóhoz:

„Otthon a legtöbb gyermek nem jut hozzá, hogy természetes zeneösztönét foglalkoztassa, ez pedig fejlesztés híján eltompul, az emberek többsége zenétlenül megy végig az életén.”

A zenei anyanyelv az óvodás korú gyerekek legbensőbb megnyilvánulása, az érzelmek hordozója, a képzelet előidézője, a kreativitás megnyilvánulási lehetősége. Magába hordozza a környezet hangjainak megfigyelését, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Az éneklés, a zenélés, népi játékok, néptánc, a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A zenei nevelés mindkét csoportban az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével tervezett tevékenység. Az anyag kiválasztása, tervezése az évszakok és az ünnepek figyelembe vételével történik. A zene állandóan jelen van a nap folyamán.

Az ölbéli játékok szerepe a beszoktatás – befogadás időszakában jelentős, de a mindennapokban a gyermekek közösségi nevelésében is fontos szerepet tölt be.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzetiségi nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc célja:

A zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése, a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése.

A zene megszerettetése, a befogadásra való képességek megalapozása.

Olyan zenei élmény nyújtása, mely felkelti, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszerettetni a gyermekekkel az éneklést, az énekes játékokat. A szép, tiszta éneklésre szoktatni őket. Zenei képességeik kibontakoztatása. A szülőföld értékeinek átörökítése énekes népszokások, népi mondókák, dalos játékok, valamint a népzene megismertetése, megszerettetése által. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások segítségével a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakítása, a gyerek érzelmi, esztétikai világának gazdagítása.

Feladat:

- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.
- Összehangolása más készségek, részképességek, pszichikus és gondolkodási funkciók fejlesztésével, a szocializációs folyamattal.

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválogatása, összeállítása az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelően.

Az óvodapedagógus feladata:

- Minél több zenei élmény nyújtása a játék élményének fokozására, az érzelmek, hangulatok kifejezésére, kortárs zenei szemelvények bevonásával.
- A zenei képességek, készségek – metrum, ritmus, dinamikai -, hangmagasság iránti érzék, belső hallás, zenei memória, improvizációs készség fejlesztése.
- Ritmusérzék fejlesztése (egyenletes lüktetés, ritmus érzékeltetése és alkalmazása).
- Belső hallás, zenei emlékezet fejlesztése dallambújtatással, dalfelismertetéssel.
- A zenei fogalom párok (halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú) különbségének felismeretése beszéden, éneken, mozgáson és zörejen keresztül.
- A zene lüktetését, a dalokhoz tartozó játékok hatását kihasználva a testi, a harmonikus mozgás fejlődésének elősegítése.
- Közös éneklés és játék, zenehallgatás társas örömeinek felfedeztetése, változatos térformák és egyszerűbb néptánc lépések megjelenítése.
- A zenei szemelvények előadása saját énekhanggal, (lehetőség szerint) hangszeres játékkal.
- A zenehallgatási anyag kiválasztásánál figyelembe veszi a csoport összetételét, fejlettségi szintjét
- Megteremti a feltételeit annak, hogy a nap folyamán a gyermekek kedvük szerint énekeljenek, zenéljenek, zenét hallgathassanak
- Megismerteti a gyermekekkel hangszereket, azok használatát
- Zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzeti és a multikulturális kisebbség zeneanyagát, zenei kultúráját
- Minél több élőben bemutatott népdal megismertetésére van szükség, mert a megszólaltatási módja sok új ismeretet új élményt nyújthat a gyerekeknek.
- Olyan itt élő népi hangszeren játszó lakost hívunk meg óvodánkba, akik előadásukkal megismertetik a kisgyermekkel a hangszereket. / citera, harmonika /

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Ismernek néhány mondókát, az egyenletes lüktetést kiemelve, változatos mozdulatokkal kifejezve.

- Örömmel énekelnek, csoportosan és egyénileg, önálló indítással életkoruknak megfelelően tisztán.
- A gyermekdalokhoz tartozó játékokat harmonikus mozgással, egyöntetűen, egymáshoz igazodva, örömmel játsszák. Jól ismerik a különböző mozgásformák, térformák kialakítását (kör, csigavonal, hullámvonal, páros kör, mindenki párban, csillagforma, szűkülő és táguló kör, kaputartás, bújás),
- Az óvodapedagógus irányításával képesek szép térformák kialakítására.
- A ritmust, a dinamikát, a tempót, a hangmagasságokat, beszéd- és énekhanggal, változatos mozgásokkal ki tudják fejezni.
- Ismerik és megkülönböztetik a „tá” és „ti-ti” ritmusokat, tisztában vannak a szünet, mint zenei egység jelentésével.
- Megkülönböztetnek halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú fogalompárokat énekes gyakorlatban is.
- Képesek dallamfelismerésre kezdő vagy belső motívumról.
- Szívesen hallgatják az óvónő által előadott (népdalokat, hangszeres muzsikát) zenei szemelvényeket, műzenei alkotásokat.

Tehetséggondozás:

A zene és mozgás iránt fokozottan érdeklődő gyermekek számára gyermekjáték és néptánc foglalkozásokon való részvételt biztosítunk, kibontakoztatva tehetségüket.

Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tartalma

Mozgáskultúrájuk megalapozása közben megismerik a népi játékok gazdag és változatos világát, néptáncaink gyermekek lábára igazított egyszerű motívumait.

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. A zenei anyanyelv alapozása szoros kapcsolatban van a nyelv kifejező gyakorlásával.

A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös ének, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökséget. Olyan szavakkal is találkozunk, amelyet már nem, vagy csak ritkán hall.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zeneműveket úgy válogatjuk, hogy a „tiszta forrás” igényességét tükrözzék. Minden népzenei nevelésének a saját néphagyományából kell kiindulnia.

A nyelv és a dallam itt tökéletes egységet alkot. A zenei nevelés sok irányba hat, de csak akkor igazán eredményes, ha a gyermekek örömteli élményévé válik az éneklés, az énekes játék.

A mondóka a legelső népköltészeti alkotás, amellyel a gyerekek találkoznak.

Elősegíti az anyanyelv megalapozását. A kisgyermek kiegyensúlyozott, derűs lesz, örömet jelent számára a közös játék. Biztonságban érzi magát az ismétlődő mozdulatok, érintések, a testközelség hatására. Kötődik a vele játszó felnőtthöz, érzelmvilága gazdaggá válik.

Könnyen sikerélményhez juttatja a gyermeket, közben bővül, szókinccse gazdagodik a felnőttek világában használatos szavakkal, tájszavakkal, régies igealakokkal.

Az ismétlődő fordulatok, állandó szókapcsolatok, ikerszavak, rímek, ritmusok, nyelvtörők remekül formálják a gyermek nyelvérzékét, helyesebb lesz beszéde, kiejtése, hangsúlyozása, hanglejtése.

A gyermekdalok mozgásra serkentik a gyerekeket, ezáltal javítja a mozgáskoordinációjukat, alkalmazkodnak a zene egyenletes lüktetéseihez, súlyaihoz.

„A mozgás, a ritmus bölcsőnktől koporsónkig örök társunk.

„Ott van a nagyanyó ringatásában, él a //jár a baba, jár//a-ban, a játékos és a valóságos katonásdiban, a mindennapi munkában, de még csak a leghétköznapibb járásunkban is.

Erőt ad, vigasztal, munkatempót diktál.”

Nagy Béláné

Az énekes játékok által fejlődnek a zenei készségek, képességek. A gyermekek önként, örömmel vállalják a játék szabályait, tehát a teljes személyiségük fejlődik.

A gyermekek szeretnek együtt énekelni. A közös éneklésnek zenei múltunkban nagy jelentősége volt. Az ünnepekhez, munkákhoz kapcsolódó, az emberek érzelmeit kifejező dalok máig fennmaradtak, éppen ezért az óvodai zenehallgatás gerincét a népdalok adják. Olyan dalokat válogatunk, melyek a gyermeki lélekhez közelebb állnak: növényekről, állatokról, évszakokról, természetről szólnak. Kitűnő anyag a tréfás népdal, a párosítók, a virágénekek vagy a jeles napok dalai. Az óvodai zenei élmény nyújtásának a gyermekek legmélyebben megragadó eszköze az emberi hang.

Az óvodapedagógus éneke, furulyajátéka nagy hatással van a gyermekekre. Eleinte csak hallgatják a zenét a gyerekek, később ők maguk mondják, meg mit hallgatnának szívesen.

A hanganyagkészlet jó, ha tartalmaz gyermekdal, népdal feldolgozást, hangszeres népzenei, műzenei szemelvényeket, táncmuzsikát, mely mozgásra serkenti a gyermekeket. *(Kolompos egy. Muzsikás egy. Vivaldi. stb....)* Az óvodáskorú gyermekek legtermészetesebb mozgása a rugózás, a ringó, az egyszerű sétalépés, az egylépéses csárdás. Ezen lépések, mozdulatok variálásával, továbbfejlesztésével 5-7 éves korban már egyszerű táncokat taníthatunk meg.

A zene, a tánc nagyon fontos a belső rendhez, az egészséghez. Hozzásegítenek ahhoz, hogy a gyermekek és a felnőttek is megtalálják lelki békéjüket. A zene és mozgás, a zene és tánc szorosan mozgáskészséget, hogy találjanak ki életkoruknak megfelelő változatos mozdulatokat és serkentsék a gyermekeket is erre, hogy alkotó fantáziájuk a táncban is kibontakozzon.

Az óvodában arra törekszünk, hogy a gyakorlások során a helyes szövegkiejtést, *lassú - gyors, halk-hangos, magas-mély* alapfogalmakat elsajátítsák.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális nevelés sokrétű tevékenység, melybe beletartozik a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, konstruálás, kézimunka. Az ábrázoló tevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újra alkotását teszi lehetővé a gyermek számára. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az esztétikai nevelés magába foglalja a gyermek tágabb természeti és társadalmi környezetéről szerzett benyomásait, ismereteit. A vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja. A gyermek közvetlen környezetében találkozik először a hangok, illatok, színek, formák ritmusvilágával, az élővilág mozgásával, állandó változásával.

Élményei, tapasztalatai, ismeretei ezekre az ingerekre épülnek, amelyeket az óvodai nevelés komplex módon épít be az esztétikai nevelésbe.

A társadalmi hatásokat az óvoda kevésbé tudja befolyásolni, ezért azokra a nevelési területekre helyezük a hangsúlyt, melyeken belül az óvoda koncentráltan tud nevelő hatást kifejteni, igényességre nevelni.

Ismerkedik a műalkotásokkal, a különböző népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, mindez hat a gyermekek személyiségfejlődésére.

A vizuálisan érzékelhető szépség világát a gyermek közvetlen környezetében is megteremtjük, mert a mindennapi tárgyak, berendezések a különböző események számtalan és állandóan

visszatérő élményhez juttatják. Tevékenysége során soha nem az alkotás végeredménye a fontos, hanem az örömteli cselekvés, önálló elképzeléseinek megvalósítása. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka célja:

A valóság szépségének felismertetése a környezet figyeltetésével és a művészet eszközeivel. Hozzájárulni belső képeik gazdagításához.

Kialakítani a képi-plasztikai-, kifejező-, komponáló-, térbeli tájékozódó-, és rendezőképeségüket. Fejleszteni a vizuális észlelést – érzékelést (tér, forma, és színeképzetek gazdagítása), a rövid- és hosszú távú emlékezetet, valamint a képi gondolkodást és kreativitást. Gazdagítani élmény-, és fantáziavilágukat. A vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá, könnyedebbé tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása örömteli cselekvés által. Megismertetni a gyermeket az eszközök használatával; a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel, eljárásaival.

A tehetségigéretetek bátorítása.

SNI gyermekeknél az ábrázoló kedv felkeltése, technikák, eszközök megismertetése.

Feladat:

- Az esztétikai nevelés feltételeinek megteremtése.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása a szűkebb és tágabb környezetben,
- A szép iránti fogékonyság felébresztése.
- A szép élvezésének és kifejezési képességének megalapozás.
- A gyermek érzélemvilágának gazdagítása, a környezeti hatásból adódó nagyfokú szintkülönbség kompenzálása.
- Az ábrázolás különböző fajtáinak bemutatása, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés.
- Az ábrázolás változatos technikáinak megismertetése, gyakoroltatása.
- Megfelelő minőségű, változatos eszközök, technikák, eljárások folyamatos biztosításával ábrázoló kedvének felkeltése.
- A tárgyi világ feldolgozásának, újra alkotásának lehetővé tétele a gyermekek számára a képalakítás, az építés, a plasztikai munkák során.
- A gyermek megismertetése a különböző eszközök, anyagok használatával a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

- A technika gyakorlásán keresztül manipulációs készségének, szem-kéz koordinációjának fejlesztése.
- Minél több egyéni és közös élmény biztosítása, ezáltal a gyermek képi emlékezetének, képzeletének, bővítése, mellyel gazdagodik vizuális kifejezőképessége.
- A természet, a társadalom, a kulturális örökség viszonyrendszerével (ember-természet, ember-társadalom, ember-technika) való megismertetése.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az érzékszervek fejlesztése a forma, a szín, a hang, a mozgás szépségének megláttatása érdekében.
- A gyermek szép- és tisztaságérzetének kialakítása.
- Az esztétikai érzelmek és fogékonyság fejlesztése.
- A cselekvés és magatartás esztétikájának alakítása.
- Esztétikus környezet biztosítása, jó minőségű anyagok alkalmazása.
- Örömteli alkotói légkört teremt, változatos lehetőségek biztosításával
- Folyamatos lehetőséget biztosít – egész nap teret ad - a vizuális tevékenykedésre, változatos eszközök biztonságos hozzáférését lehetővé teszi a szabad játéktevékenységben is.
- Bemutatja, megnevezi az egyes eszközöket, a különböző anyagokat, a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka különböző technikai alapelemeit, munkafogásokat, megoldásokat, lehetőséget biztosít a gyakorlásra. Megalapozza az ábrázoló tevékenységek szokásrendszerét.
- Megismerteti a gyermeket szűkebb és tágabb környezetében található esztétikus jelenségekkel (pl. táj, időjárás stb.), szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, műalkotásokkal (festmény, szobor, épület), természetes anyagokkal, valamint különböző magyar népi kismesterségek tevékenységeivel (agyagozás, szövés-fonás, nemezelés stb.), ezzel is erősítve a szülőföldre való kötődést.
- A kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutásának segítése, ennek hangulati, környezeti és eszközbeli feltételeinek megteremtése.
- Az ábrázolás anyagaival, eszközeivel, a gyermekek tevékenységvágyának felkeltése.
- Sokféle, változatos eszköz biztosításával az eszközök célszerű használatának megtanítása.

- Élményeik, fantáziájuk és megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének, sokféle lehetőségének biztosítása.
- A gyermekek igényének kialakítása az alkotásra, önkifejezésre és az esztétikai élmények befogadására.
- Megismerteti más kultúrából érkező gyermek, más népek, népcsoportok vizuális kultúrájával is a gyermekeket.
- Az ábrázolási tevékenységében lassan fejlődő, (diszgráfia tüneteit mutató) gyermekek egyéni fejlesztése, folyamatos jelzés a szakemberek felé.
- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka lehetőségének komplex módon, különböző tevékenységekbe integrált biztosítása a gyermek számára.
- Segítsük a természet színeire, formáira való rácsodálkozást, mutassunk meg mindent, amit megfigyelni érdemes.
- A séták, kirándulások során gyűjtött természeti tárgyakat alkalmazzák munkájukban, használják fel környezetük szépítésére.
- Az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segíti a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzetének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
- Előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka tartalma

A közvetlen környezet és különösen a családi nevelés hatása az óvodás gyermek fejlődésében erősebben mutatkozik meg, mint a későbbi szakaszokban.

A különböző környezeti hatások ellentmondása nemcsak a gyermekek között, hanem egy gyermek személyiségén belül is megmutatkozik. Bármilyen családi légkörből jön is a gyermek, minden esetben szükség van az óvoda és a szülői ház összehangolt nevelőmunkájára.

A környezet alakítása szempontjából igen fontos a változatosság, ezért célszerű a kiegészítő tárgyakat, díszítő elemeket cserélni, variálni.

A gyermeket az általa létrehozott dolgokhoz mindig erősebb szálak fűzik, érzelmei mélyebbé, pontosabbá, tartósabbá teszik emlékképeit, ezért már kicsi korától kezdve vonjuk be őt

környezete szebbé tételébe. Séták, kirándulások során terméseket, köveket gyűjtünk, melyeket sokoldalúan használunk fel a különböző tevékenységek során.

Jeles napok (karácsony, húsvét, anyák napja. stb.) alkalmából a hétköznapi gyakorlatától eltérő különleges technikával készítünk ajándékot. (szalvéta technika, matricafestés, montázs, ikebana, origami.)

Tehetség gondozás:

Kreatív, jó manuális képességekkel rendelkező gyermekek számára biztosítjuk a fejlődést.

A kézműves műhelyben a különböző jellegű anyagok (*fonalak, papírok, bőr, gyöngy stb.*) eszközök (*célszerszámok: szövőfák, lyukasztók, körmöcske, nyuszi fül stb.*) gyűjtésével, bemutatásával, technikák megtanításával segítjük elő a vizualitás területén a gyermekek alkotó kedvének, fantáziájának kipróbálását. Az elkészült művekből a kisgalériában tárlatot rendezünk. Rajzpályázatokon való részvételt biztosítunk a szépen rajzoló, festő gyermekek részére.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egy része vizuális-esztétikai szempontból ingerszegény környezetből jön óvodába. Ebből a milióból érkezik a gyermekek nagy része is. A harsány, gazdag színvilág jellemző rájuk. Tágabb környezetünk rengeteg vizuális ismeretet, ingert hordoz magában. Ennek alakításában kevesebb szerepünk lehet.

Minden gyermek alapvetően nyitott az őt körülvevő világra, szinte szívja magába. A gyermek az őt, környezetéből érő spontán vizuális ingerek (és a szervezett foglalkozások) hatására egyaránt fejlődik. Tapasztalatokkal gazdagodik, egyre pontosabb ismereteket szerez az őt körülvevő tárgyi világról, melynek feldolgozása valamilyen ábrázoló tevékenységben éppoly törvényszerű, mint a személyközi kapcsolatok átélése, megélése a játékban. Mélyreható egyéni és közös élményre van szükség, ami a vizuális bevésséget is pontosabbá teszi. Nem csak a rég bevált sémákkal és hagyományos, megszokott témákkal dolgozunk.

Egy kisgyermek annál fantasztikusabb remekműveket tud alkotni, minél inkább hagyjuk szabadon kibontakozni tehetségét. Ha nem próbáljuk pl. rajzolni, festeni, tanítani, csak magát a technikát mutatjuk meg neki, mert a gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Célszerű szinte minél több technikát *kiscsoportban a firkakorszak idején* megismertetni a gyermekkel. Először csak ismerkedés és próbálkozás szinten, mert így nem unja meg mindig ugyanazt a tevékenységet. Másrészt kilépve a firkakorszakból a technika kezelése már nem vonja el a figyelmét, azt egészében az alkotásra fordítja. Feltétlenül hagynunk kell, hogy a gyermek saját szintjén, saját elgondolásai szerint saját élményeit alkossa újra. Ebben csak akkor segítsünk, irányítsunk, ha elakad, ha a gyermeknek szüksége van instrukcióra.

Ilyen lehetőségek mellett a gyermeki fejlődés mozgatórugója az önfejlesztés lesz, hisz a gyermek is arra törekszik, hogy alkotásai egyre inkább hasonlítsanak a valóságra. E tevékenység közben erősödik önkifejezése, esztétikai érzéke, pontosabb ismereteket szerez a tárgyi világról. Alkotó tevékenysége épüljön a játékra, kezeljük a játék egy formájaként.

Az ábrázoló tevékenység játékba épülése az egész nap folyamán továbbra is természetes, magától értetődő.

Az ábrázoló tevékenység során változatos, sokféle eszközt biztosítunk a gyermekek számára. Igyekszünk megtanítani az eszközök célszerű használatát. Figyelünk a helyes szokás és normarendszer (ülés, testtartás, kézmosás stb.) kialakítására. Fejlesztő eljárásunk alapja, hogy önmagához képest fejlődjön, lépjen előre a gyermek.

Az iskolakezdéshez a fentiek mellett fontos, hogy kialakuljon a finom motorikus koordináció, a vizuális észlelés, megfigyelés, emlékezet megfelelő fejlettsége, mely egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához, így a terület fejlesztése, szintén a fejlesztő tevékenység fontos eleme.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A rajzolás, mintázás, kézimunka örömteli tevékenységgé válik.
- Képalakításaikban egyéni módon tudják jelezni az elemi térviszonylatokat.
- Biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit, élményeiket, elképzeléseiket, képzeteik megjelenítése során.
- Formaábrázolásuk változatos, emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, a legegyszerűbb mozgások.
- Formákat mintáznak megfigyeléseik, elképzeléseik felhasználásával.
- Ötleteiket bátran használják az építések, a téralakítások alkalmával.
- A népi kismesterségek egyszerű technikáit alkalmazzák tárgyi alkotásaik során.
- Technikai tudásuk, a világról szerzett ismereteik hatására belső késztetést éreznek az önálló, naponta ismétlődő vizuális tevékenység végzésére.
- Rácsodálkoznak a szépre, tudnak gyönyörködni benne, esztétikai véleményt alkotni.
- Kézmozgásuk lehetővé teszi az egyre finomabb mozdulatokat kívánó feladatok elvégzését. a vizuális észlelésük, megfigyelésük, emlékezetük fejlődik
- Az eszközöket készségszinten kezelik.
- Ismerik a különféle ábrázolási technikákat, anyagokat, azokat képesek önállóan megválasztani és alkalmazni, szükség esetén közös feladatokban együttműködni.
- Képalakításukban megjelenik a tér síkba való átfordítása.

- Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően ismernek népművészeti elemeket, szokásokat, hagyományokat, nemzeti szimbólumokat.

5.5. Mindennapos mozgás

Programunkban centrális helyet foglal el a mozgásnevelés, amely a fejlesztés alapjául szolgál. Alapvetőnek tartjuk a mozgásfejlődés nyomon követését, segítését. A tanulási zavarok kialakulásának megelőzésében kulcsfontosságú a széleskörű mozgásfejlesztés.

Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és a szociális képességek alakulását is. A mozgás fejlettsége képet ad a gyermek általános fejlettségi állapotáról. A rendszeres testmozgás a leghatékonyabb eszköz, mellyel hatni lehet az idegrendszer éréseire, az idegrendszeri kapcsolatok kialakítására, ezáltal érvényesül a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A gyermek legalapvetőbb szüksége, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakításához.

A mozgás célja a természetes mozgáskedv kialakítása, fenntartása, a mozgásigény kielégítése, a mozgás megszerettetése, az erre épülő egészséges életvitel és életmód alapozása.

Az óvodába kerülő egészséges gyermekek szeretnek ugrándozni, futkározni, csúszni, mászni, manipulálni, vagyis mozogni.

Fontos feladatunknak tartjuk, hogy megőrizzük, ha szükséges felkeltsük ezt a mozgáskedvet és tudatosan építsünk rá.

A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk ki, hogy egész nap biztosítjuk számukra a megfelelő helyet és eszközöket mozgásos tevékenységekhez a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez igazodunk.

A mozgásigény kielégítését, óvodánk épületén belül, a szomszédos iskola tornatermében és az udvarunkon biztosítjuk. Helyi lehetőségeinket kihasználjuk, többször kirándulunk a gyermekekkel a Kotró parton. Az udvarunk nagy területe lehetőséget nyújt mozgásos játékok szervezésére. Mászókáink, hintáink és egyéb, az udvaron megtalálható eszközeink biztosítják a sokszínű mozgásos tevékenység feltételeit. Szilárd burkolattal fedett udvarrészünk alkalmas rollerezésre, biciklizésre, melyekhez az eszközöket biztosítjuk.

A prevenció és a korrekció szempontjából az átlagostól eltérő mozgású gyermekeket differenciált bánásmódban részesítjük. Az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk a mozgáshoz.

A mozgásfejlesztés tartalma:

Programunkban a mozgásfejlesztés az alábbi területeken valósul meg:

- **spontán, aktív szabad játékokban, a gyermekek kötetlen, spontán, természetes játékos mozgása közben,**
- **irányított, mindennapos mozgásfejlesztésben**
- **szervezett mozgásos tevékenységben**

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészséget és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A **3-4 éveseknél** a természetes nagymozgások fejlődését kívánjuk segíteni. Ezért leginkább a csúszáshoz, bújáshoz, mászáshoz szükséges eszközöket biztosítjuk a csoportszobában is. Ezek az eszközök lehetnek a Greiswald egy-egy elemének kombinációja, de akár tornaszőnyeget és a csoportszoba asztalait is felhasználhatjuk erre a célra. Ebben az életkorban a gyermekek gyakran kezdeményeznek csúszó- mászó-bújó játékokat. Gondolunk a kicsik által kedvelt asztal alatt bujkáló állatokat utánozó játékokra is.

A 4-5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztését szolgálják a különböző célba dobó játékok, a kugli, az ugróiskola, ugrókötelezés, valamint a manipulációs barkácsoló tevékenységek is. Az egyensúly fejlesztése a szabad játékban leginkább a belső fülben lévő vesztibuláris központ spontán ingerlésével történik, hintázó, ringató, pörgő mozgások közben. Erre a célra nagyon jól használhatók a különböző hinták, body roll, labdák (füles labda, lépegető...).

Az 5-6-7 éves korban a finommotorika fejlesztésére fektetjük a legnagyobb hangsúlyt. A játékban nagyon sok lehetőség nyílik ennek a spontán fejlesztésére. Pl. ábrázolási technika: gyakorlása: tépés- vágás-varrás, apró gyöngy fűzése, kicsi elemekből építés, barkácsolás....

A gyermekek mozgásfejlesztésére ma már nagyon sok eszköz áll a rendelkezésünkre. (Forgó korong, teknősbéka, Ayres terápiás eszközeink. Stb.) Ezeket az eszközöket beépítjük a mozgásfejlesztő munkákba, és folyamatosan bővítjük a házilag készíthető eszközökkel (rongylabda, szalagok, babzsákok...)

A szabad tevékenységben célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, életkori sajátosságainak, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgástevékenységet. A gyermek mozgásigénye különböző. Nagyon fontos, hogy a nagyobb, aktívabb mozgást és a nyugodt tevékenységet kedvelő gyermekek meg tanuljanak egymáshoz alkalmazkodni, tartsák tiszteletben egymást.

Ehhez elengedhetetlen bizonyos alapvető szabályok megtanítása, betartása:

- minden óvodapedagógusnak a csoportjába járó gyermeket meg kell ismertetnie a játékeszközök tulajdonságaival, használatával.
- Fel kell hívni figyelmüket a bennük rejlő balesetveszélyre is (roller, kerékpár, forgó, mérleghinta, mászóka, játszóház stb.).
- az udvari játék során is tartsák be a kulturált viselkedési szabályokat, legyenek toleránsak egymással szemben.
- A tevékenység befejezése után aktívan vegyenek részt az eszközök összeszedésében és elrakásában.

Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységben a gyerekek örömmel vesznek részt. A sikeres, jó hangulatú tevékenység a gyermekek számára pozitív élményt nyújt, újabb cselekvésre készíteti őket. Így a mozgás természetesen épül a gyermek spontán tevékenységeibe, szokássá, igénnyé válik.

A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A szabad játék tevékenységén, az irányított, mindennapos mozgásfejlesztésen, a szervezett mozgásos tevékenységeken túl jelen van a különböző nevelési területeken, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységben is.

Programunkban a mozgáson keresztül pedagógiai és pszichológiai feladatokat egyaránt megvalósítunk. A mozgásfejlesztés fő feladatait – a nagymozgások, szem- kéz-láb koordináció, egyensúlyérzék, finommotorika fejlesztését – természetes módon építjük be a gyermekek tevékenységébe.

Feladatunk, hogy az óvodába lépő gyermek természetes mozgásigényére építsünk, juttassuk minél több mozgástapasztalathoz, sikerélményhez, ingerben gazdag környezetet biztosítsunk számára. Adjunk lehetőséget arra, hogy minél több mozgásformát, mozgásfejlesztési eszközt megismerhessen, és kipróbálhasson. Tartsuk szem előtt a rendszerességet, a játékoságot (utánzó gyakorlat szerepe). Sokoldalú és kellő ideig tartó mozgást biztosítsunk számára, fejlesszük testi képességeit (gyorsaság, erő, állóképesség).

Az ortopéd szűrést követően a gyógy testnevelő útmutatása alapján heti rendszerességgel prevenció, illetve korrekciós tornát biztosítunk a Csurgói Pedagógiai Szakszolgálat szervezésében a rászoruló gyermekeknek.

A spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Feladataink:

- Jó levegőjű, balesetmentes, tiszta környezetet biztosítunk a gyermekek számára
- Egészséges életvitel kialakítása
- A gyermekek természetes mozgásigényének megőrzése és kielégítése
- Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése

- Megfelelő mennyiségű és minőségű mozgástapasztalat biztosítása, mozgáskészség alakítása sok gyakorlással
- A mozgásos tevékenységek megszerettetése, sikerélmény biztosítása
- Akarati és jellembeli tulajdonságok fejlesztése
- A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése

Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés

A mindennapi testnevelés megalapozza az igényt a rendszeres mozgásra, középpontjában a mozgásos játék áll.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A mozgássort úgy állítjuk össze, hogy annak anyaga igazodjék a komplex prevenció program fejlesztési feladataihoz. A mozgásos tevékenységek levezetésénél elegendő lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhassák a különböző mozgáselemeket. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Mindezt differenciált feladatok adásával segítjük elő.

A tervezésnél figyelembe vesszük a csoport, illetve az egyes gyerekek fejlettségét, a fejlődés ütemét. Ehhez igazodva döntjük el az egyes gyakorlatok ismétlésének számát.

A mozgásos tevékenységek közben a kivitelezést segítő utasításokat többször ismétljük, az értékelést, ellenőrzést közösen végezzük. A testnevelési foglalkozások anyaga az atlétika, torna, játék gyakorlatokból tevődik össze.

Az atlétikai gyakorlatokat (járások, futás, ugrások, dobások) olyan időszakra tervezzük, amikor biztos, hogy főként a szabadban végezhetjük. A helyesen kiválasztott gyakorlat nemcsak a gyermek mozgásos képességét fejleszti, hanem képet ad önismeretéről is.

Biztosítjuk a kézi szereket, hiszen fontosnak tartjuk azok gyakori használatát. Jól szolgálják a fejlesztési célkitűzéseket és változatosabbá, érdekesebbé teszik a foglalkozásokat. A kézi szerek közül kiemeljük a labdát, amit nagyon szeretnek a gyerekek, és sokféle játékos és nagyon hatékony mozgás végezhető vele.

Célunk a gyermekek természetes, harmonikus, testi-lelki képességeinek fejlesztése játékos formában, összerendezett, fegyelmezett, nagy- és kismozgások, és az egyensúlyérzék kialakítása, pszicho motoros képességek fejlesztése. Valamint a testséma, testtérkép, a téri tájékozódás, helyzetfelismerés, döntés, az alkalmazkodóképesség kialakítása játékos módon.

Mozgásfejlesztés műveltségtartalma:

Nagymozgások fejlesztése: járás, futás, mászás, ugrás, csúszás, bújás, gurulás, dobás - labdagyakorlatok, kúszás, függések – alkalmazásukhoz szükséges játékok.

Játékos foglalkozások a szabadban: rollerezés, kerékpározás, csúszkálás, szánkózás, kuglizás.

Testtartás javító és lábboltozat javító játékos gyakorlatok. Játékos zenés torna, táncos és népi játékok.

A kézi szerek használata – kendő, tornabot, szalag, buzogány, babzsák, karika, különböző méretű és fajtájú labdák – jól szolgálják a finommozgások kialakítását, a téri irányok gyakoroltatását, az oldaliság tanítását, segítik a kéz fogóizmainak erősítését.

A 3-4 évesek mozgás anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza.

Ezért ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése kiemelt feladat: a különböző járások, futások, csúszások, mászások talajon, szereken, tárgy alatt vagy fölött, szer megkerülésével, zenével vagy zene nélkül.

A legtermészetesebb módon ismerkedhet testrészeivel és azok funkcióival. Ebben az életkorban külön nem tervezzük az észlelés fejlesztését, hiszen a nagymozgások végrehajtása közben az spontán fejlődik.

4-5 éves korban a mozgásfejlesztésből már nagyobb szerepet kap a testséma fejlesztése, a test megismerése, a testrészek megnevezése, tér mozgásos megismerése.

Ennek érdekében sok olyan gyakorlatot tervezünk, amikor a mozgás iránya és térformája különböző pl. futás, sorakozás az óvodapedagógus elé, szökdelés padok körül, fák között hullámvonalban. A mozgásfejlesztésnél ezen kívül előtérbe kerül az egyensúlyérzék fejlesztése pl. különböző mozgások végzése emelt felületen, forgások, fordulatok, testhelyzetváltozások, futás közben megállások.

- Szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő gyakorlatok pl. babzsák feldobása, elkapása, célba dobás, egyensúlyozó járás létra fokai között, célba ugrás.
- A testséma fejlesztő programból kiemelt helyet foglal el az oldaliság tanítása.
- A kicsiknél még csak az „egyik-másik megkülönböztetést” használjuk.

- A középső- nagycsoportnál már a jobb-bal kifejezést is, de a csuklójukon lévő jelhez igazodva. Pl. Emeljétek fel a szalagos jobb kezeteiket! Használd a szivecskés balkezedet! Emeld föl a „bemutakozós” jobb kezedet!
- A csukló megjelölése a kezességtől független. A pontos eligazodás miatt azonban fontosnak tartjuk, hogy mindig ugyanarra az oldalra kerüljön a szalag.

Az észlelés fejlesztése is megjelenik a 4-5 éveseknél, de még mindig nem kiemelt feladatként.

Az **5-6-7 éveseknél** azonban az észlelés fejlesztésére fordítunk nagyobb figyelmet.

Ebben az életkorban az alaklítás, formaállandóság fejlesztésére tervezünk sok gyakorlatot. Ezek közül egyes gyakorlatok csukott szemmel is végezhetőek. Pl. labdagurítás a test körül jobb és bal kézzel, csukott szemmel is, körforma kialakítása szalaglengetéssel, karkörzéssel test előtt, test mellett. Ebben az életkorban új feladatunk a finommotorika fejlesztése.

Ez nagyon lényeges fejlesztési terület, mivel a finom motorikus koordináció az írás megtanulásának elengedhetetlen feltétele.

Szervezett mozgásos tevékenységek

Megtervezésénél, levezetésénél figyelembe vesszük a csoport egészségi állapotát, egy-egy gyermek fáradékonyságát. A játékot, a játékoságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testi nevelésben. A testi nevelés tartalmát döntő mértékben természetes mozgások, utánzó gyakorlatok képezik (járások, futások, ugrás, dobás, függések, egyensúly gyakorlatok, csúszás, kúszás, mászás), mozgásos játékok.

A tevékenységeket az alábbi szempontok alapján tervezzük:

- megfelelő gyakorlási lehetőség biztosítása
- elegendő ismétlési alkalom
- harmonikus mozgásfejlesztés

Az örömmel és jó hangulatban végzett mozgásos tevékenységek közben fejlődik a gyermekek társas kapcsolata, térészlelése, szem-kéz, szem-láb koordinációja, finommotorikája. A térformák felidézésével a vizuális, verbális memóriájuk alakul, valamint bővül szókincsük is.

Fejlesztési lehetőségek:

Mozgásfejlesztés:

- Nagymozgások fejlesztése (pl. járás, futás, mászás, ugrás, csúszás, kúszás)

- Finommotorika fejlesztése (pl. gombolás, evőeszközök, körömkéfe használata, vágás, szeletelés, reszelés...)
- Szem-kéz koordináció fejlesztése (pl. folyadéktöltés, kenyérkenés, fésülködés, gombolás, kötés...)
- Szem-láb koordináció fejlesztése (pl. ugrókötelezés, futballozás, játékeszközökre való fel- és lemászás stb.)
- Egyensúlygyakorlatok (pl. járás mozgóhídon, hintázás, ugróiskola).

Testséma fejlesztés:

- Minden asztalon, a baloldalon piros szivescskék jelzik az oldaliságot.
- Testrészek ismerete
- Önmaga felismerése és azonosítása tükörgyakorlatokkal, játékos mondókákkal, külső tulajdonságainak megtanulásával.
- Tevékenységek a testrészek megismerését célozva (öltözködés közben, a gyermek elalvás előtt – ébresztő simogatásakor...) Meghatározott testrészekre koncentráció (hanyatt, hason fekvés, ülés, állás, térdepelés közben...) a test személyi zónájának alakítása.
- Az oldaliság (lateralitás) alakítása (színes gumipánt használata a jobb csuklón, különböző mozgásfeladatok teljesítése jobb és bal kézre, lábra, oldalra koncentrációval)
- A test elülső és hátulsó részeinek megismerése játékos, mozgásos feladatokkal (eszköz elhelyezése maguk elé vagy mögé, feküdjenek a hátukra, hasukra)
- A test függőleges zónájának megismerése (karika emelése fej fölé, eszköz lerakása a lábfejre vagy a láb elé)
- Az előzőek gyakorlása csukott szemmel.
- Adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása (szék, pad, asztal, elé-mögé mellé- rá-alá, ülés, állás, guggolás stb.)
- Test fogalom
- A testrészek tudatos ismerete (részekből emberfigura összeállítása)
- A test és testrészek funkcióinak tudatos ismerete (játékos gyakorlatokkal a testrészekhez tartozó funkció megnevezése)

Az egyes testrészek fejlesztésére alkalmas mozgások:

- Fej
- Törzs

- Kar
- Láb
- Ujjak
- Lábujjak

Észlelésfejlesztés (percepciófejlesztés)

Látás (vizuális) fejlesztés:

- A szemmozgás tudatos kontrolljának alakítása és erősítése (mozgótárgy követése balról, jobbra, jobbról-balra, fel-le stb.)
- A szem fixációs működésének erősítése (egy tárgy kiemelése a többi közül és figyelése 10 másodpercig mozgás közben)
- Vizuális zártság – egészlegesség észlelésének alakítása (Mi hiányzik?)
- Vizuális időrendiség felismertetése (képek időrendbe helyezése)
- Vizuális ritmus kialakítása (minták kirakása gyöngyökből)
- Vizuális helyzet – pozíció felismertetése (szimmetrikus helyzetek létrehozása)
- Vizuális memória fejlesztése (emlékezetből mozgást utánozni, mintát kirakni)

Alaklátás – formaállandóság fejlesztése:

- Különböző alakzatok létrehozása mozgással
- Különböző formák felismertetése a közvetlen környezetben
- Vizuális minta kirakása (Pötyi játék, gyöngyfűzés)
- Minták rajzolása, festése
- Részekből alakzatok összerakása

Tapintásos (taktilis) észlelés fejlesztése:

- Gyurmázási technikák elsajátítása
- Formák alakítása minta után
- Sorminta készítése
- Formák, méretek megvált

Mozgásos (kinesztetikus) észlelés fejlesztése:

- Mozgások végzése behunyt szemmel
- A gyerek hátára rajzolt minta felismerése

Hallási (audittív) észlelés, analízis-szintézis fejlesztése:

- Különböző hangok, zörejek hangjának megfigyeltetése, felismerése
- Ritmushangok visszaadása tapssal, kopogással stb.

- Szavak gyűjtése azonos kezdőhanggal

Keresztcsatornák fejlesztése:

- Vizuális-tapintásos interszenzoros működésének fejlesztése (tapintással felismert tárgyat keresni vizuális mintában)
- Vizuális-auditív működés fejlesztése (tárgyak, állatok képeinek megfelelő hangok megkeresése)
- Vizuális-kinesztetikus működés fejlesztése (mozgásos forma felismerése vizuális mintában a formát megnevezve)
- Hallási-tapintásos működés fejlesztése (tárgy jellemzése, amit tapintással felismert)

Verbális fejlesztés:

A fentieket tudatosan kíséri a verbális megismerés (pl. testrészek, ruhadarabok megnevezése, térbeli viszonyok, irányok, helyzetek, alapformák, méretek...)

A szabad mozgásoknak minél több lehetőséget biztosítunk a teremben és a szabad levegőn. Labdajátékokat, ügyességi és sorversenyeket szervezünk.

A gyermekek ismerik a mozgás gyakorlatainak alapelemeit, a hozzájuk kapcsolódó szavakat. Szeretik és igénylik a mozgást, öröm és sikerélmény forrása számukra a játék, szívesen vesznek részt egyéni és csoportos küzdelmekben. Gimnasztikai gyakorlatokból, járásból, futásból, ugrásból, támaszgyakorlatokból és dobásfeladatokból kialakított játékokat is szívesen játszanak. A rendelkezésükre álló sokféle eszköz, kéziszer használatával változatos, mozgásokat végeznek a csoportban és az udvaron egyaránt. Mozgásigényük kielégítéséhez hozzájárul naponta a reggeli és a délutáni mindennapos testnevelés. A csoportok életmódszervezésében helyet kapnak a kirándulások, túrázások, séták, a közelebbi és távolabbi környezetben is.

Módszertani alapelveink:

A mozgás során adjunk lehetőséget arra, hogy az adott gyakorlatokat a gyermekek saját képességeik szintjén hajthassák végre.

Az oktatási folyamatban a mozgásanyag elrendezésének, témák szerinti és logikus egymásra épüléssel kell történnie. Így biztosított az ismeretek átadásában és elsajátításában a fokozatosság, az egymásra épülés.

A kicsiknél törekedjük a játékszabályok egyszerűségére, de a nagyobb gyermekeknél ezek már legyenek bonyolultabbak. A testnevelési játékok nevelőértékét a mozgásoktatási feladatokon túl is ki kell használni. A közösség munkája az egyének teljesítményéből adódik, tehát a közösséggel való bánás mellett az egyéneket sem lehet elhanyagolni.

Törekedjünk arra, hogy a testnevelési foglalkozásokon a gyermekek fizikai fejlettségi fokát is maximálisan szem előtt tartsuk. Adjunk a gyermekek számára lehetőséget az érvényesülésre mind a gyengébbeknek, mind az ügyesebbeknek.

- az óvodapedagógus minden esetben alkalmazza a pozitív megerősítést,
- vegye figyelembe a gyermekek eltérő fejlettségi szintjét,
- alkalmazza a fokozatosság elvét,
- minden lehetőséget használjon ki a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztésére.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A rendszeres mozgás eredményeképpen növekszik a gyermekek teljesítőképesége, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik
- Cselekvőképességük gyors, a mozgásban kitartóak.
- Egyéni és csoportos sor- és váltóversenyeket játszanak a szabályok pontos betartásával. Megértik az egyszerű vezényszavakat, kialakulnak a mozgásjártasságok és mozgáskészségek. Erre az időre fejlődik ki a gyermekek szem-kéz, szem-láb koordinációja olyan szintre, hogy összhangba hozható a ritmusérzéssel.
- Képesek ugrás, támasz, függés és dobásgyakorlatokat végezni, a kéziszerek változatos alkalmazásával.
- Képesek futás közben hirtelen irányváltásokra, a futás lendületének gyorsítására és lefékezésére.
- A gyermekek eljutnak az első alakváltozáshoz, a testük arányosan fejlett, teherbíró mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteiket szándékosan irányítani képesek.
- Mozgásuk összerendezett, harmonikus, erőteljesen fejlődik mozgáskoordinációjuk.
- Fontos személyiség tulajdonságok alakulnak ki (figyelemkoncentráció, feladattartás, együttműködési képesség).
- Képesek ugrás, támasz, függés és dobásgyakorlatokat végezni, a kéziszerek változatos alkalmazásával.
- Képesek futás közben hirtelen irányváltásokra, a futás lendületének gyorsítására és lefékezésére.

- Növekszik a gyermek teljesítőképessége, teherbíró és ellenálló képessége, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- Szereti és igényli a mindennapos mozgást.
- Téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni.
- Magabiztosan alkalmazza a jobb-bal kifejezéseket, ismeri saját testét, testrészeit, képes meg is nevezni és beazonosítani.
- Kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációja.
- Fejlett az egyensúlyérzéke.
- A mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetek felidézésére képes, vizuálistemóriája korának megfelelően fejlett.

Kapcsolata más nevelési területekkel:

A mozgás a mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést, s ezáltal bővülnek a gyermekek matematikai tapasztalatai. Rajzolás, mintázás, kézimunka során a technikák változatos alkalmazásával finommozgásuk fejlődik. Az óvodában a dal és játékos mozgás együtt él a népi játékokban, természetes módon kapcsolódik egymáshoz. A zenére történő mozgás, a táncos mozdulatok által kialakul az egyöntetű, esztétikus mozgás, a szép testtartás. A játékos mozdulatok, egyszerű gyermektáncok fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét. A mozgás fontos kapcsolatban áll a játékkal, a környezeti tevékenységekkel. Kapcsolatban áll az anyanyelvi neveléssel, fejlődnek a gyermekek verbális képességei. Az irodalmi és zenei tevékenységek örömteli, jó hangulatát igyekszünk játékos mozgásformákkal is gazdagítani.

Mozgás és anyanyelv kapcsolata:

A verbális fejlesztés, azaz a beszéd észlelése és értése kitüntetett helyet foglal el a testnevelésben. A tevékenység során előforduló valamennyi új szó, kifejezés a gyermekek szókincsét bővíti. Az irányok és a testrészek nevei mozgással egybe- kötve vésődnek be a leghatékonyabban. A megnevezett, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a fogalomalkotás fejlődését is. A testnevelésen a mondókák, kiszámolók alkalmazása hozzájárul a mozgás ritmusának megéreztetéséhez, és egyben a jó hangulatot is biztosítja.

5.6. A külső világ tevékeny megismerése

A program irányelvei a környezettudatos magatartás formálását helyezi előtérbe, a komplex környezeti nevelésfokozott hangsúllyal van jelen. A környezettudatos magatartás

kialakításának kezdő színtere az óvoda. Lehetősége nyílik megismerni szülőföldjét, a hazai tájat, az ott élő embereket.

Ez a tevékenységi forma olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető.

Hagyományaink a naptári évhez, az évszakok, napszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, különböző ünnepekhez kötődnek, mely által a gyermek megismeri a helyi hagyományokat, a néphagyományokat, a családi szokásokat, *a közösséghez való tartozás élményét*, eközben megismerkedik a tárgyi kultúra értékeivel, megtanulja mindezek szeretetét és védelmét. Környezetének felfedezése során olyan tapasztalatokat szerez, mely az életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükséges.

A környezet megismerésének célja:

A szülőföldhöz való kötődés megalapozása, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, megőrzése, védelme, az ezekhez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása. Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása.

Feladat:

A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük során (mozgásos és érzékszervi) szerezzenek tapasztalatot a szűkebb és tágabb természeti, emberi, társadalmi és tárgyi környezetük formai, mennyiségi, téri viszonyairól, életkoruknak megfelelő szinten. A környezettudatos magatartás alakítása, a természet védelmére, szeretetére nevelés. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek számára lehetővé tenni a környezet tevékeny megismerését, oly módon, hogy abban életkorának, egyéni képességeinek megfelelően eligazodjon.
- Biztosítjuk a feltételeket a spontán vagy szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására (téma, hely, idő, eszközök).
- A gyermekek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire, kíváncsiságára – épített, sokoldalú érzékelésen alapuló tevékenységek szervezése, illetve további élményszerzés biztosítása.

- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítása.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Támogatja, segíti a más kultúrából érkező gyermek családi szokásainak, kultúrájának megismerését.
- A tevékenység során figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, egyénre szabott, differenciált, a gyermekhez igazított módszereket, eszközöket alkalmaz.
- A játékba integrált tanulást lehetőségnek tekintik, ahol a gyermekek szerzett tapasztalataikat, ismereteik rendszerezésére szolgál. Spontán és irányított beszélgetéssel komplex módon – a környezet megismerését integrálva segíti az anyanyelvi – értelmi nevelés megvalósítását.
- Tanulási készségeket, képességeket meghatározó részfunkciók tudatos fejlesztése alkalmi, folyamatos megfigyelés, gyűjtés, szimulációs játékok közben.
- Értékelése pozitív visszajelzésekre épül.
- A csoportszobák berendezésében egyedi arculat, növény, illetve természetsarok, természetes anyagból készült berendezési tárgyak dominanciájának előtérbe helyezése.
- Növénygondozás (fejlődés megfigyelése).
- Állatok védelmének, gondozásuk fontosságának megalapozása.
- Sétákat, kirándulásokat szervezünk a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezet megismerésére (Kotró környékére, szomszédos falvak, kisváros).
- Utazásokat szervezünk a közlekedés alapvető eszközei (vonat,) és szabályai megismerése és gyakoroltatása érdekében.
- Olyan jeles napok, településünkhöz fűződő néphagyományok, multikulturális elemek beépítése az óvodai életbe, amelyek érzelmileg gazdagítják gyermekeink óvodai életét, fejlesztik az erkölcsi tulajdonságaikat, megalapozza szokás és normarendszerüket.
- Közvetlen élmény-és tapasztalatszerzés a természeti és tárgyi környezetről, a vizsgálódás és a megfigyelés élményének átélése, és az ehhez szükséges eszközök biztosítása
- A komplexitás érvényesítése a tevékenységformák között.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális pedagógiai módszerekkel történő tevékenységének, tapasztalatszerzésének biztosítása.
- A fenntartható fejlődés érdekében a fenntarthatósági szemléletformálás, környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.

- A fenntarthatóság érdekében a szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, bevonásuk a környezet megfigyelésébe, gyűjtőmunkába.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A környezet megismerésének tartalma

A gyermek környezetével való kapcsolata mindig a felnőttek közvetítésével valósul meg. Az óvodában az óvodapedagógusé a közvetítő szerep. A világot megismerni pontosan, valóságyszerűen, a kép, a cselekvés, a szó egységében lehet. A környezet megismerésére nevelés témái kínálják a valóság megtapasztalását, a játékos cselekedtetés lehetőségét.

A környezet átfogó megismertetése által közvetítjük az egyetemes, a nemzeti kultúra értékeit, hagyományait az adott tájra, helységekre jellemző néphagyományokat, ez által őrizzük meg a tudást, melyet elődeink halmoztak fel. Ezt segíti nevelőtestületünk érdeklődése, lelkesedése, empátiás készsége, színes egyénisége. A szűkebb társadalmi környezetükben való tájékozódást az óvoda környékén kezdjük. Az óvoda, iskola, az orvosi rendelő, az idősek háza, a boltok, a kétfélekezeti templomok elhelyezkedése, azok funkcióinak megismertetése az első lépés.

A témakörök keretét az évszakok változásai adják. A hagyományok és a jeles napok töltik meg tartalommal.

Séták, kirándulások alkalmával a természet és a vadon élő növényekkel, (pl. akác, nyár, gesztenye, tölgy, juhar, fenyő, fűzfa, kökény, galagonya, mogyoró, vadrózsa, bodzabokor, fűvek, vadvirágok: pitypang, pásztortáska, gyöngyvirág, menta, téltemető stb., kerti virágok: dália, tulipán, jácint, bazsarózsa stb. vízinövények: sás, gyékény, nád, káka) azok tulajdonságairól, szépségükről, hasznosságukról szereznek ismeretet a gyermekek.

Kiemeljük a helyi és tágabb környezeti sajátosságainkat: Közép – Európa legtisztább vizű tavát, a Kotrót, amely községünkben található, a Duna – Dráva természetvédelmi tájegység része. Tapasztalatszerző sétákat szervezünk a közeli vízparton, erdőben, ismerkedés azok növény és állatvilágával, értékeivel, esetenként a családok bevonásával is.

A háziállatokat egy-egy család portájára való látogatás hozza közelebb hozzájuk.

A vadon élő állatok közül a gólyát, fecskét, varjút, verebet, cinegét, apró rovarokat, bogarakat közvetlenül is megfigyelgetjük velük az óvoda udvarán, séták, kirándulások alkalmával.

Tágabb környezetünkkel is fokozatosan ismerkednek meg a gyermekek.

A tájvédelmi körzetet jelölő tábla felhívja a figyelmünket, hogy környékünkön nyílik a tavaszi tőzike, az immár védett hóvirág, kankalin, kockás liliom, kárpáti sáfrány (csirkefogó).

Gyermekszínház-látogatást Kaposvárra és Nagykanizsára tervezzük. Helyben is lehetőség van kisebb társulatok szervezésére, fogadására.

Évente egy alkalommal szervezünk távolabbra is (Budapest, Pécs) kirándulást múzeumokba, Planetáriumba, állatkertbe.

A rövidebb séták során a gyalogos közlekedés szabályait gyakoroltatjuk, rögzítjük.

A kirándulások szervezése szükségessé teszi, hogy elsajátítsák és gyakorolják a különböző közlekedési eszközökön való utazás szabályait, s megismerjék az alapvető viselkedési normákat.

A folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy maguk fedezzék fel környezetüket. (Pl. folyamatos megfigyelést, igényelnek az évszakok, az évszakra jellemző jegyek, színek, az évszak esztétikájának, az időjárás változásának növényekre, állatokra gyakorolt hatásának megláttatása)

Alkalmi megfigyelésekre is sokszor kínálkozik lehetőség egy-egy érdekes jelenség (eső utáni szivárvány, dér, köd). Arra törekszünk, hogy amit csak lehet a helyszínen, a természetes élethelyzetben figyeltessünk és tapasztaltassunk meg a gyermekekkel.

A természeti és társadalmi témákról szerzett tapasztalatok, ismeretek az életkor előre haladtával folyamatosan bővülnek, és koncentrikusan mélyülnek, maguk a témakörök is több ponton kapcsolódnak egymáshoz.

A vízzel és más energiákkal való takarékoság fontosságát megismertetjük, mi felnőttek példamutatásunkon keresztül, szokások kialakítását végezzük.

Tehetséggondozás:

A környezetünk (természeti, társadalmi) iránt fokozottan érdeklődő gyermekek számára különböző ismeretterjesztő könyvek tanulmányozását, videó filmek nézését, kísérletek elvégzését (pl. a víz halmazállapot változásait előidéző kísérletek, mikroszkóphasználat... stb.) teszünk lehetővé. Ösztönözzük őket, hogy a különböző témákkal kapcsolatban ok-okozati összefüggéseket állapítsanak meg.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- El tudják mondani saját, szüleik és testvéreik családi- és keresztnévét, lakcímüket, szüleik foglalkozását.
- Ismerik családjuk letét, a családtagok otthoni munkáját.
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magtartási formák és szokások, amelyek a környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Ismerik a környezetükben élő néhány házi- és vadállatot, természetett és vadon élő növényeket.
- Az általuk ismert állatokat életmódjuk, külső jeleik, lakóhelyük alapján tudják csoportosítani, ismerik a környezetükben élő állatokat és növényeket, azok gondozását és védelmét.
- Ismerik az emberi test felépítését, a testrészek nevét, funkcióját, ismerik az orvos gyógyító munkáját.
- Megfigyelések, összehasonlítások által ismerik az évszakok jellemzőit, neveit. Ismerik a természet változásait, felismerik az időjárás és az öltözködés közötti összefüggéseket.
- Fel tudják sorolni a hónapok, napok neveit, sorrendjét, ismerik a napszakokat.
- Ismerik a gyalogos közlekedés szabályait, megneveznek néhány száraz földön, vízben, levegőben közlekedő járművet.
- Felismerik és megnevezik a környezetükben észlelhető színeket, azok árnyalatait, fel tudják emlékezetből is idézni azokat.
- Ismerik az óvoda környékén található fontosabb épületet, intézményt (pl. templomok, iskola, orvosi rendelő, művelődési ház stb.)
- Ismerik, és ciklikusan ismétlődve gyakorolják a néphagyományok azon szokásait, melyeket életkoruknak megfelelően átélnek (pl. karácsonyi készülődés, farsang, húsvét, tavaszvárás, lakodalom stb.)
- Szereti, óvja, védi, gondozza a természetet.
- Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek
- Biztonságosan mozog és tevékenykedik az őt körülvevő közvetlen környezetében.
- Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően ismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományokat, szokásokat, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit.

Környezet és természetvédelem feladatai

*„A környező világ iránti érdeklődésünk velünk születik.
Születésünk pillanatától egy bonyolult és elkápráztató
Az idő múlásával vagy az élet megpróbáltatásai közepette kihűl,
De vannak olyan szerencsések, akiket életük végéig hevít.”*
Gerald Durrell

A környezetvédelmi nevelés elsősorban a felnőttek pozitív mintáján, a szokásokon, a környezettel való kapcsolattartáson, hétköznapi apró történésein keresztül érvényesül.

Környezet és természetvédelem célja:

A 3-7 éves gyermek életkori sajátosságát, a természet megismerésére irányuló vágyát felhasználva megteremtjük a környezet és természetvédelmi szemlélet alapjait.

Feladat: A gyermekekben a természet szeretetének, tisztaságának, szépségének, védelmének megalapozása. A napi életet átható tudatos természetszeretetre nevelés.

A környezettudatos magatartás kialakítása nevelésünk szerves részévé váljon, amely a napi tevékenység során épüljön be a gyermek gondolataiba, teljes személyiségébe.

Óvodapedagógus feladata:

- Évszakonkénti környezeti és természetvédelmi ismeretek bővítése a szabadban és a csoportszobában.
- Megfigyelések, tevékenységek, vizsgálódások, lehetőségének megteremtése.
- Az évszakokhoz kapcsolódó manuális tevékenységekkel, az ezekhez kapcsolódó irodalmi anyagokkal, gyermekdalokkal, zenehallgatásra alkalmas énekekkel a komplexitás, az élményszerűség biztosítása.
- Ismerkedünk a szelektív hulladékgyűjtés lényegével és fontosságával.
- A megismerés után gyakoroltatjuk a gyerekekkel a községünkben elhelyezett konténerek használatát. (papír, üveg, műanyag)
- Óvodánkban lehetőséget biztosítunk az elhasznált elemek begyűjtésére.
- A gyermek érzelmi alapon válogat a családban, az óvoda által nyújtott hatásokból.
- Ezért törekszünk arra, hogy a gyermeket olyan hatások ériék, amelyek környezetünk felfedezésére, a rácsodálkozásra ösztönzi őket.

- Ehhez biztosítjuk a nyugodt, békés légkört, hogy a gyermeknek módja legyen szemlélődni az őt körülvevő világ rejtelseiben, s minden érzékével megtapasztalhatta azt.
- Felhívjuk figyelmét arra, hogy a természet látszólagos nyugalma mögött célzatos változás rejlik.

Alapelvünk: „Az embert kell olyanná formálni, hogy szeresse és védje a természetet.”

Az udvari élet, a séta, a kirándulás azért fontos, mert az óvónő segítségével a gyermekek rácsodálkoznak a természetre, észreveszik a szépet és jót, de a károsat is.

Mit is tehetünk a környezet és természetvédelem alapozásában?

A csoportszobákban nyugodt szemlélődésre, elmélyülésre alkalmas élő- és természetsarok kialakításával, ahol elhelyezhetik a gyermekek a közösen gyűjtött terményeket, terméseket, kavicsokat, kagylókat. Ide kerülnek a gyermekek által gondozott növények, esetleg akvárium és a számukra készült természettudományos könyvek, a kísérletezéshez szükséges eszközök (csíráztatáshoz szükséges dolgok, nagyító, csipesz stb.)

Igen hasznos lenne, ha óvodánk rendelkezne mikroszkóppal, hiszen ez egy újabb lehetőséget adna számukra a természet még apróbb, részletesebb és igen érdekes megismeréséről.

A mi óvodánk igen szerencsés, mert hatalmas füves, fás udvarunk van. Ami még külön örömet jelent, hogy a fák közül jelentős számú a diófa, melynek bő terméséből minden csoport gazdagon szüretelhet. Még a csoportszobába is jut belőle, melyet a madáretetéshez és barkácsoláshoz használunk fel. Udvarunkon kijelölt helyen megtalálhatók a madáretetők.

Lehetőséget biztosít a környezet szeretetének, védelmének állandó gyakorlására: ne tépjék le a virágokat, ne tapossák el a bogarakat, csigákat, békákat.

A mikroszkóp segítségével a gyerekek megláthatnák, hogy a látszólag nyugodt és élettelennek tűnő vízcseppben micsoda gazdag élet zajlik.

Kirándulások, séták során ismertetjük meg a gyermekekkel szűkebb és tágabb környezetüket. Ezek során beszélhetünk arról, hogy milyen vidéken élünk (sík, domb), és mit tennének annak érdekében, hogy szebb legyen környezetük, házuk tája, ahol a szüleikkel élnek.

Felhívjuk figyelmüket a környezetszennyezés romboló hatásaira, kitérünk arra, hogyan lehet ezeket megelőzni.

Fontos a szülőkkel való együttműködés! Ezért szülőértekezleten beszélünk a természet szeretetének, védelmének fontosságáról, s ebben a szülői ház szerepéről. Ezt a szülőkkel is meg kell értetnünk, hogy milyen fontos, hogy gyermekeink környezetbarát emberekké váljanak,

hiszen ők lesznek községünk, országunk jövő generációjának megőrző, óvó polgárai. A környezetvédelem szerves részeként beépül folyamatosan nevelőmunkánkba. Be kell épülnie minden tevékenységünkbe, és ezt csak úgy tudjuk megvalósítani, ha előre pontos, részletes tervet készítünk.

A környezetvédelmi nevelés feladatának eredményes megvalósításához a nevelőtestület tagjainak szoros együttműködésére és a szülőkkel való sokrétű kapcsolat kialakítására van szükség. (Pozitív minta, példamutatás)

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek meg tanulnak ügyelni a tiszta környezetre.
- Kifejlődik bennük a természet iránti érzékenység
- Tapintatossá, megértővé válnak a növény- és állatvilág és az emberek iránt.
- A gyermekek elemi ismerettel rendelkeznek:
 - Tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét, életkorukat,
 - Ismerik a testrészek neveit, helyét, funkcióját, igényesek testük tisztaságára,
 - Különbséget tudnak tenni évszakok között, ismerik az évszakok jellemzőit,
 - Felismerik az időrendiséget, oksági viszonyokat a napszakok tevékenységeit.
 - Ismerik a hagyományokat, a nemzeti, multikulturális értékek egyes elemeit.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, jellemzőit, azonosságait és különbségeit.
- Alkalmazzák a főbb közlekedési szabályokat.
- Óvják környezetük tárgyi, - természeti jelenségeit, alakul környezettudatos magatartásuk. Részt vesznek aktívan a környezetvédelmi munkákban
- Önállóan gyakorolják- dajkák bevonásával- a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit, ismernek növényekkel, állatokkal kapcsolatos munkákat.

A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatok, mennyiségi és formai összefüggések

Az alapprogram komplexitását szem előtt tartva lehetőséget biztosítunk arra, hogy óvodásaink természetes egységükben ismerkedjenek meg a világ dolgaival, így a környezetünk mennyiségi és formai összefüggéseivel. A matematikai megfigyeléseket, tapasztalatszerzéseket a környezetben tett séták, kirándulások alkalmával, és a spontán lehetőségek kihasználásával és szervezett foglalkozásokon valósítjuk meg. Matematikai tartalmú elem valamennyi tevékenységben jelen van.

A környezet megismerése során olyan matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut el a gyermek, melyek az életkorának megfelelő eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek és ezeket tevékenységeiben alkalmazza. Megismernek mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat, tudnak véleményt alkotni és döntéseket hozni.

Fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemléletük.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatok, mennyiségi és formai összefüggések célja:

A mindkét körülrőlő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, tapasztaltatása játékos formában, sokoldalú tapasztalatszerzéssel a gyermekek igényeihez, ötleteihez igazodva.

Feladat:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása, megfelelő eszközök és tevékenységek biztosításával.

Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása. Az alakú, nagyságbeli, téri viszonyok, mennyiségi relációk fogalmakkal megismertetése.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek spontán és irányított helyzetekből adódó matematikai tapasztalatszerzés útján történő érdeklődésének felkeltése.
- A csoport és ezen belül az egyes gyermek fejlettségének felmérése, szükség szerinti fejlesztése.
- A környező valóság formai, mennyiségi, nagyságbeli és téri viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzés elősegítése.
- A gyermek ítélőképességének alakítása, a tér, sík és mennyiség szemléletének fejlesztése.
- A gyermek képességeit szem előtt tartva differenciált feladatadás. A gyermeki tevékenység változatos formáinak biztosítása – egyéni, páros, mikro csoportos.
- Problémahelyzetek teremtésével a logikus gondolkodás kialakítása.

- Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat-, és ismeretszerzésre.
- Lehetőséget biztosítunk a gyermeknek, hogy tapasztalatot szerezzen a közvetlen és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi-, formai-, mennyiségi, téri viszonyairól, kiterjedéséről.
- Építünk a gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére.
- A kognitív képességek cselekvés során történő fejlesztése: érzékelés, észlelés, emlékezet, megértés.
- A gyermekek aktív, passzív szókinccsének, mennyiségi, minőségi gyarapítása, a fogalmak, relációk bővítése.

Tehetség gondozás:

Önálló problémamegoldás iránti igényüket elégítjük ki a problémahelyzetek megteremtésével. Ezzel fejlesztjük logikus gondolkodásukat, problémafelismerő, megismerő képességüket.

Az ingerszegény környezetben élő hátrányos helyzetű gyermekeknél kiemelkedő szerepet játszik a játékokkal való tevékenykedtetés, az egyéni tapasztalatszerzés, amelyek életszerű helyzetekre is épülhetnek, így természetes módon, a nap folyamán bármikor lehetőséget adnak a matematikai ismeretszerzésre.

Az óvodába kerülés előtt a gyermekek a családban már érdeklődnek a dolgok minőségi és mennyiségi összetevői iránt. A család által nyújtott matematikai tartalmú ösztönzésekre, korai tapasztalatokra építhetünk az óvodai nevelésünk során a tudatosan tervezett, töretlen fejlődést biztosító módszerekkel.

Az óvodai matematikai nevelés folyamatában két életkori szakasz különböztethető meg.

Az egyik a matematikai kíváncsiság, érdeklődés kibontakozásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása. A másik az iskolába lépéshez szükséges fejlettséghez a tapasztalatok megszerzése, részképességek, műveletek, szokások elsajátítása. Ebben a fejlődésmenetben nemcsak az értelmi fejlődést biztosítjuk, hanem a testi és érzelmi fejlődést is. Hol egyéni, hol együttes tevékenységeket alkalmazunk, ami hozzájárul a szociális funkciók fejlődéséhez is.

Meghatározó szerepet tulajdonítunk elsősorban a megismerő képességek fejlesztésére. (érezékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás, ítélőképesség.)

A matematikai kifejezések először passzív szókinccsé válnak, később azonban egy részük beépül beszédükbe. A gyermekek verbális fejlesztését nagyban befolyásolja az

óvodapedagógus példamutató szép beszéde, amely nem az ismeretek száraz közlését jelenti, hanem játékos cselekedtetést is, melyben minden érzékszervüket bevonjuk a tapasztalatszerzésbe. Kis csoportokban dolgozva jobban követni tudjuk az egyes gyermekek munkatempóját, egyéni képességeit és az egyének közti különbségeket. Az ilyen foglalkoztatások alkalmával nagyobb lehetőségünk nyílik a differenciálásra.

Figyelve a gyermekeket megismerjük érdeklődésüket, képességeiket, és ezt felhasználva, fejlettségük ismeretében törekszünk az egyéni feladatadásra. Minél több érdekes problémahelyzetet hozunk létre, annál inkább aktivizáljuk a gyermeket a logikus gondolkodásra.

Ha a felvetett probléma érdekli őket, belső készítés hatására igyekeznek ezt megoldani. Hagyjuk a gyermeket saját logikája szerint gondolkodni. Ha a kínáló lehetőségek közül nem fedezi fel mindegyiket, próbáljuk rávezetni, több oldalról megközelíteni. Ébren tartjuk érdeklődését, míg rá nem jön minden variációs lehetőségre, de helyette semmiképpen nem oldjuk meg a feladatot.

A matematikai tevékenységhez jó színvonalú eszköztár – Minimat, színes rúd, szöges tábla, logikai játék, tükrök, testek, síkmértani formák, mérleg, mérőegységek, kártyák, dominók, képes kirakók, saját készítésű munkalapok, fejlesztőfüzetek állnak rendelkezésre.

Mindkét csoportszobában elérhető helyen, a polcokon található és tapasztalatszerzést kínálnak folyamatosan.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Tudnak tárgyakat, halmazokat, személyeket összehasonlítani, válogatni megadott vagy önmaguk által választott szempont szerint.
- Képesek mennyiségek összehasonlítására különböző szempontok szerint.
- Létre hoznak sorozatokat mennyiségi tulajdonságok szerint.
- Számfogalmuk 6-10-ig kialakul.
- Tudnak, halmazokat részhalmazokra bontani.
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.
- Azonosítani tudnak különböző síkbeli és térbeli alakzatokat, tárgyakat.
- Képesek minta utáni másolásra.
- Méréseket tudnak végezni a magasságra, a hosszúságra, a szélességre, a területre vonatkozóan

- Ismerik a különböző irányokat: jobbra-balra, fel-le, előre-hátra, alá- fölé, mellé-közé. Kialakul a balról jobbra való haladási irány követése. Tudnak tájékozódni a térben, ismerik a téri viszonyokat. Saját magukat képesek a térben elhelyezni más irányhoz, tárgyhoz viszonyítani.
- Tudnak tájékozódni a síkban.
- Felismernek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyokat.
- Értik és helyesen alkalmazzák az összehasonlítást kifejező szavakat, relációkat, matematikai összefüggéseket.
- Felismernek alapvető geometriai formákat, azok jellemző jegyeit.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

A munka a tapasztalatszerzés, az együttműködés képességének, a céltudatosságnak, az önállóságnak és az önfegyelemnek az alakítója, ugyanakkor, fejleszti a gyermek mozgás és kontaktusteremtő készségét, számtalan ismeretet közvetít, szocializál.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató. A munka a gyermek mindennapi tevékenységének része, amely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

Munka jellegű játékos tevékenységek: az *önkiszolgálás*, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése (*közösségért végzett munka*), az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás, a *mindennapi étellel kapcsolatos állandó és alkalomszerű munkák*. Örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.

A gyermek, munka jellegű tevékenysége a közösségi kapcsolatok, a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Azon túl, hogy fejleszti erkölcsi tulajdonságait, a szokás és normarendszer megalapozásában is fontos szerepet játszik. A gyermek mindennapi tevékenységének része a munkajellegű tevékenység, mely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége.

Az önkiszolgálással, különböző megbízatásokkal, naposi feladatokkal kapcsolatos tevékenységek a korcsoportnak, és a gyermekek fejlettségének megfelelően egyre önállóbbá

válnak, s az együttműködésük is magasabb szintre jut. Közben olyan fontos akarati tulajdonságaik is fejlődnek, mint a kitartás, felelősségérzet, fegyelmezetttség.

A munkavégzés során a gyermek cselekvő tapasztalatot szerez környezetéről, megismeri az anyagok sokféleségét, tulajdonságait, azok használati módját. Különböző élethelyzetekben társadalmi környezetükről is ismereteket szereznek.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek megtapasztalhassák munkájuk hasznát, eredményét, és szívesen, önként vegyenek részt ezekben a tevékenységekben. Szerezzenek arról is tapasztalatot, hogyan becsülhetik meg a felnőttek, társaik munkáját.

Nagy gondot fordítunk az eszközök célszerű használatának, valamint a munkavégzés pontos menetének megismertetésére, az egyes részmozzanatok begyakorlására. Munkavégzés közben tapasztalatokat, megfigyeléseket szereznek környezetükről.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

A munka jellegű tevékenységek célja:

A munkajellegű tevékenységek, cselekvő tapasztalatok során alakuljanak ki a gyermekekben a munkavégzés, munkaszervezés képességeinek alapjai, valamint a munkavégzéshez szükséges attitűdök. Fejlődjön kitartásuk, felelősségérzetük, erkölcsi tulajdonságaik, kompetenciáik, önértékelésük. Természetes módon alakuljon a gyermek szociális magatartása és társas kapcsolata.

SNI gyermekek önállóságának fejlesztése, fiziológiai és értelmi fejlettségüket figyelembe véve.

A munka jellegű tevékenységek feladata:

- A gyermekek a mindennapi munkálkodásuk közben a lehető legtöbb információ, tapasztalat, speciális ismeret birtokába jussanak az őket körülvevő világról. Fejlődjön kognitív képességeik: értsék meg pontosan, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát.
- Gyakorlás során alakuljon ki értékteremtő, együttműködő képességük.
- Fejlődjön érzelmi - akarati tulajdonságuk, kitartásuk, felelősségérzetük, fegyelmezetttségük, motoros képességük, önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk.

Óvodapedagógus feladata:

- A munkajellegű tevékenység feltételeinek tudatos pedagógiai szervezéssel való biztosítása (eszköz, alkalom, idő, hely, légkör)

- Az óvodapedagógus a munkafajtákat fokozatosan vezesse be, a munkafogásokat, az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát a gyermekeknek egyenként mutassa meg.
- Mindenfajta munkában és minden kapcsolatban az egyéni sajátosságok figyelembe vételével teremtsen meg az önálló munkavégzés lehetőségét.
- Biztosítsa a gyermek tényleges aktivitását, a munka állandóságát és folyamatosságát.
- Az óvodapedagógus konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést nyújtson és differenciáltan alakítsa ki követelményeket. (Minden gyereknek legyen feladata, de ne terheljük túl.)
- Biztosítson lehetőséget különböző kézi, ipari, népművészeti alkotások megismerésére.
- Tájékoztassa a szülőket a türelem, az érdeklődés, a segítség és a munka értékelésének fontosságára.
- Ők is vegyék komolyan és tartsák tiszteletben gyermekük munkáját, megbízásait.
- Az óvodai környezet szépítése, díszítése jeles napok, ünnepek alkalmával.
- Minden család szoktassa gyerekeit a saját személyével kapcsolatos teendők elvégzésére.
- A munkavégzésbe a szülők bevonása: betekintés növény és állatgondozásba, gyűjtőmunka.
- Nyugodt, békés légkört teremt. A gyermekek önállóan tevékenykedjenek, de bármikor lehetőségük van egymástól, vagy a felnőttől segítséget kérni.
- Fokozatosan vezeti be az egyes munkafajtákat, növeli a munka mennyiségét, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat. A csoportszoba és az udvar rendben tartásában való aktív részvétel.
- Megfelelő időt biztosít a munka elvégzésére, lehetőleg kiküszöbölve a gyerekek egymásra várakozását.
- Figyelembe veszi a gyermek meglévő tapasztalatait, élményeit, ismereteit, és lehetőséget nyújt ezek különböző formában való gyakorlására
- Olyan feltételeket teremtünk, hogy a gyermekben kialakuljon az igény az esztétikus, tiszta rendezett külső és belső környezet iránt.
- A természet rendjét követve (ősz, tél, tavasz, nyár) a gyermekekkel közösen aktívan részt veszünk a külső és belső környezetünk nagytakarításában.
- Anyák napjára a gyerekek által begyűjtött magvakból, hajtásokból, hagymákból magunk neveljük az ajándéknak szánt virágot. (fokföldi ibolya)

- Egynyári növények ültetésével, gondozásával tesszük szebbé, színesebbé környezetünket.
- Saját és mások munkájának elismerése, megbecsülésére nevel.
- Önálló véleményalkotás, döntési képesség fejlesztése kortárs kapcsolatokban, együttműködés közben.
- Kommunikációs kedv fenntartása munkavégzés során.
- A munka tevékenységek során eszköz használat, helyi jellegzetességek, a szülőföldhöz, nemzethez kötődés erősítése.
- Gyermeket körülvevő természeti környezet gondozása (növény és állatgondozás) A használt eszközök, munkafogások, anyagok az élettelen és az élő természet összefüggéseinek, törvényszerűségeinek átélésére, saját tevékenységük hatásainak megismerésére adnak lehetőséget.

A munka területei:

- Önkiszolgáló munka
- Környezet rendjének megőrzése
- Alkalomszerű munka
 - egyéni megbízatás
- Naposi munka
- Növény, állatgondozás
- Felelősi munka

Leggyakrabban óvodánkban az *önkiszolgáló munkára* nyílik lehetőség (étkezés, öltözködés, testápolás). Az önkiszolgálás a gyermek személye körüli feladatok ellátását jelenti, melynek eredményeként a gyermekekben megalapozzuk az esztétikus, tiszta, rendezett külső és környezet iránti igényt. A felnőttek segítségével ismerkednek a tevékenységek folyamatával, sorrendjével.

A környezte rendjének megóvása során végzett tevékenységek lehetőséget adnak a gyermekeknek az őket körülvevő szűkebb és tágabb környezet alakítására és rendjének megőrzésére: a csoportszoba berendezési tárgyainak átrendezése, a rend helyreállítása. Az udvari játékok, kerti szerszámok rendezése, biztonságos helyen való tárolása. A környezetvédelmi tevékenységbe bevonjuk a gyermekeket: levélsöprés, gereblyézés, hulladékgyűjtés.

Az évszakok adta tennivalók, valamint a csoportok mindennapi élete során adódó alkalmoszerű munkák is a különböző korcsoportoknak megfelelően bővülnek.

Az alkalmoszerű munkák általában előre nem meghatározhatóak.

A nap, mint nap váratlanul jelentkező gondok megoldásában van szerepe, melyek előre nem tervezhetőek. Ilyenek az eszközök, tárgyak, üzenetek átadása, gyűjtőmunka, ünnepi készülődés, kisebbek segítése.

Vannak olyan munkafajták, amelyek egyértelműen a közösség érdekében végzendők, s mint ilyenek, speciális akarati, érzelmi fejlesztésre adnak lehetőséget a nevelés folyamatában (feladattudat, figyelem összpontosítás...)

A *naposi munkát* középső csoportban vezetjük be. A naposokat jelöljük, ez segíti a motiváció alakulását (napostáblára kihelyezett jel, kötény). A közösen végzett munkában alkalma van a gyermeknek, hogy képességeinek megfelelő tevékenységet vállaljon. Az ismétlődő feladatok lehetőséget biztosítanak a pontosabb munkavégzésre.

A felelősi munkát nagycsoportban, fokozatosan vezetjük be. Ilyen az öltöző, valamint a mosdó rendjének felelőse, fogkrémosztó...A *növény és állatgondozás* csoportonként valósul meg, egyre bővülő tartalommal. Ismerkednek a növények fejlődésével, a kisállatok gondozásával – madáretetés.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Az önkiszolgálás területén szükséges ismereteket szerez, és kellő gyakorlatra tesz szert a gyermek (önálló étkezés, öltözködés, tisztálkodás)
- Szokásává válik, hogy aktívan vegyen részt környezete rendjének megőrzésében (csoportszoba, kiszolgáló helyiség, udvar)
- A csoportszoba átrendezése során érdemben segít a felnőtteknek.
- A naposi munkával kapcsolatos teendőket maradéktalanul elsajátítja és önállóan elvégzi.
- A rábízott felelősi munkákat számon tartja és rendszeresen végzi.
- A munkafolyamatok gyakorlása során értelmi képességei, ismeretei, készségei eléri azt a szintet, hogy kialakul a munkához való pozitív beállítódás, a munka iránti tisztelet, eredményének, megbecsülésének fontossága, hasznossága, s felébred benne a saját és mások munkája iránti tisztelet.
- Szívesen vállalnak egyéni és közösségért végzett megbízatásokat, és azokat felelősségteljesen teljesítik

5.8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni. A tanulás tevékenységekben valósul meg. A tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A világban minden, ami megismerhető befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent, komplex foglalkozások rendszerén keresztül juttatják el a gyermekekhez.

A tevékenységben megvalósuló tanulás célja:

Az óvodai tanulás elsődleges célja változatos tevékenységek biztosításával, a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, előzetes élményeire, ismereteire alapozva kompetenciáinak, képességeinek fejlesztése, attitűdök erősítése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

A gyermek önkéntelen figyelmére, érzelmi beállítottságára építve lehetőséget nyújtani a természetes kíváncsiságának kielégítésére. Az emberi és tárgyi környezet szépségének felfedezésével a gyermeki világkép formálása. Környezeti attitűdök alakítására, a zöld tartalmak megjelenítése, közvetítése, tudatosítása, valós összefüggések megismertetése. Az iskolakezdsre kész állapot kialakítása, megteremtése.

SNI és kiemelkedő képességű gyermekek meglévő képességeinek tovább fejlődése, új ismeretek, készségek elsajátítása.

Feladat:

A természetes vagy mesterségesen létrehozott helyzetekben a gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére építve olyan helyzetet létrehozása, melyben közvetlen, minden érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra nyílik lehetőség, megadva az önálló tevékenység folyamatában a felfedezés élményét, a kreativitás kibontakozásának lehetőségét.

Óvodapedagógus feladata:

- A tanulási folyamatban a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése domináljon. Játék és tanulási helyzetek megteremtése., ahol a gyermek szinte észrevétlenül, komplex módon tanul, mindvégig biztosítva a cselekvő aktivitást.
- A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel kell segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Az érdeklődés fenntartásának, a további élményszerzésnek biztosítéka: az óvodai nevelésben alkalmazott, a gyermek személyiségéhez igazodó pedagógiai intézkedések.
- A megválasztott módszerek, a gyermekek életkorához és egyéni képességeihez igazodjanak.
- Változatos módon alkalmazza a tanulás lehetséges formáit az óvodában, az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás szokások alakítása.
- Olyan támogató légkört megteremtése, melyben a gyerekek a különböző élethelyzetekben való gyakorlás során bátran kipróbálhatják saját ötleteiket, kísérletezhetnek.
- A problémamegoldás során a hagyományos mellett a szokatlan megközelítési formákat is támogatjuk.
- Az óvodapedagógus konkrét, reális, személyre szabott, pozitív, fejlesztő értékelése.
- Sikerorientált tanulási tevékenység szervezése, mely biztosítja a gyermeki tudásvágy kialakulását.
- Különböző élethelyzetekben a gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből szerzett spontán tapasztalatoknak, ismereteknek a célirányos fejlesztése
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Tevékenység közben, szokások formálása, szociális együttlét iránti igény felébresztése; türelem, kivárás, alkalmazkodás, egymás segítése

- Értelmi, - kognitív- kommunikációs képességek fejlesztése (érzékelés, valóság-hű észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, valósághoz közelítő képzelet)
- Modell értékű kommunikációs helyzetek teremtése a gyermeki kérdések támogatására
- A gyermekek egyéni képességeinek, fejlődési ütemének, szociokulturális háttérének figyelembe vételével differenciált, egyéni fejlesztése
- A gyermekek személyiségének fejlesztése; önállóság, kitartás, pontosság, feladattudat.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Legyenek képesek konkrét, elemi ismert jelenségek esetében önállóan következtéseket levonni, ítéletet alkotni.
- Fedezzenek fel konkrét összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat.
- Alakuljon feladattudatuk, mely a feladatok megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.
- Mutassanak önállóságot a már begyakorolt feladatok megoldásában.
- Ismeretlen feladatok esetén bátran keressék a megoldási lehetőségeket, törekedjenek többféle megoldás keresésére.
- Végezzenek önálló megfigyeléseket, ismerjék fel a változásokat.
- Ismerjék saját értékeiket.
- A szándékos figyelmének tartama érje el a 10-15 percet.
- Legyenek képesek gondolataikat érthetően megfogalmazni, szavakban, mondatokban kifejezni.
- Tudjanak különbséget tenni a mese és valóság elemeiben.

Az óvodáskorú gyerekek érdeklődve fordulnak a világ felé, szeretnék megismerni annak titkait. A „tudásvágyat” ebben a korban nem csak felébreszteniünk kell, hanem kielégíteniünk is szükséges.

Arra törekszünk, hogy ne halmozzuk el a gyerekeket csupán ismerettel, hanem kellő időt és alkalmat teremtsük az élményre, a csodák felfedezésére, a rácsodálkozásra, a gyakorlásra és megértésre. Támogatjuk az önállóságra való törekvéseket! Ez a tevékenységformák bármelyikére igaz. A tevékenységeket áthatja a játékoság, az élményt nyújtó légkörben való cselekvés.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, több érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Elsődleges a gyermek és környezetének sokoldalú megismerése.

A környezeti nevelésre hangolt programok igényli a természetes környezetben nyújtott élményeket, tapasztaltatást. Óvodáink a maga környezetével lehetőséget nyújtanak erre, de kíván több óvodán kívüli tevékenység megszervezését is a valódi, realiztikus, az életkornak megfelelő ismeretek megszerzése érdekében.

Tervezőmunkánk differenciált, végig gondoljuk az egyes gyermek fejlődését, fejlesztését szolgáló módszert, eszközt, szervezeti formát, ellenőrzést, értékelést, az érési folyamatokat. Képet kapunk arról, hogy melyik gyermeknek lesz szüksége szakember – logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus – segítségére.

A fejlődés nyomon követése, az eredmények elemzése, szükséges korrekciója

A gyermekek fejlődését az erre a célra szolgáló fejlettségmérő lapon („Fejlődésem lépései”) tudjuk követni, az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magában foglaló, tevékenységek keretében folyik. A gyermekek fejlődésének nyomon követését 2024. szeptember 1. óta az OviKréta felületen is vezetjük.

A gyermekek iskolakészültségét az egyéni érési tempó figyelembevételével állapítjuk meg, amely az óvodából az iskolába történő lassú átmenetet segíti. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként kialakul az iskolai munkához szükséges fejlettségi szint.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Utánzásos minta, modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- Játékos, cselekvéses tanulás
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított célzott megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, élményszerzés
- Problémamegoldás

A gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére meg lévő tapasztalataira építve irányítjuk a megismerést, a gondolkodás folyamatát. A tanulási folyamatban centrális szerepet kap a mozgásos, cselekvéses felfedező tevékenykedtetés biztosítása, a sokoldalú érzékelésen (vizuális, hallási, tapintásos) alapuló tapasztalatszerzés, élményszerzés. A képességek fejlesztése megkívánja az ismeretek rendszeres feldolgozását, az alkalmazkodó képesség lehetőségeinek megteremtését. Képességeket kifejezetten tevékenységben fejlesztünk, a beszéd és gondolkodás egységével.

A tanítás-tanulás folyamatban a bizalomra, megértésre épülő óvodapedagógus-gyermek közötti kapcsolatra törekszünk, amelyben a gyermek, szorongás nélkül, örömteli kíváncsisággal vehet részt.

6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

Törekszünk a gyermekek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerésére, a prevenciós munka érdekében a családdal való megfelelő kapcsolat kialakítására, a szülők megnyerésére. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált fejlesztése a teljes óvodai élet folyamatában megvalósul.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 139. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készítünk, és a végrehajtásában közreműködő óvodapedagógus rögzíti a fejlesztés eredményét.

Amennyiben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a diagnózis BNO kóddal szerepel, a fejlesztési tervet gyógypedagógus készíti el a TŰ 365. sz. Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció egyéni fejlődési lap nyomtatványon.

Célunk a befogadó nevelés, az egyenlő hozzáférés biztosítása Az óvodai befogadó nevelés színtere az a támogató pedagógiai környezet, ahol az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével bíró gyermekek elfogadása természetes. Biztosítjuk számukra a méltányos óvodai nevelést, esélyegyenlőséget, teljes körű hozzáférést az óvodai tevékenységekhez, programokhoz. Feladatunk inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek

- 1) Sajátos Nevelési Igényű gyermek
- 2) Beilleszkedési, Tanulási, Magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- 3) Kiemelten tehetséges gyermek
- 4) Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek nevelése-oktatása
- 5) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

6.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. A feltételek megteremtését követően abban az esetben nyer felvételt, ha az óvodai nevelésen belül, a többi gyermekkel együtt, integrált nevelési keretek között fejleszthető.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fogalmköréhez tartozó gyermekek:

- **Érzékszervi**
 - látássérült (súlyossági fok: gyengén látók) gyermek
 - hallássérült (súlyossági fok: kevésbé súlyosan vagy közepes fokban - nagyothalló) gyermek
- **Enyhén értelmi fogyatékos gyermek**
- **Beszéd fogyatékos és beszédében akadályozott gyermek**
- **Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek**
- **Mozgáskorlátozott gyermek**
- **Fejlődés egyéb pszichés zavarával küzdő gyermek** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavar)

Pedagógiai szempontból az értelem, a látás, a hallás, a mozgás, a beszédszervek hibás működése vagy az érzelmi élet súlyos zavara által okozott eltérő fejlődést értjük sajátos nevelési igény alatt. Azt az állapotot, amikor a gyermek egyedi sajátosságai oly mértékben térnek el az átlagostól, hogy annak alapján a lehetséges fejlődés csak sajátos (gyógy) pedagógiai eszközök, módszerek és segédeszközök biztosításával érhető el.

Óvodánkban a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló, speciális fejlesztő tevékenységet a helyi nevelési rendszer szerves részeként működő, a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve figyelembe vételével szervezzük.

Célunk: A gyermekek integrált nevelésének, esélyegyenlőségének biztosítása, életminőségük, a társadalmi beilleszkedésük javítása, a fogyatékból adódó hátrányaik csökkentése, a gyermekek közötti különbözőség elfogadása, elfogadtatása.

Gyermekközösségünkbe olyan sajátos nevelési igényű gyermek integrálható, aki a többiekkel együtt nevelhető. Felelőségünk, hogy minden rendelkezésre álló segítséget megadjunk a gyermekek képességeik fejlődéséhez, személyiségük kibontakoztatásához, ismereteik bővítéséhez.

A sérült gyermekek szocializációja gyakran elmarad kortársaikétól, sajátos pedagógiai segítséget igényelnek. Az együttnevelés során az egészséges és sérült gyermek szociális kapcsolatai egyaránt fejlődnek. Az egészséges gyermek érzelmi fejlődését segíti a sérült gyermekre figyelés, ugyanakkor a sérült gyermek lelassult érzelmi fejlődése felgyorsul az egészséggel való együttélés során.

Feladatunk:

- A fejlesztés a megfelelő területen valósuljon meg
- Nevelésük, fejlesztésük a terhelhetőség figyelembe vételével történjen
- A gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, elfogadó, eredményeket értékelő környezet, befogadó csoportlétkör kialakítása, segítse.
- A gyermekek viselkedésében érvényesüljön a hátrányos megkülönböztetés kizárásának elve
- A gyermek fogyatékból fakadó típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus segíti a gyermek fejlesztését
- A napi tevékenységekbe a speciális tevékenységek beépítése, melyek a sajátos nevelési igényű gyermekek felzárkóztatását segítik elő.
- Az egyéni fogyatékból fakadó, hiányzó-vagy sérült funkció helyreállítása, új funkció kialakítása.
- Az ép funkciók bevonása, a hiányzók pótlása érdekében, a különböző funkciók egyensúlyának kialakítása.
- Speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése

- A fejlesztés céljait, minden esetben a gyógypedagógiai – orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslatára kell építeni.

Harmonikus, nyugodt óvodai környezetben biztosított a gyermekek integrált nevelése, esélyegyenlősége, javul a gyermekek életminősége, a társadalmi beilleszkedése, csökkennek a fogyatékból adódó hátrányok, természetessé válik a gyermekek közötti különbözőség elfogadása.

Speciális feladatok

Integrált nevelésből adódó pedagógiai feltételek biztosítása:

- Sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása.
- Egyéni szükségletekhez igazodóan, speciális segédeszközök használatára, elfogadására, következetes használatára, megóvására nevelés
- Kompenzációs lehetőségek körének bővítése, a nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciált működésének tudatos fejlesztése
- Kiemelkedő teljesítményre képes területek felismerése.
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása az egyéni foglalkoztatás megvalósításához
- Az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítők, tájékoztatása a sajátos nevelési szükségleteiről a gyermekek befogadásához.
- A szülők megfelelő tájékoztatása, együttműködés a családdal.

A fejlesztő tevékenység legfontosabb területei:

- A kognitív funkciók, (vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés)
- Motoros képességek, (alapmozgások, mozgáskoordináció, egyensúly)
- Beszéd –és nyelvi képességek fejlesztése, (nonverbális, verbális kommunikáció, beszédindítás, beszédmegértés stb.)
- Játéktevékenység alakítása, játékhasználat elsajátítása
- Szociális kompetenciák kialakítása

Érzékszervi sérült gyermek fejlesztésének feladatai: - Látássérült gyermek fejlesztésének feladatai

A legfontosabb a látás használatának megtanítása, a nagymozgások fejlesztése, a mozgáskoordináció, a mozgásbiztonság, a térbeli tájékozódás, a finommozgás fejlesztése.

Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás, a tárgyak és helyük megismertetése, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztántartása. Mindvégig figyelembe kell venni a fizikai terhelhetőség korlátait, tekintettel az adott szembetegségre.

Érzékszervi sérült gyermek fejlesztésének feladatai: - Hallássérült gyermek fejlesztésének feladatai

Az enyhén hallás sérült-nagyothalló- gyermekek esetében a halláskárosodás miatt, az érthető kiejtés elmarad, ennek következtében, a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás korlátozódhat, az egész személyiség megváltozhat. Speciális ellátással a súlyos következmények kialakulása csökkenthető.

Az emberi beszédhang és környezet korlátozott felfogására képesek. Beszédfejlődésük késve, speciális segítséggel indul meg.

A hallássérült gyermekek egy része speciális segítséggel részt vehet az óvodai nevelésben. Központi feladat a kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése, a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincs bővítése, a beszéd érthetőségének folyamatos javítása, a családi-szociális háttér bekapcsolása a fejlesztés rendszerébe.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésének feladatai

Az ép gyermekekkel történő együttnevelés, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segíti elő.

- A gyermek szükségletei szerint folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről való gondoskodás.
- Az önmegvalósítást, szociális beilleszkedést segítő képességek és a gondolkodási képességek fejlesztése.
- Kommunikáció fejlesztése.
- Élmények, tapasztalatok biztosítása.
- Érzelmi, értelmi, motoros és szociális képességek fejlesztése
- Társakkal való együttműködés alakítása.

Beszéd fogyatékos gyermek fejlesztésének feladatai

Beszéd fogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejllettségű gyermek szenzoros, motoros, vagy szenzomotoros problémája (*megkésett beszédfejlődés, centrális dyslalia, súlyos orrhangzóság – rinofónia, dysfázia, elektív mutizmus, afázia*) miatt előtérően fejlődik. Jellemző az alacsony szintű nyelvi fejlettség. Az akadályozottság megmutatkozhat beszédhangok ejtésében, beszédészlelési, megértési zavarokban, beszédritmus sérülésében, a beszédhelyzetek tartós

hárításában, megtagadásában, illetve általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség kieséssel. A diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai is ide sorolhatók.

- Komplexitás a fejlesztésben; sokoldalú percepciófejlesztés, kinezteziás, auditív, vizuális, vizuo-motoros koordináció, beszéd motorikus mozgások fejlesztése
- Aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása
- Speciális terápiák alkalmazása; diszlexia prevenció, Grafomotoros fejlesztés.
- Báb és drámaterápia alkalmazása
- Mozgás és kommunikáció fejlesztése

A beszédfofogatékos gyermekek fejlesztését logopédus végzi.

Fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermekek fejlesztésének feladatai

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi.

Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat:

- a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása
- fejlesztés a szülő aktív bevonásával
- megelőzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok kialakulását
- megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex – gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi – szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

Az integrált óvodai nevelés előnyei a többi gyerek számára:

- a sajátos nevelési igényű gyerekekkel együtt nevelt gyerekek megtanulják elfogadni az egyéni különbségeket,
- megismerik a másságot, tapasztalják, hogy mindenkinek vannak erősségei és gyengéi, megtanulnak odafigyelni másokra, megtanulják a másikat tiszteletben tartó segítség formáit, technikáit,
- érzékenyebbé, kifinomultabbá válik kommunikációjuk.

6.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.

A fejlesztő foglalkoztatás az óvodai nevelés keretében valósul meg, a szakértői vélemény alapján egyéni, mikro csoportos foglalkoztatás keretében.

A fejlesztő foglalkozások szervezésének szempontjai:

- egyéni vagy mikro csoportos foglalkoztatás keretében a gyermekek képességének, motiváltságának ismeretében
- játékos, kreatív, kerülve az iskolai helyzeteket, nyugodt, ingerszegény környezetben
- a foglalkozások időpontja és helye tekintetében rendszeres, a logopédiai szoba

A fejlesztésben minden óvodapedagógus részt vesz, de a fejlesztőpedagógusok tevékenysége kiemelt jelentőséggel bír.

Az **agresszív magatartású gyermek** játékának tartalma és stílusa is agresszív: rombol, állandó motoros nyugtalanság jellemzi. Megerősítő módszer hatékony: a jó tulajdonságainak erősítése. Motiváljuk, egyéni megbízásokat adunk számára, tevékenysége révén dicsérjük.

A **szorongó gyermek** viselkedése ép intellektus mellett is eltér az adott korosztálytól elvárható viselkedéstől. Énképe negatív, önértékelése alacsony. Társas kapcsolatai beszűkülnek.

Kiemelten fontos a szorongó gyermek számára a pozitív megerősítés, a társas kapcsolatok alakítása, sikerélmény biztosítása. Reális énképének alakítása.

A **hiperaktív gyermek** (figyelemzavar, motoros nyugtalanság, tanulási nehézség együttes) állandóan mozgásban van, motoros nyugtalanság jellemzi. Cselekvését a következményekkel nem tudja összekapcsolni, büntetés hasztalan. Fontos számára az azonnali megerősítés, a pozitív, elfogadó légkör. Fizikailag is mellette kell állni, segíteni, rövid, világos, egyszerű utasításokat adni. Meg kell tanítani arra, hogy kérjen segítséget. Csak azt szabad elvárni tőle, amire képes. Sikerélményeket kell biztosítani számára. Metakommunikációt nehezen érti, saját korosztályával gyenge a kapcsolata.

6.3. A kiemelten tehetséges gyermek

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel.

„Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Az óvodáskor időszakában megismerhetünk olyan gyermekeket, akik az átlagnál jobb adottságokkal rendelkeznek, illetve motiváltabbak, élénk képzeletűek, ötletgazdagok. Az óvodás korban is megjelenhetnek olyan speciális képességterületeken (pl. zenei, matematika, mozgásos, vizuális) tehetségre utaló jelek, melyek programszerű egyéni fejlesztést igényelnek. Ezeket a gyermekeket tehetségígéretnek, tehetség csíráknak nevezzük.

A mikro csoportos tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében, melynek fontos színterei, a játék tevékenység, a bábjáték.

A tehetséges gyerek már kisgyermekként is hordozza a kiemelkedő képességeikre jellemző személyiségvonásokat, érzelmi mintázatokat és karakterisztikus viselkedésformákat. A tehetséggondozás során a tehetségígéretet fejlesztjük a gazdagítás, dúsítás, differenciálás eszköztárával komplexen.

Tehetségígéret jelei az óvodás korban a kreativitás, globális látásmód, divergens gondolkodás, erőteljes tanulási vágy, kreatív problémamegoldás, gazdag szókincs, széleskörű érdeklődés, kíváncsiság, kiváló emlékezet, átlag feletti megfigyelőképesség, olvasás és írás utáni érdeklődés, saját személyéről való tudatosság és önreflexió korai megjelenése, humorérzék.

Célunk

A tehetségígéretes gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai programok keretében.

Feladataink

- A tehetséges gyermek felismerése
- Sokféle tevékenységkínálat biztosításával a gyermekek érdeklődési körének megismerése
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása
- A szülők folyamatos tájékoztatása, megnyerése a közös célok hatékony elérése
- A tehetség ígéreték erős oldalának fejlesztése
- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése
- Differenciált feladatadás
- A szülők figyelmének felhívása a gyermek adottságaira, külön foglalkozásokon való fejleszthetőségére.

A tehetséggondozás tartalma

Integráló tehetséggondozás, mely a „tehetségígéreték” egész személyiségének komplex fejlesztésére irányul. Műhelyfoglalkozások vezetése, mely a „tehetségígéreték” speciális érdeklődésére, épít speciális többlet nyújtásával a gyermekek képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelően. A differenciálás eszközrendszerével a tehetség fejlesztésének segítése. A mindennapi tanulási helyzetbe a fejlesztő játékos feladatok, többletismeretek beépítése.

6.4. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Az óvodának a gyermek szakorvosi papírját kiállító egészségügyi intézménnyel szoros együttműködést, kapcsolattartást kell kiépíteni, hogy a tartósan beteg gyermek biztosan teljesíthesse óvodakötelezettségét.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek pedagógiai ellátása komplex folyamat:

- nyomonkövetés az anyaintézmény részéről,
- egyénenként eltérő, minden esetben személyre szabott,

- folyamatos monitorozást, nagy rugalmasságot, gyakran újra tervezést igényel,
- messze túlmutat a mindennapi rutin feladatokon, plusz ismeret szükséges hozzá
- a kórház - otthon - óvoda háromszögében váltakozva zajlik,
- sokszereplős, a szektorok közötti (nevelési intézmény, egészségügy) együttműködésre épít,
- a helyi adottságok szerinti tárgyi- és személyi feltételekhez alkalmazkodik.

Amennyiben a szülő kérésére az illetékes szerv (megyei kormányhivatal általános illetékességgel eljáró járási hivatala) az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmenti a gyermeket, az óvoda a szülő részére

- tanácsadást,
- konzultációt biztosít, továbbá
- terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez

6.5. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

A hátrányos helyzetű gyermek – a halmozottan hátrányos helyzetű és az elhanyagolt gyermek–nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést, odafordulást igényel.

Hátrányos helyzetű gyermek az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be. A hátrányos helyzet fakadhat a rosszabb életkörülményekből, művelődési hátrányokból, szülők alacsonyabb iskolázottságából, egészségügyi okokból, valamint a család szerkezetének és működésének megváltozásából.

Célunk a prevenció, a hátrányok feltárása és kompenzálása, csökkentése. A fejlesztés által esélyteremtés a sikeres óvoda-iskola átmenet megvalósításához. A szociálisan hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek egyéni sajátosságaira alapozott, megfelelő ütemű folyamatos integráló közegben történő nevelése, beilleszkedésének biztosítása, az esélyegyenlőséget segítő támogatás megteremtése. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása a gyermeki jogok tiszteletben tartása, az egyenlő hozzáférés megteremtésével.

Feladatunk:

- a szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.
- Egyéni bánásmód alkalmazása kiemelten a gondozási feladatokban, a megfelelő egészségügyi és higiénés szokások elsajátítása.
- Társas szükségletek kielégítése, a társas élet szabályaihoz való alkalmazkodás és az önérvényesítés segítése.
- A nevelési célok megvalósításához biztosítani, hogy a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kapjon, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.
- Érzelmileg elfogadó partneri szerep betöltése a családok irányába.
- Mérések alapján fejlesztendő területek meghatározása.
- Fejlesztési terv készítése, eredmények rögzítése.
- Szükséges külső szakemberhez való irányítás (fejlesztő pedagógus, logopédus stb.), szoros együttműködés.
- Fejlesztéssel felzárkóztatás, esélyteremtés, a sikeres óvoda-iskola átmenet megvalósítása. Hátránycsökkentő óvodai fejlesztő és közösségi programok szervezése
- A családok nevelési szokásainak megismerése, közelítése az óvodai élet szokás és normarendszeréhez.
- Az egyéni különbségek figyelembevételével differenciált nevelés, fejlesztés.
- A szülőkkel történő együttműködés, a családi szükségletekhez igazodó támogatási lehetőségekkel kapcsolatos információk biztosítása

6.6. Óvoda-iskola átmenet támogatása - Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozások meghatározása

Az óvoda- iskola közötti intézményváltás fordulópont a gyermekek életében. A sikeres intézményi átmenet elősegítéséhez megtámogatjuk a tanköteles korú gyermekeket nevelő családjainkat. Az iskola, mint új közeg új értékeket, új követelményeket közvetít mind a gyermekek, mind a szülők számára. Fontos, hogy a változásra felkészítsük a gyermeket, hogy sikerélménye legyen. A gyermek életkori sajátosságai, egyéni jellemzői hatással vannak a beilleszkedésre, meghatározzák az iskolai előrehaladás menetét és annak sikerességét. A gyermek egyéni jellemzői hátránnyként is megjelenhetnek. Az intézményváltás esetén a gyermekek hátrányai kritikus helyzeteket hozhatnak létre a fejlődés fordulópontjain.

Az óvoda-iskola átmenetet támogatva biztosítani tudjuk a gyermekek számára a zökkenőmentes beilleszkedést és a lemorzsolódásmentes előrehaladást az iskolai tanulmányok során.

Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozásokat biztosítjuk.

Az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembevételével fogalmazzuk meg. A gyermekek számára érthető, és betartható szokásokat, szabályokat és feladatokat tervezünk, melynek szerves része a lassabban fejlődő, gyermekekre való figyelés és feladatadás. Az együttműködés, segítségnyújtás módját, mértékét a csoporttársak részéről történő elfogadást, személyes példánkkal alakítjuk, határozzuk meg.

Célunk a gyermekek óvodából általános iskolába való átmenetének személyre szabott megsegítése, beilleszkedési nehézségek feloldása, sikeres intézményváltási folyamat, zökkenőmentes iskolakezdés.

Feladatunk a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, hatékony és átfogó fejlesztés egyéni fejlettséghez igazodó módszerekkel, differenciált fejlesztés segítségével, szükség szerint segítő szakemberek bevonásával. Folyamatosan nyomon követjük a gyermekek fejlődését. A család-óvoda-iskola együttműködésének biztosítása átmenetet segítő programokkal, tevékenységekkel. Célunk, hogy a közös erőfeszítések eredményeképpen a gyermekek az óvodáskor végére testi, szociális és értelmi téren egyaránt alkalmassá váljanak az iskola megkezdésére.

7. INTEGRÁCIÓS PROGRAM HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE ÉS A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK CSÖKKENTÉSÉRE

A gyermekeink szociális háttere igen szélsőséges képet mutat. Munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg csonka családokét.

Különösen nagy a felelősségünk a **halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek** nevelésében. A hátrányos helyzet esetenként a **gyermek veszélyeztetettségét** is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

7.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja

A hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek érdekében tett intézkedésekkel, gyermekközpontúsággal, családorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

Intézményünk a hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség – kibontakoztató és integrációs fejlesztést szervez. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a gyermekek egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, tanulási esélyeinek kiegyenlítése folyik. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő gyermekek nevelése-oktatása, értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

7.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A szülőkkel - a gyermeküket is elhanyagoló családokkal való - együttműködésre készítető kapcsolattartás erősítése
- Gyermekek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerésére, a prevenciós munka érdekében a családdal való megfelelő kapcsolat kialakítása, a szülők megnyerése
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés

7.3. A hátrányos helyzet okai

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje.
- A család lakhelye és környezete.
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota.
- A családtagok száma.
- A szülő vagy a családbefogadó gyám alacsony iskolai végzettsége
- A szülő vagy a családbefogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága
- A gyermek elégtelen lakókörnyezete, lakáskörülményei
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet vagy gondozás hiánya, helytelen bánásmód, könnyelmű, felelőtlen életvitel

7.4. A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések

- A differenciált egyéni fejlesztés
- Egészségnevelés
- Életvezetési tanácsok a családok részére
- Tehetséges gyermekek fejlesztése
- A mozgás prioritása a nevelésben
- Felzárkóztató foglalkozás az arra rászorulóknak részére
- Kirándulásokon a részvétel biztosítása
- Adománynapok lehetőségének megteremtése
- Pályázatokon való részvétel

7.5. A gyermekek esélyegyenlőségét, szociális hátrányának enyhítését segítő tevékenységek

Különösen a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják óvodai sikerességüket.

A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések célja az egyéni bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény szellemében

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek minőségi neveléshez való hozzáférés és az integráció biztosítása
- Esélyegyenlőség növelése, hátrányok csökkentése, egyéni szükségleteknek megfelelő speciális fejlesztés
- Az iskolába való átmenet segítése
- Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- Gyermekközpontú, családorientált szemlélet kialakítása.
- A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítani intézményi a szegregációmentességet.

- Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve.
- Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli szervezetekkel.
- Személyi, és tárgyi feltételek biztosítása.
- Minden gyermek jusson hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amely biztosítja személyiségük kibontakoztatásának lehetőségét.
- A fenntartó önkormányzat települési, köznevelési intézkedési tervében megfogalmazott feladatok maradéktalan végrehajtása
 - A gyermekek szociális helyzetének figyelemmel kísérése
 - HHH státusz alakulásának követése
 - Sajátos nevelési igényű gyermekek regisztrálása, figyelemmel kísérése

8. GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Az *Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja* megfogalmazza, hogy:

„Az óvodai nevelés gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik.”

A családi nevelést kiegészítve a gyermeket óvja-védi, neveli, szocializálja, figyelembe véve a gyermekek eltérő fejlődési ütemét. Ennek érdekében prevenciós, feltáró és problémákat megszüntető tevékenységet végez, mely átfogja az óvodai nevelés egészét, így a gyermekvédelmi munkát is.

A gyermekvédelmi feladatok ellátására nagy hangsúlyt helyezünk, a gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladata. Az általános elvárások közül - a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő attitűd, szeretetteljesség, következtetés – kiemelten fontos. Mivel óvodásaink eltérő szociokulturális környezetből kerülnek intézményünkbe.

Az óvodapedagógus a nevelő-fejlesztő munkája során mindig figyelembe kell, hogy vegye a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből történő felzárkóztatásában.

A társadalmi, gazdasági viszonyok változásával magasabb lett a mindennapi gondokkal, megélhetéssel küszködő családok száma. A munkanélküliség nőtt és ezzel egyenes arányban a hátrányos helyzetű családok száma is emelkedett.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység célja:

- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése
- Esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.
- Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítése, fejlesztése - hátránykompenzáció
- Az intervenciós gyakorlat kialakítása a családok segítésében.
- Magatartászavaros gyermekek beilleszkedésének segítése az óvodai közösségekbe.
- A kommunikációs zavarokkal küzdő és beszédhibás gyermekek beszédállapotának javítása
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése – szakemberek segítségével, lehetőleg integrált formában –, melynek eredményeként jussanak fejlődésük optimális fokára.
- Kölcsönös bizalom az együttműködés kialakítása a szülőkkel.
- Legyen természetes a különbözőség elfogadása a gyermekeink, az óvoda dolgozói és a szülők körében.
- A segítő hálózattal való hatékony együttműködés
- Érvényesüljön a védelem a testi, értelmi, érzelmi fejlődést akadályozó környezeti ártalmaktól
- Befogadó nevelés

Feladatunk a gyermekvédelem területén:

- Biztosítani a gyermekvédelmi feladatokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket (Gyermekvédelmi felelős alkalmazása, egészséges otthoni környezet, játék és egyéb eszközök)
- A prevenció mellett a gyermekek problémáit felismerni, a szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés
- Az integrált nevelés során maximálisan biztosítani a gyermekek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot.
- A nevelőmunka során mindig figyelembe venni a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális hátterét
- Segíteni a gyermeket tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

- Migráns gyermekek nevelése esetén biztosítani az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- Biztosítani a gyermekek számára mindazokat a jogokat és ellátásokat, amelyeket az intézmény számára a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírnak.
- Az egyenlő hozzáférés elve az esélyegyenlőtlenségek csökkentése érdekében
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett kiemelt a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése

Az óvodaigazgató feladatai:

- Az óvodaigazgató fő feladata a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése
- Az óvodába járó gyermek szociális, szociokulturális családi háttérének megismerése szükség szerint környezettanulmány végzése
- Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek differenciált nevelése, fejlesztése
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, az igazolatlan hiányzások minimalizálása, kiemelten a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében (a napi nyilvántartásban az igazolások nyomon követése)
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztésének tervezése, a fejlődés támogatása, az egyéni fejlődés értékelésének megvalósítása.
- A családok megismerése, segítése tanácsadással, együttműködő kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményes betöltésének elősegítése a titoktartási kötelezettség megtartása mellett
- Befogadó környezet biztosítása, a gyermeki szükségletek kielégítése, a gyermekek beilleszkedésének elősegítése, az integrált nevelés szellemében
- Prevenció és korrekció, tehetséggondozás és felzárkóztatás a pedagógiai munkában
- Együttműködés a társszervekkel, jelzőrendszer működtetése: együttműködés, a probléma komplex megközelítése
- Az egyenlő hozzáférés elve az esélyegyenlőtlenségek csökkentése érdekében
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett kiemelt a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése.
- Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek szervezése

- A nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtése, a gyermekbalesetek megelőzése.
- A rendszeres egészségügyi vizsgálatok biztosítása
- Törvényi előírások figyelemmel kísérése, átadása és betartása
- A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködik a szociális segítővel, védőnővel, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az óvodapedagógus feladata:

- Elősegíteni a *HHH/HH*, illetve a veszélyeztetett helyzetű gyermekek óvodába kerülését, rendszeres óvodába járását.
- Biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tenni.
- Az új óvodások befogadását elősegíteni, beilleszkedésüket az adott csoportba a lehető zökkenőmentessé tenni.
- A gyermekeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- A problémáikat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismerni, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérni.
- A feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készíteni és végrehajtani (a kompetenciahatárokon belül).
- A felzárkóztatást megszervezni.
- A tehetséggondozást megvalósítani, illetve elősegíteni.
- Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni, a szűrést szükség esetén-soron kívül javasolni.
- Az integrált nevelést elősegíteni a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.
- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni, szükség esetén jelezni a hiányzást.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíteni.
- Egyénre szabott fejlesztés: tervekészítés, a fejlődés nyomon követése, a szülők figyelmét felhívni a gyermekek fejlődésének sajátosságaira

- HH/HHH gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása a törvényes előírást követő egyéni fejlesztéssel és annak dokumentálásával.
- Figyelemmel kíséri a gyermekek rendszeres óvodába járást, problémás esetben tájékoztatja az óvoda vezetőjét

A gyermekvédelmi felelős feladata:

- Éves gyermekvédelmi feladattervet, illetve éves beszámolót készíteni.
- Összehangolni a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között.
- Nyilvántartani a veszélyeztetett, a *HHH*-s és *HH*-s gyermekeket.
- Feljegyezni a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét.
- Folyamatosan ellenőrizi a nyilvántartásba vétel, megszűnés okait.
- Szükség esetén családlátogatást végezni a csoportvezető óvónőivel.
- Tanácsot adni az egyes gyermekek érdekében teendő intézkedésekről.
- Javaslatot tenni a különböző segélyezési formákra, ahol szükséges a környezettanulmány, segélykérelem elkészítésében segíteni.
- Folyamatos kapcsolatot tartani általában és konkrét esetekben a gyermekekkel és a családokkal foglalkozó szakemberekkel.
- Segíteni és szorgalmazni a veszélyeztetett, a *HH* és *HHH* kritériumainak intézményi szintű megállapítását.
- A családot, gyermeket megillető kedvezményekhez való hozzájutást segíteni /étkezési támogatás, esetenként rendszeres szociális segély, nevelési segély, beiskolázási támogatás, óvodáztatási támogatás/
- Ha a gyermek veszélyeztetettségének megakadályozása érdekében tett óvodai lehetőségek kimerültek fel kell venni a kapcsolatot az illetékes szervekkel és intézkedést érni.

9. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvoda a társadalomban elfoglalt helye szerint szoros kapcsolatban van a különböző csoportokkal, szervezetekkel, intézményekkel. Nevelőmunkánkban a gyermekek

személyiségfejlődését folyamatnak tekintjük, melyben az óvodába lépést megelőző és az azt követő időszak egyaránt fontos szerepet tölt be.

Az óvodát szociális és nevelési funkciója összekapcsolja a családdal, és azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

Külső kapcsolataink tartalmát, a kapcsolattartás formáit az intézményi SZMSZ részletesen szabályozza. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Célunk a partnerekkel való folyamatos, korrekt együttműködés.

9.1. Kapcsolat a családdal

Az óvodás korú gyermek nevelésének színtere elsődlegesen a család, a szülők joga és kötelessége a gyermek nevelése. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. Az óvoda folytatja és kiegészíti a családi nevelést.

A gyakorlati munka tapasztalata azt igazolja, hogy az óvodában kialakított normák, szokások csak akkor lesznek maradandóak, ha a családi háznál megerősítést nyernek. Ez megfordítva is igaz. A gyermekek fejlődéséhez tehát elengedhetetlen a két nevelési színtér összhangja, együttműködése. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, melyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Fontos a családok elvárásainak való megfelelés. A szülők akkor elégedettek az óvodával, ha biztonságban érzik gyermeküket. Törekszünk a kölcsönös bizalmon alapuló egyenrangú nevelőtársi viszony kialakítására, lehetősége biztosítására, az óvodai élet megismeréséhez.

Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával - a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés

során érvényesítjük a családközpontú intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Alapelveink:

- A nevelésben az óvoda elismeri a család elsődlegességét, tiszteljük a szülőt, elfogadjuk még akkor is, ha a gyermeknevelésben súlyos hiányosságokat tapasztalunk.
- A szülőkkel való kapcsolatunkban az őszinte odafordulást, az empátiát és a segítő szándékot éreztetjük addig a pontig, amíg a szülő képes elfogadni.
- A kapcsolatunkat a tapintatra építjük, és arra törekszünk, hogy ez tovább mélyüljön a közös programok, együttes tevékenységek alkalmával.
- Elismerjük és elfogadjuk a család szokás és szabályrendszerét, tapintatosan befolyásoljuk az életmód jó szokásainak alakításában.
- Tiszteletben tartjuk a családok vallásos érzelmeit, politikai álláspontját.
- Mindaddig a család magánügyének tekintjük a családban történeteket, amíg azt nem tapasztaljuk, hogy azok a gyermek fejlődését, testi és lelki épségét veszélyeztetik.
- A gyermekek testi bántalmazásának, lelki sanyargatásának legkisebb gyanúja esetén is azonnal fellépünk.
- A gyermeki személyiség feltétel nélküli tisztelete és védelme.

Célunk:

Az óvodai a családi nevelés egységének megteremtése, a nevelőpartneri viszony kialakítása és működtetése. Olyan nevelői hatások érik a gyermekeket, amelyek egymást erősítve segítik a gyermekek fejlődését.

Pedagógiai Programunk értékrendjének elfogadása, elfogadtatása.

Feladatunk:

- A kapcsolattartás eddigi formáit, a küldetésnyilatkozatunkat, a programunkat minden nevelési év elején az első szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel
- Új kapcsolattartási formák kidolgozása a szülők bevonásával;
- Szülői szervezet létrehozásának és működésének támogatása;
- Pontos információátadással segítjük a pontos tájékozódásukat;
- A Pedagógiai Program véleményezésének megszervezése
- Az óvoda honlapjának elkészítése.

- Az egységes nevelői ráhatások érdekében fejlődés-lélektani, pedagógiai előadásokat is szervezünk külső meghívott szakemberekkel is (logopédus, pszichológus)
- Óvodai rendezvények szervezése.
- Az információk bizalmas kezelése.
- A környezettudatos magatartás megalapozása érdekében a szülőket is bevonjuk az óvodában a gyerekekkel együtt megvalósuló tevékenységekbe, kezdeményezésekbe (kertrendezés, szelektív hulladékgyűjtés, virágosítás, használt elemek gyűjtése, közös kirándulások).
- Kiemelten kezeljük az egészséges életmód szokásainak alakítását. Amennyiben szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós, testi, lelki nevelési feladatokat is ellátunk.
- Ráirányítjuk a szülők figyelmét arra, hogy az anyanyelvi nevelést valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítjuk s, hogy milyen fontos a beszélő környezet, a helyes mintaadás és szabálykövetítés, a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása.
- Arra törekszünk, hogy a szülőföldhöz való kötődés alapjaként a gyermek ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyerekek, családok megismerkedhessenek más népek kultúrájával, hagyományaival (játékos formában), ezáltal is biztosítva az önzonosság megőrzését, a különbözőség elfogadását.
- A szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, szokás- normarendszer ismeretében.
- A gyermekek fejlődéséről nyújtott folyamatos és hiteles tájékoztatás, modell értékű nyílt kommunikáció során, a gyermekek iskolai beilleszkedésének közvetett segítése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében törekszünk a szülővel való napi kapcsolattartásra, a kölcsönös tájékoztatásra a gyermek fejlődése érdekében (óvodapedagógus, intézményvezető, szülő, megfelelő szakember).
- Befogadással biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkör megteremtése. A csoportról pozitív kép kialakítása, mely meghatározza a gyermek későbbi értékorientált közösségi életét, személyiségének alakulását, formálódását.

A kapcsolat formája	Célja	Módszere	Határideje
Beiratkozás	Ismerkedés a szülővel és a gyermekkel, ismerkedés az óvodával	Egyéni beszélgetés, az óvoda megtekintése	A fenntartó által megjelölt időpontban. (április)
Család-látogatás	A család nevelési stílusának, a gyermek életkörülményeinek megismerése. Melyek az előzetes várakozásaik, mit várnak az óvodától? Miért választották a mi intézményünket? Szülő és pedagógus közti bizalmi kapcsolat erősítése.	Játék és beszélgetés a gyermekkel, beszélgetés a szülőkkel.	Minden tanév elején, ill. az új gyermek érkezését megelőzően, legkésőbb október 15-ig. <i>(Előzetes egyeztetés felmérés alapján)</i>
Szülői értekezletek	PP megismertetése, az óvodai élettel kapcsolatos információk megbeszélése. A gyermekcsoport életének, tevékenységeinek bemutatása. Beszoktatás jellemzői. Pedagógiai előadások a nevelés egy-egy területének bemutatásával. A fejlődés-lélektani ismeretekről tájékoztatás a szülők kívánsága szerint. Jellemző nevelési problémák megbeszélése. Az iskolaérettség jellemzői. Iskolaigazgatók meghívása beiratkozás előtt.	Előadások, helyzetelemzések tájékoztatások, beszélgetések	Szeptember, február, augusztus hónapban
Fogadó órák	A gyermek egyéni fejlődésének, a nevelés eredményeinek, egyéni módszereinek és a problémáinak megbeszélése	Egyéni beszélgetés	Egyeztetett időpontban: évente minden gyermekről minimum egy alkalommal
Nyílt nap	Betekintés az óvoda mindennapjainak folyamatába. HOP gyakorlati megvalósítása, megfigyelési szempontokkal a szülők tájékozódásának segítése a gyermekük csoportbeli tevékenységéről.	Megfigyelések, egyéni és közös megbeszélések.	Ősszel, tavasszal.
Szülői közösség képviselői	Szülői feladatok koordinálása, szülők érdekképviselője, közös munkák tervezése, szervezése	Értekezlet, megbeszélés	Nevelési év elején és szükség szerint.
Családi munkadélután	Az óvoda játékaiknak, kertjének felújítása, karbantartása.	Közös munka, beszélgetés	Alkalomszerűen

	Közös készülődés valamely ünnepre		
Nyílt ünnepek	Közös élmények, az óvoda és család közötti kapcsolat mélyítése.	Szervezés, beszélgetés, szülők bevonásával.	December, február, május és június hónapban
Kirándulás	Igény szerint	Kirándulás	Évi 1 alkalommal

9.2. Kapcsolat az iskolával

Általános Iskola Gyékényesen – Községünkben megszűnt 2018. szeptemberében. A gyermekek beiskolázása több intézményben történik.

Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola - Zákány

Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium - Csurgó

Csurgói Eötvös József Általános Iskola - Csurgó

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola – Csurgó

A zökkenőmentes iskolakezdés érdekében a helyi sajátosságok, szokások figyelembevételével korrekt kapcsolatra törekszünk az iskolákkal, amennyire ez lehetséges.

Az óvodából – iskolába való átmenet megkönnyítésére óvodásaink részt vesznek az iskolák által szervezett játékos ismerkedős délutánokon, programokon. Célunk a kudarcmentes iskolakezdés.

Feladat:

- Az óvodából az iskolába átmenet zavartalansága megkívánja a nevelőmunka összehangolását a két intézmény között.
- A kapcsolatok kialakításában, fenntartásában az óvoda a kezdeményező, nyílt napokon való részvétel.
- Az iskolaválasztás segítése, tanító nénik megismertetése a szülőkkel. Hospitálásra épülő együttműködés újragondolása - a tanító néni látogatása a nagycsoportban.
Ugyan a regionális közelség már nem segíti a sikeres iskolakezdést.
- Az iskolakészültséget támogató pedagógiai munka (tanulási képességek, kompetenciák, egyéni differenciált képességfejlesztés)

Az együttműködés formái, tartalma:

- Egymás dokumentációnak ismerete. (PP, HÁZIREND)
- Nyílt napok az iskolában – óvodában: kölcsönös látogatás.

- Tanévkezdéskor 1 – 2 hétig, jelen volt az óvodapedagógus a” kicsi” elsősökkel. (vers – mese – dalgyűjtemény átadása tanító néninek)
- Félévkor, év végen eredmények – problémák megbeszélése – írásos visszajelzés kialakítása, működtetése az iskolákkal
- A kimenet mérése, az eredmények megbeszélése, tapasztalatok beépítése a nevelőmunka tervezésébe – a gyermekek fejlődésének után követése.
- Közös programok szervezése (gyermeknap – karácsony)

9.3. Kapcsolat a Fenntartóval

A fenntartóval való kapcsolattartás az intézmény menedzselése, a funkciók maradéktalan ellátása szempontjából elengedhetetlen. Kapcsolatunk egyrészt a közoktatási törvényből adódóan és egyéb jogszabályok alapján hivatalos, rendszeres, másrészt támogató, segítő jellegű.

Problémáink megoldására a konstruktivitás a jellemző. Kapcsolattartásunk formája a kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések, beszámolók. Lehetőséget adunk az óvodai életbe való betekintésre. Meghívjuk rendezvényeinkre, ünnepeinkre.

Nyugodt zavartalan működés feltételeit biztosítják az éves költségvetésben.

Az önkormányzat intézkedési tervében fogalmazza meg az intézményről való gondoskodást, a Pedagógiai Program azon rendelkezéseink érvénybe lépéséhez, amelyekből esetlegesen a Fenntartóra *többletköltség* hárul, ehhez az ő egyetértése és egyeztetése szükséges.

A társadalmi környezettel való kapcsolattartás szempontjából meghatározó szerepük van a település hagyományainak, rendezvényeinek. Az óvoda része a településnek, aktívan bekapcsolódunk a község közéletbe. (Idősek köszöntése, adventi vásár, Mikulás-váró délután, Községi karácsony...)

9.4. Kapcsolat az egyházzal

Figyelembe vesszük a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló rendelkezést, amely óvodánkban lehetőséget biztosít, speciális szolgáltatások kertében hittan igénybevételére. Biztosítjuk a hitoktató számára a helyet.

Az együttműködés tartalma:

- Heti rendszerességgel hitélettel való ismerkedős foglalkozás szervezése az óvodában
- Ünnepek előkészítése, ünnepeken való közös részvétel

9.5. Kapcsolat a közvetett partnerekkel

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodai élet során és után meghatározó szerepet töltenek be gyermekek életébe. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Partnerlista a pedagógiai munkát érintők köréből:

Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csurgói Tagintézmény

Feladata:

- Az intézmény által elküldött gyermekek vizsgálata, fejlesztése (beilleszkedési-magatartási-tanulási nehézséggel küszködő gyermek)
- Együttműködés a tanácsadó szakembereivel: logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógy testnevelő) Vélemény csere. Eseti megbeszélés. Fejlesztési terv közös megbeszélése.
- Korrekt szakvélemény készítés a gyermekről.

Csurgó Járási Család – és Gyermejkölési Központ és Szolgálat

Feladata:

- A családok szociokulturális hátterének megismerését követően a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés közvetítése (pl.: szülői értekezlet)
- Szükség esetén esetjelzés
- Javaslatot tehet a segélyezésre-támogatásra.
- Étkezési kedvezmény lehetőségének közvetítése (a beíratást követően)
- Problémás esetek feltárása, közös családlátogatás. (szükség szerint) gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokra változásokra felhívja a figyelmet.
- Jelzőrendszer működtetése
- Nyári étkeztetésben való részvétel közvetítése

Somogy Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

Feladata:

- Értelmi fogyatékoság megállapítása vagy kizárása
- Értelmi-és személyiségvizsgálat
- Szakértői vélemény készítése
- Már meglévő szakértői vélemény felülvizsgálata

Gyermekorvos-védőnő- fogorvos - üzemorvos

A gyermekek mentálhigiénés nevelése akkor lehet teljes, ha valamennyi erre specializálódott intézmény koordinálja feladatait.

Az együttműködés tartalma:

- Rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatok
- Védőnői tisztasági (fejtetű) vizsgálat
- Az intézményben történő rendkívüli esemény, rosszullet, baleset, ellátása
- Évente egy közös tájékoztató jellegű szülői értekezlet
- Évi egy alkalommal fogászati szűrővizsgálat
- A dolgozók munkaalkalmasságát az üzemorvos évenként vizsgálja.

Margaréta Nyugdíjasklub

Az együttműködés tartalma:

- Közös ünnepek
- Közös rendezvények

Közművelődési Intézmények

A közművelődési intézményekkel történő kapcsolattartás során a gyermekek olyan spontán ismeretekhez juthatnak, melyeket az óvoda nem tud nyújtani. A társadalmi életbe való bepillantás lehetőségeit is felkínálja a gyerekeknek. A művelődési házak, könyvtárak, múzeumok általában a „művészetek nyelvén” szólítják meg a gyerekeket. A kiállítások, a könyvtári beszélgetések, játszóházi programok, ünnepek kapcsán szerzett ismeretek meghatározó a személyiségfejlődés folyamatában.

Külhoni magyar óvodával való kooperációnk

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében kapcsolatépítésre, az adódó lehetőségek kihasználására törekszünk. Lehetőség szerint szakmai kapcsolatok létesítése honi és külföldi magyar anyanyelvű óvodákkal. Gyékényes község a horvát határ mellett található. Lehetőségünk van a regionálisan közelben működő magyar óvodával való kapcsolatfelvételre.

Egyéb kapcsolataink:

- Pedagógiai Szakszolgálatok, Pedagógiai Oktatási Központ

- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az egészségügyi ellátást biztosító szolgáltatóval
- Kulturális intézmények (múzeum, könyvtár, bábszínház), civil szervezetek
- Felügyeleti szervek

Feladataink: az elvárások, igények folyamatos figyelemmel kísérése, a változások nyomon követése. Jó munkakapcsolat kialakítása és fenntartása, folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés. Egymás közötti konzultációk, kommunikáció és információcsere. A kialakult partnerség működtetése.

10. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

Az ellenőrzés célja

Az óvodában folyó pedagógiai gyakorlat segítése, fejlesztése, annak feltárása, hogy milyen mértékben közelítettük meg a Pedagógiai Programban kitűzött célokat és feladatokat.

Az ellenőrzés segíti a pozitív tapasztalatok elterjedését. A hibák, hiányok okainak feltárása előmozdítja a nevelés hatékonyságát, fokozza a személyes felelősség érvényesülését és a kezdeményezőképeség kibontakozását nevelőtestületünkben.

Az ellenőrzés típusai és formái:

Attól függően, hogy az ellenőrzést kik végzik, megkülönböztetünk belső és külső ellenőrzést.

- Külső ellenőrzésre a fenntartói szervnek vezetői és azon képviselői jogosultak.
- Belső ellenőrzést az óvodaigazgató végzi. Az ellenőrzés irányultsága alapján megkülönböztetünk megelőző, folyamatos, utólagos ellenőrzést.
- Megelőző ellenőrzés: mindenki megértette a feladatot, biztosítottak – e a feladat végrehajtásának feltételei.
- Folyamatos ellenőrzés: részfeladatok teljesítésének kontrollálása.
- Utólagos ellenőrzés: a teljesítmény mennyiségi és minőségi mutatói, kiinduló adatokat szolgáltat a következő céljaink kitűzéséhez és feladatok meghatározásához.

Az ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények:

- Objektivitás – tényszerűség
- Folyamatosság – tervszerűség
- Demokratizmus – óvónő pedagógiai, módszertani szabadsága

Úgy gondoljuk, hogy az ellenőrzés nem a „hibakeresés” helyszíne, hanem a segítő, fejlesztő szándék érvényesülése és ebben a nevelés eredményességének a javítása hatja át az érintetteket.

Az ellenőrzések során nyert tapasztalatok elemzése, értékelése:

A naponkénti elemzést azért tartjuk célszerűbbnek, mivel így annak megfigyelésére is módot ad, mennyire fejlődőképes az óvodapedagógus, hogyan tudja hibáit korrigálni.

Az értékelés szembesít, számadást ad, visszajelzést jelent. Annak számbavételét, hogy intézményünk értékrendje szerint kitűzött cél és feladatok megvalósítása során, milyen eredményeket, hiányosságokat tapasztalunk az óvoda egész közösségét – benne az egyének teljesítményét – illetően. Az értékelés kiterjed az egyén, a nevelőtestület, nem nevelői munkakörben dolgozók munkájára.

A megfelelő értékelés ösztönzőleg hat a további munkára, nagyobb és felelősségteljesebb feladatok vállalására. Az értékelés mindig konkrét, fejlesztő hatású és demokratikus.

A naponkénti elemzést azért tartjuk célszerűbbnek, mivel így annak megfigyelésére is módot ad, mennyire fejlődőképes az óvodapedagógus, hogyan tudja hibáit korrigálni.

11. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11.1. A Pedagógiai Program hatálya

A pedagógiai program hatálya kiterjed a Gyékényesi Csemeték- Kertje Óvodára, amely a nevelőtestület elfogadása és az intézményvezető jóváhagyása után lép hatályba.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

A pedagógiai programunkat **véleményezés** céljából kézhez kapja a fenntartó.

11.2. A Pedagógiai Program nyilvánossága

A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje:

A pedagógiai programunk az óvoda alkalmazottai és valamennyi érdeklődő partnerünk számára **elérhető és megismerhető**. Minden intézményben dolgozó óvodapedagógusnak rendelkeznie kell a Pedagógiai Program egy hatályos példányával. Tájékoztatás kérhető az óvodai igazgatótól, és az óvodapedagógusoktól.

11.3. A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A Pedagógiai Program egy példánya az óvodaigazgatói irodában, mindenki számára hozzáférhető helyen kerül elhelyezésre.

A szülői munkaközösség tagjai, a szülők és érdeklődők előzetes időpont egyeztetés után megtekinthetik a pedagógiai program egy példányát.

LEGITIMÁCIÓS ELJÁRÁS

A „GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK – KERTJE” ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az intézmény OM azonosítója: 201129	Óvodaigazgató: Nagy Andrea Ph
Nevelőtestületi elfogadás: Határozat száma: 14/2025 név	Szülői szervezet nevében véleményezte: név
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Megtalálható: Az óvodában	
Hatályos: Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig	

MELLÉKLET

Egészségfejlesztési program

„A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési- oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési - oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.”
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. §

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta: *„Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya.”*

Célunk: Megtanítani a gyermekeket, hogy a mindennapi élet alternatívái közül a legegészségesebbet válasszák, az egészséget választó képességük kifejlődjön. Képesé tenni – életkorának és fejlettségének megfelelően - a saját egészségét meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére, lehetőség szerinti felügyeletére, a környezet befolyásolására. Elsődleges a prevenció, az egészségi állapot megőrzése és erősítése, a teljes körű egészségfejlesztés.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényeinek alakítása az óvodás életkorban kiemelkedő jelentőségű. Az egészségvédelem elsődlegesen a gyermek testi fejlődésének elősegítését célozza. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodás gyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarati, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét. Az egészség hármass (testi, lelki, társkapcsolati) jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat. A speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre az óvodapedagógusnak tudatosan kell felkészülnie.

Az egészséges életmódra nevelés célja:

- A gyerekek alapvető biológiai - fiziológiai szükségleteinek kielégítése
- Kultúr - higiénés szokások kialakítása
- Egészségfejlesztő tevékenység során az egészségi állapot pozitív változásainak bekövetkezése, az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, egészségének védelme.
- Egészségtudatos gondolkodás alakítása, fejlesztése

Az egészséges életmódra nevelés területei:

- Gondozás
- Egészség védelem
- Betegség megelőzés
- Higiéné alakítása
- Mozgás, edzettség
- Egészséges környezet megteremtése
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatosság

Az életkori sajátosságaiból eredően a kisgyermek mozgásigénye nagy, amelynek kielégítésére programunkkal törekszünk. A mozgásfejlődésre épül, az egészséges életmód, a testápolás, az önkiszolgálás, az egészségmegőrző szokások kialakítása. Az óvodás gyerekre vonatkoztatva tudjuk, hogy minden gyermek más és más, mindegyiküknek más az egészségügyi állapota, edzettsége, teherbíró képessége.

Egészségfejlesztő tevékenységek:

- Testi egészség – gondozás, ápolás, edzés, mozgásfejlesztés)
- Lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása)
- Szociális interakciók harmóniája (közösségi élet)
- A gyermekek egészséges életmódjának formálása
- Egészségvédő képességre való igény kialakítása, fejlesztése
- Egészséges étkezés - táplálkozás

- Mindennapos mozgás
- Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás
- Személyi és környezeti higiéné
- Bántalmazás és erőszak megelőzése

A személyi, környezeti higiéné, a mozgásos életmód, az egészséges táplálkozás és kulturált étkezés, az egészséget károsító magatartásformák elkerülése, megfelelő szakemberek bevonásával, szülővel és óvodapedagógussal együttműködve.

Az óvodapedagógus feladatai az egészségneveléssel, egészségfejlesztéssel kapcsolatban:

- megteremti a gyermekek a gyermekek gondozása, testi-lelki szükségletük, mozgásigényük kielégítése, a szokásrend kialakítása, az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- biztosítja a gyermekek egészségének védelmét, edzettségét a mozgás, mindennapos testnevelés, testmozgás és pihenés összhangját
- kialakítja az egészséges életritmus, életvezetés koncentrációját
- biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, esztétikus környezetet, a helyes higiénés szokások kialakítása,
- kialakítja a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat, környezettudatos magatartás megalapozása,
- kialakítja a család és az óvoda együttműködésén alapuló kapcsolatát
- megelőzi a bántalmazást, erőszakot, baleset és szükség esetén elsősegélyt nyújt
- a gyermekek testi épségének védelme és a baleset megelőzés,
- megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel együttműködve- speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Feladataink:

Támogatjuk az egészséges táplálkozást. Biztosítjuk a mindennapos fejlesztő testmozgást. Kialakítjuk a személyi higiéné iránti igényüket. Támogatjuk a testi és lelki egészség fejlesztését, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzését, alternatívákat ajánlunk ezek helyett. A gyermekek számára kedvezőtlen helyzeteket igyekszünk elkerülni, valamint pozitív mintát nyújtunk. Szabad beszélgetések

alkalmával és játékban adjuk át ezzel kapcsolatos ismereteinket és az esetleges élményeket is ilyen formában dolgozzuk fel. A gyermekeknek biztosítjuk, hogy az óvodában eltöltött időben részesüljenek a teljes testi - lelki jóllétüket, egészségüket, egészségi állapotukat hatékonyan fejlesztő, az óvoda mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Közreműködünk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, együttműködünk a szakszolgálatokkal. Megtanítjuk a gyermekeket a baleset megelőzés és elsősegélynyújtás ismereteire, életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően (óvodai óvó-védő előírások).

Korszerű egészségnevelési elveket figyelembe véve arra törekszünk, hogy az egészségfejlesztés és annak megvalósulási formái az óvodai nevelés folyamatában rendszeresen működjenek, a gyermek és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgáljanak. Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek életkori, biológiai és társadalmi sajátosságait- folyamata az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli- sajátos szemlélet és magatartásforma. A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkenése.

A gyermek egészségnevelésének fejlettségi mutatói iskolába lépéskor

- Kialakulnak az életkornak megfelelő egészséges életmód szokásai (a gondozás és a mozgás fejlettségi mutatói az adott területnél található)
- viselkedésüket a közösségben jellemzi az egyéni érdekeik érvényesítése mellett a közösségi érdekek tiszteletben tartása, a társakra való odafigyelés és alkalmazkodás, együttműködés,
- ismerik és betartják a közösségi életben elengedhetetlen viselkedési formákat, érintkezési szabályokat,
- kialakult a társaikhoz, felnőttekhez, csoporthoz, óvodához fűződő kötődésük, figyelnek és vigyáznak egymás játékaira, alkotásaira,
- szükség szerint segítenek egymásnak a különböző tevékenységek során,
- konfliktusok esetén képesek a megegyezésre, törekszenek az agressziómentes kommunikációra,
- a közösségért tevékenykednek, közösségi feladatokat vállalnak (naposság), aktív résztvevői a közösségi tevékenységeknek, ünnepeknek,
- pozitív, reális énképük alakul ki,

- társaikban is meglátják az értékes tulajdonságokat, pozitív jellemvonásokat, türelmesek a sajátos nevelési igényű gyerekekkel, segítik és támogatják őket.
- ismerik szűkebb és tágabb környezetüket, elemi ismeretekkel rendelkeznek szülőföldjükéről, hazájukról,
- a más országokból származó, idegen anyanyelvű gyermekekkel szemben befogadók, törekszenek egymás megismerésére, tiszteletére,
- viselkedésüket jellemzi a természeti értékek megbecsülése, környezettudatos magatartás.

Környezettudatos magatartás kialakítása

Az egészségünk és életünk minőségét nagymértékben meghatározza a természet megvédése, a hulladékkezelés, az energiával való takarékoság szemléletformálásának, új értékek, célok beemelése az óvodai nevelés kompetenciájába.

A környezettel kapcsolatos felelősség alakításának szokásai az életkori- és egyéni sajátosságok figyelembe vételével történik.

A környezettudatos magatartásra nevelés célja:

- olyan szemléletet közvetíteni, amely elősegíti, hogy - a gyermekek szeretik és tisztelik az életet, a kulturális és természeti értékeket, valamint őrzik a hagyományokat.
- pozitívan viszonyuljanak a bennünket körülvevő élő és élettelen, természeti és társadalmi környezethez
- hogy a családok életvitele is környezettudatosá váljon a gyermekek szokásai, viselkedése, ismeretei hozadékeként.

Környezetvédelemmel kapcsolatos gyermeki szokásalakítás feladatai:

- Épített és tárgyi környezetük épségének rendjének, tisztaságának megtartása iránti igényüket alakítjuk a különböző tevékenységek folytatása közben.
- Takarékos és figyelmes anyaghasználatra nevelünk (a víz, a folyékony szappan, – elegendő mennyiségű, nem több; energiatakarékosság- világítás; papír újra felhasználása; komposztálás).

Természetvédelemmel kapcsolatos gyermeki szokásalakítás feladatai:

- Természetvédő magatartásukat alapozzuk az udvari tartózkodás, valamint kirándulások, séták ideje alatt gyakorolt szokások betartásával (növények, állatok és élőhelyük tiszteletben tartása, megóvása, védelme).
- A csoportszobákban és az udvaron található növények gondozásában való részvételre ösztönzünk.
- Megteremtjük a madárvédelem – madáretetés feltételeit, etetjük a madarakat.
- Óvjuk az óvodánk udvarán élő fákat, cserjéket.

Óvodapedagógusok feladatai:

- modell értékű példamutatás
- gyermekek bevonása a növények gondozásába
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- a környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára nevelni,
- az óvoda tisztaságának megóvása, az óvoda épületének és környezetének szépítése, virágosítása, a csoportszobák szellőztetése,
- a megfelelő fűtés és világítás biztosítása, takarékoskodás az energiákkal: víz, gáz, áram, papír.
- családok bevonása (óvoda szépítése, egészségvédő programok szervezése)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- környezetükben igyekeznek rendet tartani, ismerik a rendetlenség megszüntetésének módját,
- megfelelően használják az óvoda épületének helyiségeit, valamint a környezet tisztán tartására szolgáló eszközöket (lábtörölő, takarító eszközök),
- takarékoskodnak a vízzel,
- részt vesznek természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, élőlények, növények óvása).

A pedagógiai munka tervezése

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

JELENLÉTI ÍV

Gyékényes Község Képviselő-testületének 2025. augusztus 27-én
megtartott nyilvános testületi üléséhez

1./ Gergelics Sándor polgármester

.....

2./ Csordás József alpolgármester

.....

3./ Tóth Kata alpolgármester

.....
Tóth Kata

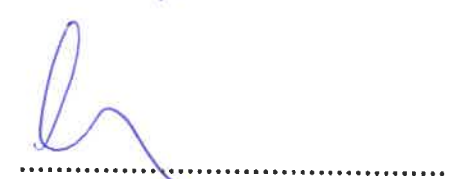
4./ Balogh Balázs képviselő

.....
Balogh Balázs

5./ Hegyi Imre képviselő

.....
Hegyi Imre

Ledniczky Mónika jegyző

.....

.....
KISS Zoltán jkv. vezető

.....
KISS Zoltán

Meghívottak:

.....
ARANYI TIBOR

.....

.....

.....

.....

.....